

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

WORLD BANK GROUP
BANKA BOTËRORE

MANUALI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT PUBLIK

Seria: botime KLSH - 01/2019/103

Tiranë, 2019

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

MANUALI I
AUDITIMIT TË PROKURIMIT PUBLIK

Tiranë, 2019

Titulli:

MANUALI I
AUDITIMIT TË PROKURIMIT PUBLIK

Përgatitur nga: Z. Simeon A Sahaydachny,
Ekspert në fushën e prokurimeve publike me mbështetjen e Projektit të Bankës Botërore
“Rritja e performancës së Prokurimit Publik”

Përkthyer në shqip nga: Anila Çollaku, *përkthyes ligjore*

Përshtatur nga: Departamenti Metodologjisë, Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë, KLSH

Art Design: Elsona Papadhima

Seria: botime KLSH - 01/2019/103

ISBN: 978-9928-159-82-3

Miraturar me:

Vendim të Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit nr. 249, datë 28.12.2018

“Për Miratimin e Manualit të Auditimit të Prokurimit Publik”

Shtypur në Shtypshkronjën “Jupiter Group”

Tiranë, 2019

PËRMBAJTJA

PARATHËNIE	5
VENDIM I KRYETARIT TË KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT NR. 249, DATË 28.12.2018 “PËR MIRATIMIN E MANUALIT TË AUDITIMIT PUBLIK”	8
I. HYRJE	9
A. MBI PROJEKTIN “RRITJA E PERFORMANCËS SË PROKURIMIT NË SHQIPËRI” TË FINANCUAR NGA BANKA BOTËRORE	9
B. MANUALI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT PËR KLSH	11
II. FUNKSIONIMI I KLSH NË AUDITIMIN E PROKURIMIT	18
A. PLANIFIKIMI I PROGRAMIT TË PUNËS SË KLSH-SË PËR AUDITIMIN E PROKURIMIT	18
III. PLANIFIKIMI DHE MENAXHIMI I AUDITIMEVE TË PROKURIMIT	20
A. VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM I PARIMEVE DHE PROCEDURAVE KRYESORE TË AUDITIMIT	20
B. PALËT NË AUDITIMIN E PROKURIMIT	24
C. PLANIFIKIMI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT	27
IV. KRYERJA E AUDITIMEVE TË PËRPUTHSHMËRISË	40
A. ADMINISTRIMI DHE MENAXHIMI I FUNKSIONIT TË PROKURIMIT	40
B. PLANIFIKIMI DHE PËRGATITJA E PROCESIT TË PROKURIMIT	42
C. KËRKIMI I OFERTAVE DHE SHPËRNDARJA E DOKUMENTEVE TË TENDERIT	53
D. PRANUESHMËRIA (BAZA PËRJASHTIMI) DHE KUALIFIKIMI I OFERTUESVE	60
E. HAPJA DHE VLERËSIMI I OFERTAVE	63
F. DHËNIA E KONTRATËS, NJOFTIMI DHE NËNSHKRIMI	67
G. PËRDORIMI I MARRËVESHJEVE KUADËR	69
H. PROCEDURAT PËR DHËNIEN E KONTRATAVE SEKTORIALE	72

I. ANULIMI I PROCEDURAVE TË PROKURIMIT	73
J. REGJISTRI DHE DOSJA E PROCEDURAVE TË PROKURIMIT	74
K. ZBATIMI I DISPOZITAVE TË ETIKËS DHE TË LLOGARIDHËNIES	76
L. MENAXHIMI I KONTRATËS	83
V. AUDITIMET E PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	87
A. PËRMBLEDHJE	87
B. DIMENSIONET KRYESORE TË AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	89
C. OBJEKTIVAT E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	91
D. QËLLIMI I AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	92
E. METODOLOGJIA E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	95
F. TEMAT E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT	100
VI. PROKURIMI I KONCESIONEVE DHE PARTNERITETET PUBLIKE - PRIVATE	106
A. PËRMBLEDHJE	106
B. MARRËVESHJET DHE ROLET INSTITUCIONALE	107
C. FAZAT KRYESORE DHE ÇËSHTJET NË KONCESION / PROCESI PPP	108
D. ÇËSHTJET E AUDITIMIT TË PPP	110
VII. AUDITIMI I PROJEKTEVE TË FINANCUARA NGA DONATORËT	111
A. RREGULLAT E ZBATUESHME PËR PROKURIMET E FINANCUARA NGA BANKA BOTËRORE	112
B. RREGULLAT E APLIKUESHME PËR PROKURIMET E FINANCUARA NGA BE-JA	125
VIII. RAPORTI I SISTEMIT TË PROKURIMIT	139
A. VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM	139
B. QËLLIMI I SISTEMIT TË AUDITIMIT TË PROKURIMIT	141
C. AUDITIMI I E-PROKURIMI	141

D. AUDITIMI I POLITIKËS SË QËNDRUESHME TË PROKURIMIT DHE ZBATIMI I SAJ	145
IX. PËRFUNDIMI I AUDITIMIT	148
A. DISKUTIMI I KONSTATIMEVE TË AUDITIMIT ME AK	148
B. RAPORT MBI AUDITIMIN PUBLIK TË AK-SË.	148
C. VEPRIMET NGA ANA E KLSH-SË	149
D. PUBLIKIMI I RAPORTIT TË AUDITIMIT TË PROKURIMIT	150
E. NDJEKJA E REKOMANDIMEVE TË AUDITIMIT	150
F. VLERËSIMI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT	150
SHTOJCAT – AUDITIMI I PROKURIMIT	151
SHTOJCA A. MENAXHIMI DHE ZBATIMI I OPERACIONEVE TË PROKURIMIT	151
SHTOJCAT E BASHKALIDHURA ME PERFORMANCËN E PROKURIMIT	188
SHTOJCA B. KOHA QË DUHET PËR PËRPUNIMIN E PROKURIMIT	188
SHTOJCA C. LISTA E PLOTË E KONTROLLIT PLOTËSUES TË AUDITIMIT TË PERFORMANCËS TË AK-SË	191
SHTOJCA D. SHEMBUJT E MOSTRËS PËR ANKETIMIN E PËRMBUSHJES	199
SHTOJCA E. NIVELET E PERSONELIT TË PROKURIMIT DHE RAPORTET E NGARKESËS SË PUNËS	201
SHTOJCA F. PYETJET E SONDAZHIT TË PALËVE TË INTERESUARA - PËR SEKTORIN PRIVAT	202
SHTOJCA G. AUDITIMI I PPP	205
ANEKSET PËR AUDITIMIN E SISTEMIT TË PROKURIMIT	216
SHTOJCA H. ÇËSHTJET DHE PYETJET PËR AUDITIMIN E SISTEMIT TË PROKURIMIT	216
SHTOJCA I. QËLLIMET E ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM	236

Parathënie

Aktivitetet e prokurimit të kryera nga sektori publik përbëjnë një element thelbësor strukturor në arkitekturën që i mundëson qeverisë dhe sektorit publik në tërësi jo vetëm të kryejnë veprimet e tyre të brendshme administrative, por edhe t'i sigurojnë vendit, publikut dhe bizneseve, shërbime bazë dhe infrastrukturë, duke siguruar transparencë, integritet dhe llogaridhënie në shpenzimet publike. Për më tepër, shpenzimet e prokurimeve publike përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të PBB-së të çdo vendi. Ky fakt i mundëson sistemit të prokurimit publik që të luajë një rol strategjik dhe ndërsektorial në nxitjen e një sërë objektivash politike të rëndësishme për zhvillimin e qëndrueshëm të një vendi.

Në secilën prej këtyre perspektivave si në veprimet e qeverisë po ashtu dhe në ofrimin e shërbimeve publike bazë dhe infrastrukturës, transparencës, integritetit dhe llogaridhënies në shpenzimet publike dhe ndjekjen e politikave të zhvillimit të qëndrueshëm, është kritike që aktivitetet e prokurimit të kryhen në përputhje me procedurat e kërkuara në kuadrin ligjor të zbatueshëm për prokurimin publik, që prokurimi të kryhet në mënyrë ekonomike dhe me efikasitet dhe se proceset e prokurimit të jenë efektive në arritjen e rezultateve të pritura.

Ndërsa sistemi i prokurimit evoluon, kështu vepron dhe roli dhe natyra e auditimit të prokurimit. Ndërkohë që në të kaluarën, auditimi i prokurimit ishte përqendruar në përcaktimin e përputhshmërisë me rregullat dhe procedurat e zbatueshme, si dhe vënien e dënimeve për zyrtarët individualë për shkelje, Manuali i Auditimit të Prokurimit Publik paraqet një rol të zgjeruar për auditimin e prokurimit.

Kontrolli i Lartë i Shtetit, në kryerjen e auditimeve të aktiviteteve të prokurimit publik të sektorit publik, luan një rol kyç në ndihmën për të siguruar llogaridhënien në prokurimin publik po ashtu dhe për të ndihmuar prokurimin publik të përmbushë misionin e tij në mënyrën e duhur dhe efektive.

Task Force e INTOSAI-t përcakton se ...qëllimi i auditimit të prokurimit publik do të jetë t'i ofrojë të gjithë përdoruesve të interesuar informacion të pavarur, objektiv dhe të besueshëm, konkluzione dhe mendime, bazuar në prova të mjaftueshme dhe të duhura, për t'iu përgjigjur pyetjeve thelbësore të identifikuar...

Duke theksuar rolin e rëndësishëm dhe të pazëvendësueshëm që auditimi i jashtëm publik ka në mbrojtjen e interesave të Shtetit në fushën e prokurimeve, **KLSH u mbështet nga Banka Botërore nëpërmjet Projektit “Rritja e Performancës së Prokurimit”** i cili kishte si Objektiv: *forcimin dhe zhvillimin e monitorimit të pajtueshmërisë dhe rritjen e transparencës në procedurat e prokurimit publik si dhe rritjen e kapaciteteve të Kontrollit të Lartë të Shtetit për të audituar prokurimin e kontratave publike dhe kontratat e financuara nga donatorët në Shqipëri.*

Kontributi i Projektit të financuar nga BB për KLSH, konsistoi në kryerjen e trajnimeve shumë të dobishme të cilat kanë dhënë impakt të konsiderueshëm në thellimin e njohurive dhe përmirësimin e aftësive të audituesve të KLSH.

Si produkti më i rëndësishëm me vlera dhe për qëndrueshmërinë e Projektit në KLSH ishte hartimi i **“Manualit të Auditimit të Prokurimit Publik”**, i përgatitur nga *Z. Simeon A Sahaydachny, Ekspert i Bankës Botërore* në fushën e prokurimeve publike, përkthyer nga Studio Përkthimit “Anila Çollaku”, përkthyesë ligjore, i cili është përshtatur nga KLSH sipas kërkesave të institucionit.

Miratimi i këtij Manuali vjen në një kohë kur sistemi i prokurimit publik i Shqipërisë, ashtu si sistemet e tjera të prokurimit në të gjithë botën, vazhdon të zhvillohet dhe modernizohet, duke përfshirë edhe kuadrin ligjor, institucional dhe procedural, si dhe profesionalizmin e zyrtarëve publikë të përfshirë në operimin e sistemit. Prezantimi i mjeteve elektronike në përpunimin e transaksioneve të prokurimit është një shembull parësor i evolucionit dhe përfitimeve që ai ofron në rritjen e efikasitetit, konkurrencës dhe transparencës.

Ky Manual i jep udhëzime audituesve të KLSH-së në kryerjen e auditimit të prokurimeve dhe shkon përtej auditimit të përputhshmërisë. Ai vendos një theks të veçantë mbi kryerjen e auditimeve të performancës përveç vlerësimit të përputhshmërisë, e cila përqendrohet në kultivimin e një kulture profesionale dhe jo vetëm ndëshkuese në prokurimet publike.

Nën një qasje të tillë në zhvillim, në përputhje me tendencat e auditimit të prokurimit në vende të tjera të botës, theksi vihet jo mbi frikën dhe rolin policor për prokurimin, por mbi bashkëpunimin me personelin e prokurimit për të identifikuar mënyrat, në të cilat praktika e prokurimit mund të përmirësohet dhe të promovohet profesionalizimi i funksionit të prokurimit.

Një qasje e tillë moderne do të fuqizojë auditimin e prokurimit për të luajtur një rol kritik në zhvillimin e prokurimit publik për të mirën e vendit.

Së bashku me botimin e KLSH “ Direktiva e BE-së mbi Prokurimin Publik dhe Kontratat Koncesionare”, Manuali i Auditimit të Prokurimit Publik formojnë një paketë të plotë udhëzuesish me instruksione dhe dokumente të dobishëm për audituesit e KLSH në realizimin e misionit të tyre në këqyrjen dhe vlerësimin e rregullshmërisë dhe performancës së sistemit të prokurimit publik në Shqipëri., si dhe mënyrës së përdorimit të fondeve publike.

Njohja me rregullat dhe direktivat mbi të cilat është ngritur dhe funksionin sistemi i prokurimit publik për financime si nga buxheti kombëtar ashtu dhe donatorë të tjerë të fuqishëm si Banka Botërore dhe Bashkimi Evropian u jep audituesve të KLSH një mjet të fuqishëm në kryerjen e auditimeve cilësore në fushën e prokurimit si dhe për forcimin e rolit të KLSH si “ gardian “ i mbrojtjes së interesave financiare jo vetëm kombëtare po ashtu dhe të financimeve të huaja.

Së fundi dëshiroj të falënderoj përsëri Bankën Botërore dhe veçanërisht z. Simeon A Sahaydachny, ekspert i BB në fushën e prokurimeve publike që mundësuan realizimin e këtij projekti dhe këtij udhëzuesi të rëndësishëm mbi Auditimin e Prokurimeve Publike, që do t’u shërbejë si udhërrëfyes audituesve të KLSH-së në punën e tyre të përditshme.

Leksionet dhe trajnimet e Profesorit Simeon A Sahaydachny, që u zhvilluan përgjatë projektit, ishin dhe mbeten shumë të dobishme profesionalisht për të gjithë audituesit e KLSH-së.

Falenderime dhe mirënjohje Profesorit Simeon A Sahaydachny!

Bujar LESKAJ

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

KRYETARI

Nr. 30/1 prot.

Tiranë, më 28/12/2018

VENDIM

Nr. 249, Datë 28/12/2018

PËR MIRATIMIN E MANUALIT AUDITIMIT TË PROKURIMIT PUBLIK

Bazuar në Ligjin 154/2016, datë 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", në përmbushje të objektivave të Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018 – 2022, në zbatim të aktiviteteve të parashikuara në Programin Mbështetës Buxhetor të BE-së në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike (2014 -2020), në zbatim të Standardeve Ndërkombëtare Auditimit të INTOSAI-t , ISSAI dhe mbështetur në produktet e veprimtarive të realizuara nga Projekti "Rritja e Performancës së Prokurimit në Shqipëri" financuar nga Banka Botërore,

VENDOSA:

1. Miratimin e "Manualit të Auditimit të Prokurimit Publik".
2. Manuali i Auditimit të Prokurimit Publik është hartuar mbështetur në eksperiencën, analizën dhe praktikën e mira të SAI-ve të vendeve anëtare të INTOSAI-t dhe BE-së dhe pas miratimit bëhet pjesë e kuadrit rregullator dhe procedural të veprimtarisë audituese në KLSH, i detyrueshëm për tu zbatuar nga të gjithë drejtuesit dhe audituesit.
3. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETAR

Bujar LESKAJ

I. HYRJE

A. MBI PROJEKTIN “RRITJA E PERFORMANCËS SË PROKURIMIT NË SHQIPËRI” TË FINANCUAR NGA BANKA BOTËRORE

Në mars të vitit 2012, takimi i Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit z. Bujar Leskaj me përfaqësues të Bankës Botërore, krahas thellimit të marrëdhënieve ndërinstitucionale do të sillte një shprehje më të lartë të interesit të këtij Institucioni Ndërkombëtar ndaj KLSH.

Asokohe, Përfaqësuesja e Përhershme e Bankës Botërore në Shqipëri, Znj. Kseniya Lvovsky si dhe z.Rajeev K. Swami, Specialist i Lartë i Menaxhimit Financiar për Rajonin e Evropës dhe Azisë Qendrore të BB, shprehën me optimizëm interesin e këtij institucioni prestigjioz në mbështetjen që mund t'i ofrohej KLSH në rritjen dhe zhvillimin e kapaciteteve audituese.

Në zhvillimet përgjatë viteve, roli dhe rëndësia e Kontrollit të Lartë të Shtetit si një institucion i pavarur kushtetues i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë, për sa i përket auditimeve që ky institucion kryen në fushën e prokurimeve janë njohur dhe theksuar në shumë nga donatorët e huaj dhe në veçanti nga BB, ku Znj. Tahseen Sayed, përfaqësuese e Zyrës së Bankës Botërore në Shqipëri, do të nënvizonte faktin që ... *të dyja institucionet tona (Banka Botërore dhe KLSH) kanë interesa të përbashkëta në drejtim të transparencës dhe miradministrimit të vlerave monetare...*

Mbështetur në një studim të thelluar të sistemit të prokurimit publik në Shqipëri si dhe duke theksuar nevojën për një mbikëqyrje dhe monitorim cilësor të këtij sistemi, Znj. Kashmira H.Daruwalla, specialiste e lartë e prokurimeve e Bankës Botërore për rajonin e Evropës dhe Azisë Qendrore, si dhe Z. Majed M. El-Bayya, specialist i prokurimeve në Shërbimet Operacionale dhe Cilësinë e Prokurimeve në ECSC2 prezantuan Projektin “Rritja e Performancës së Prokurimit”.

Në mbështetje të këtyre vlerësimeve Kryetari i KLSH-së, Z. Bujar Leskaj garantoj njëkohësisht angazhimin maksimal të KLSH-së si institucion në realizimin dhe finalizimin me sukses të këtij projekti. Z. Leskaj theksoi rëndësinë e këtij projekti për KLSH-në, në kuadër të trajnimeve të shumta që stafi i KLSH-së sidomos ai auditues, i janë nënshtruar veçanërisht përgjatë këtyre viteve të fundit me qëllimin e rritjes së vazhdueshme të kapaciteteve dhe performancës tonë audituese, kushteve në të cilat ndodhet aktualisht Shqipëria dhe institucionet shtetërore, të cilat angazhohen në kryerjen e procedurave të prokurimit apo monitorimin e tyre, si dhe rëndësinë që ka

aktualisht lufta kundër korrupsionit për ne si vend dhe komunitetin ndërkombëtar në kuadër dhe të anëtarësimit të Shqipërisë në BE

Projekti “Rritja e Performancës së Prokurimit “ i prezantuar në vitin 2015 kishte si qëllim rishikimin e të gjithë sistemit të prokurimeve në Shqipëri, përfshirë edhe zbatimin e projekteve me asistencë e huaj. Duke theksuar rolin e rëndësishëm dhe të pazëvendësueshëm që auditimi i jashtëm publik ka në mbrojtjen e interesave të Shtetit në fushën e prokurimeve, KLSH do të ishte një nga përfituesit e këtij Projekti nën komponentin e tretë.

Objektivi i propozuar për zhvillimin e Projektit ishte të mbështeste Qeverinë Shqiptare për të rritur përputhshmërinë e monitorimit me ligjin e prokurimit, për të përmirësuar mekanizmin e shqyrtimit të ankesave dhe për të rritur kapacitetin e Institucionit të Kontrollit të Lartë të Shtetit për të audituar prokurimin e kontratave publike dhe kontratat e financuara nga donatorët në Shqipëri.

Projekti i financuar nga Banka Botërore konsistoi në përmirësimin e monitorimit të përputhshmërisë dhe rritjen e transparencës së prokurimit publik në Shqipëri, pjesë e të cilit u konsiderua dhe Kontrolli i Lartë i Shtetit. Projekti u bë efektiv më 11 dhjetor 2015 dhe ka kontribuar në forcimin dhe zhvillimin e monitorimit të pajtueshmërisë dhe rritjen e transparencës në procedurat e prokurimit publik me një afat për mbylljen e tij deri më 30 nëntor 2017.

Në komponentin për Kontrollin e Lartë të Shtetit, Projekt i Bankës Botërore kishte si qëllim rritjen e cilësisë së auditimeve të KLSH-së duke thelluar dhe zhvilluar akoma dhe më tej njohuritë e audituesve në referencë të eksperiencave dhe praktikave më të mira ndërkombëtare. Mbështetja e Bankës Botërore për KLSH konsistoi në tre drejtime kryesore:

1) Trajnimi i audituesve të KSH-së nga ekspertë të huaj ndërkombëtarë, të mirënjohur në fushën e prokurimeve, në lidhje me legjislacionin mbi prokurimet, përfaqshjen audituese, duke nënvizuar përfaqshjen më të mirë ndërkombëtare.

2) Kryerja e katër auditimeve të përbashkëta pilot ndaj sistemeve të prokurimit, të cilat do bashkë drejtohen nga konsulentët e Bankës Botërore.

3) Hartimin e një Manuali Auditimi mbi Prokurimet, që do të shërbejë më pas jo vetëm KLSH-së si institucion i auditimit të jashtëm e të pavarur shtetëror në Republikën e Shqipërisë por edhe sistemit të auditimit të brendshëm, si hallkë e rëndësishme në procesin e monitorimit të procedurave të prokurimit.

Manuali i Auditimit të Prokurimit Publik u përgatit nga Eksperti kryesor i Projektit për Komponentin e KLSH në fushën e prokurimeve publike, Z. Simeon A Sahaydachny, i cili asistoi audituesit dhe institucionin nëpërmjet aktiviteteve të ndryshme të trajnimit dhe zhvillimit përgjatë implementimit të Projektit si dhe me pjesëmarrjen në veprimtari të rëndësishme të organizuara nga KLSH, të tilla si Analiza Vjetore për vitin 2017.

Komponenti i tretë i projektit ofroi asistencë teknike për stafin e KLSH-së në auditimin e sistemeve të prokurimit në drejtim të:

- (a) vlerësimit të praktikave aktuale të KLSH-së në auditimin e procedurave të prokurimit publike,
- (b) zhvillimin e materialeve të kurseve të trajnimit dhe zbatimin e trajnimeve për auditimin e prokurimeve publike, dhe
- (c) përgatitjen e dokumenteve të punës dhe modeleve të raportimit për përdorim në të ardhmen në trajnimin e stafit dhe përdorimin e tyre gjatë auditimeve.

Zhvillimi i aktiviteteve të Projektit përfshiu një gamë të gjerë veprimtarish si tryeza të përbashkëta diskutimi, trajnime si dhe vlerësime e informacione të shkëmbyera me qëllim identifikimin e problematikave aktuale dhe ekzistuese në sistemin e prokurimit në Shqipëri. Kjo praktikë ishte në themel të çdo përpjekje dhe mbështetje që ofruan ekspertët e Projektit në zgjidhje të këtyre çështjeve.

Opinionin e ekspertëve ishte që auditimet e KLSH në të ardhmen e afërt të përqendroheshin edhe më shumë në fushën e prokurimeve, për aspekte të veçanta të tyre, duke përdorur edhe qasjet dhe teknikat e auditimeve të performancës dhe të teknologjisë së informacionit në këtë fushë, por edhe në fusha të caktuara, si infrastruktura rrugore dhe investimet.

B. MANUALI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT PËR KLSH

Qëllimi Manualit të Auditimit të Prokurimit Publik

Manuali i auditimit të prokurimit, i finalizuar nën komponentin e tretë të këtij projekti, konsiderohet si produkti më i rëndësishëm pasi ofron një qasje të detajuar jo vetëm në drejtim të rëndësisë dhe metodologjisë së auditimit të prokurimit publik, por dhe të një analize të thellë të rolit dhe përgjegjësisë së KLSH si një Institucion Suprem i Auditimit në auditimet e procedurave të prokurimit.

Manuali siguron një shpërndarje më të mirë të rezultatit të projektit dhe të garantojë një qasje të qëndrueshme dhe të standardizuar të auditimit të prokurimit ndërmjet audituesve të KLSH - së.

Përgatitja e manualit është ndjekur nga një program trajnimi i cili do të përdoret më tej nga KLSH për trajnimet e brendshme të ardhshme për audituesit e tjerë si dhe audituesit e saporekrutuar për përdorimin e tij gjatë auditimeve. Përveç kësaj, trajnimi bazohet në përvojën e trajnuesve dhe pjesëmarrësve përmes diskutimeve të strukturuar, studimeve të rasteve dhe metodave të tjera të trajnimit. Grupet e auditimit të KLSH në kryerjen e auditimeve pilot janë udhëhequr, këshilluar dhe mentoruar nga eksperti ndërkombëtar në fushën e prokurimeve, Z. Simeon A Sahaydachny dhe konsistoi në dy auditime pilote të sistemeve të prokurimit, në planifikimin / ekzekutimin / raportimin e auditimit duke u fokusuar në sistemet e prokurimit publik, projektet e financuara nga Banka Botërore, projektet e financuara nga BE.

Manuali gjithashtu ofron udhëzime për përgatitjen periodike nga KLSH të raporteve të auditimit për funksionimin e sistemit të prokurimit. Në veçanti, përmes auditimeve të performancës dhe raporteve të sistemit të prokurimit, KLSH ka pozitë unike për të kontribuar në zhvillimin progresiv të prokurimit publik në Shqipëri.

Palët e interesuara në auditimin e prokurimeve publike

Është e rëndësishme të theksohet se auditimi i prokurimit publik ka një gamë të gjerë aktorësh, duke përfshirë entitetet prokurore në të gjitha nivelet e administratës publike, parlamentit dhe shoqërisë civile – përfituesit përfundimtarë dhe zotëruesit e sistemit të prokurimit publik.

Fazat në ciklin e prokurimit

Pasi të jenë identifikuar nevojat për blerje të veçantë, procesi i prokurimit përbëhet nga një numër fazash, duke përfshirë: planifikimin dhe përgatitjen; përvetësimin (p.sh., kërkimin dhe vlerësimin e ofertave, dhënien e kontratës); implementimin e kontratës dhe administrimin. Secila prej këtyre fazave në procesin e prokurimit është kritike për arritjen e rezultateve të suksesshme të përgjithshme. Meqenëse secila nga këto faza është vendimtare për shpenzimet efektive dhe të përgjegjshme të fondeve publike, auditimi i prokurimit ka të bëjë me të gjithë procesin e prokurimit. Duhet të theksohet se auditimi i prokurimit ka të bëjë edhe me modifikimet e kontratës.

Përtej fazave kryesore në ciklin e prokurimit, fazat shtesë përfshijnë periudhën kohore gjatë së cilës përdoren rezultatet e transaksioneve të prokurimit dhe fazën përfundimtare kur rezultatet e një transaksioni prokurimi nuk përdoren më ose nuk janë më të përdorshme, pikë në të cilën mund marrin shkas procedurat e asgjësimit.

Struktura e Manualit

Pjesa kryesore e Manualit paraqet një përshkrim narrativ të karakteristikave dhe procedurave kryesore të sistemit të prokurimit publik shqiptar, në aspektin e tij ligjor, institucional dhe procedural. Ky përshkrim narrativ, i cili ndihmon audituesin në kuptimin e subjekteve, prokurimi i të cilëve është i audituar, nuk ka për qëllim të paraqesë një përshkrim të detajuar të sistemit të prokurimit. Si pjesë e detyrimeve të tyre themelore, audituesit duhet të njihen në mënyrë gjithëpërfshirëse me përmbajtjen e Ligjit dhe Rregulloreve të Prokurimit, dhe leximi i Manualit nuk është zëvendësim për një studim të tillë të drejtpërdrejtë të teksteve përkatëse ligjore të zbatueshme për prokurimin publik në Shqipëri. Manuali gjithashtu përmban një numër aneksesh që identifikojnë tema dhe ofrojnë pyetje të auditimit për auditimet e përputhshmërisë, auditimet e performancës dhe pyëtoret për vlerësimin dhe plotësinë. Gjithashtu është dhënë një shtojcë që përmban pyetje që lidhen me auditimin e projekteve të PPP/me koncesion.

Theksohet se këto shtojca synojnë të ndihmojnë audituesit dhe të mos kufizojnë qëllimin e hetimeve të tyre ose shtrirjen e gjetjeve dhe rekomandimeve të tyre. Në të njëjtën kohë, jo të gjitha pyetjet ose shtojcat do të zbatohen në çdo auditim, në varësi të natyrës dhe qëllimit të auditimit, ose rreziqet specifike që mund të identifikohen si veçanërisht të rëndësishme për t'u vlerësuar dhe adresuar. Pyetjet në shtojca mund të kenë nevojë të përshtaten, të zbatohen vetëm pjesërisht, të modifikohen ose të plotësohen me pyetje shtesë.

Përkufizimet

“ALSAP” KLSH – Institucioni i Kontrollit të Lartë të shtetit

“ I Audituar ” – entë që është subjekt i një auditimi të prokurimit (përfshin të gjitha institucionet shtetërore dhe agjencitë ose subjektet e tjera në përputhje me ligjin në fuqi.

“Auditimi i Pajtushmërisë” – sigurimi i një vlerësimi objektiv, të pavarur dhe profesional të shkallës që subjekti i audituar ka ndjekur rregullat, ligjet dhe

rregulloret, politikat, kodet e vendosura ose afatet dhe kushtet mbi të cilat është rënë dakord¹. Ai përfshin pajtueshmërinë me standardet etike të vendosura.

“Autoritetet kontraktuese” – të gjitha subjektet që i nënshtrohen Ligjit të Prokurimit Publik, siç përcaktohet në nenin. 3.14 të tij.

“Auditimi Financiar” – nënkupton një vlerësim të pavarur, që rezulton në një opinion me sigurinë e arsyeshme nëse gjendja financiare e raportuar e një subjekti të audituar, rezultatet dhe përdorimi i burimeve janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe në përputhje me kuadrin ligjor të raportimit financiar².

“INTOSAI” – Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit.

“Auditimi IT” – nënkupton ekzaminimin e zbatimit të sistemeve të IT për të siguruar se ato përmbushin nevojat e subjektit të audituar pa kompromentuar sigurinë, privatësinë, koston dhe elementët e tjerë kritikë të veprimtarisë së subjektit të audituar³.

“Auditimi i Performancës” – ka të bëjë me auditimin e ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit dhe përfshin⁴:

- a) Auditimin e ekonomisë, që nënkupton minimizimin e koston së burimeve të përdorura në një ngjarje publike, pa paragjykuar cilësinë e saj.
- b) Auditimin e efikasitetit, që do të thotë optimizimi i burimeve–rezultateve që raportojnë aktivitetin publik, modifikimin e proceseve, strukturave dhe të gjithë zinxhirit të vlerës ekonomike, në përputhje me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare dhe praktikatat më të mira.

1 Përkufizimi i termave “auditimi i pajtueshmërisë është nxjerrë nga Ligji Nr. 154/2014, neni. 3.

2 Përkufizimi i termit “auditim financiar” është nxjerrë nga Ligji Nr. 154/2014, neni. 3.

3 Përkufizimi i termit “auditim IT” është nxjerrë nga Ligji Nr. 154/2014 për Organizimin dhe Funkcionimin e Institucionit të Kontrollit të Lartë të Shtetit (në tekstin e mëtejshëm: Ligji nr. 154/2014), neni. 3.

4 Përkufizimi i termit “auditimi i performancës” është nxjerrë nga Ligji Nr. 154/2014, neni. 3; Sipas Standardeve ISSAI 3000 dhe udhëzimeve për auditimin e performancës bazuar në Standardet e Auditimit të INTOSAI-t dhe përvoja praktike, http://www.issai.org/media/13224/issai_3000_e.pdf, f. 11, “auditimi i performancës” përcaktohet si një shqyrtim i pavarur, objektiv dhe i besueshëm nëse ndërmarrjet qeveritare, sistemet, operacionet, programet, aktivitetet ose organizatat veprojnë në përputhje me parimet e ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit dhe nëse ka vend për përmirësim.

c) Auditimin e efektivitetit, duke përfshirë vlerësimin e rezultateve dhe objektivave përfundimtare, në përputhje me politikat e subjektit të audituar.

“Auditimi i Prokurimit” – Aktiviteti i auditimit të KLSH-së që fokusohet në prokurimin publik.

“Prokurimi” ose “prokurimi publik” – blerja e mallrave, ndërtimit ose shërbimeve nga një ent prokurues⁵.

Mandati i KLSH-së në prokurimin publik

Institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit është institucioni më i lartë i auditimit në Republikën e Shqipërisë dhe ushtron kompetencat e tij në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi.

KLSH kryen auditimet e prokurimit në pajtim me mandatin e gjerë të auditimit që i është dhënë KLSH-së me Kushtetutë, së bashku me kërkesat e lidhura me raportimin (Pjesa Katërbëdhjetë, nenet 162–165). Është i detyruar të kryejë funksionet dhe të ushtrojë kompetencat e tij në mënyrë jo politike⁶.

Aspektet e hollësishme të strukturës dhe operacioneve të KLSH-së janë përpunuar në Ligjin nr. 154/2014 për Organizimin dhe Funkcionimin e Institucionit të Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe rregulloreve të tij zbatuese. Kompetencat e KLSH-së janë të renditura në legjislacionin e tij drejtues dhe përfshijnë disa në mënyrë specifike relevante për kryerjen e auditimeve të prokurimit (shih II.A.1 më poshtë).

Ligji i mëparshëm parashikonte auditimin e prokurimit, por vetëm auditimin e përputhshmërisë/rregullsisë. Sipas Ligjit të ri të KLSH-së, parashikohen⁷ të gjitha llojet e auditimit.

Qëllimi dhe fushëveprimi i Auditimit të Prokurimit

Qëllimi i auditimit të prokurimit është në thelb i njëjtë si dhe në qendër të qëllimit të përgjithshëm të auditimit të sektorit publik. Kjo ndodh sepse një pjesë e madhe e shpenzimeve të sektorit publik për operacionet dhe veprimtaritë e planifikuara fillojnë përmes procesit të prokurimit publik. Më

5 Përkufizimi i termit “prokurim” bazohet në nenin. 2 (j) të Ligjit Modeli UNCITRAL mbi Prokurimin.

6 Shih nenet 81, 83 dhe 162–165 të Kushtetutës dhe Ligjin Nr. 154/2014, neni. 4.

7 Ligji Nr. 154/2014, neni. 6.

konkretisht, qëllimi i auditimit të prokurimit është të sigurojë një vlerësim të pavarur dhe objektiv të:

- (a) pajtueshmërisë me kuadrin e aplikueshëm ligjor dhe rregullator që rregullon sistemin e prokurimit dhe zbatimin e proceseve të prokurimit
- (b) ekonomicitetit, efikasitetit dhe efektivitetit të prokurimit në shpenzimet e burimeve publike dhe arritjen e objektivave programore,
- (c) auditimit IT dhe
- (d) përmirësimeve të mëtejshme në aspektet ligjore, institucionale, procedurale dhe të burimeve njerëzore të sistemit të prokurimit.

Auditimi i sektorit publik ndihmon për të krijuar kushte të përshtatshme dhe për të përforcuar pritshmëritë që subjektet e sektorit publik dhe nëpunësit publikë do të kryejnë funksionet e tyre në mënyrë efektive, efikase, etike dhe në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi.

Në adresimin e këtyre aspekteve, auditimi i prokurimit shërben dhe fuqizon drejtpërdrejt rolin e KLSH-së në ofrimin për organet përfaqësuese të demokracisë, zyrtarëve publikë dhe publikut të gjerë me informacionin se si sektori publik po shpenzon paratë publike dhe kryen funksionet e tij me qëllim të ndihmës për të përmirësuar ofrimin e shërbimeve, transparencën, llogaridhënien dhe qeverisjen.

Fusha e auditimit të prokurimit është e gjerë, duke mbuluar potencialisht:

- (a) të gjitha fazat e ciklit të prokurimit (planifikimi i prokurimit, faza e blerjes dhe zbatimi/menaxhimi i kontratës);
- (b) prokurimin që i nënshtrohet kuadrit ligjor për prokurimin publik, si dhe prokurimet e përjashtuara nga mbulimi i atij kuadri;
- (c) prokurimin nga të gjitha subjektet e sektorit publik në të gjitha nivelet e administratës shtetërore;
- (d) auditimin e përputhshmërisë, si dhe auditimin e performancës;
- (e) funksionimin si dhe pikat e forta e të dobëta të sistemit të prokurimit në tërësi.

Sa i përket fushëveprimit të mundshëm të auditimit të prokurimeve, është një parim themelor, në përputhje me rregullat e INTOSAI-t, që KLSH mund të kryejë auditime ose angazhime të tjera për çdo çështje që ka të bëjë me përgjegjësitë e drejtimit dhe të ngarkuarve me qeverisjen si dhe përdorimin e

duhur të burimeve publike⁸. Pra, nën “ombrellën” e përgjithshme të auditimit të prokurimit, auditimi i prokurimit mund të përqendrohet në programe ose projekte të veçanta ose lloje të prokurimit ose aplikimin e llojeve të veçanta të procedurave, ose zbatimin e fazave ose hapave të veçantë në procesin e prokurimit, në një ose më shumë organe publike, ose disa kombinime të elementëve të tillë.

⁸ ISSAI 100, f. 5, para. 23

II. FUNKSIONIMI I KLSH NË AUDITIMIN E PROKURIMIT

Funksioni i veprimtarisë audituese të KLSH përshkruhet në “ Rregulloren e Procedurave të Auditimit” miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH nr.107, datë 08.08.2017.

Rregullorja e Procedurave të Auditimit e bazuar në ligjin nr. 154/2014, datë 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit të INTOSAI-t (ISSAI), përkatësisht: ISSAI të Nivelit 1 “Parimet themelore, Deklarata e Limës” , Nivelit 2 “Parakushtet për funksionimin e Institucioneve Supreme të Auditimit”, të Nivelit 3 “Parimet themelore të auditimit dhe ISSAI të Nivelit 4 “Udhëzues të përgjithshëm dhe specifik për auditimin”, si dhe në praktikat më të mira ndërkombëtare të fushës së auditimit publik, përshkruan hapat e kryerjes së një auditimi dhe së bashku me “Rregulloren e Brendshme të Organizimit dhe Funkcionimit Administrativ të KLSH-së”, miratuar me Vendimin e Kryetarit të KLSH nr. 85, datë 30.06.2015, përbën kuadrin nënligjor të institucionit në përcaktimin e roleve dhe detyrave të çdo strukture në auditim.

A. PLANIFIKIMI I PROGRAMIT TË PUNËS SË KLSH-SË PËR AUDITIMIN E PROKURIMIT

Parimet themelore që rregullojnë planifikimin e programit të punës së KLSH-së për auditimin e prokurimit janë me dy drejtime:

- (a) KLSH vendos në mënyrë të pavarur dhe në çdo kohë mbi planin e tij të veprimtarisë;
- (b) KLSH, në përcaktimin e planit të auditimit mund të marrë në konsideratë gjithashtu propozimet e bëra nga njësitë e tjera të qeverisë së përgjithshme⁹.

Tre nivele të planifikimit të prokurimeve publike mund të dallohen:

Planifikimi strategjik – vizioni afatgjatë dhe qëllimet, objektivat për përfshirjen në të ardhmen në auditimin e prokurimeve publike; lista e përgjithshme e auditimeve për një periudhë të caktuar kohore; prezantimi ose riorientimi i teknikave dhe metodave të auditimit (p.sh. futja e auditimit të performancës së prokurimit); vlerësimi i nevojave për trajnim dhe staf); një

9 Këto dy parime janë themeluar në Ligjin Nr. 154/2014, neni. 9.

plan i tillë duhet të jetë i përshtatshëm ndaj rrethanave në zhvillim me qëllim mbulimin efektiv dhe të plotë të prokurimit publik.

Makro-planifikimi / Plani Vjetor i Auditimeve – zbaton planin strategjik përmes planeve vjetore të punës (programi vjetor i auditimit), me qëllimet dhe objektivat e bazuara në subjektet që janë objekt i auditimit të prokurimit, duke marrë parasysh burimet e disponueshme për auditimet e prokurimit, fushëveprimin dhe lëndën e prokurimit të mbuluar nga auditimet e planifikuara të ndara nga AK-ja, përcaktimi i prioriteteve kryesore dhe objektiveve të auditimit, afati për kryerjen e auditimeve të planifikuara të prokurimit. Plani vjetor i auditimit të prokurimit është subjekt rishikimi dhe përditësimi. Për të pasqyruar një përditësim të tillë, do të publikohet një përditësim tremujor i planit vjetor të auditimit të prokurimit.

Mikro-planifikimi – i referohet planifikimit të hollësishëm të auditimeve individuale të prokurimit/ Programi i Auditimit ; faktorë të ndryshëm duhet të konsiderohen hyjnë në planifikim, siç përshkruhet në Tabelën 1. Plani përfundimtar i auditimit të prokurimit duhet të përmbajë por nuk kufizohet në sa vijon10:

- (a) Emrin e të audituarit dhe periudhën e auditimit;
- (b) Listën e objektiveve dhe çështjeve që duhet të trajtohen gjatë auditimit (duke përfshirë ato që mund të ndikojnë në prokurim);
- (c) Shqyrtimin e të gjitha rreziqeve të mundshme (për secilin objektiv të auditimit);
- (d) Listën e detyrave për grupin e auditimit duke specifikuar kohën e fillimit dhe afatet e auditimit.

Tabela 1 : Planifikimi i një auditimi prokurimi

- niveli i rrezikut, shkalla e materialitetit, prioritetet e vlerësimit të efikasitetit në çdo fazë të prokurimit publik;
- shkalla e materialitetit;
- informimi i problemeve të identifikuara në të kaluarën ose që pritet në të ardhmen;
- procedurat në dispozicion të prokurimit publik;
- informacion për çdo rrethanë të parregullt, ngjarje, faktorë të jashtëm dhe të brendshëm që mund të ndikojnë në rezultatet e aktiviteteve të subjektit të audituar në fushën e prokurimit publik;
- teknologjitë dhe zgjidhjet teknike të zbatuara në prokurimin publik;
- ndryshime teknike, rregullatore, ekonomike, ekologjike dhe ndryshime të tjera që mund të ndikojnë në aktivitetet e subjektit të audituar;
- kërkesat e stafit dhe shpërndarja e orëve të punës ndërmjet anëtarëve të grupit të auditimit etj.

INTOSAI Task Force, f. 67

III. PLANIFIKIMI DHE MENAXHIMI I AUDITIMEVE TË PROKURIMIT

A. VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM I PARIMEVE DHE PROCEDURAVE KRYESORE TË AUDITIMIT

1. Përmbledhje e parimeve kryesore të auditimit të prokurimit

Auditimi i Prokurimit i nënshtrohet standardeve profesionale të vendosura nga INTOSAI në botimin e tij me titull *Parimet Themelore të Auditimit të Sektorit Publik*¹¹.

Vlerat dhe parimet udhëzuese

Kodi i Etikës INTOSAI

- **Integriteti:** duke vepruar me ndershmëri, besueshmëri, në mirëbesim dhe në interesin publik;
- **Pavarësia dhe objektiviteti:** të qenit i lirë nga rrethanat ose ndikimet që kompromentojnë, ose mund të shihen si kompromis, gjykimi profesional dhe veprimi në mënyrë të paanshme dhe pa paragjykime;
- **Kompetenca:** marrja dhe përvetësimi i njohurive dhe aftësive të përshtatshme për rolin e auditimit dhe veprimi në përputhje me standardet e zbatueshme dhe me kujdesin e duhur;
- **Sjellja profesionale:** Përputhshmëria me ligjet, rregulloret dhe konventat në fuqi dhe shmangia e çdo sjelljeje që mund të diskreditojë SAI;
- **Konfidencialiteti dhe Transparenca:** Mbrojtja e duhur e informacionit, duke balancuar këtë me nevojën për transparencë dhe llogaridhënie.

INTOSAI Task Force & ISSAI 30

Parimet e përgjithshme

Audituesit duhet të :

- (a) jenë në përputhje me kërkesat përkatëse etike dhe të jenë të pavarur¹²;

11 Shih ISSAI 100, f. 10 – 15, par. 36 – 51.

12 Vlerat dhe parimet etike janë përcaktuar në Kodin e Etikës të INTOSAI (ISSAI 30).

- (b) mbajnë sjellje të përshtatshme profesionale duke zbatuar skepticizmin profesional, gjykimin profesional dhe kujdesin e duhur gjatë gjithë auditimit;
- (c) kryejnë auditimin në përputhje me standardet profesionale për kontrollin e cilësisë;
- (d) zotërojnë ose të kenë akses në aftësitë e nevojshme;
- (e) menaxhojnë rreziqet për të siguruar një raport që është i papërshtatshëm në rrethanat e auditimit;
- (f) marrin parasysh materialitetin gjatë gjithë procesit të auditimit;
- (g) përgatisin dokumentacionin e auditimit, i cili është mjaft i detajuar për të siguruar një kuptim të qartë të punës së kryer, dëshmitë e marra dhe konkluzionet e arritura;
- (h) krijojnë komunikime efektive gjatë gjithë procesit të auditimit.

Praktikat e mira në auditimin e prokurimit

- (a) Audituesit duhet të sigurojnë që kushtet e auditimit janë përcaktuar qartë;
- (b) Audituesit duhet të kenë një kuptim të natyrës së subjektit/programit që do të auditohet;
- (c) Audituesit duhet të kryejnë një vlerësim të riskut ose analizë të problemeve dhe ta rishikojnë atë sipas nevojës në përgjigje të rezultateve të auditimit;
- (d) Audituesit duhet të identifikojnë dhe vlerësojnë rreziqet e mashtrimit që lidhen me objektivat e auditimit;
- (e) Audituesit duhet të planifikojnë punën e tyre për të siguruar që auditimi të kryhet në mënyrë efektive dhe efikase;
- (f) Gjatë planifikimit të auditimeve, Audituesit nuk duhet të supozojnë që audituesi ka vepruar në mënyrë të pandershme dhe se menaxhimi është gjithmonë pa faj;
- (g) Audituesit duhet të kryejnë procedura të auditimit që ofrojnë dëshmi të mjaftueshme adekuate të auditimit për të mbështetur raportin e auditimit;
- (h) Audituesit duhet të vlerësojnë provat e auditimit dhe të nxjerrin përfundime;
- (i) Audituesit duhet të përgatisin një raport bazuar në konkluzionet e arritura;
- (j) Objektivat e përgjithshme të auditimit të prokurimit përfshijnë përcaktimin se fondet publike janë shpenzuar në përputhje me rregullat dhe procedurat e zbatueshme të prokurimit dhe përmirësimin e sistemit të prokurimit dhe performancën e tij; Përveç rasteve të shkeljeve të jashtëzakonshme dhe të qëllimshme, nëse penalitetet konsiderohen të

- nevojshme, ato duhet të ndiqen për vendosjen e autoriteteve kontraktuese dhe jo zyrtarëve jo-individë;
- (k) Integriteti, paanshmëria, objektiviteti, kompetenca dhe profesionalizmi duhet të zbatohen në çdo kohë nga audituesi;
 - (l) Auditimi i prokurimit i nënshtrohet Kodit të Etikës të KLSH-së si dhe Standardeve të Auditimit të INTOSAI-t;
 - (m) Duhet të sigurohet cilësia e informacionit të mbështetur në auditimin e prokurimit.

Kodi i Etikes

Siç është rasti me të gjitha aktivitetet e auditimit të KLSH, auditimi i prokurimit i nënshtrohet parimeve etike të shpallura në ISSAI 30¹³. Vlerat themelore që përbëjnë themelin e sjelljes etike nga ana e KLSH-së dhe stafit të tij përfshijnë ato të përshkruara në rutinë e mësipërme.

Transparenca dhe llogaridhënia

Rregullat themelore të transparencës dhe llogaridhënies janë paraqitur në ISSAI 20. Ato janë thelbësore për të mundësuar pavarësinë dhe efektivitetin e KLSH-së. Në përputhje me Parimin 2 (SAI-të bëjnë publike mandatin, përgjegjësitë, misionin dhe strategjinë e tyre), mandati i auditimit të prokurimit i KLSH publikohet në faqen e tij dhe në mënyra të tjera për të audituarit dhe publikun e gjerë. Ky Manual ndihmon për të zbatuar Parimin 3 (SAI-të miratojnë standardet e auditimit, proceset dhe metodat që janë objektive dhe transparente). Parimi 7 (SAI-të raportojnë publikisht mbi rezultatet e auditimeve të tyre) zbatohet nga publikimi i raporteve të auditimit të prokurimit.

2. Llojet kryesore të auditimit të prokurimit

Auditimi i prokurimit realizohet në kategoritë e mëposhtme kryesore¹⁴:

- (a) **Auditimi Financiar** – ky fokusohet në përcaktimin nëse informacioni financiar i një njësie ekonomike është paraqitur në përputhje me raportimin financiar dhe kuadrin rregullator të zbatueshëm. Auditimi financiar zbatohet në përputhje me, në veçanti, ISSAI 200 – Parimet Themelore të Auditimit Financiar; ISSAI 100– Hyrje e Përgjithshme në Udhëzimet e

13 Për t'u ribotuar, në formë të rishikuar, si ISSAI 130.

14 Shih ISSAI 100, f. 5, para. 22.

Auditimit të INTOSAI dhe Udhëzimet e Auditimit Financiar (ISSAI 1000–2999).

- (b) **Auditimi i Përputhshmërisë** – përqendrohet në atë nëse aktivitetet e prokurimit janë në përputhje me instrumentet legjislative dhe rregullatorë në fuqi duke përcaktuar hapat dhe procedurat në procesin e prokurimit (kriteret e auditimit). Auditimi i pajtueshmërisë zbatohet në pajtim me, në veçanti, ISSAI 400 – Parimet Themelore të Auditimit të Përputhshmërisë; ISSAI 4000–4999 – Udhëzime të Përgjithshme të Auditimit për Auditimin e përputhshmërisë (versioni i përditësuar 2016).
- (c) **Auditimi i Performancës** – përqendrohet nëse aktivitetet dhe proceset e prokurimit kryhen në përputhje me parimet e ekonomisë, efijencës dhe efektivitetit, përfshirë parimin e vlerës së parave dhe nëse ka vend për përmirësim. Auditimi i performancës zbatohet në përputhje me, në veçanti, ISSAI 300 – Parimet Themelore të Auditimit të Performancës; ISSAI 3000–3999 – Udhëzimet e Përgjithshme të Auditimit mbi Auditimin e Performancës (versioni i përditësuar 2016).

Auditime të tilla mund të kryhen veç e veç ose në kombinim me njëri-tjetrin.

Pyetjet e përgjithshme të auditimit

- *Auditimi Financiar*: A ishin reflektuar operacionit e prokurimit publik në mënyrë të vërtetë dhe të drejtë në pasqyrat financiare, pa ndonjë gabim material?
- *Auditimi i përputhshmërisë*: A ishin ato në përputhje me ligjet dhe standardet në fuqi?
- *Auditimi i performancës*: A ishin ato efijente dhe efektive, a siguruan vlerën përpër para dhe a ka vend për përmirësim?

INTOSAI Task Force mbi Auditimin e Prokurimit Publik

3. Koha e auditimit

Prokurimi kryhet në mënyrë tipike në baza *ex post*, dmth., si një auditim i rezultateve (pas faktit) . Në zhvillimin e standardeve për auditimin e prokurimeve, Task Force e INTOSAI-t parashikon mundësinë e asaj që quhet auditime “*ex ante*” ose “*aktuale*”. Sipas qasjeve të tilla, auditimi luan një rol në fazat e hershme të një projekti. Për shembull, pagesa mund t'i nënshtrohet

një konfirmimi paraprak nga audituesi për korrektësinë e transaksionit bazuar në një rishikim dokumentash¹⁵.

B. PALËT NË AUDITIMIN E PROKURIMIT

1. Tre palët

Auditimi i prokurimit përfshin të paktën tre palë të veçanta¹⁶:

- (a) **Audituesi** – ky është Kryetari i KLSH-së dhe personeli të cilit i delegon auditimet e prokurimit. Nëse është e përshtatshme në çdo rast të caktuar, grupi i auditimit mund të përfshijë një ekspert të jashtëm (shih ISSAI 1620 – Përdorimi i punës së një eksperti të auditimit).
- (b) **Pala përgjegjëse** – në fakt, kjo është palë (e audituar) aktivitetet e të cilave janë subjekt i auditimit të prokurimit dhe përgjegjësitë e të cilave mund të jenë të ndryshme, duke përfshirë përgjegjësinë për informacionin e prokurimit, menaxhimin e prokurimit ose adresimin e rekomandimeve që lidhen me auditimin e prokurimit, dhe ato mund të jenë individë ose organizata/institucione.
- (c) **Përdoruesit e synuar** – përbëjnë palën/ët e synuara për të cilat përgatitet raporti i auditimit të prokurimit (përfshin Parlamentin, organet e tjera të mbikëqyrjes dhe publikun e gjerë).

Ky grup “bërthamë” i palëve dhe aktorëve të tjerë të prokurimit përfshijnë një sërë aktorësh të mundshëm dhe pjesëmarrës në procesin e prokurimit që mund të jenë të interesuar në auditimet e prokurimit (p.sh., lloje të ndryshme të autoriteteve kontraktuese, përfshirë autoritetet lokale, bankat dhe llojet e tjera të institucioneve financuese, furnizuesit, kontraktorët dhe konsulentët, shoqatat profesionale, organizatat joqeveritare, përfshirë organizatat e shoqërisë civile dhe qytetarët).

Disa nga këta aktorë ose pjesëmarrës mund të jenë relevantë për procesin e auditimit të prokurimit, p.sh. si të audituarit, burime informacioni dhe si adresues të rekomandimeve).

15 INTOSAI Task Force, f. 41–43.

16 Shih ISSAI 100, f. 6, para. 25.

2. Angazhimi i qytetarëve

“Si përfitues përfundimtar i një përdorimi më të mirë të fondeve publike, qytetarët janë aktorët më të rëndësishëm të SAI–ve. Sidoqoftë, ata shpesh janë më pak të vetëdijshëm për auditimin e qeverisë dhe përfitimet e llogaridhënies. Sondazhet e mëhershme kanë treguar se një pjesë e konsiderueshme e popullsisë, nga çdo vend i botës, kupton pak nga puna e SAI–ve”

— *Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit* Simpoziumi i 21-të i OKB/INTOSAI Korrik 2011

Angazhimi i qytetarëve dhe i organizatave të shoqërisë civile (OSHC) mund të ndihmojnë në përmirësimin e kapacitetit të auditimit dhe efektivitetit të KLSH–së në lidhje me funksionin e auditimit të prokurimit dhe rritjen e njohurive dhe përkrahjes për misionin e KLSH–së. Angazhimi i qytetarëve në procesin e auditimit të prokurimit rrit sasinë dhe cilësinë e informacionit në dispozicion të KLSH–së në kryerjen e auditimeve të prokurimit, në veçanti auditimet e performancës, ndërsa në të njëjtën kohë fuqizon qeverisjen gjithëpërfshirëse. Angazhimi i qytetarëve në punën e KLSH–së mund të fuqizohet në disa mënyra duke përfshirë:

- (a) Kryerjen e anketimeve në internet të OSHC–ve në lidhje me auditimet specifike të performancës së prokurimit;
- (b) Vënien në dispozicion e auditimeve të prokurimit për komentet e qytetarëve;
- (c) Miratimin e një strategjie komunikimi që synon t’i bëjë qytetarët të vetëdijshëm për auditimin e prokurimeve, duke përfshirë përdorimin e mediave sociale (p.sh., për të njoftuar lëshimin e raporteve të auditimit të prokurimit);
- (d) Përdorimin e mediave sociale, teknologjisë së lëvizshme dhe grupit të bazuar në internet, për të mbledhur njohuri dhe informacione nga qytetarët;
- (e) Kryerjen e anketave për të identifikuar shqetësimet e qytetarëve përpara se të vendoset për detyrat e auditimit¹⁷;
- (f) Publikimin e planit vjetor të auditimit të prokurimit për të marrë komente nga qytetarët¹⁸;

17 Një praktikë e tillë aplikohet për shembull nga SAI China; shih *Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit* Simpoziumi i 21-të i OKB/INTOSAI Korrik 2011, f. 24

18 Një praktikë e tillë aplikohet për shembull nga SAI China; shih *Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit* Simpoziumi i 21-të

- (g) Krijimin e mekanizmave që u mundësojnë qytetarëve të raportojnë në mënyrë anonime dyshime për mashtrim, shpërdorim, keqpërdorim dhe keqpërdorim (p.sh., përmes e-mailit, telefonit pa pagesë në internet, faqeve të internetit)¹⁹;
- (h) Gjatë ekzekutimit të auditimit, kryerjen e hetimit të ankesave të qytetarëve²⁰;
- (i) Mundësimin e pjesëmarrjes së qytetarëve në ekzekutimin e auditimeve;
- (j) Seminaret periodike, tryezat e rumbullakëta dhe konferencat, duke përfshirë OSHC-të për çështjet e prokurimit;
- (k) Nxitjen e rolit të shoqërisë civile në monitorimin e zbatimit të rekomandimeve të SAI.

SAI Oman – Linku i qytetarëve dhe aplikacionet e telefonave inteligjent

Në Oman, Institucioni Shtetëror i Revizionit Financiar dhe Administrativ (SFAAI) ka zbuluar disa parregullsi që nga hapja e dritares së tij të internetit përmes aplikacioneve të telefonave inteligjent, në një lëvizje për të hapur komunikimin me komunitetin, për të mbrojtur paratë publike dhe për të siguruar cilësinë e shërbimeve të ofruara nga subjekte nën mbikëqyrjen e tij. Aplikacioni, në gjuhën angleze dhe arabe, ka disa veçori duke përfshirë një dritare të ankesave, si dhe ligjet që rregullojnë operacionet e SFAAI. Suksesi i këtij sistemi është i dukshëm me rritjen e numrit të çështjeve të paraqitura në gjyq për veprimtari mashtruese dhe një rritje në rimëkëmbjen e fondeve publike.

— *Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit* Simpoziumi i 21-të i OKB/INTOSAI Korrik 2011, f. 32

i OKB/INTOSAI Korrik 2011, f. 24

http://www.intosai.org/fileadmin/doenloads/doenloads/4_documents/publications/en_g_publications/Compendium_UNPAN92198.pdf

19 Shih, për shembull, programi FraudNet i drejtuar nga Zyra e Përgjegjësisë Qeveritare, SAI në Qeverinë Federale të Shteteve të Bashkuara dhe e cila është një pjesë e rëndësishme e Grupit të Shërbimit të Revizionit Ligjor dhe Hetimor në Gao <http://www.gao.gov/fraudnet>.; shih gjithashtu Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit Simpoziumi i 21-të i OKB/INTOSAI Korrik 2011, f. 24–25

20 Shih Praktikat e Angazhimit të Qytetarëve nga Institucionet Supreme të Auditimit Simpoziumi i 21-të i OKB/INTOSAI Korrik 2011, f. 24

Këto kontribute nga qytetarët mund të merren parasysh nga KLSH në programet vjetore të planifikimit të auditimit. Për shembull, KLSH është i hapur ndaj sugjerimeve nga qytetarët për programet dhe subjektet që do të auditohen.

C. PLANIFIKIMI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT

1. Përmbledhje e hapave kryesorë në procesin e auditimit të prokurimit

Hapat kryesorë në procesin e auditimit të prokurimit përfshijnë²¹:

- (a) Përgatitja dhe planifikimi i auditimit – përfshin
 - a. identifikimin e objektivave të auditimit (shih Tabelën 2),
 - b. vendosjen e fushëveprimit dhe përzgjedhjen e temave dhe pyetjeve
 - c. vendosjen e kritereve të auditimit
 - d. para–studimin dhe projektimin e auditimit, duke marrë parasysh madhësinë, misionin dhe kompleksitetin e subjektit
 - e. caktimin e emërimeve me personelin kyç (p.sh. personelin kontraktues, kontraktorët, menaxherët e prokurimit elektronik)
 - f. zhvillimin e takimit fillestar me aktorët kryesorë
 - g. kërkesën e dokumentacionit
- (b) Kryerja e auditimit – mbledhja dhe analizimi i të dhënave dhe informacionit
- (c) Raportimi – paraqitja e përgjigjeve të pyetjeve, rezultateve, konkluzioneve dhe rekomandimeve të auditimit
- (d) Ndjekja – përcaktimi nëse veprimet e ndërmarra në përgjigje të gjetjeve dhe rekomandimeve kanë zgjidhur problemet dhe/ose dobësitë themelore.

Tabela 2 Shembuj të objektivave të përcaktuara në planet e auditimit (Portugali)

- Vlerësimi nëse procesi i vlerësimit të shumës/vlerës së punëve të kontratës është i saktë dhe në përputhje me kushtet e tregut;
- Shqyrtimi nëse punët e kryera dhe materialet e aplikuara janë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në specifikimet e kontratës
- Verifikimi nëse punët shtesë të autorizuara dhe të kryera janë në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi, përkatësisht:

21 Bazuar në ISSAI 300, f. 13, par. 35.

- ✓ Nëse janë rreptësisht të nevojshme për përfundimin e punës së kontraktuar
 - ✓ Nëse ato kanë rezultuar nga një gabim i pranueshëm ose nga rrethana të paparashikuara
 - ✓ Nëse ato respektojnë limitet sasiore të detyrueshme
 - Kontrolli nëse ekzekutimi i punëve shtesë në kontratën fillestare, të kryera nga kontraktuesi fillestar, ka rezultuar në anashkalimin e një procedure të re dhe të përshtatshme konkurruese
 - Verifikimi nëse rregulloret financiare në sektorin publik lidhur me shpenzimet janë përbushur duke vlerësuar nëse ndryshimet në kontratën fillestare janë autorizuar nga nëpunësi me autoritetin e nevojshëm
 - Identifikimi i rasteve ku kostoja e punëve shtesë është më e madhe krahasuar me punët dhe rrethanat e ngjashme të ndodhura në projekte të tjera të ndërtimit
 - Konfirmimi që kompanitë që veprojnë si mbikëqyrëse/inspektuese të fushave ushtrojnë detyrat e tyre dhe përgjegjësitë kontraktuale për të siguruar që punimet e ndërtimit të realizohen sipas planeve dhe specifikimeve të përcaktuara nga pronari publik
 - Theksimi i situatave ku ekzekutimi i punëve shtesë ka zbuluar zgjidhje joproporcionale dhe të mbiçmuara teknike dhe ndërtimore në funksion të fushëveprimit të projektit
 - Kur arsyetohet, vlerësimi nëse janë përcaktuar përgjegjësitë nga personat përgjegjës për gabimet dhe mangësitë e projekteve, duke nxjerrë punë shtesë
 - Identifikimi i shkeljeve e rregulloreve ligjore financiare dhe, në këto raste, paraqitja e të gjitha informacioneve të nevojshme në institucionet ligjore për gjykim
 - Dhënia e rekomandimeve kur është e mundur
- Nga INTOSAI Task Force, f. 70

2. Hapat e planifikimit të auditimit të prokurimit

Planifikimi vjetor dhe të tjera periodike

Ndërsa aktivitetet e prokurimit të subjekteve të audituara duhet të auditohen me një auditim të veçantë të prokurimit për secilin subjekt të audituar, plani i

përgjithshëm i auditimit të prokurimit përgatitet në fillim të çdo viti. Natyra dhe fushëveprimi i veçantë i auditimeve të prokurimit nuk do të jetë domosdoshmërisht i njëjtë për secilin subjekt të audituar dhe për çdo auditim dhe përgatitja e planit vjetor të auditimit të prokurimit ofron një mundësi për të përcaktuar:

- (a) Subjektet që duhet të auditohen, dhe llojin ose llojet e auditimeve që duhet të kryhen për secilin subjekt të audituar
- (b) Kohëzgjatjen dhe shpeshtësinë e auditimeve, të cilat do të varen në veçanti nga vlerësimi i rrezikut për secilin subjekt të auditimit përkatës
- (c) Identifikimin e stafit dhe burimeve logjistike të nevojshme për të kryer auditimet e planifikuara të prokurimit në kontekstin e disponueshmërisë së buxhetit dhe çdo mungesë buxhetore të pritur
- (d) Identifikimin e implikimeve të rrezikut për mospërfundimin e auditimeve të planifikuara të prokurimit
- (e) Alokimin e stafit auditues për kryerjen e auditimeve të planifikuara
- (f) Programet për ngritjen e kapaciteteve të planifikuara për t'iu ofruar stafit të KLSH gjatë vitit
- (g) Një vlerësim të rrezikut që mbulon çështjen e programit të auditimit.

Buxhetimi për auditimin e prokurimit

Komponentët e kostos që do të përfshihen në buxhetin për programin vjetor të auditimit të prokurimit përfshijnë kostot e stafit, shpenzimet që planifikohen të do të kryhen gjatë realizimit të auditimit dhe kostot për krijimin e kapaciteteve.

Përditësimi periodik i planit vjetor

Mund të ndodhi që programet vjetore të auditimit të prokurimit duhet të rishikohen herë pas here për të marrë parasysh ndryshimet në rrethana. Për këtë qëllim, plani vjetor i auditimit të prokurimit i nënshtrohet çdo rregullimi të nevojshëm në baza tremujore.

Qëllimet e planit vjetor të auditimit të prokurimit

- Të krijojë portofolin e përgjithshëm të angazhimeve të auditimit për Auditimin e Prokurimit Publik
- Të vlerësojë burimet e financimit të pritshme dhe aktuale të nevojshme për zbatimin e angazhimeve të planifikuara të auditimit për Auditimin e Prokurimit Publik
- Të vlerësojë personelin dhe burimet materiale të nevojshme për zbatimin e angazhimeve të auditimit për Auditimin e Prokurimit Publik;
- Të analizojë dhe vlerësojë rreziqet e moszbatimit ose të performancës jo të plotë të angazhimeve të auditimit;
- Të planifikojë afatet kohore dhe periudhat e kryerjes së angazhimeve të auditimit për Auditimin e Prokurimit Publik;
- Të planifikojë shpërndarjen e personave përgjegjës në të gjithë portofolin e angazhimeve të auditimit për Auditimin e Prokurimit Publik

INTOSAI Task Force

Planifikimi i auditimeve individuale të prokurimit

Elementët kryesorë në planifikimin e auditimit të prokurimit janë përshkruar më poshtë. Duhet të theksohet se planet e auditimit mund të kenë nevojë të përshtaten gjatë rrjedhës së një auditimi për të pasqyruar ndryshimet e rëndësishme në rrethanat dhe kushtet²².

Objektivat e auditimit, pyetjet e auditimit dhe aspektet për të verifikuar dhe vlerësuar do të varen nga qasja e zgjedhur dhe mund të përfshijnë një sërë çështjesh. Prandaj, auditimi mund të kryhet në të gjitha fazat e ciklit të prokurimit ose kryesisht në shënjestër të disa prej tyre.

INTOSAI Task Force, f. 24

Vendosja e kriterve të auditimit – si SAI dhe i audituari, ashtu edhe palët e tjera të interesit, duhet të kenë një kuptim të qartë dhe të përbashkët të kushteve të auditimit dhe roleve dhe përgjegjësive të tyre përkatëse (p.sh. objekti, qëllimi dhe objektivat e auditimit, aksesit në të dhënat dhe qasja për mbledhjen e tyre, raporti që rezulton, procesi i auditimit, identifikimi dhe informimi i komunikimit të personave të kontaktit, si dhe rolet dhe përgjegjësitë)²³. Parimi i lirisë së KLSH-së për të përcaktuar fushat që mbulohen nga auditimet e tij është me rëndësi.

²² ISSAI 100, f. 14, para. 48.

²³ Ky seksion reflekton ISSAI 100, f. 13, para. 44.

- (a) **Zhvillimi i kuptimit të audituesit për subjektin/programin nën auditim** – përfshin kuptimin e aspekteve të tilla si objektivat, operacionet, mjedisin ligjor dhe rregullator, veçanërisht procedurat dhe dokumentet e aplikueshme të prokurimit, kontrollet e brendshme që sigurojnë kontrollin e rregullsisë në hapat kryesorë në procesin e prokurimit, prokurimet dhe proceset e prokurimit dhe strukturat, sistemin financiar dhe proceset e tjera të biznesit, llojet dhe burimet e mundshme të evidencës së auditimit. Për të pasur një kuptim të tillë, audituesi mund të ndjekë burime të ndryshme informacionesh përkatëse (p.sh., menaxhimi i konsultimeve të subjektit të audituar dhe ekspertëve, ekzaminimi i dokumenteve duke përfshirë studimet e mëparshme, organet mbikëqyrëse)²⁴.
- (b) **Kryerja e vlerësimit të riskut ose analizës së problemit** – përfshin identifikimin e llojeve të ndryshme të mangësive, devijimeve ose keqdeklarimeve që lidhen me prokurimin që mund të lindin në objektin që është nën auditim. Informacioni i gjeneruar në vlerësimin e riskut mund të jetë i rëndësishëm në përcaktimin e objektivave të auditimit dhe identifikimin e gamës së pyetjeve të auditimit që duhet të paraqiten. Pra, vlerësimi i riskut duhet të bëhet sa më shpejt që të jetë e mundur në evidenën e auditimit.

Planifikimi strategjik – Kushtet e auditimit të prokurimit

Objektivat – çfarë ka për qëllim të kryejë auditimi

Objekti – objekti i auditimit dhe kriteret e vlerësimit

Qasja e auditimit – natyra dhe shtrirja e procedurave për mbledhjen e provave

Planifikimi operativ i auditimit

Kalendari – përcaktimi i programit të hapave në procesin e auditimit

Procedurat – përcaktimi i natyrës, kohës dhe shtrirjes së procedurave të auditimit

Grupi i auditimit – Përbërja e grupit të auditimit dhe identifikimi i burimeve të tjera të mundshme (p.sh., ekspertët e lëndëve)

— ISSAI 100, f. 14, par. 48

24 Reflekton ISSAI 100, f. 13, para. 45

Aftësia për të kryer vlerësimin e riskut rrjedh nga zhvillimi i kuptimit të audituesit për subjektin/programin nën auditim, siç përmendet në nënparagrafin (a), më sipër dhe përfshin shqyrtimin e përgjigjes së drejtimit të subjektit ndaj rreziqeve të identifikuara. Në një auditim të bazuar në analizën e problemeve, duhet të shqyrtohen treguesit e problemeve aktuale.

Rreziqet e përmendura këtu janë rreziqet e problemeve potenciale që kanë të bëjnë me aktivitetet, sistemet dhe strukturat e prokurimit që janë nën auditim. Ato duhet të dallohen nga “rreziqet e auditimit”, të cilat kanë të bëjnë me problemet potenciale në hartimin dhe kryerjen e një auditimi të prokurimit (shih III.C.5). Llojet e modeleve të rreziqeve janë ilustruar në Tabelën 3, më poshtë, dhe në kuti në pika të ndryshme në Pjesën IV. Duhet të theksohet se identifikimi i riskut ose analiza e problemeve duhet të jetë e vazhdueshme dhe jo e kufizuar në fazën e planifikimit, por duhet të konsiderohet dhe të mbahet e përditësuar gjatë gjithë procesit të auditimit.

Tabela 3 Shembuj të risqeve tipike të prokurimit

Risqet në lidhje me rezultatet

- Kontrata e prokurimit nuk është kryer në pajtim me kushtet e kontratës
- Mallrat, punimet ose shërbimet e kërkuara nuk janë të disponueshme kur është e nevojshme
- Pamundësia e furnitorëve, kontraktorëve apo ofruesve të shërbimeve për të dorëzuar në kohë, me çmimet e kontraktuara dhe nivelet e cilësisë

Risqet ekonomike në procedurat e dhënies së kontratës

- Çmimet e ofertave tejkalojnë buxhetin në dispozicion;
- Prokurimi nuk arrin të përmbushë testin për vlerën për para
- Vonesat e pagesës
- Rreziku i keqpërdorimit të fondeve publike për shkak të dobësisë së kontrolleve të brendshme
- Rreziku i humbjeve për shkak të moszbatimit ose zbatimit të jodorrekt të kushteve të kontratës

Risku i performancës së kontratës

- Rreziqet e performancës që lidhen me AK
 - Vonesa në ofrimin e aksesit në vend
 - Vonesa në lëshimin e lejeve
 - Vonesat e pagesës
- Rreziqet e performancës që lidhen me kontraktorin

Risku i etikës/kryerjes në fazat e ndryshme të procesit të prokurimit

- Konfliktet e interesit në anën e AK-së në faza të ndryshme të procesit të prokurimit (planifikimi përmes zbatimit të kontratës)
- Konflikte interesi nga ana e ofertuesve
- Konflikte interesi nga ana e furnitorëve të kontraktuar/kontraktorëve/ofruesve të shërbimeve

Risqet mund të klasifikohen si: “risiku i qenësishëm” i kompromentimit të aktivitetit të prokurimit si i tillë; “risiku i kontrollit” që procedurat e kontrollit të brendshëm nuk mund të parandalojnë ose zbulojnë ose korrigjojnë një gabim; “risiku i zbulimit” që audituesi nuk do të identifikojë gabimet dhe shkeljet (risiku i auditimit)²⁵.

Një risk ndërsektorial që duhet të merret parasysh nga audituesit gjatë gjithë procesit të auditimit është rreziku i mashtrimit, veçanërisht duke mbajtur një qëndrim të skepticizmit profesional²⁶.

3. Kriteret e auditimit

Kriteret e auditimit kundrejt të cilave vlerësohen proceset dhe transaksionet që i nënshtrohen auditimit përfshijnë: Ligjin e Prokurimit, Rregulloren e Prokurimit, Dokumentet Standarde të Tenderit, dokumentet e politikave të prokurimit, manualat e praktikave të prokurimit dhe legjisllacionin dhe rregulloret e tjera të zbatueshme për procesin e prokurimit.

4. Pyetjet e auditimit

Ky manual ofron një spektër pyetjesh të auditimit për kryerjen e auditimeve të prokurimit (shih Aneksat A-H). Në tabelën 4 më poshtë, jepet një listë e pyetjeve ilustruese të auditimit për fazat e ndryshme të procesit të prokurimit.

Tabela 4 Shembuj të pyetjeve të auditimit për fazat e procesit të prokurimit

1. Në fazën e planifikimit të prokurimit:

- Ligjshmëria dhe vlefshmëria e nevojës së identifikuar për prokurim, në terma sasiore dhe cilësore
- Sigurimi i prokurimit me burimet e nevojshme në përputhje me planet

25 INTOSAI Task Force, f. 72–73

26 ISSAI 100, f.14, para. 47.

- Shkalla në të cilën eksperiencia e fituar në prokurimet e mëparshme është marrë parasysh gjatë planifikimit të prokurimit
 - Është bërë vlerësimi i nevojave për të siguruar që janë përvetësuar mallrat ose shërbimet për të adresuar nevojën;
 - Janë lidhur kërkesat me buxhetin
- 2. Në fazën e *përgatitjes së prokurimit*:**
- Korrektësia e zgjedhjes së procedurave të prokurimit
 - Përputhshmëria e zbatimit të procedurave të prokurimit me standardet dhe objektivat e zbatueshme
 - Nëse ka një klasifikim të caktuar të kontratave, saktësia e zgjedhjes së llojit të kontratës
 - A është analizuar industria furnizuese për të përcaktuar strategjinë e përshtatshme të prokurimit.
 - Të përcaktohen specifikimet për një prokurim të caktuar
- 3. Në fazën e *zbatimit të prokurimit*:**
- Vlerësimi i procesit të menaxhimit të zbatimit të kontratës; identifikimi dhe menaxhimi i rreziqeve të zbatimit
 - Kontrolli i dërgesave të kontratave: pajtueshmëria me kontratën dhe rregulloret; afati kohor dhe cilësia, procesi i pranimit
 - Përputhshmëria, kohëzgjatja dhe/ose efikasiteti i procesit të pagesave
 - Vlerësimi i rezultateve të prokurimit
- 4. Në fazën e *përdorimit të rezultateve të prokurimit*:**
- Si karakteristikat aktuale cilësore dhe sasiore të produktit të marrë si rezultat i prokurimit korrespondojnë me treguesit dhe standardet e planifikuara
 - Rezultatet e prokurimit: vlerësimi nëse rezultatet e prokurimit përdoren në përputhje me qëllimet e synuara dhe se si konsumatorët janë të kënaqur me to
 - Minimizimi i “*kostos së pronësisë*”
 - Rezultatet e analizave dhe vlerësimeve mbi zbatimin e prokurimit, duke përfshirë masat për eliminimin e devijimeve të identifikuara
- 5. Në fazën e *përfundimit të përdorimit*:**
- Organizimi dhe zbatimi i procedurës së reduktimit në drejtim të minimizimit të shpenzimeve dhe ndikimit në mjedis
 - Zbatimi i ri-përdorimit të mundshëm të disa komponentëve të produktit të përdorur
 - Rezultatet e analizës dhe vlerësimit të zbatimit të prokurimit dhe përvoja e fituar dhe mënyra se si përdoret për planifikimin e tyre të ardhshëm

Marrë nga INTOSAI Task Force, f. 37–38

5. Administrimi i dokumentacionit

Për qëllime të organizimit të punës së auditimit të prokurimit dhe për të mundësuar paraqitjen e dëshmime/provave të auditimit që mbështesin gjetjet e auditimit, administrimi i dokumentacionit është një funksion thelbësor. Duhet të përgatiten dosjet e auditimit përgjatë linjave të mëposhtme²⁷:

- *Dosja e përhershme* – përmban informacionin e përgjithshëm të të audituarit, strukturën e tij organizative dhe personelin, korrespondencën dhe komunikimin e KLSH me të audituarin, informacion mbi sistemin e prokurimit të auditimit, duke përfshirë rrjedhën e punës.
- *Dosja e Planifikimit dhe Kontrollit të Cilësisë* – përmban informacione administrative lidhur me planifikimin, personelin dhe menaxhimin e auditimit, modifikimet e objektivave dhe planeve të auditimit dhe informacion mbi përfundimin e auditimit sapo të arrihet.
- *Dosja e punës* – përmban të gjitha dokumentet e punës të përgatitura nga grupi i auditimit dhe duhet të tregojë fushëveprimin e provave të auditimit të mbledhura nga grupi i auditimit; raporti i audituesit përgatitet bazuar në dokumentet në dosjen e punës. Për aq sa është e mundur dhe në dispozicion, me qëllim të marrjes së llojeve të qëndrueshme dhe formave të të dhënave, format e standardizuara duhet të përdoren për intervista dhe vizita në terren. Deri në kohën e dosjes përfundimtare të auditimit, dosja duhet të përmbajë edhe dokumente që reflektojnë
 - Diskutimin e rezultateve të intervistave dhe sondazheve;
 - Nëse është e aplikueshme, përshkrimin e vëzhgimit të kryer në procedurat e prokurimit;
 - Raportet dhe të dhënat e kapura direkt nga sistemi i prokurimit elektronik, duke specifikuar datën dhe orën e marrjes nga audituesi
 - Komentet dhe shpjegimet në lidhje me problemet, paqartësitë dhe kërkesat për informacione shtesë
 - Raportin përfundimtar të audituesit

6. Vlerësimi i riskut të auditimit

Në përputhje me parimet themelore të auditimit të sektorit publik, audituesit duhet të menaxhojnë risqet e sigurimit të një raporti që është i papërshtatshëm në rrethanat e auditimit²⁸.

27 INTOSAI Task Force, f. 93–97.

28 ISSAI 100, f. 12, para. 40.

Është e ditur se ekzistojnë kufizime të qenësishme në të gjitha auditimet dhe se një auditim nuk mund të ofrojë siguri absolute për gjendjen e subjektit të një auditimi. Dy nivelet e reduktimit dhe menaxhimit të këtij risku njihen sipas standardeve ndërkombëtare, “siguria e arsyeshme (standardet më të larta) dhe ”siguria e kufizuar”²⁹. Kur zbatohet standardi i “sigurisë së arsyeshme”, audituesi duhet të zvogëlojë rrezikun në një nivel të pranueshëm të ulët, duke pasur parasysh rrethanat e auditimit. Në variantin “sigurimi i kufizuar”, sigurohet një nivel sigurie që, në gjykimin profesional të audituesit, do të jetë kuptimplotë për përdoruesit e synuar³⁰.

Disa faktorë të riskut të auditimit

- volumi dhe numri i kontratave të dhëna – sa më i madh volumi, aq më i lartë rreziku;
- Sasitë e burimeve financiare të alokuara për prokurimin publik – sa më i lartë të jetë numri, aq më i lartë rreziku;
- kompleksiteti relativ (dhe/ose ngurtësia) e sistemit të prokurimit, kontrollet e brendshme dhe shkalla e ndarjes së detyrave: komplekse, shumë e ngurtë ose, anasjelltas, sisteme shumë të buta janë ekspozuar ndaj rrezikut të lartë;
- disponueshmëria e konfliktit të interesave apo faktorëve që dëshmojnë një probabilitet të lartë ose mundësinë e sjelljes së keqe të stafit (disponueshmëria e nivelit të lartë të interesit, probabiliteti i marrëveshjes së fshehtë, rritja e qarkullimit të stafit etj).

INTOSAI Task Force, f. 72

7. Vendosja mbi madhësinë e kampionit

Fushat me risk të lartë zakonisht kërkojnë auditim të detyrueshëm, ndërkohë që ato me nivel të mesëm dhe të ulët i nënshtrohen auditimit në bazë të përzgjedhjes. Shkalla dhe cilësia e sistemeve të kontrollit të brendshëm është një faktor kyç i riskut. Kontrollet e tilla kanë role të shumëfishta, duke përfshirë³¹:

29 ISSAI 100, f. 12, para. 40.

30 ISSAI 100, f. 12, para. 40.

31 INTOSAI Task Force, f. 74.

- **kontrollin** dhe parandalimin e problemeve në operacionet dhe futjen e të dhënave;
- **identifikimin** e gabimeve, lëshimeve apo mashtrimit, dhe raportimin mbi të, nëse ka ndonjë ngjarje;
- **korrigjimin** dhe eliminimin e problemeve, duke përfshirë identifikimin e shkaqeve të problemeve dhe korrigjimin e gabimeve.

Rëndësia e kontrollit të brendshëm si një faktor risku

“Niveli i kontrollit të brendshëm përcakton nivelin e përgjithshëm të riskut në subjekt, pasi vetëm disponueshmëria e një sistemi të përshtatshëm adekuat të kontrollit të brendshëm do të minimizonte rrezikun e gabimeve dhe abuzimeve. Nëse sistemi i kontrollit të brendshëm është i dobët dhe vepron në mënyrë joefektive, numri dhe shkalla e procedurave të auditimit rritet virtualisht dhe testimi zbatohet në mënyrë më të detajuar.“

INTOSAI Task Force, f. 73

Qasjet e ndryshme mund të përdoren për të bashkuar mostrat e auditimit, duke përfshirë³²

- marrjen e rastësishme të kampioneve/ mostrave
- marrjen e stratifikuar/shtresëzuar të kampioneve/ mostrave (në bazë të shtresave sasiore, niveleve të tilla të vlerës së kontratave)
- marrjen e kampioneve/ mostrave statistikore (p.sh., **parimi Pareto 80/20 sundon në faktin se rreth 20% e kontratave përfaqësojnë rreth 80% të vlerës së prokurimit**).

8. Aksesi në informacion dhe mbledhja e të dhënave/evidencave

Auditimi i prokurimit mbështetet në dy kategori themelore të burimeve të informacionit: burimet e brendshme të informacionit, duke përfshirë bazat e të dhënave të informacionit të formuara nga KLSH për përdorim nga audituesite tij për të mbështetur kryerjen e auditimeve; burimet e jashtme të informacionit, duke përfshirë informacionin e mbledhur për të marrë dëshmi të auditimit, bazat e të dhënave të organeve statistikore qeveritare, organet doganore, organet financiare, bankat.

32 INTOSAI Task Force, f. 87–89.

Legjislacioni kombëtar siguron për KLSH-në akses të gjerë në informacionin dhe dokumentacionin që mund të kërkohe për të kryer një auditim të prokurimit. Kjo përfshin të drejtën e KLSH-së:

- (a) për të marrë përgjigje ndaj pyetësorëve, me shkrim ose me gojë, nga subjektet e audituara ose punonjësit e tyre, brenda një jave nga data e paraqitjes së kërkesës nga KLSH³³;
- (b) të marrë nga subjekti i audituar dokumente zyrtare, me shkrim ose në rrugë elektronike, dhe çdo informacion të kërkuar³⁴;
- (c) në rastin e personave juridikë, ku shteti zotëron më shumë se 50% të aksioneve ose kredive, kreditë dhe detyrimet janë të garantuara nga shteti, për të marrë dokumentacionin e shkruar ose elektronik që konsiderohet i nevojshëm për kryerjen e auditimit, objekt i legjislacionit për mbrojtjen e të drejtave personale³⁵.

Informacioni dhe dokumentet e krijuara në zbatimin e kontrollit të brendshëm dhe auditimit mund të jenë të rëndësishme për auditimin e prokurimit dhe janë brenda fushëveprimit të aksesit së audituesit në informacion. Teknikat për mbledhjen e dëshmive të auditimit përfshijnë kërkesa, për shembull, për informacion mbi operacionet e prokurimit, shpërndarjen e pasurive dhe pagesave, faturave dhe të dhënave të tjera financiare, si dhe pranimet e konfirmimit. Shqyrtimi analitik mund të kryhet në këto të dhëna, si dhe në të dhëna të tjera siç janë specifikimet, termat e referencës, vlerësimet, dokumentet e transportit, certifikatat, të dhënat e kontrollit të inventarit, me qëllim zbulimin e gabimeve dhe anomalive të mundshme³⁶.

“Rishikimet analitike përgatiten në bazë të rezultateve të një testimi të rastësishëm dhe shqyrtimit të veçantë të dëshmive të auditimit të marra në bazë të studimit dhe krabasimit të informacionit financiar, ligjor dhe të tjera lidhur me proceset dhe procedurat e prokurimit të subjektit të audituar. Koeficientët, tendencat, standardet më të rëndësishëm, rezultatet e operimit të sistemit të prokurimit janë studiuar dhe devijimet dhe luhatjet e pazakonta të vlerave kontrollohen gjatë një shqyrtimi analitik.”

INTOSAI Task Force, f. 89

33 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 dh).

34 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 e).

35 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 ë).

36 INTOSAI Task Force, f. 91–92.

9. Komunikimet fillestare dhe takimet (përfshirë audituesin e brendshëm)

Burimet logjistike nga subjekti i audituar

Gjatë komunikimeve dhe takimeve të tilla fillestare KLSH-ja dhe njësi që auditohet duhet të identifikojnë llojet e aranzhimeve logjistike që i audituari do t'i ofrojë audituesit në mënyrë që të mundësojë auditimin e prokurimit në mënyrë efikase dhe efektive. Legjislacioni kërkon që njësi e audituar të sigurojë burimet e nevojshme logjistike kur misionet e auditimit kryhen në ambientet e subjektit të audituar³⁷.

10. Monitorimi dhe mbikëqyrja e ekzekutimit të auditimit

KLSH merr hapat e duhur për të siguruar që hapat thelbësorë në procesin e auditimit të prokurimit të zbatohen dhe të kryhen në mënyrën e duhur. Këto hapa mund të përfshijnë monitorimin dhe mbikëqyrjen me qëllim që të sigurohet që plani i auditimit të zbatohet si i programuar, dokumentacioni i auditimit të plotësohet dhe të ruhet sipas nevojës, që rezultatet e auditimit, përfshirë çdo rekomandim lidhur me praktikën dhe performancën e prokurimit, çështjet e punës dhe kontrollit, shkelje të rënda të tilla si mashtrimi dhe korrupsioni, t'i komunikohen subjektit të audituar, konkluzionet dhe rekomandimet e auditimit janë të përshtatshme dhe se ka përparime në teknikat e auditimit dhe performancën e audituesit në krahasim me vlerësimet e mëparshme të performancës së auditorëve.

37 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 d).

IV. KRYERJA E AUDITIMEVE TË PËRPUTHSHMËRISË

Baza për audituesin për të vlerësuar menaxhimin dhe zbatimin e operacioneve të prokurimit është të sigurojë një kuptim gjithëpërfshirës se si procesi i prokurimit administrohet dhe kryhet në të gjitha fazat e ciklit të prokurimit. Për të arritur një kuptim të tillë, audituesi duhet të njohë kuadrin ligjor, institucional dhe procedural që përcakton dhe drejton sistemin e prokurimit dhe aktivitetet e prokurimit që kryhen në sektorin publik të Shqipërisë. Kjo pjesë e Manualit thekson aspektet kyçe të menaxhimit dhe zbatimit të procesit të prokurimit që shqyrtohen në një auditim të prokurimit, duke përfshirë referencat ndaj dispozitave përkatëse të burimit në kuadrin ligjor për prokurimin publik.

Duhet të theksohet se qëllimi i kësaj pjese të Manualit nuk është të rishqyrtojë në detaje kërkesat e përcaktuara në kuadrin ligjor. Përkundrazi, qëllimi këtu është të sigurojë orientimin e audituesit në lidhjen e aspekteve dhe hapave kryesorë të procesit të prokurimit që shqyrtohen në një auditim të prokurimit me dispozitat e aplikueshme në kuadrin ligjor. Është përgjegjësi e audituesit të lexojë dhe njohë parimet dhe procedurat e detajuara dhe kërkesat e përcaktuara në kuadrin ligjor.

Ky seksion do të përfshijë flamujt e kuq të riskut të mashtrimit dhe korrupsionit në faza të ndryshme të procesit të prokurimit (shih ISSAI 1240).

A. ADMINISTRIMI DHE MENAXHIMI I FUNKSIONIT TË PROKURIMIT

Për të arritur objektivat e Ligjit të Prokurimit (LPP neni 1.2), dhe për shkak të kërkesave dhe sfidave në rritje të funksionimit të prokurimit, është thelbësore që përgjegjësitë, strukturat dhe proceset për administrimin dhe menaxhimin e funksionit të prokurimit të AK-së të përcaktohen dhe të vendosen mirë. Mungesa apo pamjaftueshmëria e funksionimit të prokurimit në njëAK do të ndikojë në mënyrë të pashmangshme në cilësinë e zbatimit të prokurimit dhe rezultatet dhe gjetjet e arritura nga funksioni i prokurimit.

Aspektet kyçe të organizimit dhe menaxhimit të funksionit të prokurimit në nivel të AK-së përfshijnë:

- (a) strukturën e menaxhimit dhe zbatimit për funksionin e prokurimit (p.sh., caktimi i qartë dhe përcaktimi i detyrave, krijimi, personeli, funksionet dhe ngritja e kapaciteteve të njësive të prokurimit, të cilat merren me procesin e prokurimit të AK-së në baza të përhershme (LPP neni 12.5; PR V.1.b dhe c), komisionet dhe organet tjera);
- (b) përcaktimin e përgjegjësisë për monitorimin dhe ndjekjen e zbatimit të kontratës;
- (c) plotësimin e mbajtjes së shënimeve për çdo procedurë prokurimi siç kërkohet me Ligjin e Prokurimit (LPP neni 12.2) dhe ekzistencën e procedurave të mbledhjes së të dhënave përfshirë edhe raportet periodike nga AK-ja për aktivitetet e prokurimit në APP (PR I.3.d dhe dh); kapaciteti i stafit të prokurimit;
- (d) dërgimin në APP të kopjeve të dokumentacionit kryesor nga çdo procedurë e prokurimit (PR I.3.ë);
- (e) qëndrueshmërinë fiskale në fillimin dhe zhvillimin e procedurave të prokurimit;
- (f) funksionet e kontrollit të brendshëm dhe të auditimit (nga kërkesa në pagesë, duke përfshirë menaxhimin e stokut dhe ndjekjen e aseteve)³⁸;
- (g) krijimin e komisioneve të ndryshme të përfshira në zbatimin e procedurave të prokurimit, duke përfshirë përgatitjen e dokumenteve të tenderit dhe për vlerësimin e ofertave, si dhe për përpunimin vjetor të prokurimit me vlera të vogal dhe vlerësimin në një konkurs projektimi (PR V.1.a; PR V.1.d; PR V.2.ç; LPP neni 35.7);
- (h) vendosjen e përgjegjësisë për menaxhimin e kontratave dhe krijimin e mekanizmave të përshtatshëm për inspektimin dhe marrjen e performancës së kontratës;
- (i) ekzistencën e shkallëve të përshtatshme të ndarjes së funksioneve ([kërkesa, prokurimi,] përgatitja e dokumenteve të tenderit, vlerësimi i ofertave, [inspektimi dhe marrja e kryerjes së kontratës dhe ndjekja e çështjeve të performancës së kontratës]) (PR V 1. a);
- (j) procesin e strukturuar dhe vendosjen e autoritetit për fillimin e procesit të prokurimit nga ana e kryetarit të AK-së ose zyrtarit tjetër të autorizuar për të paraqitur kërkesë pranë Njësies së Prokurimit të AK-së (PR V.1.a; PR VI.1.a (kërkesë për propozime); PR VI.2.a (blerje me vlerë të vogël));

38 Shih Ligjin Nr. 154/2014, neni. 16, i cili urdhëron KLSH për të vlerësuar funksionimin e përgjithshëm të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm.

- (k) përgatitjen nga ana e Autoritetit Kontraktues dhe dorëzimin në APP të raporteve periodike mbi aktivitetet e tij të prokurimit, si dhe një regjistër vjetor të aktiviteteve të tij të prokurimit gjatë vitit të mëparshëm (PR I.3.d dhe dh);
- (l) detyrimin e Autoritetit Kontraktues lidhur me publikimin në faqen e internetit të njoftimit për dhënien e kontratës dhe dokumenteve të tenderit (PR I.3.ë).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- ❖ Ineficenca dhe mungesa e profesionalizmit në kryerjen e prokurimit publik
- ❖ Transparenca dhe llogaridhënia në nivele të ulëta
- ❖ Raportimi i komprometuar mbi aktivitetet e prokurimit
- ❖ Mosrespektimi i rregullave dhe procedurave të zbatueshme të prokurimit
- ❖ Menaxhimi joadekuat i kontratave

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- ❖ Organograma që tregon strukturën e brendshme të AK
- ❖ Udhëzues, Urdhra ose deklarata të tjera lëshohen nga APP-ja dhe nga AK-ja mbi pragjet e prokurimit, autorizimin e prokurimit dhe nivelet e autoritetit
- ❖ Grafiku që tregon hapat kryesorë në procesin e prokurimit të AK-së dhe
- ❖ Shqyrtimi i faqes së internetit të AK-së
- ❖ Njoftimet lidhur me prokurimet që janë publikuar
- ❖ Regjistri i aktiviteteve të prokurimit

B. PLANIFIKIMI DHE PËRGATITJA E PROCESIT TË PROKURIMIT

Planifikimi dhe përgatitja e duhur është themeli i një procesi efektiv të prokurimit që është në gjendje të arrijë rezultatet që janë qëllimi i kryerjes së prokurimit. Kjo për arsye se, në atë fazë fillestare të ciklit të prokurimit, AK-ja përcakton strategjinë e prokurimit që do të zbatohet. Në të njëjtën kohë, defektet dhe boshllëqet në planifikimin dhe përgatitjen e një procesi të prokurimit krijojnë rreziqe të problemeve në fazat e mëvonshme të ciklit të prokurimit (faza e blerjes – gjatë së cilës AK-ja kërkon ofertat, i vlerëson ato

dhe jep kontratën e prokurimit – dhe faza e zbatimit të kontratës – gjatë së cilës operatori i suksesshëm ekonomik, të cilit i është dhënë kontrata, realizon kontratën dhe AK-ja përmbush detyrimet e tij kontraktuale dhe menaxhon, nga ana e tij, zbatimin e kontratës).

Kjo pjesë e auditimit shqyrton zbatimin e AK-së të hapave kyç në planifikimin dhe përgatitjen e procesit të prokurimit, duke filluar me kërkesën formale që prokurimi të ndërmerret dhe duke përfshirë hartimin specifik të procedurave kryesore që do të zbatohen në kryerjen e prokurimit.

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- ❖ Kryerja aktiviteteve të paplanifikuara të prokurimit
- ❖ Devijim dhe paparashikueshmëri në buxhetimin dhe shpenzimet
- ❖ Nivele joadekuate të transparencës dhe konkurrencës në aktivitetet e prokurimit publik

Shembuj të dokumenteve të nevojshme:

- ❖ Planet vjetore të prokurimit të AK-ve (Regjistri i Parashikimit të Prokurimit Publik)
- ❖ Buxheti i AK
- ❖ Planet e prokurimit për procedurat e prokurimit individual

1. Fillimi i procesit të prokurimit

Auditimi i prokurimit verifikon nëse procedura e prokurimit ka filluar me anë të lëshimit të kërkesës së duhur nga një zyrtar i autorizuar (PR V.1.a dhe ç; PR VI.1.a (kërkesë për propozime); PR VI.2.a (blerje me vlerë të vogël); PR VI.3.ç (shërbimet e konsulencës)).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- ❖ Prokurimi i paautorizuar
- ❖ Dhënia dhe lidhja e kontratave pa fonde për të paguar ato

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- ❖ Kërkesat e prokurimit

2. Zbatueshmëria e Ligjit të Prokurimit

Ky seksion i auditimit konstaton nëse prokurimi po zhvillohet nëpërmjet kornizës së aplikueshme ligjore dhe procedurale për prokurimin publik ose nëse një përjashtim zbatohet siç duhet. Pozita e paracaktuar e Ligjit të

Prokurimit është që të gjitha prokurimet publike t'i nënshtrohen Ligjit të Prokurimit (PL (LP) neni 4). Kriteret përkatëse për përcaktimin e zbatueshmërisë së Ligjit të Prokurimit përfshijnë gjithashtu llojin e subjekteve të përfshira dhe natyrën e objektit të prokurimit.

Gjatë planifikimit dhe përgatitjes së prokurimit Autoriteti Kontraktues do të përcaktonte se prokurimi i veçantë i planifikuar është brenda një numri të kufizuar të përjashtimeve nga zbatimi i Ligjit të Prokurimit (përjashtimet e lejueshme janë të renditura në LP neni 5.2, 6, neni 7, neni 8 dhe neni 9).

Në rastin e përjashtimit të Ligjit të Prokurimit për shkak të detyrimeve ndërkombëtare të Shtetit (neni 8), duhet të theksohet se përjashtimi nuk është absolut, pasi Ligji i Prokurimit është përjashtuar jo domosdoshmërisht tërësisht, por vetëm me shkallën e çdo konflikti midis Ligjit të Prokurimit dhe detyrimeve të Shtetit sipas marrëveshjes ndërkombëtare në fjalë. Kështu, përjashtohen vetëm pjesët e Ligjit të Prokurimit që bien ndesh me dispozitat përkatëse në marrëveshjen ndërkombëtare. Dispozitat e tjera të Ligjit të Prokurimit duhet të zbatohen.

Shembuj të risqeve të pa-pajftueshmërisë:

- Përjashtimet e papërshtatshme të Ligjit të Prokurimit
- Aktivitetet e parregulluara të prokurimit
- **Shembuj të dokumenteve të nevojshme**
- Ligji i Prokurimit
- Marrëveshjet ndërkombëtare të zbatueshme për prokurimin e AK-së

3. Përmendja e prokurimit në Regjistrin e Parashikimit të Prokurimit Publik

Një nga tiparet kryesore të sistemit të prokurimit publik të Shqipërisë është se paraqet kërkesën që të gjitha AK-të të përgatisin plane vjetore të prokurimit, në formën e një regjistri parashikimi vjetor të prokurimeve (PR 3.b). Pas dorëzimit në APP të regjistrave të përgatitur nga AK, APP-ja përgatit Regjistrin e Përllogaritur të Prokurimit Publik të Konsoliduar, i cili publikohet në Buletinin e Njoftimit Publik deri në fund të Shkurtit të çdo viti. Qëllimi i kësaj pjese të auditimit të prokurimit është të konstatojë nëse prokurimi që

auditohet është përfshirë në Regjistrin Kombëtar përkatës vjetor të Parashikimit të Prokurimit Publik.

Shqyrtimi i këtij aspekti të planifikimit të prokurimit duhet gjithashtu të verifikojë nëse ndonjë prokurim i vitit fiskal është justifikuar në mënyrë adekuate. [referencë]

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Aktivitetet e paplanifikuara të prokurimit
- Çrregullim dhe paparashikueshmëri në buxhetimin dhe shpenzimet
- Nivelet joadekuate të transparencës dhe konkurrencës në aktivitetet e prokurimit publik

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Regjistri Kombëtar i Parashikimit të Prokurimit Publik
- Dokumentimi i aktiviteteve të prokurimit në fund të vitit

4. Vlerësimi i çmimeve

Një hap vendimtar në planifikimin dhe përgatitjen e një prokurimi është vlerësimi i çmimit të një prokurimi. Vlerësimi i çmimit të një prokurimi shërben për një numër qëllimesh duke përfshirë: klasifikimin e kontratave në përputhje me pragun e vlerës së përcaktuar nga kuadri ligjor, duke drejtuar zgjedhjen e metodës së prokurimit, duke përfshirë procedurat e kërkesës (me ose pa publikim të njoftimeve); gjithashtu për të udhëhequr procesin e vlerësimit të ofertave në lidhje me vlerësimin e arsyeshmërisë dhe raportit të çmimeve të tregut të çmimeve të ofruara në procedurën e prokurimit. Kuadri ligjor për prokurimin publik përcakton parimet bazë dhe parametrat e zbatueshëm për vlerësimin e çmimeve, duke përfshirë:

- (a) Bazat dhe komponentët e çmimeve që duhet të përfshihen në vlerësimin e çmimeve, duke përfshirë parimin themelor që vlerësimi i çmimeve duhet të bazohet në shumën totale të pagueshme sipas kontratës së prokurimit, duke përfshirë opsionet dhe rinovimet e mundshme që do të parashikohen në kontratë (LPP neni 28.1);
- (b) Ndalimi i ndarjes së prokurimit në copa të vogla me qëllim shmangien e zbatimit të dispozitave të LPP (LPP neni 28.2; PR. VI.2.a);

(c) Metodologjia për vlerësimin e çmimeve të detajuara në Rregullore (që kanë të bëjnë me çështjet përfshirë rregullin për vlerësimin e vlerës së kontratave të dhënies ose marrjes me qira (PR II.2.b), burimet e referencës së çmimeve (PR II.2.c), marrëveshjet e kuadrit (Udhëzimi Nr. 6, 7.1), monedha e vlerësimit të çmimeve për kontratat mbi pragun e vlerës së lartë (PR II.2.d), elementet e kostos që duhet të përfshihen në vlerësimin e çmimit të një kontrate të shërbimeve konsulence (PR VI.3.ç) .

Shembuj të risqeve:

- Përdorimi i metodologjisë së gabuar dhe vlerësimi i pasaktë i çmimit të prokurimit
- Zgjedhje jo e duhur e metodës së prokurimit
- Copëzimi i papërshtatshëm i prokurimit
- Dobësi në vlerësimin e arsyeshmërisë së çmimeve

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Regjistri i Parashikimit i Prokurimit Publik
- Dokumentimi i procesit të vlerësimit të çmimeve, burimi, komponentët e kostos dhe vendimi

5. Ndarja e prokurimit në pjesë

Pa paragjykuar rregullin themelor që AK nuk duhet të ndajë një prokurim me qëllim që të shmang zbatimin e dispozitave të LPP (LPP neni 28.2), AK është i detyruar të ndajë lloje të caktuara të prokurimit në pjesë (vepra homogjene, mallra ose shërbime që shërbejnë për një qëllim të ngjashëm me një vlerë të kombinuar të lartë përtej kapacitetit të operatorëve më të mëdhenj ekonomik, siç përshkruhet në PR II.2.dh). Një qasje e tillë jo vetëm që mund të lehtësojë qasjen më të madhe të NVM-ve në çmimet e kontratave të prokurimit, por gjithashtu në disa raste mund të kontribuojë në përmbushjen më të shpejtë të nevojave të AK-së.

Duhet të theksohet se për qëllime të vlerësimit të vlerës së një aktiviteti të prokurimit dhe zgjedhjes së metodave të përshtatshme të prokurimit, duhet të kombinohen vlerat e të gjitha loteve në të cilat do të ndahej një prokurim.

Aspektet e hollësishme për ekzaminimin e mundshëm përfshijnë qëndrueshmërinë e vlerësimit të çmimeve për prokurimin, duke përfshirë burimet e informacionit që janë përdorur në vlerësimin e çmimeve, nëse ka ndodhur ndarja artificiale e prokurimit për qëllime të shmangies së kërkesave më të rrepta dhe më konkurruese të prokurimit, nëse blerjet e mundshme

shtesë sipas kontratës (opcionet) janë përfshirë në vlerësim dhe nëse vlerësimi i çmimit është në përputhje me çmimin e kontratës së prokurimit.

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mangësitë në planifikimin e prokurimit
- Zgjedhja e metodës së gabuar të prokurimit
- Zgjedhja e kontratës së gabuar dhe strukturës së çmimeve
- Nivelet e pamjaftueshme të transparencës dhe konkurrencës

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Regjistri i Parashikimit i Prokurimit Publik
- Regjistri i aktiviteteve të prokurimit
- Kërkesat dhe dokumentet e kontratës

6. Planifikimi për blerje me vlerë të ulët

Kërkesat e planifikimit gjithashtu zbatohen për blerjet e vogla (dmth., blerjet e vlerësuara nën 400,000 lekë në vit). Këto kërkesa përfshijnë emërimin e një komiteti të posaçëm për zbatimin e procedurës së thjeshtuar të zbatueshme për blerje të tilla (PR VI.2.a). Gjithashtu është vendosur një rregull për vlerësimin e vlerës së blerjeve me vlerë të vogël që përfshin grumbullimin e vlerës së blerjeve të ngjashme (PR VI.2.a).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Prokurimi i paplanifikuar dhe i parregulluar me vlerë të vogël që çon në humbje dhe praktika korruptive
- Zbatimi i procedurave komplekse disproporcionale për prokurime me vlerë të ulët

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Regjistri i aktiviteteve të prokurimit
- Kërkesat dhe dokumentet e kontratës

7. Formulimi i specifikimeve/kritereve teknike

Standardet e aplikueshme për formulimin e specifikimeve teknike janë përcaktuar në Ligjin e Prokurimit (LPP neni 23). Mënyra në të cilën subjekti prokurues përcakton objektin e ndikimeve të prokurimit drejtpërdrejt në shkallën e konkurrencës, cilësisë, vlerës për para, transparencës dhe drejtësisë të arritur në prokurim.

Prandaj, dispozitat përkatëse në Ligjin e Prokurimit kërkojnë që dokumentet e kërkesës të japin një përshkrim të saktë dhe të plotë të objektit të prokurimit, duke ofruar mundësinë për të formuluar përshkrimet teknike në lidhje me standardet teknike kombëtare ose ndërkombëtare në dispozicion ose performancën e kërkuar, ose një kombinim i këtyre llojeve të qasjeve (LPP neni 23.3). Është parashikuar gjithashtu një rregull mbi referencat ndaj markave tregtare, emrave të markave, patentave, dizenjove, origjinës së veçantë, prodhuesit ose ofruesve të shërbimeve (LPP neni 23.5). [kontrolloni nëse kuadri ligjor i referohet specifikimeve të bazuara në performancë/prodhim].

Mënyra e saktë në të cilën përshkrimi teknik i objektit të prokurimit formulohet varet nga natyra e atij objekti. Auditimi i këtij komponenti të procesit të prokurimit synon, pra, të konstatojë nëse mënyra në të cilën është formuluar përshkrimi teknik, korrespondon me natyrën e prokurimit dhe mundësitë maksimale për pjesëmarrje dhe konkurrencë në procedurat e prokurimit, ofertuesit e autorizuar për të përgatitur dhe dorëzuar ofertat e përgjegjshme ndaj kërkesave të entit prokurues dhe i ka mundësuar entit prokurues të marrë zgjidhjen më të përshtatshme në aspektin e cilësisë dhe çmimit në përputhje me procedurat sipas Ligjit të Prokurimit.

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Ngushtimi i fushës së furnizuesve të mundshëm dhe shtrembërimi i konkurrencës
- Performanca dhe nivelet e cilësisë jo të përshtatshme në artikujt e prokuruar

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Ofertat e dorëzuara

8. Zgjedhja e metodës së prokurimit

Zgjedhja e metodës së prokurimit për përdorim është veçanërisht kritike në hartimin e procedurave të hollësishme që duhet të zbatohen në një procedurë prokurimi. Ligji i Prokurimit siguron një numër të metodave të ndryshme të prokurimit në dispozicion të autoritetit kontraktues dhe autoriteti kontraktues duhet të zgjedhë një të duhur duke marrë parasysh natyrën, transaksionin

përkatës të prokurimit dhe kushtet që Ligji i Prokurimit zbatohet për zgjedhjen e një metode të prokurimit.

Metodat e ndryshme të disponueshme të prokurimit ndryshojnë nga njëra-tjetra në një numër mënyrash kyçe duke përfshirë:

- (a) shkallën e pjesëmarrjes dhe konkurrencën e përfshirë në procedurën e prokurimit;
- (b) mënyrën në të cilën kërkohet pjesëmarrja (dmth., me publikimin e njoftimit ose pa publikim);
- (c) masën në të cilën përshkrimi teknik i objektit të prokurimit duhet të finalizohet në fillim të procedurës së prokurimit;
- (d) nëse negociatat mund të përfshihen në një fazë të procesit të prokurimit;
- (e) sasinë e kohës që kërkohet për të kryer procedurën e prokurimit duke përdorur metodën e zgjedhur.

Ligji i Prokurimit (neni 29.1) vë në dispozicion të autoriteteve kontraktuese metodat e mëposhtme:

- (a) procedurat e hapura;
- (b) procedurat e kufizuara;
- (c) procedurat e negociuara (me ose pa publikim paraprak të njoftimit të kontratës, në varësi të rrethanave të transaksionit);
- (d) kërkesën për propozime;
- (e) konkurset e projektimit;
- (f) procedurën për blerje me vlerë të ulët
- (g) procedurën e shërbimeve të konsulencës

Qëllimi i auditimit të këtij vendimi më kritik në përgatitjen e procedurës së prokurimit është të konstatojë nëse, sipas rrethanave të aplikueshme, autoriteti kontraktues ka zgjedhur një metodë të përshtatshme të prokurimit. Zgjedhja nga autoriteti kontraktues duhet të bëhet në përputhje me parametrat dhe hierarkinë e vendosur në Ligjin e Prokurimit për të siguruar që autoriteti kontraktues të zgjedh një metodë të përshtatshme të prokurimit. Karakteristikat kryesore të atyre rregullave që rregullojnë zgjedhjen e metodës së prokurimit përfshijnë:

- (a) procedura e hapur është metoda e preferuar e prokurimit (neni 30.1);

- (b) përdorimi i çdo procedure tjetër ndryshe nga procedura e hapur është i lejuar vetëm në përputhje me kushtet e përdorimit të atyre metodave të tjera të përcaktuara në Ligjin e Prokurimit (nenet 29.2 deri 5);
- (c) përdorimi i procedurës së kufizuar është i lejueshëm në rastet e referuara në Ligjin e Prokurimit dhe kërkesën e lidhur me publikimin e njoftimit paraprak (neni 31);
- (d) kushtet për përdorimin e procedurës së negociuar
 - i. identifikimi i rasteve mbi pragun e vlerës së ulët në të cilin procedura e negociuar mund të përdoret vetëm me publikimin paraprak të njoftimit të kontratës (neni 32.1);
 - ii. rastet në të cilat procedura e negociuar mund të përdoret pa publikim paraprak të një njoftimi (neni 33);
- (e) kushtet për përdorim dhe procedurat për metodën e kërkesës për propozime (LPP neni 34.1; PR VI.1);
- (f) kërkesat e publikimit për shpalljen e procedurës për shërbimet e konsulencës së prokurimit (LPP neni 34/1);
- (g) kushtet për përdorimin e procedurës për blerje me vlerë të ulët (PR VI.2.a);
- (h) përdorimi i metodës së konkursit të projektimit (LPP neni 35);
- (i) përdorimi i marrëveshjeve kornizë (LPP neni 35/1);
- (j) parimet bazë dhe rregullat që rregullojnë prokurimin elektronik, duke përfshirë ankandin elektronik dhe sistemet dinamike të blerjes (LPP neni 36, 37).

Shembuj të risqeve të pa-pajftueshmërisë:

- Inefiçenca dhe joefektiviteti në prokurim
- Zgjedhje e gabuar ose më pak se optimale e metodave të prokurimit
- Nivelet joadekuate të pjesëmarrjes dhe konkurrencës
- Përdorimi i pamjaftueshëm i marrëveshjeve kuadër

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Reklamim/njoftime për kërkesë
- Dokumentet e tenderit
- Regjistrimi i procesit të prokurimit

9. Përzgjedhja e kriterëve të vlerësimit të ofertave

Përveç deklaratës së përgjithshme të “dhënies së parimeve” (LPP, neni 2), kuadri ligjor përmban dispozita që rregullojnë zgjedhjen e kriterëve të

vlerësimit të ofertave. Zgjedhja është midis ofertës më të ulët të çmimit teknik, ose ofertës “më ekonomike” (LPP, neni 55.1 a) dhe b)). Janë dhënë shembuj të kriterëve që mund të zbatohen në bazë krahasuese (LPP neni 55.1 b)). Cilado qoftë zgjedhja e Autoritetit Kontraktues, kriteret e vlerësimit që duhen zbatuar duhet të shpalosen në dokumentet e kërkesës për prokurim dhe duhet të përdoren kriteret e publikuara dhe vetëm kriteret e shpalosura (LPP neni 55.2). Gjithashtu relevante në këtë fushë janë dispozitat që përcaktojnë një procedurë që duhet të ndiqet në trajtimin e ofertave që duket të jenë jonormale me çmim të ulët (LPP neni 56).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Një qasje me një madhësi që i përshtatet të gjithave që favorizon aplikimin e kriterit me çmim më të ulët të ofertës mund të rezultojë në CA-të që kanë pamje të cilësisë së lartë, performancës dhe kostove të fshehura (p.sh., kostoja e ciklit të jetës)
- Mund të lindin probleme në zbatimin e kontratave që i atribuohen mangësive në vlerësimin e ofertave
- Kriteret e vlerësimit të ofertave mund të zgjidhen dhe të formulohen për të shtrembëruar konkurrencën
- Operatorët ekonomikë serioz dhe të kualifikuar mund të refuzojnë të marrin pjesë në procedurat e prokurimit nëse shohin që kriteret e vlerësimit të ofertës janë të papërshtatshme
- AK mund të pranojë një ofertë jorealiste me çmim të ulët me një rrezik të lartë dështimi ose AK mund të refuzojë një ofertë jonormale me çmim të ulët, por legjitime

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Raportet e vlerësimit të ofertave
- Regjistrimi i procedurave të prokurimit

10. Përgatitja dhe përmbajtja e dokumenteve të tenderit

Dokumentet e tenderit luajnë një funksion thelbësor në procesin e prokurimit, pasi në bazë të dokumenteve të tenderit operatorët ekonomikë janë në gjendje të përgatisin ofertat që janë në përputhje me kërkesat e AK-së – në të dyja aspektet teknike të objektit të prokurimit, dhe kërkesat formale lidhur me paraqitjen dhe dorëzimin e ofertave.

Prandaj, kjo pjesë e auditimit vlerëson nëse dokumentet e ofertimit (ose format e tjera të dokumenteve të kërkesës, në varësi të llojit të metodës së prokurimit që është aplikuar) janë përgatitur, siç kërkohet, nga Njësia e Prokurimit e AK-së dhe takimet përkatëse të jenë regjistruar siç duhet (PR V.2.a). Për më tepër, kjo pjesë e një auditimi të prokurimit verifikon pajtueshmërinë me kërkesat e Ligjit që, në kërkimin e ofertave, AK duhet të përgatisë dokumentet e duhura të tenderit (ose forma të tjera të dokumenteve të kërkesave, në varësi të llojit të metodës së prokurimit që është aplikuar). Kërkesa thelbësore është që dokumentet e kërkesës duhet t'i zbulojnë ofertuesëve të gjithë informacionin që ata kërkojnë për të përgatitur oferta që i përgjigjen kërkesave të autoritetit kontraktues, në përputhje me kërkesat formale të dorëzimit të ofertave dhe afatet kohore. Roli i dokumenteve të kërkesës është që të sigurohet që operatorët ekonomikë të informohen dhe duhet të jenë në gjendje të kuptojnë të gjitha kriteret dhe metodologjinë në përputhje me të cilën do të vlerësohen dhe renditen ofertat.

Për të lehtësuar përgatitjen e duhur të dokumenteve të tenderit, Ligji i Prokurimit kërkon që Autoritetet Kontraktuese të shfrytëzojnë dokumentet standarde të ofertimit gjatë përgatitjes së dokumenteve të tenderit (LPP neni 41.1; PR V.2.a)). Kuadri ligjor siguron një listë specifike dhe përshkrim të përmbajtjes së kërkuar të këtyre dokumenteve standarde të ofertave (PR III, përfshirë “informacionin e përgjithshëm”, si dhe informacione specifike respektivisht për punimet e veçanta, furnizimet dhe kontratat e shërbimeve). Udhëzimi gjithashtu jepet në përmbajtjen e kërkuar të paketës së dokumenteve të kërkesës për propozime që do t'u ofrohen konsulentëve pjesëmarrës në një procedurë për dhënien e një kontrate konsulence (PR VI.3.ç).

Auditimi duhet gjithashtu të vlerësojë zbatimin e detyrimit të AK-së për shpërndarjen e dokumenteve të kërkesave.

Një komponent thelbësor i dokumenteve të tenderit është kontrata që duhet të nënshkruhet nga ofertuesi i suksesshëm me AK-në. Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, duhet të përfshihen termat e referencës që rregullojnë caktimin e konsulencës që është objekt i kontratës së prokurimit (PR VI.3.ç).

Përveç përmbajtjes bazë të dokumenteve të tenderit, AK duhet të informojë operatorët ekonomikë të organit ose organeve nga të cilat ata mund të marrin informacion mbi obligimet e aplikueshme në lidhje me taksat, mbrojtjen e mjedisit dhe mbrojtjen e punësimit dhe kushtet e punës kur kontrata do të

kryhet. Shkeljet e këtyre detyrimeve supozohet të rezultojnë në ndërprerjen e kontratës (LPP neni 62.3).

Duhet të theksohet se, ndërsa dokumentet e tenderit duhet të përgatiten nga Njësia e Prokurimit të AK-së, është përgjegjësi e departamentit përkatës operacional të AK-së që të përgatisë specifikimet teknike (PR V.2.a).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Ofertuesve u ofrohen informacione të pamjaftueshme ose të paqarta në lidhje me nevojat e Autoritetit Kontraktues dhe dorëzojnë oferta jo të përgjegjshme, ose kanë kuptime të ndryshme të kërkesave dhe dorëzojnë oferta që nuk janë të përshtatshme për një krahasim kuptimplotë dhe renditje
- Papërshtatshmëritë në dokumentet e kërkesës për prokurim mund të rezultojnë në çmime të larta të ofertave të panevojshme
- Mosdorëzimi i dokumenteve standarde të prokurimit mund të rezultojë në mangësi në dokumentet e kërkesës dhe të pengojë pjesëmarrjen efektive të ofertuesve

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Kërkesë për sqarim të dokumenteve të ofertimit dhe përgjigjeve të tyre
- Ofertat e dorëzuara

C. KËRKIMI I OFERTAVE DHE SHPËRNDARJA E DOKUMENTEVE TË TENDERIT

Kjo pjesë e një auditimi të prokurimit vlerëson përshtatshmërinë e procedurave të aplikuara për të kërkuar pjesëmarrje në procedurat e prokurimit. Natyra e saktë e procedurës së kërkesës varet nga lloji i metodës së prokurimit të zbatueshëm për procedimin në përputhje me kushtet e kërkesës që lidhen me metodën përkatëse të prokurimit. Kërkimi i pjesëmarrjes mund të ndodhë në disa mënyra të mundshme, duke përfshirë publikimin në rastin e procedurave të hapura, komunikimin e drejtpërdrejtë të një kërkesë për një ofertues të ardhshëm ose një kombinim të të dyjave.

Ligji i Prokurimit përcakton kërkesat për njoftim dhe publikim (LPP neni 38) të zbatueshme për metodat e prokurimit me publikimin e kërkuar paraprak. Publikimi paraprak i një njoftimi për kontratë është një kërkesë mjaft e gjerë që përfshin një numër të metodave të prokurimit, duke përfshirë procedurën e hapur, procedurën e kufizuar, procedurën e negociuar me publikimin paraprak

të njoftimit, procedurën për prokurimin e shërbimeve të konsulencës dhe konkurset e projektimit. Megjithatë, kërkesa e pjesëmarrjes nuk duhet të paraprijë përfundimin e dokumenteve të tenderit (PR V.2.b).

Kuadri ligjor përcakton kërkesat e detajuara në lidhje me përmbajtjen e njoftimit të kontratës, lidhur me kërkesën për shfrytëzimin e paketave të dokumenteve standarde të tenderit të lëshuara nga APP-ja (të cilat përfshijnë formularin standard për njoftimin e kontratës (PR III.2.a). Në mënyrë të ngjashme, kuadri ligjor numëron përmbajtjen e kërkuar të ftesës për ofertë, e cila, në procedurat e kufizuara ose të negociuara, i dërgohet vetëm kandidatëve të zgjedhur (të përzgjedhur) (PR III.2.b).

Për prokurimin e shërbimeve të konsulencës, kërkesa për pjesëmarrje në procedurë duhet të fillojë me publikimin e një njoftimi që kërkon shprehje interesi për t'u përfshirë në listën e ngushtë të konsulentëve nga të cilët AK do të kërkojë propozime (PR VI.3.ç). Kjo për arsye se procedura për prokurimin e shërbimeve konsulente përfshin kërkimin e propozimeve nga një numër i kufizuar konsulentësh – megjithëse kërkesa e shprehjes së interesit për t'u përfshirë në listën e ngushtë është një procedurë e hapur (pas së cilës AK vendos listën e ngushtë të pjesëmarrësve aktualë në procedurë në përputhje me kriteret e përzgjedhjes të publikuara në njoftimin që kërkon shprehje interesi). Kuadri ligjor përfshin rregullat për numrin minimal të kandidatëve që duhet të përfshihen në listën e ngushtë (PR VI.3.ç).

Parimi i përgjithshëm i zbatueshëm për përmbajtjen e njoftimeve është që njoftimi duhet të përmbajë të gjithë informacionin përkatës në mënyrë që të lejojë operatorët ekonomikë të vendosin nëse do të marrin pjesë ose jo në procedurë (LPP neni 39.1).

Dokumentet e tenderit duhet të jenë të disponueshme në mënyrë elektronike pa paguar një tarifë, edhe pse një tarifë mund të ngarkohet kur operatorët ekonomikë, me kërkesën e tyre, sigurohen me kopje të dokumenteve të tenderit (LPP neni 41).

Në rastin e metodës së kërkesës për propozime (për prokurime nën pragun e ulët, por mbi 400,000) kërkesa ofrohet direkt për ofertuesit e ardhshëm, pa publikim dhe duhet të përmbajë informacionin e specifikuar në kuadrin ligjor, me qëllim marrjen e numrit minimal të kërkuar prej pesë propozimeve (PR VI.1.a). Korniza ligjore gjithashtu përcakton strukturën e kërkuar të komisionit që do të zbatohet për qëllime të shqyrtimit të propozimit të

paraqitur dhe marrjen e vendimit për fituesit dhe kërkesat për regjistrim të procesit (PR VI.1.b, c). Aspekte të ngjashme janë të rregulluara në lidhje me prokurimin me vlerë të vogël nën 400,000 lekë në vit (PR.VI.2.c).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Zbatimi i gabuar i procedurave të kërkesës mund të rezultojë në nivele joadekuate ose inekzistente të konkurrencës
- Kërkimi i pjesëmarrjes para përfundimit të dokumenteve të tenderit mund të rezultojë në ineffiçencë, kohë të reduktuar për ofertuesit për të kompletuar dhe dorëzuar ofertat dhe dëmtimin e reputacionit të sistemit të prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dëshmia e përputhshmërisë me botimin dhe format e tjera të kërkesës që mund të jenë të zbatueshme
- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Regjistrimet e shpërndarjes së dokumenteve të kërkesave për prokurim tek ofertuesit

1. Sqarimi dhe modifikimi i dokumenteve të tenderit

Ligji i Prokurimit siguron një procedurë me anë të së cilës ofertuesit mund të marrin sqarimin e dokumenteve të tenderit. Një numër parametrash zbatohet për ushtrimin e të drejtës së ofertuesve për të kërkuar dhe marrë sqarime për dokumentet e ofertimit, duke përfshirë:

- (a) Kërkesën në kohën e duhur për kërkesat për sqarim (LPP neni 42.1);
- (b) Kërkesat në kohën e duhur që zbatohen për përgjigjen e autoritetit kontraktues në mënyrë që ofertuesit të marrin parasysht sqarimet gjatë përgatitjes dhe dorëzimit në kohë të ofertave të tyre (LPP neni 42.1);
- (c) Detyrimet e AK-së lidhur me qarkullimin e sqarimeve për ofertuesit e tjerë pjesëmarrës (LPP neni 42.1)

Një tjetër mekanizëm i mundshëm për sqarimin e dokumenteve të tenderit për ofertuesit është që autoriteti kontraktues të thërrasë një mbledhje para-oferte të ofertuesve (LPP neni 42.3; PR III.2.c). Megjithatë, një lloj tjetër sqarimi i mekanizmave të trajtuar në kuadrin ligjor është organizimi nga ana e AK-së të vizitave në terren (PR III.2.c).

Lidhur me sqarimin e dokumenteve të tenderit, është modifikimi i dokumenteve të tenderit pasi dokumentet e tenderit janë shpërndarë te ofertuesit (neni 42.2). Modifikimi i dokumenteve të tenderit mund të bëhet i

domosdoshëm kur identifikohet një problem në dokumentet e tenderit në përputhje me një kërkesë për sqarimin e dokumenteve të tenderit. Përveç këtij skenari të mundshëm, autoriteti kontraktues, me iniciativën e vetë, mund të modifikojë dokumentet e ofertimit. Kurdoherë që dokumentet e tenderit janë modifikuar, autoriteti kontraktues duhet të komunikojë menjëherë modifikimin tek ofertuesit, të cilëve autoriteti kontraktues i ka siguruar dokumentet e ofertimit. Për më tepër, çdo modifikim i dokumenteve të tenderit kërkon zgjatje të afatit për dorëzimin e ofertës (neni 42.2/1), në përputhje me procedurat e aplikueshme të qeverisjes së brendshme në AK (PR V.2.c).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mosrespektimi i kërkesave për sqarimin e dokumenteve të kërkesës për prokurim mund të rezultojë në dorëzimin e ofertave që nuk janë në përputhje me nevojat e Autoritetit Kontraktues
- Mosrespektimi i kërkesave për sqarimin e dokumenteve të kërkesave për prokurim mund të rezultojë në dorëzimin e ofertave që nuk janë të pranueshme për t'u vlerësuar dhe krahasuar në mënyrë efektive dhe të drejtë
- Mos-shtyrja e afatit për dorëzimin e ofertave pas sqarimit ose modifikimit të dokumenteve të kërkesave për prokurim mund të ndikojë në aftësinë e ofertuesve për të përgatitur dhe dorëzuar oferta të përgjegjshme

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Kërkesat nga ofertuesit për sqarimin e dokumenteve të kërkesave për prokurim dhe përgjigjet e AK-së
- Tekste të modifikimeve të dokumenteve të kërkesës për prokurim
- Ofertat e dorëzuara
- Regjistrimi i procedurave të prokurimit

2. Koha për përgjigje ndaj kërkesave, përgatitjes dhe dorëzimit të ofertave

Në pajtim me parimet themelore të Ligjit të Prokurimit, autoriteti kontraktues duhet të sigurojë që të ofrohet kohë e mjaftueshme për ofertuesit (duke përfshirë, në varësi të kontekstit, ofertuesit e mundshëm) për t'iu përgjigjur kërkesave për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit dhe kërkesave për dorëzimin e ofertave. Ligji i Prokurimit (neni 43) përcakton parimin se, duke përcaktuar sasinë e saktë të kohës për kërkesat për pjesëmarrje dhe për dorëzimin e ofertave, qasja duhet të jetë proporcionale me natyrën e

transaksionit të prokurimit, duke përfshirë kompleksitetin e prokurimit dhe kohën e mundshme të kërkuar për përgatitjen e ofertave.

Përtej këtij parimi të përgjithshëm, Ligji i Prokurimit përcakton periudhat minimale kohore për hapa të ndryshme të lidhura me kërkesën në skenarë të ndryshëm të mundshëm të procesit të prokurimit:

Procedura e hapur —

- (a) Nëse është mbi pragun e vlerës së lartë, koha minimale për pranimin e tenderëve (LPP neni 43.2) (reduktimi i mundshëm nëse njoftimi publikohet elektronikisht – neni 43.8);
- (b) Nëse vlera është në mes të pragut të vlerës së lartë dhe të ulët (LPP neni 43.5) (reduktimi i mundshëm nëse njoftimi publikohet në mënyrë elektronike – LPP neni 43.8).

Procedura e kufizuar dhe procedura e negociuar me publikim paraprak

- (a) Nëse është mbi kufirin e vlerës së lartë, periudha minimale kohore për pranimin e kërkesave për pjesëmarrje (neni 43.3 (a)) dhe afati minimal kohor për pranimin e ofertave (LPP neni 43.3 (b)); reduktim i mundshëm në kohë i kërkesave për të marrë pjesë në qoftë se njoftimi i kontratës publikohet në formë elektronike (LPP neni 43.8);
- (b) Nëse është midis kufijve të vlerës së lartë dhe të ulët, afati kohor për pranimin e kërkesave për pjesëmarrje (LPP neni 43.6 (a)) dhe periudha minimale kohore për pranimin e tenderëve (LPP neni 43.6 (b)); reduktimi i mundshëm i afatit për dorëzimin e kërkesave për pjesëmarrje nëse njoftimi i kontratës publikohet në mënyrë elektronike (LPP neni 43.8);

(Një zgjatje prej 10 ditësh kur dokumentet e ofertimit nuk ofrohen në periudhën e caktuar kohore, ose kur zhvillohet një vizitë në terren (LPP neni 43.4).)

Në rastin e procedurave të dhënies së kontratës me një vlerë nën kufirin e vlerës së ulët, korniza ligjore gjithashtu përcakton një periudhë minimale për dorëzimin e ofertave (LPP neni 43.7).

Për prokurimin e shërbimeve të konsulencës, korniza ligjore përcakton një periudhë minimale kohore për paraqitjen e përgjigjeve ndaj njoftimeve që kërkojnë shprehje të interesit për t'u përfshirë në listën e shkurtër që do të

përcaktohet për procedurën e veçantë të prokurimit që do kryhet dhe për afatin minimal kohor të dorëzimit të propozimeve nga këshilltarët e përzgjedhur në listën e ngushtë (PR VI.3.ç).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Dështimi për të siguruar kohë të mjaftueshme për operatorët ekonomikë të interesuar për të shprehur interesin e tyre për të marrë pjesë në procedurat e prokurimit me pjesëmarrje të kufizuar mund të kufizojë konkurrencën dhe të kufizojnë çmimet dhe opsionet e cilësisë që i janë dhënë Autoritetit Kontraktues
- Dështimi për të siguruar kohën e duhur për përgatitjen dhe paraqitjen e ofertave mund të parandalojë pjesëmarrjen efektive të ofertuesve dhe të ndikojë në aftësinë e tyre për të përgatitur dhe dorëzuar oferta të përgjegjshme dhe në disa raste mund të nënkuptojë një përpjekje për ta drejtuar kontratën tek një ofertues i favorizuar
- Mos siguri i kohës së mjaftueshme për pjesëmarrjen e ofertuesve mund të tregojë një përpjekje për të dhënë një avantazh për një ofertues të caktuar që mund të ketë pasur njohuri paraprake lidhur me procedurën e prokurimit

Dokumentet e kërkuara

- Vërejtjet e prokurimit
- Dokumentet e kërkesës për prokurim

3. Dorëzimi i ofertave

Kjo pjesë e auditimit të prokurimit shqyrton zbatimin e procedurave dhe kërkesave që lidhen me dorëzimin e ofertave.

Kërkesat formale

Ligji i Prokurimit përcakton kërkesat themelore formale për dorëzimin e ofertave, përkatësisht që ofertat duhet të dorëzohen me shkrim, të jenë nënshkruar dhe vulosur në një zarf (neni 48.4 (a)), me rregulla të hollësishme për numrin e zarfeve që duhet të përfshihen në të, për të përmbajtur informacionin e kualifikimit, ofertën teknike dhe ofertën ekonomike në varësi të llojit të vlerësimit të ofertës dhe kritereve që duhen zbatuar (PR V.3.b deri c). Ofertat mund të dorëzohen në rrugë elektronike në përputhje me aktet nënligjore (neni 48.4 (b)).

Një dispozitë mbi kërkesat formale për dorëzimin e propozimeve në një procedurë për prokurimin e shërbimeve të konsulencës përfshihet në kuadrin ligjor (PR VI.3.ç).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mosrespektimi dhe moszbatimi i kërkesave formale për dorëzimin e ofertave e vë në rrezik integritetin dhe besimin në procesin e prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Raport mbi hapjen e ofertave
- Ofertat e dorëzuara

Siguria e tenderit

Një tjetër aspekt i rëndësishëm që lidhet me dorëzimin e ofertave është kërkesa që dorëzimi i ofertës përfshin dhënien e një sigurimi të tenderit. Ligji i Prokurimit e detyron AK-në që të kërkojë dorëzimin e një sigurimi të tenderit dhe të specifikojë në dokumentet e kërkesës çdo kërkesë për natyrën, formën, shumën dhe çdo kusht tjetër të parimit të kushteve të sigurisë së kërkuar të tenderit (neni 49.1). Për më tepër, shumën e kërkuar e sigurisë së tenderit duhet të jetë proporcionale me vlerën e kontratës së prokurimit (neni 49.1 (a)).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mungesa e qartësisë në dokumentet e kërkesës për prokurim në lidhje me kërkesat dhe kushtet e sigurisë së tenderit mund të rezultojë në refuzimin e ofertave të tjera të pajtueshme dhe procedurave të dështuara të prokurimit dhe ankesave nga ofertuesit
- Kërkesat e larta të sigurisë së tenderit mund të pengojnë pjesëmarrjen në procedurat e prokurimit, në veçanti nga ndërmarrjet më të vogla, pjesëmarrja e të cilave duhet të promovohet nga sistemi i prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim, duke përfshirë format e ndryshme të sigurisë së tenderit që janë ofruar për ofertuesit

Periudha e efektivitetit të ofertave

Nocioni i periudhës së efektivitetit të ofertave i referohet periudhës kohore, pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave, gjatë së cilës ofertuesi është i lidhur me ofertën e tij, dmth. oferta mbetet e hapur (e vlefshme) për pranim

nga AK. Autoriteti Kontraktues duhet të specifikojë në dokumentet e kërkesës periudhën e kërkuar të vlefshmërisë së ofertave (neni 50.1). Pasi skadon periudha e vlefshmërisë së ofertës, ofertuesi nuk është më i lidhur me ofertën e tij, përveç nëse ofertuesi pajtohet vullnetarisht të zgjasë periudhën e vlefshmërisë së ofertës dhe gjithashtu zgjat përkatësisht vlefshmërinë e sigurisë së tenderit (neni 50.2).

Konkluzion i nocionit të “efektivitetit” ose vlefshmërisë së ofertës për një kohëzgjatje të caktuar, janë rregullat në Ligjin e Prokurimit për modifikimin dhe tërheqjen e ofertave. Parimi thelbësor është që oferta nuk mund të modifikohet ose tërhiqet pas skadimit të afatit për dorëzimin e ofertave dhe deri në skadimin e periudhës së vlefshmërisë (efektivitetit) të ofertës (neni 51.1). Një element tjetër në kompleksin e çështjeve që kanë të bëjnë me vlefshmërinë e ofertës dhe ndalimin e modifikimit të ofertës pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave është ndalimi i negociimit në procedurat e tenderimit (neni 51.1, dmth., implikimi i ndryshimeve në çmimin ose substancën e ofertës). Ligji i Prokurimit gjithashtu ndalon “zvarritjen e fushëveprimit”, dmth. duke i kërkuar ofertuesve, si kusht për përzgjedhjen, të ndërmarrin përgjegjësi të papërcaktuara në dokumentet e kërkesës (neni 51.2).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Periudhat e vlefshmërisë së ofertës së tepërt kanë tendencë të rezultojnë në çmime më të larta të ofertës
- Periudha e vlefshmërisë së pakufizuar të ofertës
- Modifikimi i ofertave gjatë periudhës së vlefshmërisë së ofertës kërcënon integritetin e procesit të prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Njoftimet dhe dokumentet për kërkesën e prokurimit
- Ofertat e dorëzuara në procedurat e prokurimit

D. PRANUESHMËRIA (BAZA PËRJASHTIMI) DHE KUALIFIKIMI I OFERTUESVE

Kuadri ligjor për prokurimin publik përcakton kërkesat thelbësore për përshtatshmërinë dhe kualifikimet. Ofertuesit që nuk plotësojnë kërkesat e përshtatshmërisë i nënshtrohen përjashtimit të detyrueshëm nga pjesëmarrja në procedurat e prokurimit (LPP neni 45), edhe nëse ato posedojnë kualifikimet (p.sh., kapacitetet teknike) për të kryer kontratën e prokurimit.

Zbatimi i duhur i këtij dimensionimi të procesit të prokurimit është kritik për arritjen e objektivave të procesit të prokurimit dhe të qëllimeve më të gjera të sistemit të prokurimit. Mënyra në të cilën autoriteti kontraktues përcakton, shpalos dhe vlerëson pajtueshmërinë e ofertuesve me kërkesat për pranueshmëri dhe kualifikim është një pjesë thelbësore për të siguruar që procedurat e prokurimit të kryhen në përputhje me parimet bazë, kërkesat procedurale dhe masat mbrojtëse të përcaktuara me Ligjin e Prokurimit. Prandaj kjo pjesë e auditimit të prokurimit duhet të konstatojë zbatimin korrekt të një sërë hapash në krijimin dhe vlerësimin e kërkesave të pranueshmërisë dhe kualifikimeve të aplikueshme për operatorët ekonomikë që marrin pjesë ose kërkojnë të marrin pjesë në procedurën e prokurimit.

Përveç shqyrtimit të zbatimit të aspekteve të sipërpërmendura të pranueshmërisë/përrjashtimit (LPP neni 45), auditimi i prokurimit duhet të shqyrtojë mënyrën se si AK merret me aspektet thelbësore të përcaktimit të kërkesave të kualifikimit për procedurën e prokurimit që auditohet dhe si ka vlerësuar informacionin e kualifikimit të ofruar nga ofertuesit, aspektet që trajtohen në kuadrin ligjor (LPP neni 45):

Disa parime kryesore në kuadrin ligjor:

- i. Parimi që kriteret e pranueshmërisë dhe kualifikimit duhet t'u zbulohen ofertuesve kur kërkojnë pjesëmarrjen e tyre në procedurat e prokurimit dhe se vetëm ato kriteret që janë zbuluar mund të zbatohen në procedurën e prokurimit (LPP ..; PR ...);
 - ii. Parimi i proporcionalitetit të kërkesave të kualifikimit për natyrën dhe madhësinë e objektit të prokurimit (neni 46.1); parimi i proporcionalitetit lidhet me dispozitat që kërkojnë që kërkesat e kualifikimit të nxirren në një mënyrë që inkurajon pjesëmarrjen e NVM-ve (LPP neni 46.3);
 - iii. Parimi i mosdiskriminimit (LPP neni 46.1.).
- (a) Numërimin e kriterëve të kualifikimit që duhet të përmbushen, duke përfshirë kapacitetin teknik (LPP neni 461 (b)) dhe kapacitetin ekonomik dhe financiar (LPP neni 46.1 (c)); përcaktimi i kushteve të kualifikimit duhet të rrënjoset në parimin bazë që kontrata e prokurimit t'i jepet vetëm ofertuesit që posedon kapacitetin teknik dhe financiar të nevojshëm për të kryer kontratën (duke marrë në konsideratë parimin e proporcionalitetit të lartpërmendur);

- (b) Mundësia e Autoritetit Kontraktues të kërkojë prodhimin e certifikatave të pavarura të sigurimit të cilësisë të palëve të treta (LPP neni 46.2);
- (c) Procedura e zbatueshme për krijimin e listës së ngushtë në prokurimin e shërbimeve të konsulencës (PR VI.3.ç);
- (d) Kërkesat e zbatueshme për pjesëmarrjen e një shoqate të operatorëve ekonomikë (p.sh. sipërmarrje të përbashkët të operatorëve ekonomik), duke përfshirë kërkesën që shoqata duhet të formohet formalisht përpara dorëzimit të ofertës së saj dhe rregullave bazë për zbatimin e kërkesave të kualifikimit për shoqatën (LPP neni 44.2; PR VII.2);
- (e) Sanksioni i përjashtimit për dorëzimin e informacionit të rremë (deri në dhënien e kontratës) (LPP neni 47);
- (f) Kërkesa që AK duhet të njoftojë kandidatët e pasuksesshëm vlen edhe për aplikuesit për pjesëmarrje në procedurat e prokurimit, pjesëmarrja e të cilëve është refuzuar (LPP neni 21.2 (a)).

Përveç dispozitave të mësipërme që rregullojnë përshtatshmërinë/përjashtimin dhe vlerësimin e kualifikimeve të ofertuesve, Ligji i Prokurimit gjithashtu rregullon krijimin dhe përdorimin nga AK të “sistemeve të kualifikimit”, të cilat janë në thelb lista të nënshkruara në avancë të furnitorëve të kualifikuar (LPP neni 58/10). Përfshihet një numër i masave mbrojtëse që një Autoritet Kontraktues që themelon dhe vepron me një sistem kualifikimi duhet të respektojë për të siguruar që përdorimi i sistemeve të kualifikimit nuk rrezikon pjesëmarrjen dhe përfundimin dhe siguron transparencë në funksionimin e sistemit.

Është e rëndësishme të theksohet se ofertuesi i suksesshëm është i detyruar të ruajë përputhshmërinë me kërkesat e pranueshmërisë dhe kualifikimit të specifikuar në dokumentet e tenderit gjatë gjithë periudhës së zbatimit të kontratës, me përfundimin e kontratës sanksioni që do të zbatohet në rast të mosplotësimit (LPP neni 61.3).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mos-zbulimi i kërkesave të pranueshmërisë ose kualifikimit të aplikuar në procedurat e prokurimit rrënon në thelb parimet e transparencës dhe drejtësisë

- Dhënia e kontratave ofertuesve të pakualifikuar rrezikon aftësinë e AK për të kryer funksionet e saj
- Aplikimi i kërkesave të kualifikimeve të panevojshme të larta, jo proporcionale me natyrën e kontratës së prokurimit, mund të dëmtojë operatorët ekonomikë shqiptarë, duke përfshirë NVM
- Përdorimi nga ana e Autoritetit Kontraktues të listave të furnitorëve pa aplikimin e masave mbrojtëse të kërkuara kufizon artificialisht pjesëmarrjen dhe konkurrencën në procedurat e prokurimit

Dokumentet e kërkuara

- Dokumentet e kërkesës për prokurime, duke përfshirë, aty ku është e mundur, njoftimet që kërkojnë aplikime për parakualifikim ose shprehje interesi për t'u përfshirë në listën e ngushtë
- Dokumentet që lidhen me publikimin e ekzistencës dhe rregullat e zbatueshme për çdo përdorim të listave të ofertuesve
- Regjistrimi i procedurave të prokurimit

E. HAPJA DHE VLERËSIMI I OFERTAVE

1. Hapja e ofertave

Transparenca në hapjen e ofertave është një gur themeli i përgjegjësisë dhe efektivitetit në procesin e prokurimit. Kjo pjesë e auditimit të prokurimit vlerëson procedurat e aplikuar që nga hapja e ofertave deri në vendimin për dhënie të kontratës [dhe më tej]. Këto procedura kanë të bëjnë me:

- (a) Refuzimi dhe kthimi mbrapsht të pa hapura i ofertave të marra pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave (PR VI.3.ç);
- (b) Mundësinë e marrjes pjesë në ceremoninë e hapjes së ofertave për ofertuesit (LPP neni 52.2);
- (c) Orari dhe vendndodhja e ceremonisë së hapjes së ofertave dhe shpалosja përkatëse për ofertuesit në dokumentet e tenderit (LPP neni 52.1);
- (d) Një procedurë të ndryshueshme për hapjen dhe leximin me zë të lartë të informacionit nga ofertat, në varësi të natyrës së dorëzimit të ofertave dhe procedurave të vlerësimit të ofertave që zbatohen në këtë procedurë (LPP neni 52.3; PR V.4.b,d dhe c);
- (e) Regjistri i informacionit të lexuar në ceremoninë e hapjes së ofertave dhe raportimi mbi procedurën e prokurimit (LPP neni 12.2);

- (f) Dispozitë e veçantë për hapjen e tenderave në një ambient elektronik (LPP neni 52.6);
- (g) Informimi mbi kohën dhe datën e pritshme për shpalljen e rezultateve të vlerësimit të ofertave nga komisioni i vlerësimit të ofertave (PR V.2.c);
- (h) Hapja e propozimeve në prani të operatorëve ekonomik pjesëmarrës, atëherë kur zbatohet metoda e kërkesës për propozime, (PR VI.1.c);
- (i) Procedura për hapjen e propozimeve nën prokurimin e shërbimeve të këshillimit (PR VI.3.ç).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mos hapja e ofertave përpara ofertuesve pakëson transparencën dhe mund të hapë mundësitë për manipulimin e procesit të prokurimit
- Mos hapja e ofertave përpara ofertuesve dëmton besimin në procedurat e prokurimit
- Hapësitrat kohore midis afatit të fundit për dorëzimin e ofertave dhe hapjes së ofertave krijojnë mundësi për abuzime dhe, në çdo rast, degradojnë transparencën dhe besimin në procesin e prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme:

- Raporti i hapjes së ofertave
- Regjistri i procesit të prokurimit

2. Vlerësimi i ofertave

Dispozitat e ndryshme drejtojnë vlerësimin e ofertave, duke përfshirë

- (a) Themelimi dhe aktivitetet e komisionit të vlerësimit të ofertave (PR V.2.ç);
- (b) Kufizimet në rolin e çdo personi që është përfshirë në përgatitjen e dokumenteve të tenderit (PR V.4.a);
- (c) Procedura për sqarimin e ofertave, pa ndryshime në substancën ose çmimin e ofertave (LPP neni 53.1);
- (d) Korrigjimi i gabimeve matematikore, duke iu nënshtruar detyrimit për të njoftuar menjëherë për çdo korrigjim të tillë ofertuesit përkatës (LPP neni 53.2; PR V.4. ç);
- (e) Nocioni mbi ofertat që përmbajnë devijime minimale ende mund të konsiderohen si të përshtatshme (LPP neni 53.4); ky nocion, referuar në praktikë si “përshtatshmëri thelbësore” e ofertave ndaj kërkesave në dokumentet e tenderit, bazohet në dallimin mes devijimeve minimale nga

- “devijimet materiale”. “Përfshin një përkufizim të termit “devijime minimale” (“ ... devijimet që nuk ndryshojnë materialisht ose nuk i kalojnë specifikimet, kushtet, termat dhe kërkesat e tjera të parashtruara në dokumentet e tenderit ose ... gabimet apo pakujdesitë që mund të korrigjohen pa ndryshuar thelbin e tenderit”);
- (f) Arsyet e detyrueshme për refuzimin e ofertës (LPP neni 53.5) - kjo dispozitë paraqet një përsëritje të arsyeve për refuzim të detyrueshëm të ofertës (mungesa e kualifikimeve të kërkuara në dokumentet e kërkesës (LPP neni 53.5(a)); refuzimi për të pranuar korrigjimin e një gabimi aritmetik në ofertë (LPP neni 53.5(c)); rastet e mashtrimit dhe korrupsionit (LPP neni 53.5(d) dhe neni 26);
 - (g) Përcakton llojet e mundshme të kriterëve për dhënien e kontratës (oferta me çmim më të ulët midis atyre ofertave që plotësojnë kërkesat teknike në dokumentet e tenderit (LPP neni 55.1(a)), ose, tenderi ekonomikisht më i favorshëm bazuar si në kriteret e çmimeve edhe në kriteret jo të çmimeve (LPP neni 55.1(b));
 - (h) Në vlerësimin e ofertave mund të aplikohen vetëm kriteret e vlerësimit dhe procedurat e paraqitura në dokumentet e tenderit (LPP neni 55.2);
 - (i) Detyrimi i Autoritetit Kontraktues që të përgatisë një raport mbi vlerësimin e ofertave që duhet të përfshihen në procesverbalin e përcaktuar në pajtim me Ligjin e Prokurimit (LPP neni 55.4 and neni 12); përpunimin elektronik i të dhënave dhe transmetimi i raporteve kur përdoret sistemi i prokurimit elektronik (LPP neni 55.4);
 - (j) Vendosi një procedurë për qartësimin e ofertave (PR V.4.ç);
 - (k) Vendosi një procedurë për korrigjimin e gabimeve matematikore në oferta (PR V.4. ç);
 - (l) Përcakton hapat që duhet të ndërmerren gjatë vlerësimit të aplikimeve të kandidatëve për të marrë pjesë në një procedurë të kufizuar ose në një procedurë të negociuar, në të cilën hapi i parë përfshin shqyrtimin e informacionit të kualifikimit dhe brenda 10 ditëve nga afati i fundit për dorëzimin e aplikacioneve, të përcaktojë listën përfundimtare të kandidatëve të kualifikuar dhe menjëherë tua komunikojë këtë listë kandidatëve që kanë kërkuar të marrin pjesë, dhe brenda 5 ditëve të tjera duhet të lëshojë një ftesë për paraqitje oferte për kandidatët e kualifikuar (LPP neni 40; PR V.4.dh);
 - (m) Specifikon kushtet për kryerjen e negociatave me secilin nga kandidatët e përzgjedhur kur zbatohet procedura e negociuar, me ose pa publikim

- paraparak, përfshirë edhe kërkesën që përmbajtja e çdo raundi të negociatave duhet të regjistrohet (PR V.4.e);
- (n) Përcakton një formulë për identifikimin dhe një procedurë për trajtimin e ofertave anormalisht të ulëta (LPP neni 56; PR V.4.ë);
 - (o) Mundëson një procedurë për shmangien e rezultateve të barabarta gjatë vlerësimit dhe rangimit të ofertave (PR V.4.f);
 - (p) Sigurimi i konfidencialitetit të vlerësimit të ofertave deri në shpalljen e dhënies së kontratës (LPP neni 57);
 - (q) Procedura pas kualifikimit me anë të së cilës Autoriteti Kontraktues verifikon informacionin e kualifikimit të ofertuesve të renditur në vend të parë dhe të dytë (PR V.4.gj).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mungesa e ndarjes së funksioneve në procesin e prokurimit krijon shfaqjen e papërshtatshmërisë dhe mund të kompromentojë integritetin
- Keqpërdorimi i qartësisë të ofertave për të ndikuar në ndryshimin e përmbajtjes së ofertave dhe ndryshimet në çmimet e ofertave korrupton procesin e prokurimit dhe dëmton besimin
- Refuzimi i ofertave thjesht për devijime minimale kufizon konkurrencën, dëmton ekonominë dhe efikasitetin dhe mund të jetë një shteg për korrupsion
- Vlerësimi i ofertave jo në përputhje me kriteret e vlerësimit dhe metodologjinë e paraqitur në dokumentet e tenderit minon integritetin dhe vlerën kundrejt parasë gjatë prokurimit
- Refuzimi menjëherë i ofertave me çmim anormalisht të ulët pa i dhënë ofertuesit përkatës një mundësi për të shpjeguar bazën e çmimit mund të privojë entitetin prokurues nga mundësitë e vlerës kundrejt parasë

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentat e kërkesës për prokurim
- Ofertat e dorëzuara
- Raportet e vlerësimit të ofertave
- Regjistri i procedurave të prokurimit

3. Vlerësimi kur përdoret metoda e kërkesës për propozime

Kuadri ligjor përcakton procedurën që duhet zbatuar kur përdoret metoda e kërkesës për propozime, duke përfshirë emërimin e një komisioni me të paktën tre zyrtarë të Autoritetit Kontraktues dhe vendosjen e një rregulli që kërkon

zgjedhjen e propozimit fitues në përputhje me kriteret e paraqitura në kërkesën për propozime (PR VI.1.b).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mangësitë në informacionin e ofruar në dokumentet e kërkesës për prokurim mund të rezultojnë në dorëzimin e propozimeve jo të përshtatshme
- Vlerësimi i propozimeve jo në përputhje me kriteret e vlerësimit të paraqitura në dokumentet e kërkesave për prokurim minon integritetin e procesit të prokurimit dhe mund të rezultojë në përzgjedhjen e një propozimi që nuk i plotëson kërkesat e Autoritetit Kontraktues

Shembuj të dokumentave të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Procesverbalet e mbledhjeve të komisionit vlerësues
- Raporti i procedurave të prokurimit

F. DHËNIA E KONTRATËS, NJOFTIMI DHE NËNSHKRIMI

Siç është cekur më lart, Ligji i Prokurimit kërkon që AK të japë kontratën në përputhje me kriteret dhe procedurat e parashtuara në dokumentat e kërkesës (LPP neni 55.2). Përveç kësaj, në këtë fazë kyçe të procesit të prokurimit, duhet të zbatohen hapa të tjerë të rëndësishëm për të siguruar që dhënia e kontratës së prokurimit të kryhet në mënyrë efikase dhe transparente. Kërkesat procedurale këtu përfshijnë:

- (a) Kuadri ligjor parashikon një rregull për periudhën kohore mbas afatit të fundit për dorëzimin e propozimeve sipas të cilit komisioni duhet të njoftojë renditjen e propozimeve dhe për raportin narativ që komisioni duhet t'i dërgojë AK-së për miratim dhe më pas për dhënien të njoftimit për dhënie të kontratës (PR VI.1.ç);
- (b) Njoftim i menjëhershëm nga ana e AK-së për përfituesin mbi dhënien e kontratës (LPP neni 58.1; PR V.4.h), duke përfshirë përmbajtjen e nevojshme të njoftimit (LPP neni 58.2);
- (c) Njoftimi për ofertuesit e pasuksesshëm (neni 21.2 (c)) brenda 5 ditëve nga vendimi për dhënien e kontratës, duke përfshirë arsyet për refuzimin e tenderit përkatës;

- (d) Paraqitja e njoftimeve për dhënien e kontratës tek APP-ja për publikim dhe për procedurë të publikimit atëhere kur mjetet elektronike përdoren për kryerjen e prokurimit (LPP neni 58.2; PR V.4.h);
- (e) Kërkesën që kontrata duhet të nënshkruhet brenda afateve të aplikueshme, afate të cilat nuk duhet të zgjasin përtej periudhës së vlefshmërisë së ofertës (LPP neni 58.3) (shih Rregullat e Prokurimit për afatet e nënshkrimit të kontratës);
- (f) Çfarë ndodh kur ofertuesi i suksesshëm nuk e nënshkruan kontratën e prokurimit në pajtim me dokumentat e kërkesës ose dështon të mundësojë një siguri të ekzekutimit të kontratës nëse kërkohet një e tillë (LPP neni 58.5);
- (g) Pa vlefshmëria e kontratave të nënshkruara para përfundimit të procesit të shqyrtimit administrativ (ankesa) (neni 57.6) ose para përfundimit të afatit për njoftimin e klasifikimit.

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Vendimet për dhënien e kontratës që nuk bazohen në kriteret dhe procedurat e paraqitura në dokumentet e tenderit mund të rezultojnë në mos përmbushjen e kërkesave të prokurimit dhe / ose mbipagesës
- Vendimet për dhënien e kontratës që nuk bazohen në kriteret dhe procedurat e paraqitura në dokumentet e tenderit minojnë besimin në drejtësinë dhe integritetin e procesit të prokurimit
- Vendimet për dhënien e kontratës që nuk bazohen në kriteret dhe procedurat e paraqitura në dokumentat e tenderit mund të nënkuptojnë korrupsionin në procesin e prokurimit
- Mos deklarimi i duhur i rezultateve të procedurës së prokurimit, duke përfshirë ofertuesit e pasuksesshëm, zvogëlon transparencën dhe drejtësinë
- Dhënia e kontratës në pritje të zgjidhjes së një ankese që është paraqitur e zvogëlon efikasitetin e procesit të prokurimit

Shembuj të dokumenteve të nevojshme

- Dokumentet e kërkesës për prokurim
- Raportet e vlerësimit të ofertave
- Njoftimet për dhënien e kontratës, si ofertuesit të suksesshëm, ashtu edhe ofertuesve të pasuksesshëm
- Çdo ankesë që është paraqitur dhe vendimet përkatëse mbi ato ankese

G. PËRDORIMI I MARRËVESHJEVE KUADËR

Marrëveshjet kuadër, ashtu siç përcaktohet në Ligjin e Prokurimit (LPP neni 3) janë mjete kontraktuese fleksibile të cilat lejojnë Autoritetet Kontraktuese të vendosin kontakte me automjete për t'i mundësuar Autoritetit Kontraktues të ketë operatorë ekonomikë që qëndrojnë gati për të përmbushur kërkesat e përsëritura ose kërkesat e rastësishme të prokurimit gjatë një periudhe të caktuar kohë. AK nuk mund të dijë paraprakisht sasinë dhe kohën e saktë të këtyre kërkesave të prokurimit, ose të gjitha termat dhe kushtet e kontratave të ardhshme. Auditimi i përdorimit të marrëveshjeve kuadër përcakton nëse krijimi dhe operimi i tyre është në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara në kuadrin ligjor. Aspektet specifike për t'u adresuar nën konsideratën e auditimit:

- (a) Çështjet e planifikimit, duke përfshirë:
 - i. Nëse përdorimi i një marrëveshjeje kuadër përshtatet me një nga rastet e identifikuara në kuadrin ligjor si të përshtatshme për përdorimin e marrëveshjeve kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 3.2);
 - ii. Zbatimi i rregullit për vlerësimin e vlerës së marrëveshjes kuadër për qëllime të planifikimit dhe aplikimit të kufijve (Udhëzimi Nr. 6, 7.1-7.2);
 - iii. Nëse marrëveshja kuadër duhet të lidhet me një operator ekonomik të vetëm, ku në një rast të tillë të gjitha kushtet dhe termat përcaktohen në marrëveshjen kuadër ose kur marrëveshja lidhet me disa operatorë ekonomikë (në një rast të tillë të gjitha kushtet dhe termat mund të përcaktohen ose jo në marrëveshjen kuadër - me rihapjen e konkursit në rastin e fundit në fazën e dhënies së kontratës (Udhëzimi nr. 6, 8.1), në përputhje me kushtet e përcaktuara në kuadrin ligjor (Udhëzimi Nr. 6, 8.2-8.3));
 - iv. Nëse të gjitha termat dhe kushtet e kontratës që do të jepet sipas marrëveshjes kuadër janë përcaktuar në marrëveshjen kuadër
- (b) Krijimin e marrëveshjes kuadër pas kryerjes së një metode të prokurimit që përfshin shpalljen paraprake të njoftimit të kontratës (përveç rasteve të kontratave sektoriale të përfunduara duke përdorur procedurën e negociuar pa publikim paraprak (LPP neni 35/1.1));
- (c) Kërkesat për shpërndarje të informacioneve (përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese në njoftimin për kontratë ndaj AK-ve që

marrin pjesë në marrëveshjen kuadër, të cilat janë AK-të e vetme që do të lejohen të lidhin kontrata sipas marrëveshjes kuadër (Udhëzimi Nr.6, 2.2, 4.2); si edhe procedurën që do të ndiqet në dhënien e kontratave sipas marrëveshjes kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 10.1));

- (d) Në rastin e marrëveshjeve kuadër me shumë furnizues, nevoja që si rregull i përgjithshëm duhet të angazhohen të paktën tre (ose ne rast të mungesës së të cilave, të paktën dy) furnizues (LPP neni 35/1.6);
- (e) Zbatimi i procedurave të kërkuara në dhënien e kontratave sipas një marrëveshjeje kuadër (LPP neni 35/1.5 and 6; Udhëzimet Nr. 6, 9.2, 10.2 ose 11.1 11.2, duke u varur nga fakti nëse është një marrëveshje kuadër me një operator ekonomik të vetëm ose me operatorë të shumtë ekonomikë - me të gjitha kushtet për kontratat e ardhshme të përcaktuara në marrëveshjen kuadër ose pa të gjitha kushtet për kontratat e ardhshme të vendosura në marrëveshjen kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 12.1);
- (f) Publikimi i njoftimeve në lidhje me dhënien e kontratës (Udhëzimi Nr. 6, 9.3, 10.3, 11.4);
- (g) Kufizimi i kohëzgjatjes së kuadrit, i cili në përgjithësi nuk duhet të kalojë 4 vjet;
- (h) Përdorimi vetëm i marrëveshjeve kuadër “të mbyllura” dhe jo atyre “të hapura” (p.sh. mund të marrin pjesë vetëm operatorëve ekonomikë të listuar në marrëveshjen kuadër pas përfundimit të procesit të prokurimit për ngritjen e marrëveshjes kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 2.3);
- (i) Për sa i përket AK-ve që marrin pjesë në një marrëveshje kuadër, nevojitet kufizimi i prokurimit të artikujve të përfshirë në marrëveshjen kuadër në dobi të kësaj marrëveshjeje kuadër dhe operatorëve ekonomik të saj, në vend të prokurimit të atyre artikujve nga burime jashtë marrëveshjes kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 4.3);
- (j) Rregullat për zbatimin e kriteve të vlerësimit për përzgjedhjen e operatorëve ekonomikë për t'u angazhuar në një marrëveshje kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 5.2 – 5.4);
- (k) Rregullat mbi shtrirjen e detyrimeve të palëve sipas një marrëveshjeje kuadër (obligimi i operatorit ekonomik për të dorëzuar (Udhëzimi nr. 6, 4.4), dhe detyrimi i AK të furnizojë kërkesat e tij nga furnizuesit e marrëveshjes kuadër, për sa i përket artikujve të mbuluar nga kjo marrëveshje, por jo domosdoshmërisht të blejë të gjithë ose një sasi të caktuar sipas marrëveshjes kuadër (Udhëzimi Nr. 6, 4.3, 4.1, 12.3), dhe

një kufi të përgjithshëm për blerjet sipas marrëveshjes kuadër të lidhur me vlerën e parashikuar (Udhëzimi Nr. 6, 12.3));

- (l) Nënkontraktimi dhe kufizimet shoqëruese të përbashkëta për operatorët ekonomikë që janë pjesë e marrëveshjes kuadër me shumë furnizues (Udhëzimi Nr. 6, 12.4 and 12.5);
- (m) Procedura që duhet të ndiqet kur një operator ekonomikë i angazhuar në një marrëveshje kuadër nuk i posedon më kualifikimet e kërkuara (Udhëzimi Nr. 6, 12.6);
- (n) Procedura që do të zbatohet kur numri i operatorëve ekonomikë në një marrëveshje kuadër me shumë furnizues pakësohet në vetëm një operator ekonomik (Udhëzimi Nr. 6, 13);
- (o) dalimi i ndryshimeve në marrëveshjen kuadër (nëse nevojiten ndryshime të tilla, hyn në fuqi zbatimi i një marrëveshje të re kuadër) (...).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Përdorimi i marrëveshjeve kuadër në raste të papërshtatshme mund të kufizojë padrejtësisht transparencën dhe konkurrencën në prokurim
- Përdorimi i panevojshëm i marrëveshjeve kuadër me një furnizues dhe jo me furnizues të shumëfishtë mund të kufizojë në mënyrë të panevojshme mundësitë për pjesëmarrje nga më shumë operatorë ekonomikë dhe të privojë AK nga përfitimet e konkurrencës dhe të paraqesë
- Shpalosja e pamjaftueshme e informacionit në marrëveshjen kuadër mund të ndikojë në efikasitetin dhe efektivitetin e kësaj marrëveshjeje dhe zvogëlon transparencën e drejtësinë
- Ndryshimet e papërshtatshme të marrëveshjes kuadër dëmtojnë parimet themelore të prokurimit, duke përfshirë konkurrencën, drejtësinë dhe transparencën

Shembuj të dokumentave të nevojshme

- Njoftimet dhe dokumentet e kërkesës për prokurim për sa i përket krijimit të marrëveshjeve kuadër
- Aplikime nga ofertuesit që kërkojnë të bashkohen në marrëveshjet kuadër
- Tekste të marrëveshjeve kuadër
- Njoftimet për marrjen e kontratave sipas marrëveshjeve kuadër
- Kontratë për thirrje të përpiluar sipas marrëveshjeve kuadër
- Regjistri i procedurave të prokurimit

H. PROCEDURAT PËR DHËNIEN E KONTRATAVE SEKTORIALE

Ligji i Prokurimit siguron trajtim të veçantë për prokurimin nga AK-të që veprojnë në sektorët e ujit, energjisë, transportit dhe shërbimeve postare (kapitulli VI, duke filluar me nenin 58/1). Për të qenë i përshtatshëm për regjimin e veçantë të prokurimit, kontratat duhet të përpilohen për qëllimet e kryerjes së aktiviteteve të përcaktuara në Ligjin e Prokurimit (neni 58 / 1.1).

Në kryerjen e auditimeve të prokurimit në këta sektorë, është e nevojshme të shqyrtohet së pari nëse një transaksion i veçantë i prokurimit bie në një nga kategoritë e “kontratave sektoriale” në mënyrë të tillë që të zbatohet kapitulli VI (neni 58.1,3,4 dhe 5, shih gjithashtu rregullat mbi klasifikimin e duhur të një kontrate sektoriale kur ajo përbëhet nga disa aktivitete (neni 58/2)).

Duhet të theksohet përjashtimi [nga kapitulli. VI - dhe nga Ligji në tërësi?] i kontratave të dhëna për qëllime të rishitjes ose dhënies me qira ndaj palëve të treta (neni 58/3) dhe kontratave të dhëna ndaj sipërmarrjeve të lidhura, apo një sipërmarrjeje të përbashkët ose një subjekti kontraktues që është pjesë e një sipërmarrjeje të përbashkët - në varësi të kushteve të specifikuar (neni 58/4). Këto kushte përcaktojnë se çfarë konsiderohet si “ndërmarrje e lidhur” (neni 52.2 dhe 3), në mënyrë që dhënia e kontratës për sipërmarrjen e lidhur “nuk do të konsiderohej subjekt i Kap. VI. Në mënyrë të ngjashme, caktimet e kontratës brenda një ndërmarrjeje të përbashkët përjashtohen nga zbatimi i Kapit. VI (neni 58/4).

Përveç kësaj, përjashtime të caktuara të Kap. VI janë specifike për ndërmarrjet publike (p.sh. NSH-të) siç përcaktohet në nenin 3.14 / 1 (b) dhe (c) për sigurimin e gazit ose nxehtësisë në rrjetet e përmendura në nenin 58/1, par. 1, pika 1, i nënshtrohen parametrave të referuar në dispozitën (neni 58 / 5.1 (a) dhe (b)) (të cilat përcaktojnë që prodhimi i gazit ose i nxehtësisë është një pasojë e domosdoshme e një aktiviteti të ndryshëm prej një nga aktivitetet sektoriale referuar në nenin 58/1 dhe se sigurimi i gazit ose i nxehtësisë nuk kalon 20 për qind të xhiros mesatare të [operatorit ekonomik] të tre viteve të mëparshme). Një përjashtim i të njëjtit lloj zbatohet për kontratat për furnizim me ujë të pijshëm (neni 58 / 5.3). Duke iu nënshtuar kushteve të ngjashme, i tërë ligji përjashtohet kur ndërmarrjet publike të tipit të përmendur në nenin 3.14 / 1 (b) dhe (c) japin kontrata për furnizimin me energji elektrike. Kualifikime të mëtejshme të përjashtimeve të tilla gjenden në nenin 58/6 dhe 58/7.

Për sa i përket zgjedhjes së procedurës së prokurimit, autoritetet kontraktuese mund të përdorin gjithmonë procedurë të hapur, të kufizuar ose të negociuar me publikim të njoftimit (neni 58 / 8.1). Përdorimi i metodës së negociuar pa publikim është i kufizuar për rastet e specifikuara në Ligjin e Prokurimit (neni 58 / 8.2-4).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Zbatimi i gabuar i dispozitave të kontratave sektoriale jo për sektorët e synuar mund të rezultojë në përdorimin e metodave të papërshtatshme të prokurimit, duke zvogëluar kështu konkurrencën dhe transparencën
- Interpretimi i pasaktë i nocionit të “ndërmarrjes së lidhur” dhe përjashtime të tjera mund të rezultojnë në keqpërdorim të Kapitullit VI ose aplikim të papërshtatshëm ose përjashtim të Ligjit

Shembuj të dokumentave të nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Dokumentat që kanë të bëjnë me profilin e korporatës dhe profilin e menaxherëve të përfituesve të kontratës

I. ANULIMI I PROCEDURAVE TË PROKURIMIT

Një nga vendimet më serioze që një AK mund të marrë gjatë zhvillimit të një procedure të prokurimit është të anulojë procedurën pasi ajo të ketë filluar tashmë. Anulimi i një procedure të prokurimit nuk është një vendim që mund të merret lehtë për shkak të rreziqeve që ajo paraqet për efikasitetin e procesit të prokurimit, për integritetin dhe reputacionin e sistemit të prokurimit dhe për besimin e ofertuesve dhe palëve të tjera të interesit në sistemin e prokurimit. Prandaj, kuadri ligjor kufizon rreptësisht situatat në të cilat AK-ja mund të anulojë një procedurë të prokurimit (LPP neni 24.1), veç kesaj edhe hartimin e kërkesave transparente për çdo anulim të procedurës së prokurimit (LPP neni 24.3 dhe 4).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Anulimi i paarsyeshëm ose i dyshimtë i procedurave të prokurimit, sidomos pas hapjes së ofertave, mund të jetë një tregues i manipulimit të procesit të prokurimit dhe minon besimin në integritetin dhe drejtësinë e prokurimit publik

- Anulimi i procedurave të prokurimit mund të rezultojë në vonesë dhe joefikasitet në përmbushjen e kërkesave të autoritetit kontraktues

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Regjistri i procedurave të prokurimit, duke përfshirë arsyetimin e autoritetit kontraktues për anulimin

J. REGJISTRI DHE DOSJA E PROCEDURAVE TË PROKURIMIT

Siç përshkruhet më poshtë, kuadri ligjor për prokurimin publik kërkon që AK-ja të dokumentojë procesin e prokurimit dhe gjithashtu të ndërmarrë hapat e nevojshëm për të ruajtur dokumentacionin e krijuar gjatë zbatimit të proceseve të prokurimit. Regjistrimet, raportet dhe dosjet e krijuara në përputhje me atë obligim të AK-së ofrojnë një burim të rëndësishëm të transparencës në sistemin e prokurimit publik dhe informatat kryesore për mundësimin e auditimit të prokurimit.

1. Procesverbalet e mbledhjeve të komisioneve

Kuadri ligjor kërkon që komitetet e ndryshme, të themeluara për të zbatuar procedurat e prokurimit, të përgatisin dhe të nënshkruajnë procesverbalin e mbledhjeve që ato mbajnë, në veçanti takimet e zhvilluara për përgatitjen e kërkesave dhe vlerësimin e ofertave dhe kuotimeve të çmimeve të dorëzuara në përgjigje të kërkesave (PR.VI.1.c - Komisioni duke përgatitur kërkesën për propozime dhe duke vlerësuar propozimet; PR V.2.c - Komisioni për blerje me vlerë të vogël).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mungesa e protokollit të duhur të punës së komiteteve zvogëlon transparencën dhe përgjegjësinë në prokurimin publik
- Mbikëqyrja dhe auditimi i procesit të prokurimit pengohen nëse nuk janë përpiluar procesverbalet e duhura të mbledhjeve dhe të diskutimeve të komisioneve

Dokumentat e nevojshme

- Procesverbalet e mbledhjeve të komisioneve
- Dokumentat e kërkesës
- Ofertat e dorëzuara
- Regjistri i procedurave të prokurimit, duke përfshirë raportet e vlerësimit

2. Raportet e vlerësimit të ofertave

Dispozitat që rregullojnë mënyrat e ndryshme të prokurimit në dispozicion të AK-ve kërkojnë nga AK-ja që të përgatisë raporte për vlerësimin dhe renditjen e ofertave, në bazë të të cilave merret vendimi mbi dhënien e kontratës (PR V.4.gj – procedura të hapura, të kufizuara dhe të negociuara; PR VI.1.c - kërkesa për propozime; blerje me vlerë të vogël).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mungesa e raporteve të duhura për vlerësimin e ofertave zvogëlon transparencën dhe përgjegjësinë në prokurimin publik
- Mbikëqyrja dhe auditimi i procesit të prokurimit, si dhe ushtrimi i të drejtës së ofertuesve për të marrë shqyrtimin e ankesave, pengohen nëse nuk janë hartuar raportet e duhura të vlerësimit

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Ofertat e dorëzuara
- Raportet e vlerësimit

3. Regjistri dhe dorëzimi

Kuadri ligjor për prokurimin publik (LPP neni 12.2; PR V.4.i) kërkon që AK të krijojë një regjistër dhe të ruajë dokumentacionin lidhur me çdo procedurë të prokurimit. Përveç përcaktimit të detyrimit themelor të mbajtjes së të dhënave dhe ruajtjes së dokumentacionit (LPP neni 12.2 deri 3.1), kuadri ligjor

- (a) përcakton informacionin minimal që duhet përfshirë në të dhënat e procedurave të prokurimit (LPP neni 12.2; PR V.4.i; PR VI.2.c)
- (b) caktimin në çdo kohë të një anëtari të Njësisë së Prokurimit përgjegjës për mbajtjen e të dhënave të procedurave të prokurimit (PR V.4.i),
- (c) krijimin dhe mirëmbajtjen e dosjes përkatëse për çdo procedurë të prokurimit (LPP neni 12.3; PR V.4.i), lidhjet e raporteve të krijuara nga sistemet e prokurimit elektronik dhe dosjen e prokurimit (LPP neni 12.3.1), dhe
- (d) dokumentacionin e blerjeve me para cash nën 10,000 lekë.

Kërkesat e tjera të regjistrimit janë specifikuar në kuadrin ligjor duke përfshirë përgatitjen e procesverbaleve të mbledhjeve të komisionit atëherë kur zbatohet metoda e kërkesës për propozime (PR VI.1.c).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Dështimi për të krijuar një evidencë të duhur të procedurave të prokurimit ose një dosje gjithëpërfshirëse që përmban dokumentacionin e gjeneruar gjatë procesit të prokurimit
- Dështimi për të caktuar një zyrtar përgjegjës për krijimin e procesverbalit dhe për krijimin e procesverbalit dhe dosja rrezikon përmbushjen e këtyre kërkesave thelbësore në mënyrën e duhur si dhe përgjegjësinë lidhur me dështimet dhe gabimet
- Dështimi në dokumentimin dhe regjistrimin e transaksioneve me vlerë të vogël e përkeqëson rrezikun e shpenzimeve të papërshtatshme dhe të pashpjegueshme

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Regjistri i procesit të prokurimit
- Dosja e prokurimit

K. ZBATIMI I DISPOZITAVE TË ETIKËS DHE TË LLOGARIDHËNIES

Ky seksion i manualit i kushtohet dimensionit të auditimit të prokurimit që merret me konfliktet e interesit dhe praktikat mashtruese dhe korruptive. Rreziku i problemeve të tilla është i pranishëm dhe mund të lindë potencialisht në të gjitha fazat e procesit të prokurimit.

1. Shmangia e konflikteve të interesit të zyrtarëve të AK-së

Kuadri ligjor për prokurim është i vëmendshëm ndaj rreziqeve që do të paraqiten ndaj besueshmërisë dhe integritetit të proceseve të prokurimit nëse ka pasur konflikte interesi nga ana e zyrtarëve të AK-së përgjegjëse për kryerjen e procesit të prokurimit -- ose, në lidhje me këtë çështje, të gjithë nëpunësit publikë dhe zyrtarët politikë të emëruar ose të zgjedhur në çfarëdo niveli që mund të influencojnë ose të ndikojnë në procesin e prokurimit. Kjo përfshin anëtarët e komisioneve, duke përfshirë edhe komisionet për përgatitjen e dokumentave të tenderit dhe komisionet e ngarkuara për

vlerësimin dhe renditjen e ofertave, të cilëve u kërkohet të nënshkruajnë një deklaratë që nuk kanë konflikt interesi. Kreut të AK-së i ndalohej të marrë pjesë në procesin e dhënies së kontratës përveç në masën e parashikuar në Ligjin e Prokurimit dhe në Rregulloret (PR V.1.a).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Konfliktet e interesit prej anëtarëve të komisionit dhe zyrtarëve të tjerë që luajnë një rol në procesin e prokurimit nxisin perceptimin, nëse jo realitetin, të kundërvajtjes së parimeve bazë të prokurimit publik dhe deformimit e korrupsionit të proceseve të prokurimit publik

Dokumentat e nevojshme

- Deklaratat e nënshkruara nga anëtarët e komisionit
- Regjistri i procedurave të prokurimit që tregojnë përbërjen e komisioneve

2. Shmangia e konflikteve të interesit për këshillimet

Kuadri ligjor përmban dispozita për shmangien e konfliktit të interesave në prokurimin e shërbimeve të këshillimit (PR VI.3.c). Këto dispozita identifikojnë tre kategori të konflikteve potenciale të interesit që përfshijnë konsulentët (PR VI.3.c)

- (a) Konflikti ndërmjet aktiviteteve konsultuese dhe prokurimit të mallrave, punëve ose shërbimeve - një firmë që ofron mallra, punime ose shërbime (përveç shërbimeve të këshillimit) për një projekt si edhe secili prej bashkëpunëtorëve të kësaj firme, përjashtohet nga ofrimi i shërbimeve të këshillimit lidhur me mallrat, punimet ose shërbimet; dhe anasjelltas, një firmë që ka ofruar shërbime këshillimi për përgatitjen e një projekti, përjashtohet nga ofrimi i mëtejshëm i mallrave, punëve apo shërbimeve (përveç shërbimeve të këshillimit) që rezultojnë nga keto shërbime ose lidhet direkt me shërbimet e këshillimit të firmës për këtë përgatitje apo zbatim;
- (b) Konflikti ndërmjet detyrave konsultuese të konsulentit – pra, një konflikt ndërmjet detyrës sipas kontratës së prokurimit që do të jepet dhe detyrave të tjera të konsulentit ose të ndonjë prej bashkëpunëtorëve të tij;
- (c) Marrëdhëniet e konsulentit (duke përfshirë personelin dhe nën-konsulentët) me stafin e AK-së të përfshirë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë (dmth., marrëdhënie biznesi ose familjare)

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Konfliktet e interesit për konsulentët mund të pengojnë aftësinë e konsulentëve për të dhënë më së miri dhe sa më të pavarur këshillën e tyre për klientin

Dokumentat e nevojshme

- Informacion në lidhje me detyrat e tjera të konsulentit
- Informacion mbi strukturën e korporates dhe të menaxhimit të konsulentëve si edhe bashkëpunëtorëve të saj

3. Praktikak korruptive dhe mashtruese

Përveç zbulimit të ndonjë dëshmie të konfliktit të interesit, Audituesit duhet gjithashtu të jenë vigjilentë për çdo provë të praktikave korruptive dhe mashtruese gjatë përpunimit të prokurimit. Praktika të tilla mund të ndodhin në disa forma dhe mund të zhvillohen në çdo fazë të ciklit të prokurimit, që nga planifikimi deri tek zbatimi i kontratës. Praktikak korruptive dhe mashtruese kanë shumë forma dhe mund të krijohen nga pjesëmarrësit e sektorit privat ose edhe nga zyrtarët publikë, ose mund të përfshijnë të dyja palët që veprojnë në bashkëpunim.

Lista e praktikave korruptive dhe mashtruese është e gjerë, duke përfshirë, për shembull:

- (a) rrjedhja e menjëhershme dhe selektive e informacionit në lidhje me procedurat e prokurimit për t'i dhënë përparësi kompanive të favorizuara;
- (b) vlerësimin e çmimeve në një nivel artificialisht të lartë për të mundësuar ryshfetet;
- (c) përcaktimin e kushteve të kualifikimit për të përjashtuar disa firma dhe për të favorizuar disa të tjera;
- (d) shtrembërimi i specifikimeve teknike për të kufizuar konkurrencën në favor të firmave të caktuara;
- (e) kërkesa dhe ofrimi i drejtpërdrejt ose tërthorazi i ryshfeteve në një formë apo tjetër për të ndikuar në rezultatin e procedurave të dhënies së kontratës;
- (f) paraqitjen dhe pranimin e ofertave të nënvlerësuar dhe skemave të tjera që synojnë të përgatisin terrenin për modifikimet e mëvonshme të kontratës dhe rritjen e çmimeve që me tej mund të ndahen ndërmjet një kontraktori të paskrupullt dhe zyrtarëve publikë të korruptuar;

- (g) falsifikimi dhe manipulimi i dokumentave dhe certifikatave;
- (h) bashkëpunimi ndërmjet ofertuesve për të shtrembëruar konkurrencën dhe për të ndikuar në rezultatin e procesit të dhënies së kontratës në dëm të AK-së.

Tabela 5 paraqet shembuj të praktikave të fshehta për të cilat Audituesit duhet të jenë të vëmendshëm gjatë kryerjes së një auditimi të prokurimit.

Tabela 5 Praktikave të fshehta

Tenderat e manipuluar përfshijnë marrëveshje formale ose joformale ndërmjet konkurrentëve, duke kufizuar konkurrencën dhe zakonisht kanë lidhje me percaktimin e çmimeve. Situatat dhe praktikave që mund të provojnë manipulimet e fshehta përfshijnë:

<ul style="list-style-type: none"> • tërheqja e ofertave pa ndonjë arsye të qartë 	<ul style="list-style-type: none"> • më pak konkurrentë se ofertat e dorëzuara normalisht
<ul style="list-style-type: none"> • konkurrentë të caktuar gjithmonë ose kurrë nuk ofrojnë kundër njëri-tjetrit 	<ul style="list-style-type: none"> • ofertues që paraqiten si nënkontraktorë të ofertuesve tjerë
<ul style="list-style-type: none"> • modelet e ofertave të ulëta që sugjerojnë rotacion ndërmjet ofertuesve 	<ul style="list-style-type: none"> • dallimet në çmimet e propozuara nga një kompani në oferta të ndryshme pa ndryshime logjike të kostos
<ul style="list-style-type: none"> • një numër i madh i shumave identike të ofertave në artikujt e linjës midis ofertuesve, kryesisht kur ato janë të lidhura me shërbimin 	<ul style="list-style-type: none"> • dorëshkrime identike
<ul style="list-style-type: none"> • letrat e kompanisë, numrat e telefonit ose gabimet e llogaritjes ose të drejtshkrimit në dy ose më shumë oferta konkurruese 	

Praktikat e fshehta zakonisht janë shumë sekrete dhe megjithëse treguesit si ato të përmendura me lart zakonisht nuk janë të mjaftueshme për të dëshmuar aktivitetin anti-konkurrenës, ato janë të mjaftueshme për të njoftuar autoritetet përkatëse për hetim.

-- Kjo tabelë është marrë nga Manuali i Auditimit të Prokurimit i Komitetit të Kontaktit të Institucioneve Supreme të Auditimit of the European Union, p.

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Praktikak korruptive dhe mashtruese përmbysin parimet themelore të prokurimit publik dhe komprometojnë aftësinë e blerësit publik për të siguruar vlerën kundrejt parasë
- Praktikak korruptive dhe mashtruese minojnë besimin në sistemin e prokurimit publik dhe mund të ulin normat e pjesëmarrjes në prokurimin publik si dhe besimin në qeveri dhe në sektorin publik

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Raportet e vlerësimit të ofertës
- Regjistri i procedurave të prokurimit
- Këshilla dhe raporte nga palët e interesit, shoqëria civile dhe vëzhguesit e tjerë

4. Trajtimi i ankesave

Një nga karakteristikat më kritike të sistemit të prokurimit publik të Shqipërisë është se i mundeson ofertuesve të dëmtuar një proces të strukturuar dhe transparent për marrjen e shqyrtimit të ankesave nga ofertuesit, në lidhje me shkeljet e pretenduara të rregullave dhe procedurave të zbatueshme në procesin e dhënies së kontratave të prokurimit (LPP Kapitulli VII). Themelimi i një procedure të besueshme dhe të shpejtë për shqyrtimin e ankesave është një nga karakteristikat më të rëndësishme të modernizimit të sistemeve të prokurimit publik që ka ndodhur në shumë vende, përfshirë Shqipërinë. Një sistem efektiv i rishikimit të ankesave është një element thelbësor i një sistemi modern të prokurimit publik, sepse ai luan një rol vendimtar në promovimin e përmbushjes së kërkesave procedurale, vendosjen e llogaridhënies në shpenzimet publike dhe ndërtimin e besimit në seriozitetin dhe integritetin e sistemit të prokurimit. Nga ana tjetër një gjë e tillë është e dobishme në arritjen e normave të përmirësuara të pjesëmarrjes nga sektori privat, rezultateve të kënaqshme të prokurimit dhe ofrimit të shërbimeve më të mira.

Fokusi i auditimit të këtij aspekti të procesit të prokurimit është të konstatojë nëse AK-ja ka përmbushur siç duhet përgjegjësitë e saj në trajtimin e ankesave të paraqitura nga ofertuesit. Për të qenë në gjendje ta bëjë këtë, është e nevojshme që audituesit të kuptojnë tiparet kryesore dhe alokimin e detyrave dhe përgjegjësisë të procesit të shqyrtimit të ankesave, i cili përfshin:

- (a) Afirmimin e së drejtës së çdo personi që ka ose ka pasur interes në marrjen e një kontrate publike (p.sh., një ofertues konkret ose një i mundshëm) i cili ka qenë ose rrezikon të dëmtohet me një vendim (duke përfshirë veprimet ose mosveprimet nga AK-ja) për të paraqitur një kërkesë (ankesë) dhe për të përfutur rishqyrtim (në radhë të parë nga AK-ja përkatëse), duke iu nënshtruar periudhës dhe afateve të specifikuara (PL neni 63.1 dhe 1.1).
- (b) Obligimi i AK-së, pas marrjes së një ankese me shkrim, të pezullojë procedurën e dhënies së kontratës në vazhdim derisa ankesa të jetë shqyrtuar dhe vendosur plotësisht (cka duhet të kryhet brenda afatit të caktuar) (LPP neni 63.1.1; 63.5 dhe 6);
- (c) Pranimi nga AK-ja të ankesave për shqyrtim i nënshtrohet afateve kohore për parashtrimin e ankesave (LPP neni 63.1.1; 63.2);
- (d) Detyrimi i AK-së që të pezullojë procedurat e prokurimit pas pranimit të ankesës me shkrim të dorëzuar tek AK-ja, derisa ankesa të shqyrtohet plotësisht dhe të merret një vendim në afatin kohor të përcaktuar (LPP neni 63.3);
- (e) Detyrimi i AK për të pezulluar procedurën e dhënies së kontratës në vazhdim pas marrjes së apelit të ankuesit në PPC dhe për të informuar PPC se ka marrë informata se ankesa është dorëzuar në Komision (neni 63.8 i LPP);
- (f) Pushteti i PPC-së për të kryer një hetim administrativ, duke përfshirë kërkimin e dokumentacionit ose informatave nga të gjitha palët për të mbështetur pretendimet e tyre, për të kërkuar informacione dhe shpjegime nga organet qeveritare dhe për të marrë posedimin e dosjeve dhe dokumenteve përkatëse (PL neni 64/1.2);
- (g) Nëse PPC e mbështet ankesën, PPC disponon disa mjete të mundshme duke përfshirë udhëzimin e Autoritetit Kontraktues për të korrigjuar çdo shkelje dhe për të vazhduar procedurën e dhënies së kontratës në përputhje me rrethanat (LPP neni 64.3.c), ose të urdhërojë ndërprerjen e procedurës së dhënies së kontratës (LPP neni 64.3.c).

Shembuj të risqeve të pa-pajftueshmërisë:

- Zbatimi i gabuar i procedurave të rishikimit të ankesave zvogëlon transparencën dhe llogaridhënien në prokurimin publik dhe minon besimin në integritetin dhe drejtësinë e sistemit të prokurimit

- Mos zbatimi i dispozitave të pezullimit që lidhen me parashtrimin e ankesës tek AK-ja dhe PPC-ja mund ta shndërrojë të drejtën e shqyrtimit të ankesës të pakuptimtë
- Dështimi nga ana e Autoritetit Kontraktues për t'iu përgjigjur në mënyrë adekuate kërkesës së PPC-së për informacion dhe dokumentacion dëmton efektivitetin e shqyrtimit të ankesave

Dokumentat e nevojshme

- Ankesat e dorëzuara tek AK-ja dhe PPC-ja
- Aplikimet
- Vendimet për ankesat nga AK-ja dhe PPC-ja
- Regjistri i procedurave të prokurimit

5. Zbatimi i rregullave ndaj korrupsionit dhe konfliktit të interesit

Kuadri ligjor për prokurimin publik kërkon që AK-ja të refuzojë një ofertë ose një kërkesë për pjesëmarrje në një procedurë prokurimi, kur një operator ekonomik jep rryshfet në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, ose kërkon ti japë rryshfet një zyrtari në lidhje me një procedurë të dhënies së kontratës, ose kur një operator ekonomik ka konflikt interesi (LPP neni 26.1). Obligimet e AK-së përfshijnë raportimin e veprave penale tek autoritetet e prokurisë (LPP neni 26.2) dhe përjashtimin e zyrtarëve të prekur nga konfliktet e interesit të zbuluara në kohën e hapjes së ofertave (LPP neni 26.3)

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Mos refuzimi i një oferte të dëmtuar nga korrupsioni dhe nga praktikat mashtruese minon integritetin e procesit të prokurimit dhe besimin në sistemin e prokurimit
- Riske të ngjashme krijohen kur zyrtarët publikë me konflikte interesi nuk e përjashtojnë veten nga pjesëmarrja në procesin e prokurimit.

Dokumentat e nevojshme

- Njoftimet e refuzimit të ofertave
- Kërkesat për përjashtim nga zyrtarët
- Regjistri i procedurave të prokurimit

6. Konfidencialiteti

Detyrimi i ngarkuar ndaj Autoritetit Kontraktues për të mbajtur konfidenciale informatat që merr nga operatorët ekonomik, kur janë etiketuar si konfidenciale, është një element tjetër thelbësor në dispozitat lidhur me etikën

në kuadrin ligjor për prokurimin publik (LPP neni 25). Duhet të theksohet se obligimi i konfidencialitetit nuk paragjykon obligimet specifike të transparencës të përcaktuara në Ligjin e Prokurimit, duke përfshirë kërkesat për reklamim dhe ato të kërkuara (LPP neni 21 dhe 57).

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Shkelja e detyrimeve të konfidencialitetit mund të mundësojë korrupsionin e procesit të prokurimit

Konfidencialiteti i tepërt minon detyrimet e transparencës të zbatueshme në hapat dhe fazat kryesore të proceseve të prokurimit

Dokumentat e nevojshme

- Çdo komunikim ndërmjet AK-së dhe ofertuesve që ka ndodhur para fillimit të procedurave të prokurimit
- Çdo komunikim ndërmjet AK-së dhe ofertuesve që nga ceremonia e hapjes së ofertave deri në njoftimin e rezultateve të procesit të prokurimit, duke përfshirë kërkesat për sqarimin e ofertave nga AK-ja
- Regjistri i procedurave të prokurimit

L. MENAXHIMI I KONTRATËS

1. Parimet e përgjithshme

Në këtë manual, “menaxhimi i kontratës” i referohet aktiviteteve të kryera nga ana e AK-së pas dhënies së kontratës së prokurimit për të siguruar se kontrata është zbatuar siç duhet, duke përfshirë detyrimet e të dyja palëve, në përputhje me kushtet e kontratës. Termi “administrim i kontratës” nganjëherë përdoret në praktikë për t’iu referuar të njëjtit grup aktiviteteve pas dhënies së kontratës.

Ndërkohë që planifikimi dhe zbatimi i procedurave për kërkimin e ofertave dhe dhënien e kontratave të prokurimit janë me rëndësi kritike për arritjen e rezultateve të suksesshme dhe ofrimin e shërbimeve efektive, zbatimi i menaxhimit të duhur të kontratave ka të njëjtën rëndësi themelore. Në fund të fundit, çfarë mund të fitohet në aspektin e efikasitetit, vlerës, transparencës dhe llogaridhënies përmes proceseve të mira të tenderimit, mund të humbet lehtë nëse kontratat nuk zbatohen dhe administrohen si duhet. Prandaj, AK-ja është e autorizuar të monitorojë performancën e kontratës (PR VIII.2.a) dhe audit i prokurimit duhet gjithashtu të përqendrohet në mënyrën se si menaxhohet nga AK-të performanca e kontratave të prokurimit.

Menaxhimi efektiv i kontratave bazohet në një numër faktorësh kyç, duke përfshirë:

- (a) Hartimin e kontratave të prokurimit të qarta dhe gjithëpërfshirëse që përcaktojnë të drejtat dhe detyrimet e palëve kontraktuese në detaje të mjaftueshme;
- (b) Shpalosja e kushteve kontraktuale në dokumentat e tenderit (LPP neni 60.1);
- (c) Përcaktimi i përgjegjësisë për menaxhimin e kontratës dhe ndarja e burimeve të nevojshme për të kryer menaxhimin e kontratës;
- (d) Monitorim efektiv nga ana e AK-së (ose ndonjë organi tjetër të përcaktuar sipas rregullave) të zbatimit të kontratës, duke përfshirë mirëmbajtjen e evidencave me shkrim të inspektimeve dhe përgatitjen e raportit të përfundimit të kontratës (PR VIII.2);
- (e) Përfshirja në kontratat shumëvjeçare ose në kontratat me mundësi rinovimi të klauzolave për rishikimin e çmimeve në përputhje me inflacionin zyrtar të publikuar (PR II.2.b);

Shembuj të risqeve të pa-pajtueshmërisë:

- Dështimi për të caktuar përgjegjësite specifike për zyrtarët e caktuar për menaxhimin e kontratave rrit rrezikun e zbatimit të gabuar të kontratës së prokurimit, duke përfshirë vonesat dhe tejkalimet e kostos
- Menaxhimi i papërshtatshëm i kontratave (duke përfshirë monitorimin dhe inspektimin e performancës) mund të rezultojë në uljen e vlerës kundrejt parasë, në vonesa, në tejkalimeve të kostos dhe shkeljeve e dështimeve në zbatimin e kontratës.

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentet e kërkesës
- Kontrata e prokurimit dhe çdo modifikim i kontratës ose rregullime të çmimeve
- Dosja e prokurimit, duke përfshirë të gjitha dokumentet e krijuara gjatë zbatimit dhe administrimit të kontratës

2. Nënkontraktimi

Ligji dhe Rregullat e Prokurimit i kushtojnë vëmendje të veçantë nënkontraktimit të ekzekutimit të kontratave të prokurimit. Nënkontraktimi është një çështje veçanërisht e ndjeshme në zbatimin dhe menaxhimin e kontratave të prokurimit, pasi nëse zbatohet siç duhet, mund të jetë thelbësore

për zbatimin efektiv të kontratës së prokurimit duke siguruar që po zbatohen aftësitë e duhura. Nënkontraktimi është gjithashtu një mjet i vlefshëm për nxitjen e zhvillimit të sektorit të NVM-ve, duke mbështetur kështu krijimin e vendeve të punës. Në të njëjtën kohë, nëse keqpërdoret, nënkontraktimi mund të jetë një mashtrim për të anashkaluar dhe kompromentuar integritetin e procesit të prokurimit.

Parimet kryesore të zbatueshme për nënkontraktimin në përputhje me kërkesat e Ligjit dhe Rregullat e Prokurimit përfshijnë si në vijim:

- (a) Nënkontraktimi i nënshtrohet pëlqimit paraprak të AK-së (PL neni 61.3);
- (b) Duhet të bëhet një dallim për nënkontraktimin, tek e cila një AK mund të miratojë dhe transferojë (caktojë) një kontratë, cka nuk lejohet (PR VIII.1.a);
- (c) Nënkontraktimi nuk zvogëlon në asnjë mënyrë dhe në asnjë masë përgjegjësinë e plotë të kontraktorit kryesor për përmbushjen e plotë të kontratës së prokurimit (PL neni 61.4);
- (d) Dokumentet e kërkesës duhet të tregojnë nëse lejohet nën-kontraktimi (PR VIII.1.b); nëse AK-ja përcakton se nën-kontraktimi është i lejuar, gjithashtu mund të citojë në dokumentet e kërkesës se nënkontraktimi i lejuar është i kufizuar në punime, shërbime ose mallra të veçanta (PR VIII.1.a);
- (e) Nëse nën-kontraktimi lejohet, në ftesën për tender ose në dokumentet e kërkesës, AK-ja duhet të kërkojë ofertuesve të përcaktojnë në ofertat e tyre përqindjen e kontratës së prokurimit që ata synojnë të nënkontrakttojnë dhe të identifikojnë nënkontraktuesit e propozuar (PL neni 61.1);
- (f) Nëse AK-ja synon të kërkojë që ofertuesi i suksesshëm të nënkontrakttojë ndonjë përqindje specifike të kontratës së prokurimit, ai duhet të bëjë të ditur këtë fakt në ftesën për tender ose në dokumentat e kërkesës (PL neni 61.2); çdo përqindje e tillë e kërkuar për nën-kontraktim dhe e përcaktuar nga AK-ja duhet të jetë në proporcion me vlerën e kontratës dhe në çdo rast nuk mund të tejkalojë 40 përqind të saj (PL neni 61.2);
- (g) AK-ja mund të bëjë pagesa drejtpërdrejt tek një nënkontraktor. Nëse AK-ja ka për qëllim ta bëjë këtë gjë, ky fakt duhet të citohet në dokumentat e kërkesës (PR VIII.1.b);
- (h) Nënkontraktorët duhet të plotësojnë kualifikimet dhe kërkesat teknike që lidhen me pjesën e kontratës që do të nënkontrakttohet dhe ofertuesi duhet

t'i dorëzojë AK-së, para nënshkrimit të kontratës së prokurimit, një kopje të noterizuar të marrëveshjes së nënkontraktimit dhe dëshminë e plotësisimit nga nënkontraktori të kualifikimeve të aplikueshme dhe të kërkesave teknike. Për më tepër, AK-ja është e detyruar të kontrollojë që vetëm nënkontraktorët e autorizuar të jenë të përfshirë në përmbushjen e kontratës (PR VIII.1.c dhe d).

Shembuj të risqeve të pa-pajftueshmërisë:

- Dështimi i AK-së për të shpalosur informacionin e kërkuar në lidhje me nënkontraktimin mund të krijojë dallime në të kuptuarit nga ana e ofertuesve lidhur me pozicionin në nënkontraktim dhe të shkaktojë pasiguri dhe ankesa
- Nënkontraktimi i paautorizuar mund të jetë një dregdh nga një furnizues, kontraktues ose ofrues i shërbimit i paskrupullt, për të shmangur parimet dhe procedurat e prokurimit, duke përfshirë praktika të tilla si “shitja e kontratave”
- Angazhimi i nënkontraktuesve që nuk posedojnë kualifikimet dhe kapacitetet e nevojshme për të përmbushur detyrat e tyre specifike në zbatimin e kontratës
- Dështimi nga ana e kontraktorëve kryesor për të paguar nënkontraktorët e tyre, ose për ta bërë këtë në kohën e duhur, rrezikon zbatimin e suksesshëm të kontratës së prokurimit

Dokumentat e nevojshme

- Dokumentat e kërkesës
- Nënkontratat e dorëzuara tek AK
- Regjistri i procedurave të prokurimit

V. AUDITIMET E PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

A. PËRMBLEDHJE

Duke pasur parasysh rolin strategjik të prokurimit publik në ofrimin e shërbimeve thelbësore, në mbështetjen operacionale të një shumëllojshmërie të funksioneve qeveritare, në realizimin e suksesshëm të projekteve dhe në arritjen e qëllimeve të zhvillimit të qëndrueshëm në Shqipëri³⁹, është e rëndësishme që auditimi i prokurimit të bëjë më shumë sesa thjesht të vlerësojë nëse ka pajtueshmëri me rregullat dhe procedurat. Për të rritur dobinë e auditimit të prokurimit, KLSH kryen auditimet e performancës së aktiviteteve të prokurimit të AK-së në përputhje me parimet e shpallura në ISSAI 300.

“Auditimi i performancës fokusohet nëse ndërhyrjet, programet dhe institucionet po kryejnë në përputhje me parimet e ekonomisë, e efikasitetit dhe efektivitetit dhe nëse ka vend për përmirësim. Performanca shqyrtohet kundrejt kritereve të përshtatshme dhe analizohen shkaqet e devijimeve nga ato kritere ose edhe probleme të tjera. Qëllimi është tu jepet përgjigje pyetjeve kryesore të auditimit dhe të mundësohen rekomandime për përmirësim.”

-- Udhëzuesi Praktik i Auditimit të Prokurimit Publik, Task Forca INTOSAI mbi Auditimin e Prokurimit Publik

Përmes perspektivave kryesore të auditimit të performancës së ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit, auditimi i performancës së prokurimit mund të ndihmojë në identifikimin e anëve të forta dhe të dobëta në zbatimin e prokurimit publik. Auditimi i performancës mund të nxjerrë në pah përmirësime të mundshme në praktikën e prokurimit, si dhe në kuadrin ligjor dhe institucional, për të mbushur boshllëqet dhe për të adresuar dobësitë.

Qëllimi i auditimit të performancës së prokurimit është të mundësojë që prokurimi të kryhet:

- më mirë ekonomikisht (vlerë më të mirë kundrejt parasë)

39 Shih Shtojcën I, e cila përmban një listë të Qëllimeve të Zhvillimit të Qëndrueshëm të themeluar në Kombet e Bashkuara.

- në mënyrë më efikase (kostot më të ulëta të transaksionit duke përfshirë kohën e kursyer), dhe
- me më shumë efektivitet (dmth., të jetë më efektiv në drejtim të përmbushjes së objektivave të prokurimit në sigurimin e mbështetjes operationale për entitetet dhe programet qeveritare dhe arritjen e objektivave zhvillimore).

Duke vepruar kështu, auditimi i performancës nxit llogaridhënien dhe transparencën duke vënë në dispozicion për një gamë të palëve të interesuara, mënyrën se si kryhen aktivitetet e prokurimit, ku dhe çfarë lloj përmirësimesh nevojiten.

Përveç fokusimit tek performanca e prokurimit të AK-ve individuale, auditimi i performancës mund të aplikohet gjithashtu për të matur dhe vlerësuar ecurinë e sistemit të përgjithshëm të prokurimit.

Duhet të theksohet se aspektet e auditimit të performancës mund të përfshihen në një raport të auditimit që merret me çështjet e përputhshmërisë.

Tre llojet kryesore të palëve të përfshira në auditimin e performancës janë:

- (a) **Audituesit** -- ushtrojnë maturi në zgjedhjen e asaj që duhet të auditohet dhe kriteret / pyetjet që duhet të zbatohen; zakonisht Audituesit punojnë në një ekip me një përzierje të aftësive plotësuese.
- (b) **Palët ose partitë përgjegjëse** – mund të ketë më shumë se një, pasi disa palë mund të jenë përgjegjëse për aspekte të ndryshme të aktivitetit ose të subjektit të audituar (p.sh. ata që kryejnë aktivitetin e audituar, ata që janë në një pozitë për të ndjekur rekomandimet e auditimit për të bërë ndryshimet e nevojshme, dhe ata të që kanë detyrë sigurimin e informacionit për audituesin.
- (c) **Përdoruesit e synuar të raportit të performancës** – mund të jetë një gamë e larmishme, duke përfshirë parlamentin, entitetet qeveritare dhe publikun, si dhe vetë pala përgjegjëse.

Duhet të theksohet se, në përputhje me legjislacionin qeverisës, KLSH është i autorizuar të kryejë auditimin e performancës në çdo kohë që e gjykon të nevojshme⁴⁰.

40 Ligji Nr. 154/2014, neni 13.

B. DIMENSIONET KRYESORE TË AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

Në përgjithësi, auditimi i performancës së prokurimeve shqyrton ekonominë, efikasitetin dhe efektivitetin e prokurimit në shfrytëzimin mirë dhe në kohën e duhur të burimeve të disponueshme, duke arritur vlerës kundrejt parasë dhe duke dhënë rezultatet e pritura. Kështu, një auditim i performancës mund të:

- (a) vlerësojë performancën e prokurimit në arritjen e vlerës kundrejt parasë
- (b) identifikojë fushat joefikase dhe vonesat në zbatimin e proceseve të prokurimit;
- (c) vlerësojë efektivitetin e prokurimit në mbështetje të objektivave programatike dhe zhvillimore të shpenzimeve;
- (d) identifikojë boshllëqet dhe dobësitë e kapaciteteve.

Sidoqoftë, duhet të theksohet se Audituesit e performancës normalisht nuk priten të japin një opinion të përgjithshëm, të krahasueshëm me opinionin mbi pasqyrat financiare, mbi arritjen e ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit të subjektit të audituar.⁴¹

1. Dimensiooni “ekonomik” i auditimit të performancës së prokurimit

Parimi i ekonomisë nënkupton minimizimin e kostove të burimeve. Burimet e përdorura duhet të jenë në dispozicion në kohën e duhur, me sasinë e duhur dhe me çmimin më të mirë.⁴²

Nga aspekti i “ekonomisë”, auditimi i performancës adreson pyetje të tilla si:⁴³

- A përfaqësojnë mjetet e zgjedhura apo rezultatet e fituara përdorimin më ekonomik të fondeve publike?
- A janë përdorur ekonomikisht burimet njerëzore, ato financiare apo materiale?
- A janë kryer aktivitetet e menaxhimit në përputhje me parimet e shëndosha administrative dhe politikat e mira të menaxhimit?
- A është kryer prokurimi në kohën e duhur, në sasinë e duhur dhe në nivelin e duhur të cilësisë dhe çmimit?

41 ISSAI 300, p. 5, para. 21

42 ISSAI 300, p. 2, para. 11.

43 Pyetjet në lidhje me ekonominë janë marrë nga INTOSAI 3000, p. 15.

Përgjigjet për pyetjet e tilla nuk janë të njëjta për të gjitha, nuk janë përgjigje të para-fabrikuara. Duhet kuptuar konteksti i transaksioneve të prokurimit dhe nevojitet ushtrimi i gjykimit profesional.

2. Dimensioni “efikasitet” i auditimit të performancës së prokurimit

Parimi i efikasitetit nënkupton marrjen e maksimumit nga burimet në dispozicion. Ai ka të bëjë me marrëdhëniet ndërmjet burimeve të përdorura dhe rezultateve të dorëzuara në aspektin e sasisë, cilësisë dhe kohës.⁴⁴

Kjo perspektivë vlerëson proporcionalitetin midis aktiviteteve dhe resurseve të aplikuara për të zhvilluar procedurat e prokurimit dhe kompleksitetin, sasinë dhe cilësinë e rezultateve të fituara, duke marrë parasysh edhe faktorin e afatit kohor në kryerjen e prokurimit. Vlerësimi i efikasitetit, në një masë ose në një tjetër, është i rrenjosur në relativitet, duke përfshirë një krahasim me standardet, me bazat, ose me kryerjen e aktiviteteve të ngjashme.

3. Dimensioni “efektivitet” i auditimit të performancës së prokurimit

Parimi i efektivitetit ka të bëjë me përmbushjen e objektivave të përcaktuara dhe arritjen e rezultateve të synuara.⁴⁵

Ky dimension i auditimit të performancës së prokurimit vlerëson nëse qëllimet përfundimtare dhe ndikimet e dëshiruara të aktivitetit të prokurimit janë arritur dhe nëse këto rezultate i atribuohen aktivitetit të prokurimit nën auditim. Në këtë drejtim është e rëndësishme që të bëhet një dallim ndërmjet mallrave, punëve ose shërbimeve specifike që janë të prokuruar (prodhimi), dhe objektivave e qëllimeve përfundimtare që janë duke u ndjekur përmes prokurimit (rezultateve).

Duke supozuar se të gjithë faktorët e tjerë janë të njëjtë, ekonomia ka të bëjë me mbajtjen e kostos së ulët, efikasiteti ka të bëjë me marrjen e prodhimit më të madh ose më të mirë nga burimet në dispozicion, dhe efektiviteti ka të bëjë me arritjen e qëllimeve ose objektivave të përcaktuara.

– INTOSAI 3000, p. 20

44 ISSAI 300, p. 2, para. 11

45 ISSAI 300, p. 2, para. 11.

Dimensioni i efektivitetit të auditimit të performancës bëhet gjithnjë e më i rëndësishëm pasi, në përputhje me tendencat moderne, efektshmëria e aktiviteteve dhe sistemeve të prokurimit publik matet jo vetëm nga përputhja me rregullat, por me të njëjtën rëndësi, edhe nga rezultatet që ato arrijnë në ofrimin e shërbimeve dhe objektivave të tjera kritike në fushën e zhvillimit ekonomik, mjedisit dhe mirëqenies sociale.

Në varësi të natyrës së prokurimit dhe rezultateve të kërkuara, kjo është një fushë në të cilën vlerësimi mund të jetë më shumë cilësor sesa një vlerësim sasior. Mund të përdoren qasje të ndryshme për të matur efektivitetin në aspektin e rezultateve ose ndikimeve të arritura.

Një metodë përfshin krahasimin me të dhënat bazë (dmth. matjen e një situatë para prokurimit) krahasuar me matjen e situatës pas kryerjes së prokurimit. Kur nuk disponohen të dhëna mbi gjendjen e mëparshme ose kur një krahasim i tillë nuk do të ishte i rëndësishëm, teknika të tjera për vlerësimin e ndikimit mund të përfshijnë vlerësimin e shkallës në të cilën janë përmbushur objektivat, dhe janë arritur grupet e synuara, ose nivelet të performancës deri në masën që arritja e objektivave të tilla i atribuohet aktiviteteve të prokurimit nën auditim.

Vlerësimi i efektivitetit mund të përfshijë gjithashtu vlerësimin e efekteve anësore dhe efektet e padëshiruara, qofshin ato pozitive ose negative.

C. OBJEKTIVAT E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

Në auditimin e performancës, Audituesit duhet të përcaktojnë një objektiv auditimi të përcaktuar qartë që lidhet me parimet e ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit⁴⁶. Në varësi të qëllimit të synuar të auditimit të performancës së prokurimit, objektivat mund të formulohen në aspektin e vlerësimit nëse politikat e tanishme të prokurimit, praktikatat e menaxhimit, procedurat dhe mjetet e zbatimit përkrahin menaxhimin efikas dhe efektiv të prokurimit dhe të prodhojnë rezultate që i përgjigjen nevojave dhe objektivave të klientëve, duke përfshirë qëllimet e politikës së zhvillimit.

Formulimi specifik i objektivave të auditimit mbi performancën e prokurimit do të varet nga qëllimi dhe aspektet specifike që janë objekt i ushtrimit të

46 Ky është një nga parimet kryesore të auditimit të performancës (shih ISSAI 300, fq.6, par. 25).

veçantë të auditimit. Për shembull, auditimi i performancës së prokurimit të një AK mund të përqendrohet në qeverisjen e prokurimit në AK, ose në ekonominë, efikasitetin apo efektivitetin e ekzekutimit të prokurimit nga ana e AK-së, ose ndonjë kombinim i elementeve të tillë.

D. QËLLIMI I AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

Auditimi i performancës së prokurimit mund të vlerësojë dimensionet e ndryshme, hapat dhe fazat e proceseve të prokurimit. Auditimi i performancës së prokurimit të një autoriteti kontraktues, programet ose politikat specifike të prokurimit ose të sistemit të prokurimit në tërësi mund të përfshijë shqyrtimin e aspekteve të ndryshme të menaxhimit të prokurimit, zbatimin e aktiviteteve të prokurimit, politikat, programet, aranzhimet organizative dhe arritjen e objektivave operationale dhe zhvillimore, duke përfshirë prodhimet, rezultatet dhe ndikimet.

Auditimi i performances, një ose më shumë nga keto qasje:

- një qasje të orientuar nga sistemi, që shqyrton funksionimin e duhur të sistemeve të menaxhimit, p.sh. sistemet e menaxhimit financiar;
- një qasje e orientuar drejt rezultatit, i cili vlerëson nëse objektivat e prodhimit apo të rezultateve janë arritur sipas qëllimit ose nëse programet dhe shërbimet veprojnë sipas qëllimit;
- një qasje e orientuar nga problemi, i cili shqyrton, verifikon dhe analizon shkaqet e problemeve të veçanta ose devijimet nga kriteret.

ISSAI 300, fq.6, para. 26

Përzgjedhja e qasjes së auditimit që duhet përdorur është e lidhur ngushtë me përcaktimin e fushës së auditimit të performancës. Audituesit duhet të zgjedhin një qasje të orientuar nga rezultati, problemi apo nga sistemi, ose një kombinim i tyre, për të lehtësuar qëndrueshmërinë e dizajnit të auditimit⁴⁷.

47 Ky është një tjetër parim kryesor i auditimit të performancës (ISSAI 300, fq. 6, para. 26).

1. Pyetjet e auditimit të performancës së prokurimit

Llojet e sakta të pyetjeve që duhet të adresohen në një auditim të performancës së prokurimit do të varen nga objektivat dhe qëllimi i auditimit. Më poshtë është një listë ilustruese e llojeve të aspekteve dhe pyetjeve që mund të trajtohen në një auditim të performancës së prokurimit dhe që mund të ndihmojnë për të ndriçuar natyrën e auditimit të performancës së prokurimit dhe të jenë të dobishme në përcaktimin e objektivave të auditimit, fushëveprimin e auditimit të performancës së prokurimit dhe pyetjet e lidhura me auditimin⁴⁸. Fushat e ilustruara më poshtë përfshijnë normat e përputhjes dhe kryerjes së procedurave, përshtatshmërinë e përfundimit / rezultateve të procedurave të prokurimit, arritjen e objektivave të politikave dhe efektivitetin e aranzhimeve organizative.

- (a) shkalla e përputhjes me kërkesat procedurale të aplikueshme;
- (b) të vlerësojë nëse strategjitë e prokurimit janë konceptuar siç duhet dhe nëse zbatohen përkundrejt objektivave të zhvillimit të projektit ose të programit;
- (c) kryerjen e proceseve dhe hapave kryesorë në lidhje me modelet, standardet dhe objektivat;
- (d) masën në të cilën po arrihen objektivat duke përfshirë konkurrencën, transparencën dhe efikasitetin;
- (e) A po merr AK-ja llojin, cilësisë dhe sasisë e përshtatshme të burimeve me një kosto të përshtatshme;
- (f) Identifikimi i qasjeve alternative të prokurimit që do të rezultojnë në rezultate të përmirësuara;
- (g) Efektiviteti i prokurimit në arritjen e objektivave operacionale dhe të zhvillimit (p.sh., përmirësimi i pjesëmarrjes së SME-ve në tregun e prokurimit);
- (h) Të vlerësojë ndikimet e politikave të qëndrueshme të prokurimit;
- (i) A ka themeluar AK-ja një sistem të menaxhimit dhe kontrollit financiar?
- (j) Efektivitetin e strukturave të tilla organizative, proceseve të vendimmarrjes dhe sistemit të menaxhimit për zbatimin e prokurimit në atë mënyrë që qëllimet të arrihen;
- (k) Nëse AK-ja është duke përdorur sasinë optimale të burimeve (personelit, pajisjeve dhe facilitetet) në prodhimin dhe dorezimin e sasisë dhe cilësisë

48 Disa nga pyetjet e auditimit në këtë listë janë përmendur në INTOSAI 3000, f. 18 [... shtoni referenca të tjera të faqeve].

së duhur të mallrave ose shërbimeve në kohë (duke përfshirë produktivitetin e stafit të prokurimit dhe përshtatshmërinë e niveleve të personelit në kryerjen e aktiviteteve të prokurimit);

- (l) Vlerësimi i përshtatshmërisë së matjes, monitorimit dhe raportimit mbi efektivitetin e prokurimit;
- (m) Perceptimi i efektivitetit të prokurimit në sytë e klientëve dhe përfituesve (p.sh., nëse cilësia e shërbimeve publike që janë subjekt i prokurimit që auditohet plotëson pritshmëritë e njerëzve ose objektivat e përcaktuara);
- (n) Të identifikojë dhe analizojë shkaqet e problemeve;

Një listë më e detajuar e pyetjeve të mundshme të auditimit për auditimin e performancës së prokurimit është mundësuar në Shtojcën C.

2. Diskrecioni i KLSH-së në përcaktimin e qëllimit të auditimit

Është në zgjedhjen e audituesit, në varësi të objektivave të auditimit, për të përcaktuar cilat aspekte dhe dimensione të prokurimit adresohen në një auditim të veçantë të performancës së prokurimit.

Një auditim i performancës së prokurimit mund të marrë në konsideratë të gjitha aspektet e mësipërme, trajtimin e ekonomisë, efikasitetin dhe efektivitetin e dimensioneve, ose mund të përqendrohet në aspekte dhe përmasa specifike. Disa pyetje mund të jenë ndërthurëse, pasi ato lidhen me më shumë se një nga tre dimensionet e auditimit të performancës (ekonomia, efikasiteti dhe efektiviteti). KLSH-ja gjithashtu mund të kryejë auditimin e performancës për lloje të veçanta të aranzhimeve të prokurimit (p.sh. marrëveshjet kuadër me shumë përdorues).

Vlerësimi i efektivitetit mund të jetë një ekzaminim i dyanshëm: nga njëra anë, duke vëzhguar sistemet që AK-ja ka përdorur për të monitoruar dhe matur ndikimet e aktiviteteve të prokurimit; nga ana tjetër, vlerësimi i rezultateve dhe ndikimeve aktuale.

Treguesit e performancës që aplikohen në auditimin e jashtëm të performancës mund të aplikohet edhe nga AK-ja për kryerjen e një vetë-vlerësimi të performancës së vet të prokurimit.

E. METODOLOGJIA E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

1. Kriteret e auditimit të performancës, dhe llojet dhe burimet e të dhënave

Në varësi të natyrës dhe fushëveprimit të auditimit të performancës të prokurimit, të pyetjeve të auditimit, dhe të metodologjisë së auditimit të performancës ose metodologjisë që aplikohet, mund të shfrytëzohen kritere auditimi, burime informacioni dhe mjete praktike të ndryshme. Për shembull, auditimi i performancës mund të mbështetet në një kombinim të të dhënave, duke përfshirë të dhëna sasiore dhe cilësore, dhe mund të përfshijnë një kuadër të matjes së performancës në një masë të caktuar.

Audituesit duhet të krijojnë kritere të përshtatshme që korrespondojnë me pyetjet e auditimit dhe lidhen me parimet e ekonomisë, efikasitetit dhe efektivitetit.

ISSA 300, fq. 7, para. 27

Të dhëna sasiore

Termi “të dhëna sasiore” i referohet të dhënave statistikore dhe të dhënave të tjera që maten matematikisht (p.sh. të dhënat mbi kohën që duhet për të përfunduar hapat dhe fazat e ndryshme në një procedurë të prokurimit). Ky lloj i të dhënave, të cilat në një masë apo në një tjetër mund të jenë të dhëna të llojit që mund të përpilohen nga administrata dhe menaxhimi i sistemit të prokurimit për qëllim të monitorimit dhe matjes së performancës së sistemit të prokurimit, mund të jenë të dobishme për “procesin e vlerësimit” të auditimit të performancës së prokurimit⁴⁹.

Një nga mjetet thelbësore për menaxhim, mbikëqyrje dhe llogaridhënie në prokurimin publik është monitorimi dhe matja e performancës së aktiviteteve të prokurimit, si dhe monitorimi dhe vlerësimi i programeve. Monitorimi dhe matja e performancës dhe vlerësimi i programit, të cilat bazohen në mbledhjen

49 Shih INTOSAI 3000, f. 24, i cili, duke iu referuar praktikës së auditimit në Qeverinë Federale të Shteteve të Bashkuara, thotë se vlerësimi i procesit “vlerëson shkallën në të cilën një program vepron ashtu siç është menduar”

e të dhënave të sakta dhe të besueshme për prokurimin, mund të bëhen herë pas here nga ana e AK-ve dhe nga Agjencia e Prokurimit Publik (APP).

Varësisht nga qëllimi i auditimit të performancës së prokurimit, të dhënat e matjes së performancës dhe të dhënat e vlerësimit të programit mund të jenë një mjet i rëndësishëm për kryerjen e auditimit të performancës së prokurimit.

Shtojca B mundëson një model për përpilimin e të dhënave për sasinë e kohës së përdorur në kryerjen e fazave të ndryshme të procesit të prokurimit. Shtojca C ofron një matricë me pyetje dhe kritere të auditimit që trajtojnë një sërë aspektesh të tjera sasiore të menaxhimit dhe zbatimit të aktiviteteve të prokurimit (në krahasim me normat e gjetura në politikat dhe rregullat në fuqi).

Treguesit dhe pyetjet në ato shtojca mund të shërbejnë si kritere të auditimit në një masë ose në një tjetër si të jetë e përshtatshme, veçanërisht atëherë kur auditimi i performancës përdor një “qasje të orientuar drejt rezultateve”. Kjo qasje kryesisht paraqet pyetje të tilla si “Si është performanca apo çfarë rezultatesh janë arritur, dhe a janë përmbushur kërkesat ose objektivat?”⁵⁰

Për më tepër, këto shtojca mund të jenë lista të kontrollit të dobishme për të ndihmuar në vlerësimin e gjithëpërfshirjes së matjes së performancës që po kryhet në sistemin e prokurimit dhe, kur është e zbatueshme ose e nevojshme, gjithashtu mund të jenë të dobishme për kryerjen e matjes së performancës me qëllim të informimit të auditimit të performancës së prokurimit.

Të dhënat cilësore

Termi “të dhëna cilësore” i referohet informacionit mbi perceptimin e palëve të interesuara në lidhje me performancën e prokurimit. Informacioni i një natyre cilësore përfshin informacione rreth problemeve dhe kufizimeve të përjetuara në procesin e prokurimit dhe në rezultatet e tij, si dhe sugjerimet për të lehtësuar problemet dhe për të bërë përmirësime. Disa dokumenta të tjera potencialisht të rëndësishme përfshijnë drejtimit strategjike dhe planet e AK-se, politikat e saj të brendshme dhe të jashtme dhe programeve, planeve të prokurimit, buxhetet, dosjet e prokurimit, reagimeve të marra nga grupet e interesit

50 INTOSAI 3000, fq. 26.

Dëshmitë e bazuara në perceptime mund të mblidhen në mënyrë të veçantë duke qarkulluar pyetësorët dhe kryerjen e anketave për palët e interesuara, perceptimet e të cilëve janë përfshirë në auditimin e performancës. Ato palë të interesit, perceptimi i të cilëve për efektivitetin e menaxhimit dhe funksionimit të prokurimit mund të jenë relevante përfshijnë aktorët e sektorit publik dhe privat, si dhe shoqërinë civile. Shembuj të aktorëve të sektorit publik përfshijnë departamentet e përdoruesve të fundit që janë klientë të funksionit të prokurimit, madje edhe vetë stafi i prokurimit. Palët e interesit të sektorit privat, perceptimet e të cilave mund të jenë të rëndësishme përfshijnë ofertuesit aktualë dhe ofertuesit e mundshëm, si dhe palët e sektorit privat në kontratat e prokurimit publik. (Shih seksionin E.2 dhe Shtojcën F, të cilat ofrojnë modele që mund të përdoren për kryerjen e anketave të opinionëve të klientëve, të përfituesve dhe të palëve të tjera të interesit.)

Dëshmitë e bazuara në perceptime nuk duhet të merren në vlerë nominale për qëllimet e nxjerrjes së konkluzioneve në një raport të auditimit, por mund të tregojnë zonat ku mund të garantohet ekzaminimi i mëtejshëm.

Kryerja e intervistave është një metodë tjetër për marrjen e informacionit mbi pikëpamjet dhe perceptimet e palëve të interesuara. Intervistat mund të kenë shumë qëllime, duke përfshirë planifikimin e auditimeve, ekzaminimin e zonave problematike që duhet të auditohen, mbledhjen e provave të auditimit, diskutimin e gjetjeve, zhvillimin e propozimeve dhe rekomandimeve.⁵¹

Përdorimi i IT në auditim

Aplikimi i mjeteve të analizës së të dhënave të lidhura me koncepte të tilla si “të dhëna të mëdha” mund të jenë të dobishme në fushën e auditimit të prokurimit. Kjo përfshin përdorimin e IT për të analizuar sasi të mëdha të të dhënave të strukturuar dhe jo të strukturuar, të brendshme dhe të jashtme, të dhënat që aplikojnë lidhjet shumëdimensionale, të dhënat nga kanalet e komunikimit zyrtare dhe jo zyrtare dhe nxjerrjen e informacioneve prej tyre. Njohuri të tilla mund të jenë të dobishme në identifikimin e përmirësimeve të mundshme në praktikën dhe procedurat e prokurimit dhe për të zbuluar praktikën abuzive.

51 INTOSAI Task Force, fq. 81.

2. Metodologjia e auditimit të performancës së prokurimit

Metodologji të ndryshme

Mund të aplikohen një larmi metodash dhe burimesh informacioni në kryerjen e një auditimi të performancës së prokurimit, duke përfshirë:

- (a) Shqyrtimi i dokumenteve;
- (b) Analiza e të dhënave sasiore (p.sh., për të vlerësuar efikasitetin dhe afatet kohore të proceseve të prokurimit);
- (c) Sondazhet online të palëve të interesit;
- (d) Ecuritë e proceseve të prokurimit dhe transaksioneve - për të kuptuar proceset e prokurimit dhe aspektet e lidhura me punën si kontrollat e brendshme;
- (e) Intervistat e auditimit (referojuni listës më poshtë)
- (f) Vëzhgimet e drejtpërdrejta - pasive (anëtarë i grupit të auditimit qëndron në një vend dhe vëzhgon) dhe aktive (grupi i auditimit ndjek pas zyrtarin përgjegjës në të gjithë zinxhirin e procedurës që auditohet)⁵²;
- (g) Burime dhe analiza të jashtme
- (h) Analiza kosto-përfitim - parashtron pyetjen nëse shpenzimet e bëra për prokurimin ishin efikase në kuptim të vlerës së fituar ⁵³;
- (i) Vlerësimet “çka nëse” - analiza është e fokusuar në faktorët që mund të ndikojnë në rezultatin e prokurimit ⁵⁴;
- (j) Analiza krahasuese (benchmarking) - parashtron pyetjen nëse ka pasur mundësi të arrihej një rezultat më të mirë se ai i fituar ⁵⁵;

Sondazhet e Perceptimit

Një burim i rëndësishëm potencial informacioni për disa dimensionet e një auditimi të performancës së prokurimit është perceptimi i pjesëmarrësve dhe palëve të tjera të interesit në lidhje me këto aspekte të performancës. Për të marrë një informacion të tillë, auditimi i performancës së prokurimit mund të përfshijë pjesëmarrësit e anketimit dhe aktorët e tjerë me pyetje të targetuara

52 INTOSAI Task Force, fq. 82.

53 INTOSAI Task Force, fq. 84.

54 INTOSAI Task Force, fq. 84

55 INTOSAI Task Force, fq. 84-85.

të formuluar në bazë të temës dhe objektivave të auditimit të performancës.
(Shih Shtojcën F)

3. Menaxhimi i riskut të auditimit në auditimin e performancës së prokurimit

Edhe në këtë lloj auditimi zbatohen parimet e përgjithshme të menaxhimit të rrezikut të auditimit, por rreziku në auditimin e performancës së prokurimit mund të jetë më i lartë se në një auditim të rregullsisë pasi temat kanë tendencë të jenë më komplekse dhe politikisht të ndjeshme⁵⁶. Meqenëse qëllimi kryesor i auditimit të performancës së prokurimit është të përmirësojë performancën e prokurimit dhe ofrimin e shërbimeve, rreziku në këtë lloj auditimi duhet të menaxhohet në mënyrë të duhur në mënyrë që të sigurohet që auditimi i performancës në fakt të nxisë përmirësimin e performancës.

Aspektet specifike të rreziqeve të auditimit që duhet të adresohen gjatë planifikimit të një auditimi të performancës së prokurimit dhe të menaxhuara në mënyrë aktive përfshijnë⁵⁷:

- mos posedimi i kompetencës për të kryer analiza të mjaftueshme apo të thella
- mungesa e aksesit në informacione cilësore

“Dështimi për të aplikuar menaxhimin e rrezikut në fushën e prokurimit mund të rezultojë në çmime që nuk janë konkurruese, në standarde të reduktuara të mallrave dhe shërbimeve të pranuar dhe në pakënaqësinë e palëve të interesit”.

Manuali i Auditimit i Prokurimit i Komitetit të Kontaktit të Institucioneve Supreme të Auditimit të Bashkimit Evropian, f. 99

- marrja e informacionit të pasaktë (p.sh. për shkak të mashtrimit ose praktikave të parregullta)
- pa mundësia të vendosë të gjitha gjetjet në perspektivë, dhe
- dështimi për të mbledhur ose adresuar argumentet më relevante

56 ISSAI 300, fq. 8, para. 28.

57 ISSAI 300, fq. 8, para. 28.

F. TEMAT E AUDITIMIT TË PERFORMANCËS SË PROKURIMIT

1. Menaxhimi i Prokurimit

Me qëllim vlerësimin se si menaxhimi i funksionit të prokurimit kontribuon në ekonominë, efikasitetin dhe efektivitetin e prokurimit, mund të shqyrtohen aspekte të ndryshme të menaxhimit dhe administrimit të funksionit të prokurimit, në një auditim të performances, duke përfshirë:

- (a) auditimin e ekonomisë së veprimtarive administrative në përputhje me parimet dhe praktikat e shëndosha administrative dhe politikat e menaxhimit;
- (b) auditimin e efikasitetit të shfrytëzimit të burimeve njerëzore, financiare dhe burimeve të tjera, duke përfshirë ekzaminimin e sistemeve të informacionit, matjet e performancës dhe marrëveshjet e monitorimit, si dhe procedurat e ndjekura nga subjektet e audituara për të korrigjuar mangësitë e identifikuara;
- (c) auditimin e efektivitetit të performancës në lidhje me arritjen e objektivave të subjektit të audituar dhe auditimin e ndikimit aktual të aktiviteteve krahasuar me ndikimin e synuar;
- (d) gjithë-përfshirjen e mbledhjes së të dhënave dhe raportimit nga ana e AK-së.

Objektivat e auditimit të këtij dimensionit të performancës së prokurimit mund të përfshijnë, për shembull, vlerësimin e përshtatshmërisë së strukturës organizative, të procedurave dhe praktikave për mbështetjen e zbatimit të politikave dhe procedurave të prokurimit.

2. Ngarkesa e punës së prokurimit dhe nivelet e personelit

Marrja e të dhënave mbi vlerën dhe vëllimin e prokurimit (numri i transaksioneve), dhe nivelet e stafit të njësive të prokurimit, ndihmon auditimin e performancës së prokurimit në vlerësimin e efikasitetit relativ të operacioneve të prokurimit. Shtojca E ofron modele të thjeshta për llogaritjen e vlerës dhe vëllimit të transaksioneve të prokurimit në lidhje me vlerën e kontratave të dhëna të prokurimit për numër anëtarësh të personelit të prokurimit në një AK. Llogaritja e një raporti të tillë mund të jetë i dobishëm në identifikimin e joefikasitetit dhe në arritjen e rekomandimeve në raportin e auditimit mbi nivelet optimale të stafit dhe të produktivitetit.

Në të njëjtën kohë, duhet të kuptohet se raportet e tilla në lidhje me ngarkesën e punës dhe personelin duhet të peshohen me faktorët kontekstual përkatës të marrë në konsideratë. Këto raporte nuk mund të konsiderohen automatikisht si vlerë nominale kur krahasohen AK të ndryshme por thjesht shërbejnë si tregues të fushave të mundshme ku përmirësimi i efikasitetit mund të rekomandohet në raportin e auditimit. Natyra dhe kompleksiteti i gamës së transaksioneve të prokurimit të një AK-je ndryshojnë për projektet komplekse të ndërtimit dhe prokurimet të tjera të specializuara që kërkojnë më shumë kohë për t'u procesuar krahasuar me prokurimin e mallrave dhe shërbimeve të thjeshta të standardizuara. Pra, rangu dhe llojet e prokurimeve të kryera nga një AK duhet të faktorizohen në analizë dhe çdo krahasim me raporte të tilla në AK të tjera.

Shtojca E gjithashtu ofron një model për llogaritjen e një raporti tjetër që mund të jetë i rëndësishëm për vlerësimin e efikasitetit dhe produktivitetit të operacioneve të prokurimit, të referuara si raporti “Kosto për shpenzim”. Ky raport - i cili mat sasinë që kushton për të arrirë [... *vendos ose 1 Lek ose ndonjë shumë tjetër domethënës në Lek*] Lek, llogaritet duke e ndarë vlerën e përgjithshme të prokurimit të AK-së në shumën e shpenzimeve për zhvillimin e procedurave të prokurimit dhe mbajtjen e stafit të prokurimit dhe shpenzimet administrative përkatëse. Një sasi më e ulët është tregues i efikasitetit më të madh sesa një sasi më e lartë.

Shpenzimet operationale që mund të merren parasysh në llogaritjen e kostove për shpenzim përfshijnë:

- Puna e drejtpërdrejtë - Pagat dhe përfitimet për të gjithë personelin e prokurimit, duke përfshirë stafin mbështetës;
- Trajnimi - Kostot e të gjithë trajnimit të ofruar për stafin e prokurimit gjatë vitit fiskal paraardhës;
- Ambientet - Kostot e marrjes me qira ose leasing të hapësirave për zyre, shpenzimet e ndërtimit gjatë vitit fiskal në fjalë, shpenzimet e furnizimit dhe të tjera të ngjashme;
- Pajisjet dhe lidhja e internetit - Përfshin kostot e pajisjeve, softuerëve, licencave të softuerëve, pajisjet e zyrës për të furnizuar njësinë e prokurimit dhe komisionet e ndryshme;
- Udhëtimet - Kostot e udhëtimit të lidhur me prokurimin, për stafin e prokurimit dhe anëtarët e komisionit (duke përfshirë kostot e udhëtimit të lidhura me trajnimin)

- Suporti i kontraktorit - Kostoja e çdo shërbimi këshillimi ose çdo mbështetje tjetër që është kontraktuar për të ndihmuar funksionimin e prokurimit;
- Kostot e tjera - Kjo mbulon kostot shitesë që nuk përfshihen në asnjë nga kategoritë, që do të identifikohen në kategorinë “Kostot e tjera” me një përshkrim të shkurtër të këtyre kostove.

3. Kryerja e procedurave të prokurimit

Planet dhe strategjitë e prokurimit

Prokurimi i suksesshëm nxitet nga planifikimi i duhur, përfshirë përgatitjen e planeve vjetore të prokurimit, planifikimin e procedurave individuale të prokurimit dhe planifikimin e prokurimit të projektit (plani i prokurimit master) për projektet e investimeve kapitale dhe të tjera të ngjashme.

Përgatitja e një strategjie prokurimi është gjithashtu një hap i rëndësishëm përgatitor, në veçanti për vlera më të mëdha, për prokurime më komplekse. Elementet e një strategjie prokurimi përfshijnë identifikimin e qëllimeve dhe objektivave të prokurimit, vlerësimin e kapacitetit të AK-së për të kryer procesin e prokurimit, analizën e tregut dhe të zinxhirit të furnizimit si dhe vlerësimin e rrezikut. Qartësia në lidhje me qëllimet dhe objektivat ndihmon për të siguruar që prokurimi është i fokusuar në zhvillimin dhe qëllimet e biznesit të klientit dhe kërkesat e tij. Së bashku me përgatitjen e një kuadri të rezultateve, përgatitja e strategjisë mundëson që rezultatet dhe arritjet e prokurimit të jenë të matshme.

Efikasiteti i procesit të prokurimit

Një auditim i performancës mund të matë kohën e ndërmarrë për të kryer faza dhe segmente të ndryshme të procedurave të prokurimit (për shembull, koha ndërmjet afatit për dorëzimin e ofertave dhe hapjen e tenderëve, në kontekstin e dy zarfeve, koha ndërmjet përfundimit të vlerësimit të propozimeve teknike dhe hapjen e zarfeve që përmbajnë propozimet financiare; koha e marrë për të vlerësuar ofertat; koha ndërmjet publikimit të njoftimit të kontratës dhe nënshkrimit të kontratës; në skenarët e dorëzimit të dy zarfeve, koha e marrë për vlerësimin e propozimeve teknike dhe kohën e marrë për vlerësimin e propozimeve financiare). Në rastin e auditimit të performancës së sistemit të prokurimit, performanca mesatare në lidhje me këto periudha kohore llogaritet duke përdorur të dhëna nga shumë AK.

Koha e marrë për kryerjen e fazave të ndryshme të procesit të prokurimit mund të jetë një tregues i thjeshtësisë ose kompleksitetit relativ të një transaksioni të prokurimit. Në disa raste mund të jetë gjithashtu një tregues i faktorëve të tjerë, siç është cilësia e planifikimit të prokurimit. Shtojca B ofron një model për paraqitjen e të dhënave në periudhën kohore të përdorur për faza të ndryshme në përpunimin e një procedure të prokurimit.

Vonesat në hapjen e ofertave janë problematike, duke përfshirë edhe vonesat në hapjen e zarfeve që përmbajnë propozime financiare kur hapja teknike dhe financiare zhvillohet veç e veç. Këto vonesa jo vetëm që mund të shkaktojnë shqetësime për ofertuesit, por ato mund të krijojnë hapësira për praktika abuzive ose të paktën të krijojnë një perceptim të dyshimtë dhe të dëmtojnë sigurinë dhe besimin në praktikën e prokurimit publik të AK-së dhe të gjithë sistemit të prokurimit publik. Vonesat në hapjen e ofertave mund të jenë gjithashtu një tregues i planifikimit të papërshtatshëm si dhe ndoshta të vështirësive në sigurimin e fondeve të nevojshme për të paguar për prokurimin.

Koha e zgjatur për vlerësimin e ofertës mund të jetë në disa raste një tregues që specifikimet teknike nuk janë formuluar mirë ose një tregues që formulimi i kriterëve të vlerësimit të ofertave ka qenë i pakënaqshëm ose që ka pasur kapacitete të pamjaftueshme në komisionin e vlerësimit të ofertave.

Hapësirat midis përfundimit të vlerësimit të ofertave dhe shpalljes së vendimit për dhënien e kontratës mund të jenë një paralajmërim në situata të caktuara, pasi boshllëqet e tilla mund të krijojnë mundësi për negociata të paligjshme me ofertuesin e parë.

Joefikasiteti dhe abuzimet në vlerësimin e ofertave mund të marrin formën e refuzimit të ofertave në baza të vogla, jo materiale, siç janë gabimet e vogla ose devijimet.

Mungesa e efikasitetit në procesin e prokurimit mund të vihet re edhe nga rastet në të cilat kohëzgjatja e procesit të prokurimit tejkalon periudhën e vlefshmërisë së ofertës.

Shkalla e konkurrencës

Ky aspekt i auditimit të performancës shqyrton në veçanti masën në të cilën ofertuesit potencialë marrin pjesë në të vërtetë në procedurat e prokurimit. Normat e ulëta të pjesëmarrjes zvogëlojnë konkurrencën dhe mund të

rezultojnë në AK që kanë më pak opsione çmimesh dhe opsione cilësish dhe mund të rezultojë në procedura të dështuara të prokurimit. Normat e ulëta të pjesëmarrjes mund të tregojnë një sërë problemesh që mund të kenë nevojë të adresohen në raportin e auditimit për të përmirësuar procesin e prokurimit dhe rezultatin e prokurimit. Gjatë shqyrtimit të faktorëve të mundshëm për nivelet e ulëta të pjesëmarrjes, audituesi mund të shqyrtojë të gjithë faktorët relevantë, duke përfshirë periudhat e gjata të vlefshmërisë së ofertave, që rrisin rreziqet për ofertuesit në lidhje me aftësinë për të parashikuar kostot dhe rreziqet e tyre.

Periudhat tepër të gjata të vlefshmërisë së ofertës, përveç shkurajimit të ofertuesve për të marrë pjesë, ka të ngjarë të nxisin ofertuesit të pakësojnë rreziqet e tyre të kostos duke rritur çmimet e ofertës. Pra, në fund të fundit publiku duhet të mbajë shpenzimet e shtuara që rezultojnë nga periudhat tepër të gjata të vlefshmërisë së ofertës.

Vlerësimi i ofertave

Ky aspekt i auditimit të performancës së prokurimit ka të bëjë me efektivitetin e kritereve dhe procedurave të vlerësimit që zbatohen, në drejtim të garantimit se vlerësimi i rezultateve të ofertave në renditjen e ofertave bëhet sipas atyre ofertave që ofrojnë vlerën më të mirë kundrejt parave që do të shpenzohen nga AK-ja.

“Prokurimet duhet të bazohen në vlerën kundrejt parasë (të përcaktuar si kombinimi optimal i kostove të jetës dhe përmbushjes së kërkesave të klientit) sesa çmimi fillestar i blerjes”.

Manuali i Auditimit të Prokurimit i Komitetit të Kontaktit të Institucioneve Supreme të Auditimit të Bashkimit Evropian, f. 89

Menaxhimi i riskut

Kjo pjesë e auditimit të performancës së prokurimit vlerëson se si AK-ja menaxhon rreziqet që lidhen me planifikimin dhe zbatimin e një transaksioni të prokurimit. Në përgjithësi, rreziqet që lidhen me projektet e ndërtimit kanë tendencë të jenë më komplekse sesa rreziqet në prokurimin e mallrave apo shërbimeve. (Shih Tabelën 3, në fq. [...], për një listë ilustruese të rreziqeve të mundshme të prokurimit).

Transparenca, përfshirja e qytetarëve, etika dhe çështje të tjera

Përsa i përket këtyre çështjeve, janë të rëndësishme disa kritere të ndryshme, si për shembull angazhimet dhe detyrimet e Shqipërisë që rrjedhin nga pjesëmarrja e saj në Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Korrupsionit (UNCAC) dhe Partneritetin e Hapur të Qeverisë (OGP).

4. Gjetjet dhe rekomandimet e auditimit të performancës së prokurimit

Gjetjet dhe rekomandimet që zënë fill nga një auditim i performancës mund të kenë të bëjnë, për shembull me:

- (a) Pikat e forta dhe të dobëta në administrimin dhe menaxhimin e funksionit të prokurimit në AK;
- (b) Gjetjet për sa i përket efikasitetit në zbatimin e procesit të prokurimit;
- (c) Shkalla e përputhjes me kërkesat e ndryshme në planifikimin dhe zbatimin e procesit të prokurimit;
- (d) Fushat që kanë nevojë për përmirësim në përputhje me kërkesat e ndryshme;
- (e) Shkalla në të cilën rezultatet e prokurimit realizojnë vlerën kundrejt parasë;
- (f) Efektivitetin e prokurimit në mbështetjen e politikave dhe objektivave të programit të AK-së

VI. PROKURIMI I KONCESIONEVE DHE PARTNERITETET PUBLIKE - PRIVATE

A. PËRMBLEDHJE

Përcaktime

“Partneriteti publik-privat” në një pamje të gjerë mund të kuptohet si “një kontratë afatgjatë midis një pale private dhe një njësie qeveritare për sigurimin e një pasurie ose shërbimi publik në të cilin pala private mban përgjegjësi të konsiderueshme të rrezikut dhe të menaxhimit dhe shpërblimi bazohet në bazë të performancës”⁵⁸

Në praktikën ndërkombëtare ka një shumëllojshmëri të gjerë të formateve të PPP-ve, të cilat ndryshojnë nga njëra-tjetra sipas faktorëve të tillë si në vijim:

- (a) Nëse kontrata e PPP-ve përfshin ndërtimin e objekteve të reja apo rinovimin e objekteve ekzistuese;
- (b) Masa e financimit që kontraktuesi i PPP është i obliguar të ofrojë;
- (c) Niveli i rrezikut që merret përsipër nga partneri i sektorit privat;
- (d) Masa që sponsori i sektorit publik të projektit të PPP-së ofron ndonjë financim ose garanci;
- (e) Nëse partneri i sektorit publik merr pjesë në krijimin e një automjeti për qëllime të veçanta me kapital të përzier (SPV) dhe shtrirjen e çdo pjesëmarrjeje të tillë të kapitalit;
- (f) Mënyrën e kompensimit të kostove të financimit nga ana e kontraktuesit të PPP-së;
- (g) Nëse kontraktuesi i PPP-së është përgjegjës për mirëmbajtjen dhe riparimin e objektit në fjalë;
- (h) Nëse kontraktuesi i PPP-së merr një interes të pronësisë në objekt për çdo periudhë kohore;
- (i) Kohëzgjatja e periudhës operative të mbuluar nga marrëveshja PPP.

Kuadri ligjor

Krijimi i PPP-ve rregullohet me Ligjin nr. 125/2013 për Koncesionet dhe Partneritetin Publiko Privat (në tekstin e mëtejshëm “Ligji PPP”). “Koncesionet” përmenden në Ligjin PPP si “një formë e marrëveshjes për

58 Udhëzuesi i Referencave të Partneriteteve Publiko-Privat (Versioni 2.0, 2014), i përgatitur nga stafi i Bankës Botërore, Banka për Zhvillim Aziatik, Banka për Zhvillim Ndër-Amerikane, f.14; në dispozicion në <https://ppiaf.org/ppp-resources>.

partneritet privat publik ndërmjet Autoritetit Kontraktues dhe operatorit ekonomik” (neni 3.1). Ligji PPP gjithashtu liston një numër sektorësh ku PPP-të nuk i nënshtrohen Ligjit PPP.

Sektorët e lejuar

Ligji PPP (neni 4) identifikon sektorët në të cilët veprimet e PPP-ve janë të lejueshme. Përfshihen një gamë e gjerë kategorish, duke përfshirë transportin, prodhimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike dhe energjisë ngrohëse, prodhimin dhe shpërndarjen e ujit, trajtimin, grumbullimin, shpërndarjen dhe administrimin e ujërave të ndotura, ujitjen, drenimin, pastrimin e kanaleve dhe digave, përfshirë mbledhjen, transferimin, trajtimin dhe asgjësimin), shkencën dhe arsimin, turizmin, përfshirë turizmin aktiv dhe akomodimin, shëndetësinë, shërbimet sociale, ndër të tjera.

Ligji PPP gjithashtu liston një numër të llojeve të transaksioneve PPP që janë të përjashtuara nga Ligji (neni 5.1). Llojet e përjashtuara të transaksioneve PPP duhet të rregullohen me dispozita të tjera ligjore ose me rregullore zbatuese (neni 5.2).

B. MARRËVESHJET DHE ROLET INSTITUCIONALE

Ligji PPP përcakton rregullimet institucionale dhe rolet administrative të një numri të organeve të përfshira në aspekte të ndryshme të procesit të PPP. Ato përfshijnë:

- (a) *Ministria e Financave* -- p.sh., marrjen e masave kur tarifata e koncesionit nuk paguhen siç kërkohet (neni 10); miratimin paraprak të modifikimeve të kontratave koncesionare / PPP që kanë implikime të mundshme buxhetore ose që sjellin ndryshime në mbështetjen financiare për koncesionin / PPP (neni 31.6); dhënien e miratimit paraprak për transferimet e koncesionit / kontratës së PPP (neni 32.3 dhe 4); miratimin paraprak të projekteve që kërkojnë mbështetje financiare (neni 42.1);
- (b) *Autoritetet kontraktuese* -- p.sh., kryerjen e procedurave për dhënien e PPP-ve (neni 13); themelimi i komisionit për koncesione / PPP-te për identifikim, ekzaminim dhe dhënien e PPP-ve (neni 18); dorëzimi i pasqyrave financiare vjetore për kompanitë koncesionare (neni 10.3);
- (c) *Ajencia e Prokurimit Publik* -- psh, monitorimin e përputhshmërisë me kërkesat për të zbatuar procedurat konkurruese për dhënien e projekteve të PPP, si dhe përgatitjen dhe publikimin e dokumenteve standarde të prokurimit për PPP-të (Neni 11.B dhe c)

- (d) *PPP/ Njësia e Koncesioneve* -- i themeluar në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë, Njësia është një organ ndihmës dhe këshillues për autoritetet kontraktuese; funksionet e tij përfshijnë, në veçanti, promovimin dhe ndihmën ndaj autoriteteve kontraktuese në përgatitjen, vlerësimin dhe negociimin e PPP-ve (neni 12.1 dhe 2); Njësia gjithashtu është e ngarkuar me hartimin e propozimeve për ndryshime legjislative dhe zbatimin e udhëzime, si dhe zhvillimin dhe publikimin e dokumentave standarde të tenderit (neni 12 3); Njësia është përgjegjëse për krijimin dhe mirëmbajtjen e regjistrit të Koncesioneve të Partneritetit Publiko-Privat (neni 14);
- (e) *Këshilli i Ministrave* -lëshon miratimet për angazhimet e detyrueshme në përputhje me mbrojtjen e koncesionarit / partnerit privat kundrejt pasojave financiare të ndryshimeve në legjislacion

C. FAZAT KRYESORE DHE ÇËSHTJET NË KONCESION / PROCESI PPP

Ligji PPP përcakton hapat kyç në procesin e PPP, duke përfshirë

- (a) *Planifikimi dhe përgatitja* -- përgatitjen dhe përmbytjen e studimit të fizibilitetit, ose përmbledhjen e analizën së dhënies së koncesionit në rastet me vlerë të llogaritur nën 200,000,000 Lekë Shqiptarë (neni 19; neni 38.4); vlerësimi i vlerës së koncesionit dhe mandati i KM për të nxjerrë rregulla specifike për vlerësimin e vlerës koncesionare (neni 20); përgatitja e dokumentave së kërkesës (neni 21);
- (b) *Procedurat për dhënien e koncesionit /PPP* – duke përfshirë zgjedhjen e metodës së prokurimit në përputhje me metodat e disponueshme sipas Ligjit të Prokurimit për rastet mbi limitin monetar të vlerës së ulët (neni 22.3); procedurat e kërkesës, duke përfshirë publikimin përkatës dhe kërkesat për dhënie informacionesh (neni 24; 38.4; 39.3); kriteret për vlerësimin e propozimeve (neni 23); procedura për trajtimin e propozimeve të pa kërkuara, duke përfshirë mandatin për KM për të nxjerrë rregulla të hollësishme (neni 25);
- (c) *Përpunimi dhe zbatimi i kontratës* – Procedurat që lidhen me formimin e koncesionit / kontratës së PPP (Neni 26) dhe përmbytjen e kontratës, si dhe, sipas rastit, përfundimin e kontratave shtesë dhe / kontratave të lidhura (neni 27; 38.4garancitë e performancës së kontratës (neni 28); kur është e mundur, pagesën e një tarife koncesioni nga ana e koncesionarit, duke përfshirë faktorët që duhet të merren parasysh në përcaktimin e

- nivelit të tarifës dhe kushteve të kontratës përkatëse (neni 29); (kohëzgjatjen) e koncesionit / kontratës PPP, duke përfshirë periudhën maksimale fillestare, në varësi të vazhdimit të mundshëm (35 vjet) (neni 29, dhe 31 deri 33); modifikimin e koncesionit / kontratës PPP, duke përfshirë listën ilustrative të llojeve të rrethanave në të cilat modifikimi i kontratës mund të justifikohet dhe llojet e situatave në të cilat do të kërkohej ri-tenderimi i kontratës (neni 31); rregullat që qeverisin dhënien e punimeve dhe shërbimeve shtesë të koncesionit / partnerit PPP, duke përfshirë rrethanat kur një dhënie e tillë shtesë është e lejueshme dhe kufizimin e vlerës (neni 35); autorizimi i autoriteteve kontraktuese që të kërkojnë nivele minimale të nënkontraktimit (neni 34); kërkesat procedurale të zbatueshme për dhënien e kontratave palëve të treta të koncesionit / nga partneri i sektorit privat PPP, përfshirë pragun e vlerës mbi të cilin zbatohen procedurat, dhe kriteret për dallimin ndërmjet palëve të treta dhe ndërmarrjeve që lidhen me koncesionin / partnerin e PPP (neni 35); kushtet për ndërprerjen e koncesionit / kontratës së PPP (neni 36);
- (d) *Çështjet financiare dhe ato të lidhura* – parimin e zgjidhjes së marrëdhënieve pronësore që përfshijnë pronën e palëve të treta ose të autoritetit kontraktues në mënyrë që të sigurohet mos pengimi i ecurisë së projektit (neni 37); të drejtat e pronësisë mbi objektet që janë subjekt i koncesionit / kontratës PPP (neni 38); kërkesa e mundshme që ofertuesi i suksesshëm duhet të krijojë një “mjet për qëllime të veçanta” (SPV) në mënyrë të veçantë dhe vetëm me qëllim të zbatimit të koncesionit /kontrata PPP (neni 39); krijimi i interesave të sigurisë në favor të institucioneve financiare për të siguruar pagesat dhe parametrave e lidhura (neni 40); kushtet për krijimin e sigurimit të mbrojtjes së koncesionarit / partnerëve privatë kundrejt pasojave financiare të ndryshimeve në legjislacion, si dhe kërkesat përkatëse të miratimit (neni 41);
- (e) *Procedura e shqyrtimit administrativ* – ligji pohon se ofertuesit për koncesion / kontratat PPP kanë qasje në Komisionin e Prokurimit Publik për dorëzimin dhe shqyrtimin e kërkesave për shkelje të Ligjit në procesin e dhënies së koncesionit/ kontratat PPP (neni 43.1). Ligji përcakton afatet kohore për parashtrimin e ankesave (neni 43.2 dhe 3) dhe përcakton disa procedura themelore (p.sh. pezullimi i procedurave të prokurimit deri në përfundimin e shqyrtimit) dhe gjithashtu i referohet dispozitave të shqyrtimit të ankesave në legjislacionin për prokurimin publik për detaje

të mëtejshme procedurale (neni 43.4 deri në 8). Ankuesi ka të drejtë të apelojë një vendim të pafavorshëm të Komisionit në gjykatën kompetente, edhe pse nuk shkaktohet pezullim nga ankimi në gjykatë (Neni 43.8). Dispozitat shtesë në këtë kapitull kanë të bëjnë me detyrimin e nëpunësve civilë dhe zyrtarëve publikë që të bashkëpunojnë me Komisionin, të cilët nese nuk veprojnë kështu, i nënshtrohen sanksioneve disiplinore dhe dënimeve me natyrë administrative, madje edhe sanksioneve penale (nenet 44 dhe 45). Dispozita përmbyllëse në këtë kapitull përcakton ligjin e zbatueshëm për kontratën e koncesionit që njeh lirinë kontraktuale të palëve për të zgjedhur për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve me mjete alternative ndaj gjyqësorit, duke përfshirë arbitrazhin ndërkombëtar (neni 46).

D. ÇËSHTJET E AUDITIMIT TË PPP

Udhëzimet e INTOSAI-t mbi praktikatat më të mira për auditimin e financave publike dhe private dhe koncesioneve⁵⁹ identifikojnë gjashtë dimensione të procesit të PPP që potencialisht duhet të shqyrtohen në një auditim të PPP-së, në varësi nga qëllimi i saj. Ato përfshijnë:

1. Qasja e përgjithshme e SAI-t për përgatitjen dhe kryerjen e auditimit të PPP-së
2. Përcaktimi i projektit nga organizata prokuruese
3. Menaxhimi i projektit nga organizata prokuruese
4. Tenderimi
5. Përshtatshmëria e përkufizimit dhe përfundimit të kontratës
6. Faza operationale.

59 <http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/vieë/article/issai-5220-guidelines-on-best-practice-for-the-audit-of-publicprivate-finance-and-concessions.html>; shih gjithashtu ISSAI 5240 - Udhëzues mbi Praktikatat më të Mira për Auditimin e Rrezikut në Partneritetin Publik / Privat (PPP), e disponueshme në <http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/vieë/article/issai-5240-guideline-on-best-practice-for-the-audit-of-risk-in-publicprivate-partnership-ppp.html>.

VII. AUDITIMI I PROJEKTEVE TË FINANCUARA NGA DONATORËT

PËRMBLEDHJE

Ky kapitull përshkruan kriteret që lidhen me auditimin e prokurimit në kuadër të projekteve të financuara nga institucionet ndërkombëtare të zhvillimit, në veçanti për projektet e financuara nga Banka Botërore dhe BE-ja. Institucionet ndërkombëtare që financojnë projekte zhvillimi në Shqipëri mund të jenë me natyrë dypalëshe, rajonale ose ndërkombëtare (shumëpalëshe).

Në lidhje me përzgjedhjen e kriterëve të auditimit për një auditim të tillë, është e rëndësishme të kujtojmë se, në pajtim me Ligjin e Prokurimit (neni 8), në masën që LPP-ja bie ndesh me një detyrim të shtetit ku vepron, ose që rrjedh nga një marrëveshje me një ose më shumë shtete të tjera ose me një organizatë ndërkombëtare, dispozitat e kësaj marrëveshje mbizotërojnë. Sipas kësaj dispozite, në të gjitha aspektet e tjera, aktivitetet e prokurimit publik udhëhiqen nga LPP-ja.

Kjo dispozitë e LPP-së është e rëndësishme për përzgjedhjen e kriterëve të auditimit për prokurime në kuadër të projekteve zhvillimore të financuara ndërkombëtarisht, sepse marrëveshjet e huasë ose grantit me institucionet financuese mund të përfshijnë një kërkesë që rregullat e prokurimit të institucionit financues duhet të zbatohen për prokurimin duke shfrytëzuar fondet e ofruara nga ky institucion. Në raste të tilla, kriteret që duhet të zbatohen për auditimin e prokurimit duhet të përfshijnë rregullat e prokurimit, zbatimin e cilave është i mandatuara nga marrëveshja e huasë ose grantit në fjalë.

Më poshtë janë paraqitur llojet e dispozitave të përcaktuara në Bankën Botërore dhe në rregullat e prokurimit të BE-së që janë të zbatueshme në prokurimin për projektet e financuara nga këto institucione.

Instrumentet kryesore që përcaktojnë rregullat e zbatueshme për prokurimet e financuara nga BB-ja janë marrëveshja ligjore e nënshkruar midis BB-së dhe huamarrësit (në veçanti, marrëveshja e huasë për projektin), Rregullat e Prokurimit për Huamarrësit (RRPH) dhe Dokumentet Standarde të Prokurimit të BB-së (DSP). DPS-të janë të detyrueshme për prokurimin ndërkombëtar konkurrues të financuar nga BB-ja. Për prokurimin konkurrues kombëtar të financuar nga BB-ja. (RRPH 5.25).

RRPH udhëhiqet nga parimet kryesore të prokurimit: vlera kundrejt parasë (Vkp), ekonomia, integriteti, përshtatshmëria për qëllimin, efikasiteti, transparenca dhe drejtësia (1.3). Vkp-ja dhe parimet e përshtatshmërisë për qëllimet e theksuara në RRP, së bashku me dispozitat e tjera në atë tekst, e largojnë prokurimin e BB-se nga qasjet shabllon duke e afruar atë më shumë drejt një qasje fleksibile që synon të marrë parasysh më mirë rrethanat dhe kontekstin e veçantë në të cilin janë zbatuar projektet dhe në të cilin është kryer prokurimi. Shtojca I i RRP përcakton nocionin e Vkp dhe përshkruan kërkesat, që nga planifikimi deri në fazat e menaxhimit të kontratës, lidhur me arritjen e Vkp.

A. RREGULLAT E ZBATUESHME PËR PROKURIMET E FINANCUARA NGA BANKA BOTËRORE

Rregulloret e Prokurimit për Huamarrësit

Gjatë disa viteve të fundit, Banka Botërore është angazhuar në një proces të zhvillimit të një serie të re rregullash që rregullojnë prokurimin nën projektet e financuara tërësisht ose pjesërisht nga kjo Bankë. Rregullat e reja të prokurimit të Bankës Botërore janë gjetur në Rregulloret e Prokurimit për Huamarrësit, të cilat kanë hyrë në fuqi për projektet e reja të Bankës më 1 korrik 2016⁶⁰. Si rregull i përgjithshëm, prokurimi i projekteve të Bankës që tashmë kanë filluar ose janë miratuar para kësaj date, ende rregullohen nga instrumentet e vjetra (Udhëzimet e Prokurimit⁶¹). Është e rëndësishme që të konstatohet me siguri që para se të fillohet auditimi se cilat nga rregullat e Bankës Botërore e rregullojnë prokurimin që auditohet. Teksti më poshtë thekson llojet kryesore të çështjeve të adresuara në Rregulloret e reja të *Prokurimeve të Bankës Botërore për Huamarrësit*.

60 Rregulloret e Prokurimit për Huamarrësit e IPF-së - Prokurimi në Projekte të Investimeve Financimi i Mallrave, Punimet, Shërbimet jo konsulence dhe Konsulence Korrik 2016; në dispozicion, së bashku me disa instrumente të tjera që përbëjnë Kuadrin e ri të Prokurimeve të Bankës Botërore, në <http://www.earthbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/procurement-neë-frameëork>.

61 Udhëzimet për Prokurimin e Huave të IBRD-së dhe Kreditë dhe Grantet e IDA-s - për Mallrat, Punët dhe Shërbimet Jo-Konsulente (të ndryshuar deri në Korrik 2014) dhe Udhëzimet për Zgjedhjen dhe Punësimin e Konsulentëve nga Huamarrësit e Bankës Botërore (i ndryshuar deri në korrik 2014). Këto dy grupe të Udhëzimeve janë në dispozicion në <http://www.earthbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/procurement-policies-and-guidance>.

Shkalla në të cilën zbatohet Rregullorja për Huamarrësit përcaktohet kryesisht nga marrëveshja ligjore ndërmjet Bankës dhe huamarrësit që përcakton projektin. Për shembull, marrëveshja ligjore mund të sigurojë që, nën një nivel të caktuar vlere, prokurimi mund të bëhet duke iu afruar tregut kombëtar dhe duke zbatuar rregullat kombëtare të prokurimit (5.3). Rregullorja liston kërkesat minimale që ato procedura kombëtare duhet të përmbushin kur zbatohet një procedurë e hapur e tenderimit konkurrues sipas rregullave kombëtare (5.4). Kur aplikohet ndonjë metodë tjetër, përveç tenderimit të hapur konkurrues sipas rregullave kombëtare, ato duhet të jenë “në përputhje me Parimet Bazë të Prokurimit të Bankës” (5.5).

Në çdo rast të përdorimit të prokurimit të financuar nga BB-ja, janë të zbatueshme Udhëzimet dhe Kuadri i Sanksioneve kundër Korrupsionit të BB-së si dhe mjetet kontraktuale të përcaktuara në marrëveshjen ligjore me huamarrësin (5.5).

Përveç rasteve të tilla, ekzistojnë disa përjashtime të kufizuara në zbatimin e Rregulloreve për Huamarrësit (ku Banka ofron vetëm garanci, kur aktiviteti zhvillohet nëpërmjet kredive të dhena nga ndërmjetësuesit e përshtatshëm financiarë tek huamarrësit privatë.

Marrëveshjet alternative të Prokurimit (MAP)

Një nga risitë në PRB është mundësia që Banka të bjerë dakord me zbatimin e rregullave dhe procedurave të një agjencie ose organizate tjetër shumëpalëshe ose dypalëshe, ose rregullave dhe procedurave të njësisë ekonomike huamarrëse (e cila në rastin tipik mund të jetë edhe sistemi i prokurimit i vendit të huamarrësit) (2.4). Përderisa rregullat dhe procedurat e prokurimit të institucioneve financuese të zhvillimit multilateral në përgjithësi konsiderohen si të pranueshme për Bankën, miratimi i përdorimit të huamarrësit i rregullave dhe procedurave të veta të prokurimit varet nga një vlerësim i prokurimit të huamarrësit. [Një mjet për vlerësimin e sistemeve të prokurimit është një nga dokumentet që përbëjnë Kuadrin e përgjithshëm të Prokurimeve të Bankës Botërore.]

Duhet të theksohet se, edhe kur MAP-të zbatohen, zbatohen pavarësisht edhe Udhëzimet Anti-Korrupsion të Bankës.

Rolet dhe përgjegjësitë

Duhet të theksohet në radhë të parë që në projektet e financuara nga Banka Botërore, huamarrësi është përgjegjës për kryerjen e aktiviteteve të prokurimit. Megjithatë, rregullat dhe procedurat e prokurimit mund edhe të jenë ato të Bankës Botërore (3.2).

Në të njëjtën kohë, Banka ka përgjegjësinë e të besuarit për të siguruar se fondet që jep apo grantet të përdoren vetëm për qëllimet e synuara (3.4). Banka ushtron këto përgjegjësi për sigurimin e besimit, si nga shqyrtimet paraprake (p.sh., Banka jep miratimin mbi parashikimin për fazat kryesore të procesit të prokurimit) ose mbas shqyrtimit (pas shqyrtimit faktik të rregullsisë së procedurave të prokurimit në përfundim të procesit të prokurimit).

Shtojca II e RRPH në lidhje me mbikëqyrjen e prokurimit, trajton elementë të ndryshëm të mbikëqyrjes së prokurimit, e cila është e bazuar në rrezik e përbërë nga shqyrtimet para dhe pas dhe shqyrtimet e pavarura të prokurimeve, sipas rastit (Shtojca II 2.1). Në Shtojcën II I është dhënë vëmendje e veçantë hapave që duhet të merren kur një prokurim i nënshtrohet shqyrtimit paraprak nga BB-ja (p.sh. dokumentat që në raste të tilla i nënshtrohen shqyrtimit paraprak (Shtojca II 7.1), obligimi i huamarrësit për të mbajtur dokumentat (Shtojca II 8.1, gjithashtu ka një dispozitë për dokumentat që duhet të mbahen në rastin kur kontrata është subjekt i shqyrtimit post (Shtojca II 9.1)) dhe i modifikimeve të kontratës (Shtojca II 10.1 dhe 2).

Sipas Kuadrit të ri të Prokurimit të Bankës, zvogëlohet siguria në shqyrtimin paraprak, ku shqyrtimi paraprak rezervohet për vlera më të larta, apo prokurim kompleks. Sidoqoftë, ekziston mundësia e “mbështetjes më të zgjeruar të implementimit” (HEIS) në raste të caktuara (sidomos në rastet e konfliktit, kapacitetit të ulët dhe urgjencës) (3.10-11).

Përsa i përket shqyrtimit pas, vlen të përmendet se Shtojca II e RRPH (4.1) i referohet mundësisë që BB-ja të angazhojë një palë të tretë, si psh një institucion i lartë i auditimit, për të kryer post shqyrtime. Shqyrtimi i pavarur është një tjetër variant, ku BB-ja angazhon nga një palë të tretë të pavarur për të kryer shqyrtimin (Shtojca II 5.1).

Shmangia e konflikteve të interesit dhe çështjeve të lidhura

RRPH -ja përmban dispozita mbi konfliktet e interesit duke targetuar konflikte të tilla siç mund të lindin, për shembull, kur

- një firmë ofron mallra, punë ose shërbime jo këshillimi që kanë lidhje me shërbimet e këshillimit që u siguruan për përgatitjen ose zbatimin e një projekti nga kjo firmë, ose nga bashkëpunëtorët e saj (3.15.a)
- një firmë, duke përfshirë personelin e saj ka marrëdhënie të ngushta biznesi ose familjare me stafin profesional të huamarrësit ose të agjencisë zbatuese të projektit që janë të përfshirë në prokurim (3.15.b)
- një konsulent angazhohet për një detyrë që bie në kundërshtim me detyrimet ose caktimet e tjera të konsulentit, ose ndryshe pengon aftësinë e tij për të vepruar në interesin më të mirë të huamarrësit (neni 317)
- nivelimi i fushës së lojës së informacionit për të parandaluar një avantazh të padrejtë konkurrues në një konkurim midis konsulentëve, atëherë kur njëri prej tyre ka bërë punë të lidhur me AK-në (3.18)
- një ofertë / propozim për ofertues / konsulent (3.19 deri 3.20)

Rregullat e kualifikimit

Çështjet kyçe të trajtuara në dispozitat mbi kualifikimin përfshijnë:

- Hapja ndaj ofertuesve të kualifikuar nga të gjitha vendet (3.21), me kufizim tek kriteret e lejueshme (3.22), me përjashtime të kufizuara (3.23)
- kushtet e aplikueshme për pjesëmarrjen si ofertues të ndërmarrjeve shtetërore (3.23.b dhe c)
- Rregullat lidhur me punësimin e zyrtarëve qeveritarë dhe nëpunësve civilë sipas kontratave të konsultimit (3.23.d)
- Pa ligjshmëria në pajtim me Udhëzimet Antikorrupsion të Bankës dhe Kuadrin e Sanksioneve të Grupit të Bankës Botërore (3.23.d)
- kushtet për zbatueshmërinë e një sanksioni përjashtimor në përputhje me procedurat e huamarrësit (3.23.f)

Ankesat lidhur me prokurimin

RRpH përmban një përmbledhje të saktë të dispozitave për trajtimin e ankesave të paraqitura tek huamarrësi (3.26 deri në 3.31). Këto dispozita bëjnë thirrje, për shembull, për aplikimin e një periudhe ndalimi kur përdoren Dokumentet Standarde të Prokurimit të BB (3.29). Duhet t'i jepet trajtim i posaçëm ankesave që pretendojnë mashtrim apo korrupsion (3.31).

Disa detaje shtesë në lidhje me trajtimin e ankesave janë paraqitur në Shtojcën III të RRpH (duke adresuar çështje të tilla si kush mund të paraqesë një ankesë (Shtojca III 2.2), kërkesat formale (si për përmbajtjen e ankesës) (Shtojca III

2.4), afati kohor dhe procesi i shqyrtimit, duke përfshirë pezullimin e procesit të prokurimit (Shtojca III 3.1), procedura kur një ankesë ka të bëjë me një prokurim që i nënshtrohet shqyrtimit paraprak të BB (Shtojca III 3.2 deri 3.5), rolet dhe përgjegjësitë e palëve të ndryshme në procesin e ankesave, përfshirë huamarrësin (Shtojca III 3.7), ofertuesit (Shtojca III 3.8), dhe BB (e cila është zgjeruar në rastin e kontratave që i nënshtrohen shqyrtimit paraprak nga BB-ja) (Shtojca III 3.9), mundësia për ofertuesin që të kërkojë informim pas njoftimit të dhënies së kontratës, para skadimit të afatit për dorëzimin e një ankesë, lidhur me vendimin për dhënien e kontratës.

Mashtrimi dhe korrupsioni

RRpH përmban dispozita mbi mashtrimin dhe korrupsion (3.32 dhe Shtojca IV). Përcakton një numër lloj sjelljesh abuzive që mund të lindin në fushën e prokurimit (“praktika e korruptuar”, “praktika mashtruese”, “praktika e fshehtë”, “praktika shtrënguese” dhe “praktika obstruktive” (Shtojca IV 2.2.a); hapat që BB-ja mund të marrë në përgjigje të kësaj sjelljeje (Shtojca IV 2.2.b deri d).

Këto dispozita gjithashtu përfshijnë nevojën që dokumentet e kërkesës dhe të kontratës të përfshijnë një dispozitë që kërkon nga ofertuesit dhe palët kontraktuese (duke përfshirë nënkontraktuesit) që t'i lejojnë BB të inspektojnë llogaritë, regjistrat dhe dokumentet e tjera që lidhen me prokurimin dhe proceset e zbatimit të kontratës dhe t'i kontrollojnë ato nga Audituesit e emëruar nga BB (Shtojca IV 2.2.e).

Dispozita të tjera kanë të bëjnë me zbatueshmërinë e Udhëzimeve Antikorrupsion të BB dhe listën e BB për firmat dhe individët e anuluar (Shtojca IV 2.2.e), duke përfshirë rastin kur zbatohen procedurat kombëtare (Shtojca IV 2.2f) dhe kur BB ka angazhuar OKB-në (Shtojca IV 2.2.g), dhe mundësia e përfshirjes në dokumentet e kërkesës është një kushti që ofertuesit të nënshkruajnë një ndërmarrje që premtton përputhshmëri me legjislacionin kundër korrupsionit të vendit specifik të huamarrësit (Shtojca IV 2.3).

Planifikimi i prokurimit

Evoluimi i rregullave të prokurimit të BB të inkorporuar në RRpH përmban një theks të rritur në drejtim të planifikimit të prokurimit. Kjo përfshin në veçanti kërkesën për përgatitjen të një “Strategjie të Prokurimit të Projektit për Zhvillim” (SPPZH), i cili duhet të përgatitet për çdo projekt gjatë fazes përgatitore (4.1).

SPPZH duhet të mbulojë fushat në vijim (Shtojca V 2.3):

- (a) Identifikimi i nevojave specifike të projektit;
- (b) Vlerësimi i kontekstit operativ dhe ndikimi i tij potencial mbi prokurimin (Shtojca V 3.3);
- (c) Vlerësimi i kapacitetit, resurseve dhe përvojës së mëparshme të agjencisë zbatuese në prokurime të ngjashme (Shtojca V 3.4);
- (d) Vlerësimi i përshtatshmërisë, sjelljes dhe aftësive të tregut për t'iu përgjigjur prokurimit (Shtojca V 3.5);
- (e) Vlerësimi i të gjitha rreziqeve kryesore duke informuar Planin e Menaxhimit të Rrezikut dhe Planin për Zbutjen e Rrezikut në lidhje me rreziqet e prokurimit (Shtojca V 3.7 dhe 3.8)
- (f) Skicimi dhe arsyetimi i marrëveshjeve të propozuara të prokurimit bazuar në analizën e tregut, rrezikun dhe kontekstin operativ dhe rrethanat e veçanta të projektit (Shtojca V 3.9);
- (g) Identifikimi i atyre kontratave që kërkojnë planin e menaxhimit të kontratës (Shtojca V 3.11, kërkesat për planin e menaxhimit të kontratës gjenden në Shtojcën XI).

Niveli i detajeve dhe analizave në SPPZH duhet të jetë proporcional me rrezikun, vlerën dhe kompleksitetin e prokurimit të projektit (4.1). Prandaj, BB ka zhvilluar forma të shkurtra dhe të gjata të SPPZH-së.

Gjithashtu gjatë fazës së përgatitjes së projektit duhet bërë gati një plan i prokurimit, i cili sipas references është i inkorporuar në marrëveshjen ligjore të nënshkruar nga BB-ja dhe huamarrësi (4.2, për përmbajtjet e kërkuara të planit të prokurimit, shih 4.4 në raste emergjence, mund të përgatiten gjatë zbatimit të projektit (4.5)).

Çështjet e gjuhës

RRpH përcakton normat të cilat rregullojnë gjuhën në të cilën duhet të lëshohen dokumentet e prokurimit, gjuhën në të cilën mund të dorëzohen oferta dhe të shkruhen kontrata (5.14 deri 5.18). Rregullat varen në veçanti nga fakti nëse procedura ka si synim tregjet ndërkombëtare apo ato kombëtare. Këto dispozita identifikojnë gjithashtu rastet në të cilat huamarrësi është i detyruar t'i ofrojë BB-së një përkthim të raporteve të vlerësimit dhe dokumenteve të kërkesave (5.16 dhe 5.17).

Kërkesat e publikimit

Kërkesat e publikimit përfshijnë edhe publikimin e Njoftimit të Prokurimit të Përgjithshëm mbi projektin, për të gjitha prokurimet që përfshijnë prokurimin e hapur ndërkombëtar konkurues në përputhje me planin e prokurimit për projektin (5.22). Publikimi i Njoftimeve Specifike të Prokurimeve (NSP) është I nevojshëm për procedurat e prokurimit individual (5.23 dhe 24).

Përcaktimi i metodave të përzgjedhjes

Ndër dispozitat më të rëndësishme në RRPH janë ato dispozita që kanë të bëjnë me llojet e ndryshme të metodave të përzgjedhjes dhe aranzhimeve dhe me mënyrat e qasjes në treg, të cilat janë në dispozicion të huamarrësit që kryen prokurimin në kuadër të projekteve të financuara nga BB.

Metodat e përzgjedhjes

Metodat e miratuara të përzgjedhjes janë të listuara në PRB, së bashku me një tregues të situatave në të cilat përdorimi i këtyre metodave është i përshtatshëm dhe përfshijnë:

Kërkesa për propozime (RFP) (6.3 dhe 4, detajet dhe variantet e dhëna në Shtojcën XII 3.1 deri në 3.9) - Përzgjedhja fillestare (lista e shkurtër) e lidhur zakonisht me metodën RFP (Shtojca XII 3.1); varianti i RFP-së me dy faza pas zgjedhjes fillestare (Shtojca XII 3.2 deri në 3.6, me mundësinë e BAFO-s (hapi më i mirë dhe përfundimtar i ofertës) ose negociatat në përfundim të fazës së dytë (Shtojca XII 3.4 deri në 3.6, përfshirë rolin e “Audituesit të Provës” në rast të BAFO-s ose të negociatave), modeli i strukturuar, në një fazë të vetme pas zgjedhjes fillestare (Shtojca XII 3.7), varianti i tretë I RFP njihet si dialogu konkurrues (adresuar në detaje në Shtojcën XIII).

Kërkesa për oferta (RFB) (6.5 dhe 6.6; detajet e dhëna në Shtojcën XII 4.1 deri në 4.2) - kjo është metoda me një fazë e quajtur tradicionalisht si “ofertim” ose “tenderim”. Është i lejueshëm një variant i thjeshtëzuar për financat e kredisë, një “program importi” nga subjektet e sektorit publik të huamarrësit (6.50, Shtojca XII 6.4)

Kërkesë për kuotime (KPK) (6.7; detajet e dhëna në Shtojcën XII 5.1 deri në 5.3);

Zgjedhja e drejtpërdrejtë (6.8 deri në 6.10) – subjekt i përdorimit vetëm në llojet e caktuara të rrethanave, pa ndarë prokurimin për të shmangur konkurrencën;

Opsionet e qasjes në treg

Janë dhënë disa “opsione të ndryshme të qasjes në treg” në lidhje me shkallën e transparencës dhe strukturimit të procesit konkurrues. Ato përfshijnë konkurrencën e hapur (6.11), konkurrencën e kufizuar (6.12), duke iu drejtuar tregut ndërkombëtar (6.13 dhe 14), duke iu drejtuar tregut kombëtar (6.15 deri 6.18, në secilin rast mund të përdoren procedurat kombëtare), kualifikimi paraprak dhe përzgjedhja fillestare, dhe llojet e c = rastet në të cilat përdorimi i njërit apo tjetri mund të jetë i përshtatshëm kur prokurimi ka të bëjë me mallra, punime ose shërbime jo këshillimi (6.19 deri 6.26), post-kualifikimi (6.27), një faze me një zarf, një faze me dy zarfe, dhe variante të prokurimit me shumë shkallë (6.28 deri 6.31), oferta më e mirë dhe përfundimtare (BAFO) (6.32 dhe 33), dhe negociatat (6.34 deri në 6.36).

Rregullimet e përzgjedhjes

Nën titullin e “llojeve të veçanta të rregullimeve të aprovuara të përzgjedhjes”, vihen në dispozicion një numër variantesh shtesë të metodave të përzgjedhjes, duke përfshirë:

- (a) *Dialogu konkurrues* (6.39 deri 6.41; Shtojca XIII) - një lloj me shumë shkallë i procesit të RFP për prokurime komplekse ose inovative;
- (b) *Partneritetet Publiko Private (PPP)* (6.42 deri 6.45, Shtojca XIV) - përcakton parimet bazë të vlerësimit të projektit, strukturimin e projektit dhe zgjedhjen e partnerit privat;
- (c) *Praktikat komerciale* (6.46) - Përdorimi i marrëveshjeve të mirënjohura të prokurimit të përdorura nga sektori privat (normalisht subjektet që nuk i nënshtrohen Ligjit të Prokurimit Publik të Huamarrësit) për prokurimin e mallrave, punëve ose shërbimeve jo këshilluese, me kusht që praktikat të jenë të pranueshme nga BB-ja në përputhje me Parimet Bazë të Prokurimit të Bankës Botërore;
- (d) *Agjencitë e OKB-së* (6.47 dhe 6.48) – atëherë kur të jetë rënë dakord me Bankën Botërore, huamarrësi mund të angazhojë agjencitë e OKB-së drejtpërsëdrejti në disa raste të specifikuar (p.sh., kur ekspertiza e tyre ose mobilizimi i shpejtë në terren është kritik);

- (e) *Ankand elektronik i kundërt* (Shtojca XII 6.1 deri në 6.3) - një lloj i procedurave online të prokurimit elektronik të përshkruar si “një aplikim i veçantë i një KPK”;
- (f) *Programi i importeve* (6.50, Shtojca XII 6.4 deri 6.6) - mund të jetë I disponueshëm kur Banka Botërore financon një program të importeve të mallrave thelbësore të pranueshme nga subjektet private ose publike, bazuar në listën e rënë dakord; përfshin, siç u përmend më sipër, një version të thjeshtuar të RfB dhe, në rastin e subjekteve të sektorit privat, mund të përfshijë praktika tregtare; përmenden masat e mundshme lehtësuese të rrezikut (6.6);
- (g) *Mallrat* (6.7 dhe 6.8) – mund të përfshijë krijimin e një marrëveshjeje kuadër, afate të shkurtra të vlefshmërisë së ofertës, një referencë dinamike të çmimit të tregut aktual për dërgesat dhe ankandet e-kundërt;
- (h) *Zhvillimi i drejtuar nga komuniteti* (6.9 dhe 6.10, Shtojca XII) – përfshin aktivitetet e projektit të kryera nga pjesëmarrja e komunitetit dhe prokurimi me bazë vendore dhe përdorimi i punës e burimeve të komunitetit;
- (i) *Kontratat e forcës së punës* (6.54 dhe 55) – i referohet punimeve të tilla si ndërtimi dhe instalimi i pajisjeve dhe shërbimeve jo këshilluese të kryera nga një departament qeveritar duke përdorur personelin dhe pajisjet e veta kur kjo është metoda e vetme praktike në rrethana specifike;
- (j) *Kontraktorët për ofrimin e shërbimeve* (6.56) – kontraktimi i individëve për të ofruar shërbime jo-këshilluese, ndoshta duke përdorur procedurat e punësimit të personelit të huamarrësit nëse ato janë të pranueshme për BB.

Prokurimi i shërbimeve të këshillimit

ë RRPB (7.1 deri në 7.39, Shtojca XII 7.1 deri në 7.3), BB-ja ka një metodë përzgjedhje të veçantë të projektuar posaçërisht për prokurimin e shërbimeve të këshillimit. Në të njëjtën kohë, ekzistojnë disa opsione paralele me dispozitat për prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve jo-këshilluese lidhur me mënyrën se si dispozitat dhe qasjet janë kategorizuar dhe paraqitur.

Janë paraqitur metoda të ndryshme të përzgjedhjes për prokurimin e shërbimeve të këshillimit dhe indikacionet e rrethanave në të cilat përdorimi i tyre është i përshtatshëm, duke përfshirë:

- (a) *Përzgjedhja Bazuar në Koston e Cilësisë (QCBS)* (7.3; Shtojca XII 7.1 deri 7.3);

- (b) *Zgjedhja e Bazuar në Buxhetin Fiks (FBS)* (7.4 dhe 7.5; Shtojca XII 7.1 deri 7.3);
- (c) *Përzgjedhja e Bazuar në Koston më të vogël (LCS)* (7.6 dhe 7.7; Shtojca XII 7.1 deri 7.3);
- (d) *Përzgjedhja bazuar në cilësi (QBS)* (7.8 deri 7.10; Shtojca XII 7.1);
- (e) *Përzgjedhja Bazuar në Kualifikimet e Konsulentit (CQS)* (7.11 dhe 7.12);
- (f) *Përzgjedhja e drejtpërdrejtë* (7.13 deri 7.15);
- (g) *Metodat e përzgjedhjes për konsulentët individualë (7.34 deri 7.39)* - dispozitat identifikojnë se kur është i përshtatshëm përdorimi i konsulentëve individual dhe kur është e përshtatshme përzgjedhja e hapur, e kufizuar ose e drejtpërdrejtë.

Procedurat e përzgjedhjes zakonisht përfshijnë listën e shkurtër (7.16 deri në 7.20, Shtojca XII 7.1, të përdorura në të gjitha metodat e përzgjedhjes përveç asaj të CQS dhe përzgjedhjes së drejtpërdrejtë), e ndjekur nga një procedure e kërkesës për propozime (7.21). Opsionet për qasjen me tregun përfshijnë

- (a) *Konkurrencë e hapur* (7.22) -- qasja e preferuar, e cila përfshin publikimin e hapur të një njoftimi që kërkon shprehje interesi nga konsulentët për tu përfshirë në listën e ngushtë (përzgjedhja fillestare);
- (b) *Konkurrenca e kufizuar* (7.23) – lista e shkurtër përgatitet pa shpallje
- (c) *Qasja në tregun ndërkombëtar* (7.24) – që do të përdoret kur ka më shumë gjasa të arrihet zgjidhjen më e mirë për qëllimet dhe zgjidhjet e Vkp-se;
- (d) *Qasja në tregun kombëtar* (7.25) – shpalljet në mediat kombëtare (e megjithatë konsulentë të huaj mund të marrin pjesë)

Nën rubrikën e “Ilojeve të veçanta të metodave të miratuara të përzgjedhjes”, listohen këto::

- (a) *Praktikat Tregtare* (7.26) -- qasje e njëjtë si në prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve jo këshilluese;
- (b) *Ajencitë e Kombeve të Bashkuara* (7.27 dhe 7.28) – subjekt i marrëveshjes me Bankën Botërore, sipas përzgjedhjes së drejtpërdrejtë, në bazë të kualifikimeve të veçanta ose unike për të ofruar shërbime në fushën e tyre të ekspertizës, veçanërisht në rastet e nevojës urgjente për ndihmë ose në rastet e kufizimeve të kapaciteteve;
- (c) *Organizatat jofitimprurëse* (7.29) – mund të jenë të kualifikuara në mënyrë unike për shkak të përfshirjes së tyre në njohuritë për çështjet lokale dhe për nevojat e komunitetit, ose për qasjet e tyre

pjesëmarrëse; një tjetër vendim kyç është nëse duhet të përfshihen në listën e shkurtër llojet e tjera të organizatave, ose një listë e shkurtër e përbërë vetëm nga OJQ-të; përdorimi i QCBS, FBS, LCS, ose CQS, bazuar në natyrën e detyrës, ose i përzgjedhjes së drejtpërdrejtë, nëse kjo është e përshtatshme;

- (d) *Bankat* (7.30) për përzgjedhjen e investimeve dhe bankave komerciale, firmave financiare dhe menaxherëve të fondeve, për shembull për shitjen e asetëve, lëshimin e instrumenteve financiare, operacionet e privatizimit; do të përdoret metoda QCBS;
- (e) Agjentët e prokurimit (7.31) - mund të zgjidhen duke përdorur metodën QCBS ose atë LCS

Përdorimi i marrëveshjeve kuadër mund të jetë i përshtatshëm për përzgjedhjen e periodike të konsulentëve ose për të konsoliduar kërkesat e entiteteve të ndryshme (7.33 dhe Shtojca XV).

Llojet e kontratave dhe të marrëveshjeve

Llojet e kontratave

RRPH parasheh një spektër të qasjeve të mundshme të kontratës (5.28). Shtojca VIII liston dhe përcakton karakteristikat thelbësore të llojeve të ndryshme të kontratave që mund të përdoren, për llojet e caktuara të rasteve, në prokurimin e financuar nga BB-ja, duke përfshirë: kontratat me një pagesë (Shtojca VIII 3-2 dhe 3); kontratat e bazuara në performancë (6.60; Shtojca VIII 3.4 dhe 5); kontratat me njësi çmimesh (Shtojca VIII 3.6-3.8); kontratat e bazuara në kohë (Shtojca VIII 3.9 deri 3.11); kontratat me kosto të rimbursueshme (Shtojca VIII 3.12-3.13); marrëveshjet kuadër (4.1, 6.57 deri 6.59, Shtojca XV); partneriteteve publike-private (4.2 dhe Shtojca XIV). Duhet të theksohet se përdorimi i INCOTERMS është mandator në rastin e prokurimit ndërkombëtar të mallrave (5.30).

RRPH (Shtojca IX) parashton kushtet minimale të kontratës të kërkuara për prokurimin konkurrues ndërkombëtar për mallrat, punimet dhe shërbimet jo këshilluese në operacionet e IPF.

Paraqitja e ofertave / propozimeve⁶²

RRPH vendos norma të ndryshme që rregullojnë përgatitjen dhe dorëzimin e ofertave (5.33 deri 5.39). AK-të mund të kërkojnë garanci mbi ofertën, por nuk nevojitet që të bëhet kështu në të gjitha procedurat e prokurimit (5.33). Autoriteti Kontraktues, në vend që të kërkojë një garanci të ofertës, t'i kërkojë të gjithë ofertuesve të nënshkruajnë një “deklaratë për sigurimin e ofertave” (5.35). Një qasje e tillë mund të jetë veçanërisht e rëndësishme si një mënyrë për të lehtësuar pjesëmarrjen më të madhe nga NVM-të, gjithashtu dhe për uljen e çmimeve të ofertës (pasi ofertuesit pa dyshim përfshijnë koston e garancisë së ofertës në çmimet e tyre). Çështje të tjera që janë të rregulluara përfshijnë periudhën minimale kohore për përgatitjen dhe dorëzimin e ofertave (5.36) dhe periudhën e vlefshmërisë së ofertës (5.39).

Janë parashikuar alternativa të ndryshme nëse oferta (ose propozimi) dorëzohet në një zarf të vetëm, dhe përmban si ofertën teknike ashtu dhe atë financiare, ose në zarfe të veçanta respektivisht për ofertën teknike dhe atë financiare dhe nëse procesi kryhet në një të fazë vetme, ose në faza të shumëfishta (të përshkruara në kontekstin e dispozitave për hapjen e ofertave, në varësi nga numri i zarfeve dhe nga fazat në të cilat paraqiten ofertat (5.40 deri në 5.48)).

Vlerësimi i ofertave

Rregullat për mënyrën se si duhet të përgatiten kriteret e vlerësimit janë dhënë në RRPB (5.50 dhe Shtojca X). Përderisa në RRPB preferenca vazhdon të jetë për ato kriteret të vlerësimit të ofertave që janë të matshme (të konvertueshme në terma monetare), mundësia e sapo prezantuar e shfrytëzimit të “kriterëve të vlerësuar” për prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve jo këshilluese (dmth. kriteret e vlerësuar duke përdorur peshën e kriterëve dhe pikat e meritës (Shtojca X 3.2 deri në 3.4), përdorimi i kriterëve të vlerësuar

⁶² RRPB në shumë vende përdor shprehjen “ofertë / propozim” ose “oferta / propozime”, pasi RRPB përfshin në mesin e metodës kryesore të përzgjedhjes një metodë prokurimi “kërkesë për oferta”, si dhe një metodë “kërkesë për propozime”. Këto dy metoda ndajnë disa karakteristika të përbashkëta, duke e bërë kështu të nevojshme përdorimin e shprehjes “oferta / propozime” në dispozita të ndryshme të RRPB. Në këtë manual termi “ofertë” ose “oferta” përdoret thjesht për të përmirësuar tekstin dhe jo për të sugjeruar se ndonjë dispozitë e veçantë në RRPB është ose jo e zbatueshme në metodën e kërkesës për oferta. Kjo nënvizon nevojën për t’iu referuar tekstit aktual të RRPB dhe jo thjesht për këtë përmbledhje, e cila ka për qëllim vetëm të ofrojë një orientim hyrës

nuk është tërësisht i ri në sistemin e BB-së, pasi kritere të tilla kanë qenë zbatuar dhe do të vazhdojnë të zbatohen në prokurimin e kontratave të këshillimit të financuara nga BB-ja (Shtojca X 4.1 deri 4.10).

Zgjerimi i llojeve të lejueshme të kriterëve të vlerësimit të ofertave për prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve jo këshilluese lidhet me parimin e vlerës kundrejt parasë (Vkp) që theksohet në RRP. Faktorët që lidhen me Vkp përfshijnë koston (duke përfshirë kostot e ciklit të jetës, nëse ka të tilla), cilësinë, rrezikun, qëndrueshmërinë dhe inovacionin (Shtojca X 2.3). Aspektet e tjera të kriterëve të vlerësimit përfshijnë “kriteret kualifikuese” (ato të vlerësuara në bazë të kalueshmërisë / dështimit (Shtojca X 3.1)), vlerësimi i kostove (duke përfshirë edhe përshtatjen e çmimeve të ofertës, disa prej të cilave mund të jenë vetëm për qëllime vlerësimi dhe krahasimi – si dhe kostot e ciklit të jetës (Shtojca X 3.5 deri 3.8)) dhe kombinimi i përdorimit të kriterëve të vlerësimit dhe koston (Shtojca X 3.9)

Dispozitat shpesh, që lidhen me vlerësimin e ofertave përfshijnë, për shembull, ato dispozita që autorizojnë dhe përcaktojnë mënyrën e aplikimit të preferencës mbi çmimin e brendshëm (5.51 deri në 5.53, Shtojca VI), oferta seriozisht të pabalancuara ose (5.64) edhe oferta me çmim anormalisht të ulët (5.65 deri 5.67).

Dhënia e kontratës

Në RRP-në e re, baza për dhënien e kontratës për prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve jo këshillimi është zgjeruar sipas nocionit të përgjithshëm të dhënies së kontratës së prokurimit për ofertuesin që dorëzon “ofertën më të favorshme” (5.68). Kjo përcakton rregullin për rastet në të cilat përdoren kriteret e vlerësimit (5.69 – dhënien e kontratës për ofertat e renditura më mirë, kryesisht oferta të përgjegjshme) dhe rastet në të cilat kriteret e vlerësimit nuk përdoren (5.70 - dhënien e kontratës për ofertat e përgjegjshme me koston e vlerësuar më ulët). Gjithashtu përmendet një rregull për dhënien e kontratave për shërbimet e këshillimit (5.71).

Dispozitat përkatëse kanë të bëjnë me procedurat për lëshimin e njoftimit për qëllimin e dhënies së një kontrate (ose lidhjen e një marrëveshjeje kuadër), duke përfshirë variantin që duhet të ndiqet kur është i zbatueshëm rishikimi paraprak i BB-së (5.72-5.74, për sa i përket prokurimit të mallrave, punimeve dhe shërbimeve jo këshilluese; 5.75 deri 5.77 sa i përket prokurimit të shërbimeve të këshillimit).

Një aspekt i rëndësishëm i fazës së dhënies së kontratës nga BB-ja në procesin e prokurimit është periudha e qëndrimit pezull e shkaktuar nga njoftimi për qëllimin e dhënies së kontratës (5.78 në 5.80).

Qëllimi i periudhës së qëndrimit pezull është t'u ofrojë ofertuesve mundësinë për të shqyrtuar njoftimin e qëllimit për të caktuar kontratën, në mënyrë që të dorëzohen ankesat brenda afatit. Në varësi edhe të kohës së periudhës së pezullimit ekziston mundësia që ofertuesit e pasuksesshëm të kërkojnë shpjegime (5.81-5.87). RRPH përshkruan efektet pezulluese të paraqitjes së një ankese brenda periudhës në fjalë, në pritje të zgjidhjes së ankesës (5.91). Në rastin e një kontrate të prokurimit që i nënshtrohet shqyrtimit paraprak nga BB, pezullimi nuk hiqet deri në marrjen e një konformiteti nga BB për sa i përket gjetjes së një zgjidhje të kënaqshme mbi ankesën (5.92).

Dispozitat e tjera në lidhje me fazën e dhënies së kontratës kanë të bëjnë me publikimin e njoftimit për dhënien e kontratës (duke përfshirë edhe rastin e vendosjes së një marrëveshjeje kuadër) (5.93 deri 5.95). BB vendos në dispozicion një përmbledhje për ofertuesit e pasuksesshëm që nuk janë të kënaqur me shpjegimet e dhëna nga huamarrësi (5.96).

Menaxhimi i kontratave

Çështjet e ndryshme të menaxhimit të kontratave trajtohen në RRPH (Shtojca XI).

B. RREGULLAT E APLIKUESHME PËR PROKURIMET E FINANCUARA NGA BE-JA

Rregullat e zbatueshme për prokurimin nën projektet e financuara nga BE-ja, janë zakonisht ato të përcaktuara në Udhëzimin Praktik për procedurat e kontratave për veprimet e jashtme të Bashkimit Evropian (botimi i vitit 2013, më tej “PRAG”)⁶³. Tekste të tjera kyçe që sigurojnë rregullat e aplikueshme përfshijnë Rregulloren Financiare të BE-së dhe rregullat e aplikimit përkatës.⁶⁴ Duhet të përdoren kontratat standarde dhe formatet e dokumenteve standarde të lëshuara nga Komisioni (2.3.6).

63 PRAG, i aplikueshëm nga data 14/03/2013, është i disponueshëm në http://ufmsecretariat.org/ep-content/uploads/2014/01/PRAG_2013_en.pdf.

64 Rregullorja (EU, Euratom) Nr 966/2012 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 25 tetor 2012 në rregullat financiare të zbatueshme për buxhetin e përgjithshëm

PRAG pohon se të gjitha prokurimet të financuara pjesërisht ose tërësisht nga Buxheti i BE-së dhe Fondi Evropian i Zhvillimit (EDF) duhet t'i përmbahen parimeve të transparencës, proporcionalitetit, trajtimit të barabartë dhe mosdiskriminimit (2.3.6, 2.4.9).

Qëllimi i aplikimit

Procedurat kontraktuese të PRAG aplikohen për të gjitha kontratat e ndihmës së jashtme të BE-së të financuara nga Buxheti i Përgjithshëm i BE-së dhe Fondi i 10-të Evropian i Zhvillimit (EDF).

PRAG mbulon si fazën e dhënies, ashtu edhe zbatimin e kontratave. Ai mbulon mënyrat e ndryshme të menaxhimit që janë parashikuar për prokurim, në kuadër të projekteve të ndihmës së jashtme të BE-së, duke përfshirë menaxhimin e centralizuar (të centralizuar dhe indirekt të centralizuar) dhe menaxhimin e decentralizuar me aprovim paraprak ose me kontrolle të më pasme nga Komisioni Evropian (në tekstin e mëtejshëm “Komisioni”).

PRAG nuk përcakton procedurat specifike për “kontratat e drejtpërdrejta të punës”. Sipas PRAG, operacionet e drejtpërdrejta të punës janë programe të ekzekutuara nga agjencitë publike ose nga ato publike-private ose janë shërbime të shtetit përfitues, ku administrata e shtetit posedon menaxherë të kualifikuar. Procedurat specifike për kontratat e drejtpërdrejta të punës dhe vlerësimet e programit gjenden në një udhëzues të veçantë (Udhëzues praktik për procedurat për vlerësimet e programit - qasja e projektit); megjithatë shumica e procedurave të prokurimit PRAG zbatohen gjithashtu (shih Hyrjen).

PRAG nuk zbatohet për kontratat për të cilat Komisioni Evropian vepron si Autoritet Kontraktues për llogari të vet, në interes të vetëm Komisionit ose në interes të përbashkët me shtetet përfituese. PRAG gjithashtu nuk zbatohet për operacionet e ndihmës humanitare ose operacionet emergjente të kryera nga ECHO. Operacionet e binjakëzimit, që përbëhen nga kontratat e granteve të

të Bashkimit dhe që shfuqizojnë Rregulloren e Këshillit (KE, Euratom) nr. 1605/2002 (i disponueshëm në <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32012R0966>); Rregullorja e deleguar e Komisionit (BE) Nr. 1268/2012 e datës 29 tetor 2012 mbi rregullat e zbatimit të Rregullores (EU, Euratom) Nr. 966/2012 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit mbi rregullat financiare të zbatueshme në buxhetin e përgjithshëm të Bashkimit (i disponueshëm në <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32012R1268>).

nënshkruara me institucionet publike të Shteteve Anëtare, rregullohen nga rregulla specifike të përshkruara në “Manualin e Përbashkët të Binjakëzimit”.

Përfshirja nga procedurat e PRAG kërkon miratimin paraprak të Komisionit (2.3.6).

Çështje të menaxhimit

Modele të menaxhimit

Termi “modele të menaxhimit” ose “metoda implementimi” referojnë në rregullime të ndryshme të mundshme për menaxhimin e projektit, duke vendosur në veçanti se kush do të drejtojë projektin e prokurimit. Alternativat e mënyrës së menaxhimit, përcaktimi i së cilave është një element thelbësor në vendimin financiar, të financimit të një projekti përfshijnë⁶⁵:

- **Prokurim i drejtëpërdrejtë i centralizuar** – Komisioni vepron si AK;
- **Menaxhim jo i drejtëpërdrejtë i centralizuar** – Komisioni delegon disa detyra të zbatimit të buxhetit në një organ kombëtar të një Shteti Anëtar – tipikisht një agjensi zhvillimi të një shteti anëtar – i cili vepron si AK. Në rastet e paqarta, procedurat dhe rregullat e organit kombëtar janë më tepër të zbatueshme se PRAG; PRAG zbatohet në rastet se entiteti i deleguar jep grante të financuara nga Buxheti i Përgjithshëm i BE-së (përveç publikimit të thirrjeve për propozime në faqen e internetit të Europeaid);
- **Menaxhim i decentralizuar** – shteti përfitues (psh., AK e përcaktuar në marrëveshjen e financimit) vepron si AK dhe vendos mbi prokurimin dhe cmimet e kontratave; mund të ketë dy forma të ndryshme të mundshme, një subjekt kontrollohet ex ante nga Komisioni në fazat kryesore të AK si PRAG, kurse tjetra pa shqyrtim paraprak nga Komisioni, por subjekte pa shqyrtim paraprak; në skenarin e kontrollit ex ante
- **Menaxhimi i përbashkët** – përfshin delegimin e disa detyrave të zbatimit nga Komisioni tek një organizatë ndërkombëtare (psh., Kombet e Bashkuara ose Banka Botërore), me këtë organizatë e cila

65 PRAG, 2.2

vepron si një AK; në raste të tilla rregullat dhe procedurat e organizatës, zbatohen më tepër se PRAG.

- **Menaxhim me drejtim me përgjegjësi të ndara** – Komisioni delegon implementimin në një shtet anëtar, në bazë të Rregullores Financiare të BE-së (neni. 56); Kjo është gjithashtu e zbatueshme sipas Rregullores mbi Instrumentin e Ndhmës së Para-Antarësimit (IPA)⁶⁶.

Në shumicën e rasteve, PRAG vepron në modelet e menaxhimit të centralizuara dhe decentralizuara. Megjithatë, mbetet në diskrecionin e Komisionit të autorizojë shtetet përfituese për të aplikuar për procedurat.

Mbajtja e të dhënave

PRAG ka kërkesa për arkivimin e llojeve të ndryshme të dokumenteve të krijuara gjatë procesit të prokurimit (2.3.6). Rregullat përkatëse për AK caktojnë minimumin e periudhës së kohës për mbajtjen e dokumentacionit. Këto rregulla gjithashtu të referojnë për detyrimet mbi konfidencialitetin dhe mbrojtjen e privatësisë së të dhënave.

Kriteret e përshtatshmërisë

Kriteri i kombësisë për pjesëmarrësit

PRAG konfirmon gjithashtu rregullat për përshtatshmërinë e pjesëmarrësve të aplikueshme në procedurat e prokurimit dhe grantit (2.3.1). Në thelb, këto rregulla garantojnë përshtatshmërinë për personat fizik të cilët janë shtetas të, ose personat juridik të cilët janë themeluar në veçanti në shtetet anëtare të BE-së ose Shtetet Anëtare të Zonës Ekonomike Evropiane, shtete kandidatë të BE-së, ose shtete kandidatë potenciale të cilët janë përfitues të IPA, si dhe vendet në zhvillim të cilat plotësojnë disa kriteret të specifikuar të përshtatshmërisë. Gjithashtu relevante është Rregullorja e IPA-s, sipas së cilës janë të ligjshëm shtetasit / mallrat nga vendet që janë përfitues të Instrumentit European të Fqinjësisë dhe Partneritetit. Kategori të tjera të përshatshme janë të përmendura (psh. organizatat ndërkombëtare).

⁶⁶ http://eacea.ec.europa.eu/tempus/documents/tempus_ipa.pdf

Rregullat e Origjinës

PRAG cakton katër rregulla në lidhje me origjinën e mallrave (duke përfshirë materialet për punë), të cilat, si rregull i përgjithshëm, duhet të vijnë nga BE ose nga një vend tjetër i përshtatshëm (2.3.1). Për përkufizimin e termit “origjinë”, shih legjislacionin përkatës të BE-së mbi rregullat e origjinës për qëllime doganore (Kodi Doganor (Rregullorja e Komisionit (EEC) Nr 2913/92) në veçanti neni 22 deri 24 dhe rregullat e zbatimit të Kodit (Rregullorja Komisionit (EEC) Nr 2454/93)).

Derogimet

Derogimet për rregullat mbi shtetësinë dhe origjinën i nënshtrohen miratimit paraprak nga Komisioni, si dhe shqyrtimit të dokumenteve të kërkesës (2.3.2). Justifikimet e mundshme për një derogim janë të përcaktuara.

Përrjashtimi nga pjesëmarrja

Arsyet për përrjashtimin nga pjesëmarrja janë përcaktuar në PRAG (2.3.3.I dhe II). Këto rregulla përrfshijnë një ndarje të burimeve ligjore për përcaktimin në praktik të rregullit për përrjashtimin për shkak të mashtrimit, korrupsionit, përrfshirjes në një organizatë kriminale, pastrimit të parave ose aktiviteteve të tjera të paligjshme. Ekzistojnë gjithashtu rregulla për përrjashtimin e kandidatëve, ofertuesve dhe aplikantëve nga pjesëmarrja në të gjitha prokurimet për një periudhë të caktuar kohore deri në afatet maksimale, si dhe mundësinë e vendosjes së gjobave financiare dhe mjeteve të tjera në dispozicion të Komisionit (psh., pezullimi i një kontrate, rikuperimi i humbjeve) (2.3.4).

Provat

Rregullat për përrshtatshmërinë dhe origjinën e PRAG gjithashtu specifikojnë tipet e provave të siguruar në zbatim të përrshtatshmërisë, origjinës, mungesën e arsyeve të përrjashtimit (të cilat mund të marrin formën, psh, të një deklaratë të nënshkruar që konfirmon mungesën e arsyeve për përrjashtim dhe dëshmi të tilla si një ekstrakt gjyqësor ose një vërtetim nga një autoritet kompetent, ose në vendin e tyre një vetë-certifikim të noterizuar, gjithashtu, si në disa raste, diskrecioni nga ana e Autoritetit Kontraktues lidhur me atë nëse do të kërkojë paraqitjen e provave dokumentuese duke marrë parasysh rrezikun e vlerësuar të përrfshirë, detyrimin e verifikimit të AK-së, shkallën e zbatueshmërisë së procedurave të tilla tek nënkontraktorët dhe ekspertët, zbatueshmëria e

mbrojtjes së procesit të duhur ndaj vendimit të përjashtimit, kufizimeve të shpërblimit ose monitorimit të përforcuar në pajtim me Early Warning System (EWS).

Konflikti i interesit

PRAG përmban rregulla në lidhje me konfliktin e interesit së AK-së, gjithashtu konfliktin e interesit të kompanive dhe ekspertëve (2.3.6; 2.8.2).

Ndërsa këto rregulla kërkojnë përjashtimin e kandidatëve/ pjesëmarrësve në tender/ aplikantëve me konflikt interesi në lidhje me një kontratë të veçantë që do të përjashtohet, PRAG, duke cituar Gjykatën Evropiane të Drejtësisë, i referohet nevojës që ky përjashtim të bazohet në një rrezik real e konflikt dhe të drejtën e palës së interesuar për të mohuar ekzistencën e një konflikti. Gjithashtu përmendet edhe mundësia e anulimit, nëse është e nevojshme, të një kontrate të dëmtuar nga konflikti i interesit.

Politikat e prokurimit dhe çështjet e planifikimit

Zgjedhja e formatit të kontratës

PRAG identifikon variante të mundshme të kontratës në sektorët kryesorë të prokurimit:

Kontrata Shërbimi – përfshin kontratat e çmimeve globale (të ngjashme me atë që njihet edhe në praktikë si kontratë shumë e madhe) dhe kontratat me pagesë (3.1.1); jepen udhëzime lidhur me llojet e situatave në të cilat ato mund të jenë përkatësisht.

Aspektet e qëndrueshmërisë

PRAG urdhëron Autoritetin Kontraktues për të marrë në konsideratë siç duhet aspektet mjedisore të prokurimit në masën e mundshme, në dritën e parimeve si konkurrenca dhe mosdiskriminimi, duke përmendur pikat hyrëse të mundshme në procesin e prokurimit (psh., formulimin e termave të referencës dhe specifikimet teknike). Gjithashtu përmendet dhe aksesit për personat me aftësi të kufizuara (Shih 2.3.6)

Përgjegjësia fiskale në nisjen e procesit të prokurimit

PRAG kërkon që fondet të vihen në dispozicion para fillimit të procedurës së prokurimit (2.3.6; 2.4.12 – procedurë me një ‘klauzë pezullimi’). Përjashtimisht, me miratimin paraprak të Komisionit, për të siguruar fillimin

e hershëm të projektit, një prokurim mund të fillojë para kësaj pike (p.sh, përpara se të pranohet një vendim financiar ose përpara nënshkrimit të marrëveshjes financiare midis Komisionit dhe vendit përfitues), subjekt i kushteve specifike. Një mundësi e tillë është e autorizuar shprehimisht për aktivitetet e financuara nga EDF në të gjitha rastet e arsyeshme.

Aplikimi i kufijve monetarë

PRAG përmban disa rregulla që kanë të bëjnë me zbatimin e kufijve monetarë. Një nga rregullat është: kur një prokurim është i ndarë në disa, të gjitha pjesët duhet të grumbullohen për qëllime të zbatimit të kufijve monetarë (e cila është relevante në mënyrë të posaçme për zgjedhjen e metodës së prokurimit e cila, në PRAG, përcaktohet duke iu referuar kufijve monetarë që kanë të bëjnë me vlerën e kontratës së prokurimit) (2.4.1). Tjetri është rregulli se prokurimi nuk duhet të ndahet në mënyrë artificiale për të shmangur kufijtë (2.4.1; 2.4.9).

Zgjedhja e procedurës së prokurimit

Rregulli i përgjithshëm është se prokurimi duhet të kryhet përmes tenderimit konkurrues (2.4). Zgjedhja e posaçme e një metode të prokurimit është bërë duke iu referuar tabelës së kufijve monetare të parashikuara në PRAG (2.4.1). Metodatat në dispozicion të prokurimit përfshijnë:

- (a) *Prokurimi i hapur* (2.4.2) – në varësi të vlerës, e cila mund të jetë ndërkombëtare apo lokale; në rast se është ndërkombëtare e hapur publikimi është në Gazetën Zyrtare të BE-së dhe nga ana tjetër, përfshirë dhe faqen e internetit të EuropeAid; mungesa e negociatave është e lejueshme.
 - Në prokurimin e furnizimeve mbi nivelin e pragut të lartë në përputhje me matricën e pragut, kërkohet procedura ndërkombëtare e hapur (4.2.1.1); në vlerën mesatare mund të përdoret procedura lokale e hapur (publikim lokal dhe në faqen e internetit të EuropeAid (4.2.2 and 4.2.2.1)
- (b) *Procedura e kufizuar* (2.4.3) – kërkesa oferta vjen vetëm nga ata operatorë ekonomik që i plotësojnë kriteret e përzgjedhjes në njoftimin e kontratës (procedura e përzgjedhjes në bazë të publikimit të njoftimit si në procedurën e hapur). Një shabllon (Shtojcë B6) është parashikuar për publikimin e njoftimit të listës së shkurtër. Si të veprosh me ndryshimet në identitet ose në rast se përbërja e një operatori ekonomik të përzgjedhur

është adresuar në listën e ngushtë ; nuk lejohet negocimi; kjo është procedura e caktuar për prokurimin e kontratave të shërbimeve me vlerë të lartë në përputhje me matricën e pragut (3.2.1.1);

(c) *Procedura konkurruese e negociuar* (2.4.4) – kjo është një metodë kërkesë e kufizuar e zbatueshme në një vlerë mesatare në skemën e pragut, nuk kërkohet kërkesë për publikim pasi AK është i lirë të zgjedhë operatorët ekonomik nga të cilët kërkon oferta; për përdorim në prokurimin e kontratave të shërbimit me vlerë mesatare në përputhje me matricën e pragut (3.2.2);

- Përdorimi i kësaj metode është e përmendur specifikisht në dispozitatat e lidhura me kontratën e shërbimit (3.42);
- Përdorimi i kësaj metode është i përmendur në lidhje me gamën e vlerës së ulët të kontratave të furnizimit në përputhje me matricën e pragut (4.2.3 dhe 4.2.3.1; nuk kërkohet publikim i njoftimit të kontratës)

(d) *Sistemi dinamik i blerjes* (2.4.6; 4.2.5.2) – ky është një mekanizëm prokurimi për të bërë blerje të përdorura zakonisht, të hapura tek çdo operator ekonomik, për t'u bashkuar me atë që dorëzon një tender teknikisht në përputhje me ofertën indikative; duke iu nënshtruar kërkesave të publikimit për dhënie të kontratës individuale në sistem, për të cilën mund të ofrojnë të gjithë operatorët ekonomikë të pranuar;

(e) *Dialogu konkurrues* (2.4.7; Rregullorja financiare neni.104(1)(e) – për kontratat veçanërisht komplekse; termi “veçanërisht kompleks” është përcaktuar; përdorimi i kësaj metode është subjekt i miratimit paraprak të Komisionit; numri minimal i pjesmarrësve të kërkuar nga PRAG fillon me një kërkesë/ kërkon njoftimin për kontratë sipas nevojës; hapat dhe masat janë të përcaktuara në procesin e dialogut në mënyrë që të sigurojnë drejtësinë dhe maksimizimin e konkurrencës; kulmon në një ofertë më të mirë dhe finale procedura e (BAFO);

(f) *Procedura e negociuar/procedura e vetme e tenderit* (2.4.8; Shtojcë 10a; Shtojcë 10b; Rregullat e Zbatimit të Rregullores Financiare neni 266, 268, 270) – procedura e thjeshtësuar për një prokurim me vlerë të ulët dhe raste të tjera specifike; AK kërkon përgatitjen e një raporti në bazë të implementimit të procedurës; në rast të prokurimeve me vlerë të ulët (≤

EUR 2500), pagesa mund të bëhet me një fature pa pranimin paraprak të tenderit.

- Procedura e negociuar mund të përdoret për kontratën e shërbimit paqënë nevoja për një tavan monetar në rrethana të caktuara të specifikuara (3.2.4.1); Një tender i vetëm në dispozicion për përdorim në prokurimin e kontratave të shërbimeve me vlerë të ulët në përputhje me matricën e pragut (3.2.3);
- Prokurimi i negociuar në bazë të një ose disa ofertave është përmendur në rregullat specifike për kontratat e furnizimeve (4.2.5.1)

Termet e referencës dhe specifikime teknike; dosja e tenderit

PRAG konfirmon parimin se termat e referencës dhe specifikimet teknike duhet të formulohen në mënyrë që të shmangët krijimi i pengesave të pajustificuara për konkurrencën (2.6). Këto rregulla adresojnë çështje që përfshijnë përmbajtjen e specifikimeve, mënyrën e hartimit të termave të referencës dhe specifikimeve teknike, rolin e konsultimeve me vendin përfitues dhe Autoriteti Kontraktues është ai që harton termat e referencës dhe specifikimet, detyrimin e konfidencialitetit për të shmangur zbulimin selektiv. Janë siguruar forma standarde për Deklaratën e Objektivitetit dhe Konfidencialitetit që duhet të nënshkruhen nga specialistë të jashtëm teknik të angazhuar për të ndihmuar në hartimin e termave të referencës dhe specifikimeve teknike (Shtojcë 3) dhe shablloni për termat e referencës (Shtojcë B8).

Rregullat specifike që rregullojnë përgatitjen e dosjes së tenderit për kontratat e shërbimeve (3.3.3)

Politika e preferencave

Në rastin e programeve të financuara nga EDF, PRAG (2.4.10) kërkoet zbatimi i një politike të preferueshme për Shtetet AKP (psh. Afrika Vendet e Karaibeve dhe Paqësorit⁶⁷). Këtu përmenden një numër i llojeve të mekanizmave të preferencës PRAG (psh, preferencat e çmimit në rastin e

67 Listim i vendeve të përfshira në ACP në Marrëveshjen e Partneritetit Ekonomik me BE është në dispozicion në http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113340.pdf; megjithatë, Afrika Jugut nuk përfshihet në preferenAKt e prokurimit sipas programeve të financuara nga EDF të referuara në PRAGË.

kontratave të furnizimit dhe kontratat me vlerë më të ulët të punimeve, dhe, në rastin e kontratës së shërbimit, për ekspertët e përfshirë të ACP, kompanitë, nën kontraktorët dhe të ngjashme si këto, në çdo të nënkontraktuar nga tenderuesi, preferencë ka ACP).

Përzgjedhja dhe kriteri i marrjes së vendimit

PRAG ka kërkesa për të vlerësuar cilësinë dhe kapacitetin financiar të ofruesve, ekonomik, teknik dhe kushteve teknike për t'u implementuar në kontratën e prokurimit (2.4.11.1.1 deri më 2.4.11.1.3). Karakteristikat e këtyre rregullave përfshijnë në veçanti (shembuj të kriterëve jepen në shtojcat e PRAG):

- Aplikimi i kriterit të proporcionalitetit dhe mos-diskriminimit;
- Nevoja për informacion të azhornuar në përputhje me afatet kohore të specifikuar;
- Rregulla për pëcaktimin e kriterëve të përzgjedhjes; duke i dhënë shtysë konkurrencës, dhe numrat minimalë për përfshirjen në listën e ngushtë në rastin e procedurave të kufizuara;
- Shembuj të kriterëve problematike dhe të cilat nuk duhet të përdoren;
- Faza në të cilën informatat e kualifikimit duhet të dorëzohen nga ofertuesit;
- Rastet në të cilat mund të anulohet dorëzimi i provës;
- Vlerësimi i procedurave të kualifikimeve të ofertuesve që mbështetet në kapacitetin e subjekteve të tjera.

PRAG përfshin rregulla për tipet e dokumentave të cilat duhet të dorëzohen për të provuar pajtueshmërinë dhe kriterin e përzgjedhjes, si dhe verifikimin e kualifikimeve të ofertuesve (2.4.11.1.2 dhe 2.4.11.1.3). Këto rregulla merren me, për shembull, përdorimin e certifikatave nga organe të pavarura duke vërtetuar pajtueshmërinë me standardet e menaxhimit mjedisor (referuar Eko-Menaxhimit dhe Skemës së Audituesit (EMAS) të përcaktuara në Rregulloren (EC) No 761/2001 e Parlamentit Europian dhe Këshillit apo në sisteme të tjera bazuar në standard Europjane dhe ndërkombëtare.

Rregullat mbi kriteret e dhënies së kontratës ofrojnë alternativa nëse vendimi për dhënien e kontratës do të bazohet në çmimin ose mbi çmimin dhe jo-faktorët e çmimeve (në rastin e fundit, nocioni “tenderi ekonomikisht më i favorshëm”) (2.4.12). Rregullat specifike për formulimin e kriterëve për dhënien e kontratave të shërbimeve gjenden në PRAG (3.3.4).

Kryerja e procedurave të prokurimit

Kërkimi i ofertave

Përveç kërkesave të publikuara më sipër (në përshkrimin e metodave të prokurimit), PRAG rendit kërkesat e publikuara për sektorët më të rëndësishëm të prokurimeve referencë tek shabllonet e listuara në shtojcën e PRAG (psh, publikimi i “njoftimit të informimit paraprak” duke respektuar veprimet e kontratave individuale, njoftimi i kontratës (psh., 3.3.1.1; shabllon në shtojcën B1); ofrohen udhëzime për formulimin e kriterëve të seksionit për listën e shkurtër dhe hartimin e listës së ngushtë në shërbimet e prokurimit (3.3.1.2 dhe 3.3.2; Shtojcë B5 – shabllon për raportin e listës së ngushtë që do të përgatitet nga Komisioni Vlerësues)

Kërkesat e publikimit (marreveshje e njoftimit të informimit paraprak dhe marrëveshje njoftimi) janë të numëruara në rregullat specifike për kontratat e furnizimeve (4.3.1.1, në zbatim të ofertave të hapura ndërkombëtare).

Dorëzimi i ofertave

Rregullat mbi dorëzimin e ofertave specifike për prokurimin e shërbimeve gjenden në PRAG, përfshirë zarfet e veçanta për ofertën teknike dhe atë financiare (3.3.8).

Vlefshmëria e ofertës

PRAG përcakton një minimum të vlefshmërisë së ofertës, rregullon zgjatjen e saj, dhe parashikon zgjatjen automatike të periudhës së vlefshmërisë së ofertës fituese (2.8.5)

Vlerësimi i ofertës

PRAG përmban rregulla për vlerësimin dhe përbërjen e vlerësimit të ofertës nga komisioni, përbërja e të cilave si dhe procesi i emërimit varen nga modelet e menaxhimit të cilat aplikohen (2.8.1; 2.8.4). Komisioni gjithashtu shërben si komision i celjes së ofertave. Mundësia e pjesmarrjes së vëzhguesve është e parashikuar, nëse është e autorizuar siç kërkohet në PRAG. Objektiviteti dhe rregullat e konfidencialitetit janë parashikuar, përfshirë dhe zhvillimin e përgjithshëm të rregullave të konfliktit të interesit , specifikisht për zhvillimin e ofertave (2.8.2). Aspektet administrative dhe përgjegjësitë e Komisionit, përfshirë ato të Kryetarit dhe Sekretarit janë të parashikuara (2.8.3).

Janë adresuar disa aspekte të vlerësimit të ofertave, në veçanti procedurat e sqarimit të ofertave dhe një listë me devijime të vogla që nuk duhet të shkaktojnë refuzimin e një oferte (2.83).

Fazat e vlerësimit të tenderëve për shërbimet janë përcaktuar në PRAG, përfshirë mbajtjen e zarfave të vulosur të cilat përmbajnë oferta financiare dhe ruajtja e tyre deri në përfundimin e vlerësimit të ofertave teknike dhe matjen e matricave dhe formulave për vlerësime teknike dhe financiare, përgatitjen e raportit të vlerësimit dhe rekomandimin (3.3.10.1 to 3.3.10.5)

Anulimi i procedurës së prokurimit

PRAG vendos rregulla që rregullojnë anulimin e një procedure prokurimi përpara nënshkrimit të kontratës (2.4.13). Këto rregulla ilustronë fusha të ndryshme për anulimin, opsionet e listës së Autoritetit Kontraktues, si hapa të ardhshëm të cilat ndjekin anulimin, konfirmimin e mos-përgjegjësisë së AK-së për çdo anulim të tillë.

Çmimi i kontratës

Rregulla të përgjithshme në lidhje me dhënien e kontratës së prokurimit janë të përcaktuara (2.9), ndërsa janë përfshirë procedurat e dhënies së kontratave specifike për shërbime (Kapitulli 3). Procedurat e dhënies së kontratës (për kontratat e furnizimeve dhe punëve) adresojnë çështjet që përfshijnë

- (a) *Njoftimi i ofertuesit të suksesshëm* (2.9.1) - duke përfshirë ekzaminimin e provave dokumentuese të paraqitura për të vërtetuar ofertën (përveç rasteve - nën kufijtë e përcaktuar - kur nuk kërkohet paraqitja e provave të dokumentuara);
- (b) *Përgatitja dhe nënshkrimi i kontratës* (2.9.2) - përfshirë përgatitjen e dosjes së kontratës (duke përfshirë shënimin shpjegues në përputhje me formularin në Aneksin 6), i cili në prokurimin ex-ante të decentralizuar duhet t'i dërgohet Delegacionit të BE-së, dhe përdorimit të kushteve të përgjithshme të kontratës dhe plotësimin e kushteve të veçanta të kontratës, dhe të jenë të qasshme për inspektim nga Komisioni, OLAF dhe Gjykata e Auditorëve;
- (c) *Publikimi i dhënies së kontratës* (2.9.3) - në varësi të vlerës së kontratës; përdorimi i shablloneve në Shtojcën C9 dhe Shtojcën D9 dhe transmetimi i tyre në Komision për botim në Fletoren Zyrtare (AK-ja cakton çdo publikim direkt); njoftimi i ofertuesve të pasuksesshëm; regjistrimi i të

dhëname statistikore në lidhje me procedurën e prokurimit; njoftimi për aplikantët e pasuksesshëm për grante (duke përdorur shabllonin në Aneksin e9); publikimi vjetor i njoftimit lidhur me dhënien e granteve (duke përdorur shabllonin në Aneksin E11); pyetësorë për tenderuesit e pasuksesshme dhe aplikantët e pasuksesshme për grante.

Gjithashtu janë përfshirë dispozitat për dhënien e kontratës specifike për kontekstin e shërbimeve, të përfshira në skenarë të ndryshëm që përfshijnë mungesën e ekspertëve kryesorë të listuar në tender (3.3.12.1 deri 3.3.12.4).

Ndryshime në kontratë

PRAG përmban një sërë rregullash që merren me rregullimin e ndryshimeve në kontratë (2.10). Këto rregulla

- Caktojnë parime të përgjithshme për ndryshimet në kontratë (në veçanti, ndryshimet duhet të bëhen përpara përfundimit të periudhës së ekzekutimit të kontratës, modifikimi i kontratës nuk duhet të ndryshojë kushtet e shpërblimit dhe prandaj ndryshimet e kontratës nuk duhet të ndryshojnë thelbësisht Termat e Referencës / Specifikimet Teknike dhe duhet të justifikohen) (2.10.1);
- Rregullon përgatitjen e amendamentit që përfshin ndryshimin e kontratës (2.10.2), duke përfshirë përdorimin e shablloneve përkatëse (Shtojca B16, Shtojca C12, Shtojca D1 dhe Shtojca E10, si dhe, për ndryshimet që modifikojnë buxhetin, një ndarje buxhetore duke përdorur Aneksin B17, Aneksin C13, Aneksin D12, Aneksin E3h7), dhe përgatitjen e dosjes dhe çfarë duhet të bëhet me të, gjë e cila varet nga modeli menaxhimit; nënshkrimi i kontratës dhe detyrimet e transmetimit.

Rregullat për ndryshimin e ekspertëve në kontekstin e kontratës së shërbimeve janë të përfshira në PRAG (3.3.13)

Klauzola për etikën

Siç është theksuar më poshtë, PRAG vendos rregulla të ndryshme etike dhe sanksione për shkeljet e tyre. Ai afirmon detyrimet e ofertuesve për t'u sjellë në mënyrë etike, si dhe për të shmangur shkeljet e ndryshme (2.4.14), në përputhje me dispozitat e konfliktit të interesit të përmendura më lart (2.3.6), pasi ato dispozita të konfliktit të interesit janë zhvilluar më tej në klauzolat etike (2.4.14). Shkeljet çojnë në refuzimin e kandidaturës, propozimit ose

tenderit të shkelësit, në përputhje me procedurat e referuara gjetkë në lidhje me përjashtimin (2.3.3).

Janë parashikuar parime të ndryshme që qeverisin udhëheqjen e kontraktorëve të cilët zbatojnë kontratat e prokurimit (p.sh. respektimi i standardeve të punës, konfidencialitetit) (2.4.14). Ato përfshijnë detyrimin për t'i dhënë Komisionit të gjithë dokumentacionin që mbështet zbatimin e kontratës.

PRAG gjithashtu i jep Komisionit të drejtën për të pezulluar ose anuluar financimin e projektit nëse praktikat korruptive zbulohen në çdo fazë të procesit të dhënies ose implementimit të kontratës (2.4.14)

Dispozitat në lidhje me AK-në gjenden në klauzolat etike duke përfshirë detyrimin e përgjithshëm për të siguruar që procedurat e prokurimit të përfundohen në mënyrë transparente dhe objektive, pa marrë parasysh ndikimet e jashtme, të përfshihet në dokumentet e kërkesave dhe kontratat klauzola lidhur me korrupsionin , dhe të informohet zyra e Komisionit Anti-Mashtrim (OLAF) kur mashtrimi, korrupsioni ose parregullsitë ndikojnë në fondet e BE-së (2.4.14). Gjithashtu është përfshirë një kufizim për përfshirjen e nëpunësve civilë apo zyrtarëve të tjerë publikë si ekspertë.

Mjetet juridike dhe zgjidhja e kontesteve kontraktuale

PRAG i referohet një numri hapash që mund të ndiqen, duke përfshirë

- *Ankimet në AK* (2.4.15.1) – me procedurën e saktë në varësi të faktit nëse Komisioni është AK ose jo
- *Ankesa ndaj Ombdusmanit European* (2.4.15.2) – një alternativë në dispozicion për çdo person fizik ose juridik që jeton ose që ka zyrën e regjistruar në një Shtet Anëtar në çdo rast të keqadministrimit nga një institucion i BE;
- *Veprime të zakonshme* (2.4.15.2) –i referohet përdorimit të sistemit gjyqësor; kur Komisioni është AK, kjo përfshin kthimin në Gjykatën e Përgjithshme të BE-së.

Përveç kësaj, PRAG autorizon përdorimin e procedurave të pajtimit dhe arbitrazhit për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve që mund të lindin në zbatimin e kontratave (2.7).

VIII. RAPORTI I SISTEMIT TË PROKURIMIT

A. VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM

Përveç kryerjes së auditimeve të transaksioneve individuale të prokurimit dhe të aktiviteteve të prokurimit të AK-ve të veçanta, KLSH-ja mund gjithashtu, nga koha në kohë, të kryejë auditime të performancës së sistemit të prokurimit në tërësi. Një auditim i performancës të sistemit të prokurimit mund të bazohet në një masë apo në tjetrën në vlerësimet dhe gjetjet në auditimet e performancës së përputhshmërisë me prokurimin e AK-së individuale.

Megjithatë, auditimi i performancës i sistemit të prokurimit mund të ketë një fushë më të gjerë, duke shqyrtuar jo vetëm përputhshmërinë dhe modelet e performancës së prokurimit të ak-ve, por, në një masë apo në një tjetër, çështje të tilla si:

- Gjendja e kuadrit ligjor dhe përmirësimet e nevojshme
- Performanca dhe efektiviteti i aranzhimeve organizative dhe institucionale për sistemin e prokurimit, të organeve rregullatore
- Efikasiteti dhe efektiviteti i performancës së funksioneve të APP-së
- Funkcionimi i njërive të prokurimit
- Cilësia e operacioneve të komitetit
- Ekzistenca dhe efektiviteti i kontrolleve të brendshme ex ante në ak (shih tabelën 5);
- Progresi në arritjen e ngritjes së kapaciteteve dhe profesionalizimit të

Tabela 6 Karakteristika të sistemit të kontrollit të brendshëm në AK

- Sistemi i vendosur në AK, siguron kontrolle ex ante mbi kërkesat dhe fletët e pagesave të performancës së kontratës së bërë, siguron rregullsinë dhe përcakton:
- Ata që janë përgjegjës për procedurat e ndryshme duke përfshirë vlerësimin e nevojave dhe niveleve të autorizimit
- Të dhënat që duhen regjistruar
- Procedurat specifike që duhet të miratohen në urdhërimin e mallrave dhe shërbimeve sipas kontratave (kontratave)
- Procedurat për verifikimin se mallrat / shërbimet janë dorëzuar / kryer në mënyrë të duhur dhe se janë në pajtim me kushtet e kontratës
- Procedurat për miratimin e pagesave, duke përfshirë pajtimin e kërkesave të bëra sipas kontratës

fuqisë punëtore të prokurimit, duke përfshirë,

- Përshtatshmërinë dhe efektshmërinë e burimeve të ndërtimit të kapaciteteve
- Fushat e forcimit të kapaciteteve të nevojshme në anën e sektorit publik
- Kapaciteti i sektorit privat
- Normat e pjesëmarrjes së ofertuesit në prokurimin publik

për të dhënat e dorëzimit / performancës dhe kontrollin e saktësisë aritmetike të kërkesave për pagesë

- Monitorimi i menaxhimit të transaksioneve dhe balancave
- Zbatimi i pajtueshmërisë në kontraktuesit e rasteve nuk përmbush kushtet e kontratës
- Harmonizimi i rregullt i llogarive të pagesave të kontratave, transaksioneve dhe inventarit

- (a) Disponueshmëria e ndihmës dhe burimeve të tjera udhëzuese për të ndihmuar pjesëmarrësit e sektorit publik dhe privat
- (b) Angazhimi i palëve të interesit duke përfshirë shoqërinë civile dhe shoqatat profesionale në sistemin e prokurimit (në veçanti, mekanizmat për angazhimin e qytetarëve, duke përfshirë monitorimin e zbatimit të kontratave të prokurimit dhe reagimet mbi performancën e prokurimit dhe procedurat për ndjekjen e gjetjeve dhe rekomandimeve të shoqërisë civile);
- (f) Planifikimi dhe implementimi i procedurave të prokurimit
 - i. Efektiviteti i planifikimit të procedurave të prokurimit
 - ii. Pjesëmarrja në procedurat e hapura të prokurimit
 - iii. Normat e pranimit të prokurimit elektronik
 - iv. Zbatimi i marrëveshjeve kuadër
 - v. Normat e përputhjes me kërkesat kryesore të procesit - është niveli i përgjithshëm i kënaqshëm; ku janë mangësitë?
 - vi. Fusha të mundshme për rikrijimin e procesit

- (g) Efektshmëria e menaxhimit të kontratave, duke përfshirë përputhshmërinë me standardet e kontraktuara të cilësisë dhe sasisë dhe me strukturat e kostos;
- (h) Efektiviteti i zbatimit dhe rezultateve të politikave të prokurimit, duke përfshirë,
 - i. Vlerësimi i politikës së përgjithshme të prokurimit të qeverisë / strategjisë
 - ii. Përfshirja e SME-ve
 - iii. Prokurimi i gjelbërt
- (i) Gjendja e transparencës
- (g) Transparenca e prokurimit publik
 - i. Informim mbi mundësitë e prokurimit
 - ii. Mbledhja dhe shpërndarja e të dhënave për aktivitetet e prokurimit
- (j) Llogaridhënia në sistemin e prokurimit (p.sh., funksionimi i procesit të shqyrtimit të ankesave, zbatimi i debarnimit)
- (k) Zbatimi dhe parandalimi i konfliktit të interesit dhe dispozitat mbi sjelljen.

B. QËLLIMI I SISTEMIT TË AUDITIMIT TË PROKURIMIT

Fushëveprimi i auditimit të sistemit të prokurimit përcaktohet në fazën e planifikimit. Shtojca H paraqet një spektër pyetjesh lidhur me një auditim të sistemit të prokurimit. Auditimi mund të krijohet për të mbuluar shumicën ose të gjitha aspektet e adresuara në Shtojcën H, ose mund të ketë çështje të veçanta të renditura në Shtojcë, ose në disa aspekte apo çështje të tjera.

C. AUDITIMI I E-PROKURIMI

Një aspekt tjetër i auditimit të sistemeve të prokurimit është auditimi i sistemit të prokurimit elektronik dhe zbatimi i tij, të cilat mund të lidhen me objektiva dhe aspekte të ndryshme siç janë përshkruar më poshtë.

1. Kuptimi i prokurimit elektronik

Raporti i auditimit të prokurimit elektronik duhet të bazohet në një mirëkuptim nga audituesi i sistemit të prokurimit elektronik, duke përfshirë politikat, strategjitë dhe planet që janë nisur për të futur e-prokurimin, shkalla në të cilën

prokurimi elektronik është i zbatueshëm për prokurimin , karakteristikat dhe funksionalitetet e sistemit.

Paraqitja e prokurimit elektronik ka një gamë të objektivave të politikave dhe përfitimeve të mundshme, duke përfshirë:

- (a) Përmirësimi i eficensës së aktiviteteve të prokurimit, duke përfshirë kosto të ulëta të transaksionit dhe procedurë kohore të përsheptuar, përfitimet që përfitojnë nga qeveria dhe nga ana e sektorit privat;
 - (b) Rritje e pjesmarrjes dhe konkurrencë në prokurimin publik; duke promovuar kështu vlera për para;
 - (c) Përfitime të ndryshme të lidhura me qeverisjen që rrjedhin nga transparenca dhe llogaridhënia e përmirësuar nëpërmjet veçorive përfshirë
 - i. Mbledhja e shtuar e të dhënave për aktivitetet e prokurimit që mundëson planifikim të përmirësuar të prokurimit dhe menaxhimit
 - ii. Lehtësira për kontrollin, monitorimin dhe funksione të rishikimit përfshirë ato që janë kontraktuar nga kontroll i brendshëm dhe auditit brenda AK, rishikim nga PPA dhe Parlamenti
 - iii. Rritja e gjurmës së auditimit nëpërmjet kapjes automatike të të dhënave, e cila lehtëson auditimin e jashtëm nga KLSH;
 - iv. Mundësia e lidhjeve të përmirësuara dhe ndërlidhjes ndërmjet sistemit të prokurimit dhe menaxhimit financiar;
 - v. Fuqizimi i angazhimit të qytetarëve dhe monitorimi i aktiviteteve të prokurimit;
 - vi. Ndërhyrja e zvogëluar e njeriut në përpunimin e prokurimit, e cila mbështetet në integritetin dhe llogaridhënien.
 - (d) Zhvillimi ekonomik, në veçanti nëpërmjet zgjerimit dhe promovimit të e-tregëti dhe fuqia e SME-ve të ndarë në marketet e prokurimit publik.
- Këto lloje përfitimesh mund të lehtësohen nga një numër funksionesh të mundshme të sistemit e-prokurimi, i cili mund të përfshijë, në varësi të qëllimit të sistemit, module të ndryshme të cilat janë të listuara në Tabelën 6.

Tabela 7 Shembuj të moduleve të ndryshme të e-Prokurimi

- Regjistrimi i furnizuesit të cilët dëshirojnë të marrin pjesë në sistemin e prokurimit elektronik.
- Menaxhimi i porosive (menaxhimi i indentit), i cili merret me përpunimin e kërkesave nga departamenti i urdhërimit (përdoruesit

fundor).e-Tendering/e-purchasing – përfshin kërkimin dhe dorëzimin e ofertave dhe proceseve të lidhura me to

- Moduli i vlerësimit elektronik - kryen hapjen dhe vlerësimin e ofertave
- Menaxhimi i kontratës - siguron një mjet për vendosjen e kontratave, monitorimin dhe zbatimin e kontratave (p.sh. alarme automatike që kujtojnë hapat e ardhshëm të menaxhimit të kontratës që duhen ndërmarrë), ndërkohë që rrit transparencën në ecurinë e zbatimit të kontratave.
- Menaxhimi i katalogut - Ofron një platformë për AK-të për të hyrë në katalogë dhe të vendosë porosi për mallrat ose shërbimet e paraqitura në katalogë dhe për furnizuesit të ngarkojnë dhe menaxhojnë katalogët e tyre.
- e-Auctions - një procedurë online në të cilën ofertuesit konkurrojnë, në mënyrë anonime, në mënyrë të njëpasnjëshme për të përmirësuar çmimet e tyre të ofertës (ose aspekte të tjera sasiore të ofertave) dhe në të cilat ofertat renditen automatikisht.
- Pagesat elektronike - mundëson lëshimin dhe përpunimin elektronik të faturave dhe pagesave dhe pagesave.

2. Objektivat e auditimit të prokurimit elektronik

Shembuj të objektivave të auditimit përfshijnë, duke përcaktuar:

- (a) A janë arritur objektiva të tilla si efikasiteti i përmirësuar, ulja e kostove të transaksioneve, rritja e pjesëmarrjes dhe konkurrencës, si dhe vlera në para;
- (b) Përshtatshmëria e kontrolleve në sistem për të siguruar besueshmërinë, integritetin dhe sigurinë e sistemit dhe të të dhënave; që është në përputhje me dispozitat në legjislacionin qeverisës që kanë të bëjnë me auditimet e IT-së, në të cilat KLSH vlerëson provat për të përcaktuar nëse një sistem kompjuterik mbron pasuritë, mban integritetin e të dhënave, lejon që objektet e audituara të arrihen në mënyrë efektive dhe të përdorin burimet në mënyrë efikase⁶⁸;

68 Ligji Nr. 154/2014, neni. 14.

(c) [...]

3. Kriteret e auditimit të prokurimit elektronik

Përveç kriterëve që përfshijnë Ligjin dhe Rregulloret e Prokurimit, mund të zbatohen kriterë plotësues që lidhen me auditimin e prokurimit elektronik. Për shembull, ato mund të përfshijnë standarde teknike të aplikueshme për pjesët elektronike dhe aplikacionet e përfshira në arkitekturën dhe funksionimin e sistemit të prokurimit elektronik (p.sh., kontratat me ofruesit e shërbimeve, standardet e ISAAK IT, udhëzimet dhe mjetet dhe teknikat për auditimin dhe sigurimin dhe kontrollin e profesionistëve⁶⁹).

4. Metodologjia e auditimit të prokurimit elektronik

Metodologjitë për auditimin e prokurimit elektronik mund të përfshijnë teknika të ndryshme, përkatësia specifike e të cilave varet nga aspektet e sistemit të prokurimit elektronik që shqyrtohet. Metodologjitë e përdorura në auditimin e prokurimit elektronik mund të përfshijnë, për shembull:

- (a) Analizë të elementeve të ndryshme të sistemit të prokurimit elektronik duke përfshirë, aplikacionin e internetit, sistemin operativ, serverin e bazës së të dhënave të prokurimit elektronik, bazat e të dhënave përkatëse dhe përmbajtjen e tyre;
- (b) Testim të ndërfaqes së portalit të prokurimit elektronik;
- (c) Analizë të të dhënave në bazën e të dhënave;
- (d) Analizë e regjistrit që tregon çdo dhe të gjithë qasjen në sistem.

5. Identifikimi i pyetjeve të auditimit të prokurimit elektronik

Më poshtë janë paraqitur shembuj të çështjeve të lëndës që mund të përfshihen në kuadër të një auditimi të sistemit të prokurimit elektronik dhe për të cilat do të formuloheshin pyetjet e auditimit. Lista e saktë dhe sfera e pyetjeve dhe çështjeve varen nga dizajni dhe fushëveprimi i auditimit. Shembuj të pyetjeve specifike ilustrohen në Aneksin H.

- (a) Arritja e objektivave të politikës dhe procesit;
- (b) Shtrirja e zbatimit të strategjisë së prokurimit elektronik;
- (c) Karakteristika dhe funksionalitete të sistemit:

69 <http://www.isaca.org/Knoëledge-Center/Standards/Documents/IT-Audit-Assurance-Guidance-1March2010.pdf>

- i. Gama e funksionaliteteve / moduleve të disponueshme në sistem;
 - ii. Nëse sistemi i prokurimit elektronik është përshtatur në mënyrë të përshtatshme për zbatimin e rregullave të bërjes së biznesit të prokurimit publik (p.sh., standardet e kapacitetit që përjashtojnë ofertuesit nga dhënia e kontratave përtej kapacitetit të tyre (angazhimet ekzistuese dhe kontratat e tjera për të cilat ofertuesi ka dorëzuar një ofertë)
 - iii. Aftësia e sistemit për të minimizuar shkallën e shtrirjes në të cilën ndodhet informacioni i paraqitur nga ofertuesi (p.sh., informacioni mbi qarkullimin vjetor) është dorëzuar në një formë që duhet të përpunohet manualisht, faqe për faqe (p.sh. në dokumente të skanuara) në vend që të ngarkohet në sistem nga ofertuesit me të dhëna të specifikuar;
 - iv. Efikasiteti i mekanizmave dhe procedurave për dorëzimin e letrave me vlerë;
 - v. Efektiviteti i menaxhimit të katalogut në paraqitjen e opsioneve më të mira të çmimeve të AK-së (p.sh., në aspektin e aplikimit të harmonizuar të kodeve të klasifikimit të produktit tek të njëjtat sende);
- (d) Menaxhimi i riskut në sistemin e-prokurimi, përfshirë sigurimin e performancës së sistemit dhe masat e gatishmërisë për fatkeqësitë;
- (e) Aspektet e sigurisë së sistemit e-prokurimi përfshijnë:
- a. efektivitetin dhe proporcionalitetin e masave të sigurisë së sistemit, duke përfshirë teknikat për kontrollin dhe regjistrimin e qasjes në sistem, vërtetimin e mesazheve dhe dokumenteve të ngarkuara në sistem që ruajn integritetin e tyre dhe siguron mosbindjen e mesazhit;
 - b. duke ruajtur anonimitetin e ofertuesve që kanë dorëzuar ofertat deri në afatin e fundit për dorëzimin e ofertave;
- (f) Aspektet e kapacitetit të ndërtimit (përfshirë shtrirjen dhe aksesin e trajnimeve dhe format e tjera të udhëzimit për përdoruesit e sistemit); efektiviteti i funksionit të ndihmës teknike

D. AUDITIMI I POLITIKËS SË QËNDRUESHME TË PROKURIMIT DHE ZBATIMI I SAJ

Kuadri ligjor për prokurimin publik i referohet qëllimit të promovimit të pjesëmarrjes së ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në prokurimin publik (LPP neni 46 (3), lidhur me formulimin e kërkesave të kualifikimit me qëllim

fuqizimin e pjesëmarrjes së SME-ve; 2.dh, në lidhje me ndarjen e prokurimit në pjesë për të lehtësuar angazhimin e SME-ve, dhe VIII.1.a, lidhur me nënkontratën për të promovuar pjesëmarrjen e SME-ve).

Korniza ligjore për prokurimin publik gjithashtu i referohet një sërë mënyrash në të cilat mund të përfshihen aspektet mjedisore në dhënien dhe zbatimin e kontratës së prokurimit (LPP neni 23.4, për përfshirjen e aspekteve mjedisore në specifikimet teknike LPP neni 46.2, mundësia e kërkesës së ofertuesve për të paraqitur certifikimin e pavarur të përputhshmërisë me standardet e sigurimit të cilësisë, duke përfshirë standardet e menaxhimit mjedisor, LPP neni 55.1.b, lidhur me mundësinë e përfshirjes së karakteristikave mjedisore në kriteret e vlerësimit të ofertave jo të çmimeve, LPP neni 62.1, në dokumentin e ofertimit të referencave për burimet e informacionit në lidhje me obligimet e zbatueshme në lidhje me mbrojtjen e mjedisit; PR III.4.b, lidhur me përfshirjen e mundshme të konsideratave mjedisore në kriteret e vlerësimit të ofertave jo të çmimit).

Politikat dhe programet që synojnë të shfrytëzojnë shpenzimet e prokurimit publik për të promovuar pjesëmarrjen më të madhe të SME-ve në prokurimin publik dhe për të vënë në shënjestër objektivat e politikave mjedisore në aktivitetet e prokurimit publik, përbëjnë elementë kyç në nocionin e “prokurimit të qëndrueshëm”. Sistemet e prokurimit publik në mbarë botën gjithnjë e më shumë aplikojnë politika dhe praktika të qëndrueshme të prokurimit.

“Prokurimi i Qëndrueshëm është një proces në të cilin organizatat i përmbushin nevojat e tyre për mallra, shërbime, punime dhe shërbime komunale në një mënyrë që të arrijë vlerën për para në një bazë të tërë jetës në kuptim të përfitimit jo vetëm të organizatës, por edhe të shoqërisë dhe ekonomisë , duke minimizuar dëmtimin e mjedisit”.⁷⁰

70 Ky është përkufizimi i miratuar nga Task Forca e Marrakech mbi Prokurimin Publik të Qëndrueshëm, një iniciativë ndërqeveritare për zhvillimin e politikave dhe praktikave të qëndrueshme të prokurimit, të organizuara në mbështetje të promovimit të politikave të qëndrueshme të prokurimit nga Programi i Mjedisit i Kombeve të Bashkuara (UNEP) (<http://www.unep.fr/scp/procurement/ehatisspp/>) Sipas Prokurimit të Ardhmen - raporti i Task Forcës së Prokurimit të Qëndrueshëm të Mbretërisë së Bashkuar (qershor 2006),

Përveç theksimit të objektivave të zhvillimit ekonomik dhe impakteve dhe implikimeve mjedisore në prokurimin publik (nganjëherë i referuar si “prokurimi i gjelbër”), një politikë e qëndrueshme e prokurimit mund të përqendrohet gjithashtu në ndikimet e mirëqenies sociale dhe përfshirjen e shpenzimeve të prokurimit publik (p.sh., pajtueshmërinë e sektorit privat palët në kontratat e prokurimit publik me kërkesat e ligjit ndërkombëtar të punës dhe standardet për shëndetin dhe sigurinë e punonjësve, parimet e përgjegjësisë shoqërore të korporatave, barazinë gjinore, tregtinë e drejtë).

Në rubrikën e auditimit të sistemit të prokurimit, KLSH mund të shqyrtojë aspekte të ndryshme të hartimit, zbatimit dhe rezultateve të politikave të qëndrueshme të prokurimit që mund të jenë të zbatueshme për aktivitetet e prokurimit publik në Shqipëri. Shtojca H paraqet dhe ilustron listën e pyetjeve të mundshme të auditimit për një ushtrim të tillë.

Nga janari 2014, Direktivat e BE për Eficiencën e Energjisë kërkojnë që qeveritë qendrore të shteteve anëtare të ndërtojnë ligjin e BE-së në ekodizajn, etiketim dhe Energy Star në kërkesat e tyre të prokurimit. Gjithashtu kërkohet që qeveritë të blejnë ose të marrin me qira ndërtesa që përmbushin kërkesat minimale të energjisë.

- *Prokurimi i Qëndrueshëm në Qeveri, Zyra Kombëtare e Auditimit në Mbretërinë e Bashkuar, Raport për Dhomën e Përbashkët të Komisionit për Auditimin Mjedisor, shkurt 2013*

IX. PËRFUNDIMI I AUDITIMIT

Hapat e ndryshme që duhet të zbatohen, si dhe të drejtat dhe detyrat e KLSH-së në fazat përmblylëse të procesit të auditimit të prokurimit, trajtohen në legjislacionin drejtues⁷¹.

A. DISKUTIMI I KONSTATIMEVE TË AUDITIMIT ME AK

Tipikisht, audituesit përgatisin një version paraprak të raportit të audituesit me qëllim diskutimin me zyrtarët kompetentë në AK.

Kjo siguron një mundësi për zyrtarët e AK-së që t'i përgjigjen gjetjeve dhe diskutimeve të atyre që duhet të ndodhin.

B. RAPORT MBI AUDITIMIN PUBLIK TË AK-SË.

Raportet mbi auditimet e prokurimeve të AK-së në mënyrë të përmbledhur përbëhen nga elementët vijues:⁷²

- (a) *Përmbledhje ekzekutive* - duhet të përfshijë referencat e paragrafëve në pikat përkatëse në zhvillimin e raportit të auditimit; duhet të përfshijë një përmbledhje të: gjetjeve dhe rekomandimeve, dhe përgjigjeve të subjekteve të audituara; kuadrit ligjor dhe institucional; objektivave të auditimit; dhe fushëveprimin e auditimit të prokurimit;
- (b) *Konteksti i prokurimit të AK-së* - kjo përfshin emrin dhe afatin kohor të auditimit, duke përfshirë audituesit dhe fushat (fushëveprimin) e auditimit; periudhën kohore të aktiviteteve të prokurimit që i nënshtrohen auditimit; përbërjen e grupit të auditimit;
- (c) *Objektivat e auditimit*;
- (d) *Të dhënat e përdorura në auditim* – duke përfshirë identifikimin e burimeve të informacionit, treguesit dhe të dhënat e dhëna nga audituesi, si dhe treguesit e përdorur në auditim;
- (e) *Metodologjia e auditimit* – duke përfshirë llojet dhe format e auditimit të zbatuara, standardet ndërkombëtare dhe kombëtare të cilave u referohet në auditim, dhe metodologjitë e veçanta të përdorura, si dhe kriteret e auditimit ndaj të cilave matja është bërë në auditim;
- (f) *Praktikat e mira të prokurimit*

71 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15.

72 Bazuar pjesërisht në strukturën e raportit të auditimit të prokurimit të paraqitur në Udhëzuesin Praktik të Auditimit të Prokurimit Publik të INTOSAI, f. 56-57.

- (g) *Rezultatet e auditimit* - duke përfshirë diagramet e rrjedhës së aktivitetit të audituar, rezultatet e përpunimit të të dhënave dhe vlerësimet për llojin (et) e auditimit të kryer dhe fushat e auditimit, reziqet e vlerësuara dhe mangësitë e zbuluara duke përfshirë vlerësimin e kostos së tyre; vizualizimi i rezultateve (nëse ka);
- (h) *Pyetjet kryesore të auditimit*, gjetjet dhe rekomandimet - mendimi i audituesve; rekomandimet bazohen në analizën e gjetjeve të auditimit; rekomandimet mund të klasifikohen si përparësi e lartë ose e mesme; rekomandimet me prioritet mëntë ulët mund të diskutohen me AK (dhe të regjistrohen në raportin e auditimit);
- (i) *Përgjigjet e menaxhimit* dhe plani i veprimit për të adresuar rekomandimet (dhe afatet kohore) - duke përfshirë rezultatet e mirëmbajtjes së veprimeve korrigjuese, rezultatin përfundimtar dhe rekomandimet për veprimet pasuese.

Pas diskutimit të draft raportit paraprak me AK-në, raporti i auditimit të prokurimit konsiderohet i përfunduar.

C. VEPRIMET NGA ANA E KLSH-SË

Bazuar në konstatimet e zbuluara nga një auditim i prokurimit dhe në përputhje me të drejtat dhe detyrat e KLSH-së siç është përcaktuar në legjislacionin përkatës, një numër hapash të mundshëm janë vënë në dispozicion të KLSH-së në fazat kulmore të procesit të auditimit të prokurimit, duke përfshirë:

- (a) Drejton organet e ndjekjes penale⁷³
- (b) Inicion një çështje ligjore⁷⁴
- (c) Propozon inspektimet financiare dhe njësitë e auditimit të brendshëm të kryejnë inspektime dhe auditime brenda kompetencave të tyre⁷⁵
- (d) I propozon Komisionit Parlamentar për Ekonomi dhe Financën dhe çdo Komisioni tjetër përkatës Parlamentar që të merren parasysh raportet e posaçme të auditimit⁷⁶

73 Ligji Nr. 154/2014, neni 15 gj).

74 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 h).

75 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 i).

76 Ligji Nr. 154/2014, neni 15 l).

D. PUBLIKIMI I RAPORTIT TË AUDITIMIT TË PROKURIMIT

Komunikimi i konstatimeve dhe rekomandimeve të KLSH-së me anë të publikimit të raporteve të auditimit të prokurimit është i dobishëm për promovimin e transparencës dhe llogaridhënies sociale të prokurimit publik. Publikimi gjithashtu mundëson angazhim më të madh të qytetarëve dhe mbështetje për zbatimin e rekomandimit në raportet e auditimit të prokurimit.

E. NDJEKJA E REKOMANDIMEVE TË AUDITIMIT

Si rezultat i procesit të auditimit të prokurimit, mund të caktohet një afat kohor për zbatimin e rekomandimeve. Caktohet një periudhë prej 20 ditësh nga data e pranimit nga ana e AK-së të kërkesës⁷⁷.

Në rast të dështimit të të audituarit për të zbatuar rekomandimet e auditimit të prokurimit, KLSH është i autorizuar ti drejtohet organeve më të larta kompetente shtetërore për vonesat⁷⁸.

F. VLERËSIMI I AUDITIMIT TË PROKURIMIT

Krijimi dhe mirëmbajtja e një skedari gjithëpërfshirës të prokurimeve mundëson vlerësimin e cilësisë së auditimit. Aspektet e auditimit të prokurimit që mund të vlerësohen nga perspektiva e cilësisë përfshijnë⁷⁹:

- (a) Pajtueshmërinë me standardet e zbatueshme të auditivit
- (b) Konfirmimin e kryerjes së angazhimit të auditivit
- (c) Përshtatshmërinë e provave të auditivit
- (d) Thirrjen e ekspertëve të jashtëm
- (e) Trajtimin e rasteve që përfshijnë abuzimin, mashtrimin, korrupsionin ose rastet e gabimeve të rënda në zbatimin dhe menaxhimin e Shtojcës F.

77 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 j).

78 Ligji Nr. 154/2014, neni. 15 k).

79 Task Force INTOSAI, f. 96.

SHTOJCAT – AUDITIMI I PROKURIMIT

SHTOJCA A. MENAXHIMI DHE ZBATIMI I OPERACIONEVE TË PROKURIMIT

	Aspektet specifike	Pyetjet e auditimit	Përgjigja e AK	Komentet dhe rezultatet e KLSH
		Administrimi dhe menaxhimi i funksionit të prokurimit		
	Njësia e Prokurimit	A ka themeluar AK një njësi të prokurimit me personel në përputhje me kërkesat në kuadrin ligjor (3 punonjës, të paktën një jurist), që marrin trajnim të paktën një herë në vit?		
	Komisioni për blerje me vlerë të vogël	A ka ngritur kreu i AK-së në fillim të vitit një komitet të posaçëm prej tre anëtarësh për të kryer blerje me vlerë të vogël ose a ka autorizuar Njësinë e Prokurimit për të kryer blerje të tilla?		
	Inicimi i prokurimit	A ekziston një proces i përcaktuar për sekuestrim nën një zyrtar kompetent (kreu i AK-së ose një menaxher i lartë i AK-së) dhe ndarje adekuate të funksioneve në procesin e prokurimit?		
	Mbajtja e të dhënave	A mirëmban AK praktikatat e plota të mbajtjes së shënimeve?		
	Transmetimi i dokumenteve në APP	A i ka dërguar AK APP-së kopjet e dokumentacionit kryesor nga procedura e prokurimit (njoftimi i kontratës dhe dokumentet e tenderit)?		
	Raportimi në APP	A ka dorëzuar AK raportet e kërkuara periodike tek APP-ja, të cilat APP i përpilon në aktivitetin e Regjistrimit të Prokurimit? A ka përgatitur dhe		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		dorëzuar AK te APP regjistrin vjetor të aktivitetit të prokurimit për vitin paraprak?		
	Komisioni i vlerësimit të ofertave	A është ngritur një komision i përbërë nga të paktën tre anëtarë (ose numër tjetër i rastësishëm nëse është më shumë se tre) për procedurën e veçantë të prokurimit të paktën pesë ditë para afatit për dorëzimin e ofertave? A janë anëtarët e komisionit specialistë të fushës së prokurimit?		
		A është emëruar kryetari i komisionit nga radhët e menaxhimit të lartë të AK-së?		
		A është përfshirë ndonjë nga anëtarët e komisionit të vlerësimit të ofertave në përgatitjen e dokumenteve të tenderit?		
		A ka kryer komisioni ndonjë funksion tjetër përveç vlerësimit të ofertave?		
	Kontrolli i brendshëm <i>para dhe pas</i> i rregullsisë	A ekziston një sistem (p.sh. letër ose ndërfaqe elektronike midis menaxhimit financiar dhe marrëveshjes së prokurimit) që siguron zbatimin e kuadrit rregullator?		
	Angazhimi i ndihmës së palës së tretë	Kur AK-ja ka angazhuar një ekspert/agjent për të ndihmuar në kryerjen e prokurimit, a është dhënë kontrata me ekspertin/agjentin në pajtim me rregulloret e prokurimit?		
		A ka ndonjë dëshmi që eksperti ka ndikuar në vendimet e marra nga autoriteti publik në interesin e tij/saj apo në interes të një kontraktuesi specifik?		
	Ndarja e detyrave	A ka ndarje të përshtatshme të detyrave ndërmjet atyre që prokurojnë shërbimet, që kërkojnë mallra/shërbime, verifikojnë kryerjen e kontratës dhe aprovojnë pagesat?		

	Politika e qëndrueshme e prokurimit	A ekziston një politikë ose procedurë që mbulon prokurimin e qëndrueshëm? Nëse po, a mbulon politika tre aspektet e konsideratave të qëndrueshme të prokurimit, ekonomike, mjedisore dhe të mirëqenies sociale? A është zbatuar politika?		
	Kontrolli i cilësisë	A ekzistojnë sisteme të kontrollit të cilësisë në agjenci që: i. Sigurojnë standarde të sigurimit të cilësisë dhe një sistem monitorimi për proceset dhe produktet e prokurimit? ii. Sigurojnë një proces vlerësimi të performancës së stafit bazuar në rezultatet dhe sjelljet profesionale?		
	Menaxhimi i asetëve	A ekzistojnë sisteme për regjistrimin dhe menaxhimin e pasurisë?		
		Planifikimi dhe përgatitja e procesit të prokurimit		
	Kërkesa	A ka filluar procedura e prokurimit në bazë të një kërkesë të duhur të lëshuar nga një zyrtar i autorizuar dhe duke përkrahur natyrën dhe sasinë e prokurimit të kërkuar, si dhe fondet e parashikuara në dispozicion?		
		A ka justifikim të arsyeshëm për nevojën e blerjes, duke përfshirë kur bëhet deri në fund të vitit financiar?		
		A është lëshuar kërkesa nga një zyrtar i autorizuar për ta lëshuar atë?		
		A ka projekti i prokurimit një synim të qartë dhe a përmbush synimi nevojat e përcaktuara të përdoruesve?		
	Financimi	A ka pasur fonde të disponueshme për të paguar për prokurimin në kohën kur është lëshuar urdhri i prokurimit (kërkesa)?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		A është miratuar prokurimi në shqyrtim dhe financimi përkatës në nivelin e duhur (p.sh. qeveria, ministria, bordi, kreu i organit)?		
		A është rënë dakord për marrëveshjet e financimit kur pagesat bëhen gjatë disa periudhave financiare?		
	Planifikimi i prokurimit	A është parashikuar prokurimi në planin vjetor të prokurimit të AK [publikuar] [dokumentuar]?		
		A janë marr parasysh alternativat e prokurimit tradicional (p.sh., ripërdorimi i pasurive tashmë në dorë, transferimi i furnizimeve të tepërta nga subjektet e tjera, dhënia me qira në vend të blerjes, përdorimi i marrëveshjeve ekzistuese kornizë)?		
		A është detajuar mjaftueshëm cilësia e përshkrimit të prokurimit në planin vjetor të prokurimit?		
		Në rastin e një prokurimi të madh, a ka zhvilluar AK-ja një dokument strategjik të prokurimit përpara fillimit të procesit të prokurimit duke përfshirë analizën e tregut, zinxhirin e furnizimit dhe vlerësimin e riskut?		
		Aty ku është e aplikueshme, a janë përfshirë mekanizmat përkatës për zbutjen e risqeve të përfshira në kontratën e prokurimit (p.sh. garancia e performancës, garantimi, sigurimi)?		
		A ka trajtuar menaxhimi i riskut të gjitha risqet kryesore që lidhen me prokurimin?		
	Aplikimi i Ligjit të Prokurimit	A është kryer procesi i prokurimit në bazë të Ligjit të Prokurimit?		

	Përfundimet	Nëse aplikimi i Ligjit të Prokurimit është përfunduar, a është lejuar përfundimi në pajtim me Ligjin e Prokurimit?		
	Blerjet në fund të vitit fiskal	Nëse prokurimi është kryer në fund të vitit fiskal, a është justifikuar siç duhet?		
	Vlerësimi i çmimeve	A e ka vlerësuar AK-ja çmimin e prokurimit? Cili ishte çmimi i parashikuar?		
		A është bazuar vlera e parashikuar e kontratës në çmimet reale dhe të përditësuara?		
		A është bazuar vlerësimi i çmimeve në shumën e përgjithshme të pagueshme sipas kontratës së prokurimit, duke përfshirë mundësitë dhe rinovimet e mundshme, si dhe çdo rregull tjetër për vlerësimin e çmimeve që zbatohet në pajtim me Ligjin dhe Rregulloret e Prokurimit (në raste të tilla si qira, marrëveshje kornizë, ndarja e prokurimit në pjesë, nëse është e aplikueshme)?		
		A janë përdorur referencat e përshtatshme të çmimeve në vlerësimin e çmimeve? Ishte monedha, në të cilën u vlerësua çmimi, e saktë në krahasim me pragun e vlerës së lartë?		
		Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, ishte vlerësimi i çmimeve i nevojshëm bazuar në vlerësimin e AK-së për resurset për kryerjen e detyrës (koha e stafit, mbështetja logjistike dhe prodhimi fizik) dhe, sipas rastit, ndarë në kategoritë e tarifave (shpërblimeve) dhe të rimbursueshme?		
		Cila ishte mospërputhja midis çmimit të parashikuar dhe çmimit të kontratës, në dhënien dhe në përfundimin e kontratës (duke e përfshirë si përqindje)?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Kerkim tregu	A ekziston një politikë në nivelin e agjencisë se si të kompletohet analiza e tregut, e cila tregon se çfarë analize duhet të kryhet?		
	Ndalohet ndarja e prokurimit	A është përzgjedhur metoda e prokurimit në pajtim me ndarjen e ndaluar të prokurimit për të shmangur zbatimin e dispozitave të Ligjit të Prokurimit?		
	Lotet	Në rastin e punëve homogjene, mallrave ose shërbimeve që shërbejnë për një qëllim të ngjashëm me një vlerë të kombinuar të lartë përtej kapacitetit të shumicës së operatorëve ekonomik, a është ndarë prokurimi në lote?		
	Zgjedhja e metodës së prokurimit	A është përzgjedhur procedura e hapur për zhvillimin e procedurës së prokurimit?		
		Nëse është zgjedhur një procedurë tjetër përveç procedurës së hapur, a është i kënaqshëm arsyetimi i vendimit, në përputhje me Ligjin e Prokurimit?		
		A ka dokumentuar autoriteti kontraktues arsyet për përdorimin e një procedure tjetër ndryshe nga procedura e hapur?		
		Gjatë ofrimit të ofertave, a ka bërë të qartë AK-ja se cila metodë e prokurimit është duke u përdorur?		
	Formulimi i specifikimeve teknike	A është aplikuar mënyra e duhur e formulimit të specifikimeve teknike?		
		A janë specifikimet teknike mjaftueshëm përshkruese të kërkesave të AK-së?		
		A janë formuluar specifikimet teknike në mënyrë neutrale dhe jodiskriminuese në mënyrë që të rritet maksimalisht pjesëmarrja dhe		

		konkurrenca në procedurat e prokurimit dhe të shmangët vendosja e pengesave të panevojshme në mënyrën e pjesëmarrjes dhe konkurrencës?		
		Nëse është e mundur, a janë përcaktuar specifikimet teknike për të marrë parasysh kriteret e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara për të gjithë përdoruesit?		
		A janë përcaktuar specifikimet teknike duke iu referuar standardeve kombëtare që transpozojnë standardet ndërkombëtare të pranuar dhe të ngjashme të krijuara nga organet ndërkombëtare të standardizimit ose, nëse ato nuk ekzistojnë, standardet kombëtare dhe të ngjashme?		
		Kur specifikimet teknike janë formuluar në aspektin e performancës së kërkuar, a është përshkruar performanca me qartësi dhe gjithëpërfshirje të mjaftueshme për të siguruar që ofertuesit të kenë një kuptim të përbashkët të kërkesave të autoritetit kontraktues, duke lejuar fleksibilitet të mjaftueshëm për ofertuesit, në mënyrë që të mos përjashtojnë ofertat që janë përgjegjëse për ato kërkesa të performancës?		
		Nëse specifikimet teknike janë formuluar në kuptim të një kombinimi të standardeve teknike të veçanta dhe performancës së kërkuar, a është shoqëruar secila prej këtyre referencave me fjalët “ose ekuivalentin e saj”?		
		A ka qëndruar i pandryshuar përshkrimi i performancës pasi janë publikuar njoftimet dhe janë shpërndarë dokumentet e tenderit?		
		Nëse AK-ja ka ndryshuar përshkrimin e performancës në mënyrë të njëanshme: <ul style="list-style-type: none"> • A ishte fusha e ndryshimit relevante dhe e pranueshme? • A janë njoftuar pjesëmarrësit në mënyrë të barabartë? 		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		<ul style="list-style-type: none"> • A është e mundshme që, nën supozimin se përshkrimi i performancës së ndryshuar është bazë për konkurrimin origjinal, më shumë ofertues mund të kishin aplikuar ose dorëzuar një ofertë? • A është rihapur konkurrenca në atë rast? 		
	Planet, vizatimet etj	Nëse është e nevojshme, a përfshijnë specifikimet teknike plane, vizatime, modele etj.?		
	Marka tregtare dhe emrat e markave	A është e përshtatshme referenca për një markë të veçantë ose emër, patentë, dizajn të llojeve, origjinës specifike, prodhues apo ofrues të shërbimeve? Nëse po, nuk është e mundur asnjë metodë tjetër për të përshkruar kërkesat e autoritetit kontraktues? A përfshin ndonjë referencë e tillë fjalët “ose ekuivalente”?		
	Konsideratat mjedisore	A janë pasqyruar konsideratat mjedisore siç duhet në specifikimet teknike?		
		A është risku që do të mbulohet nga furnitori/kontraktorët mjaftueshëm i qartë?		
	Modifikimi	A janë modifikuar specifikimet teknike pas lëshimit të dokumenteve të tenderit? A është justifikuar siç duhet një modifikim i tillë?		
		A u rifillua procedimi nëse, sipas specifikimeve teknike të rishikuara, do të merrnin pjesë më shumë oferta?		
		Përgatitja dhe përmbajtja e dokumenteve të tenderit		
	Roli i Njësisë së Prokurimit	Janë dokumentet e ofertave të përgatitura nga Njësia e Prokurimit dhe specifikimet teknike të përgatitura nga departamenti përkatës operativ i AK-së?		

		A është ofruar për të gjithë kandidatët akses i barabartë në dokumentet e kontratës dhe në informacionin?		
	Përgatitja e specifikimeve teknike	A ka përgatitur departamenti operativ përkatës i AK-së specifikimet teknike?		
	Procesverbalet e mbledhjeve	A janë përgatitur procesverbalet e mbledhjeve të mbajtura për hartimin e dokumenteve të tenderit dhe a janë nënshkruar procesverbalet nga secili anëtar i Njësisë së Prokurimit të përfshirë në përgatitjen e tyre?		
	Dokumentet standarde të ofertimit	A e ka shfrytëzuar me besnikëri AK ofertën standarde të përshtatshme në përgatitjen e dokumenteve të tenderit?		
	Gjuha e dokumenteve të tenderit	Nëse është përdorur një procedurë e dhënies së kontratës mbi pragun e vlerës së lartë, a janë përgatitur dokumentet e ofertimit në gjuhën Shqipe dhe Angleze?		
	Përshtatshmëria e informacionit	A i kanë siguruar dokumentet e tenderit operatorëve ekonomik informacionin e nevojshëm për përgatitjen e ofertave të përgjegjshme dhe dorëzimin e tyre në formatin e duhur, me dokumentacionin e kërkuar dhe në kohë?		
		A ka përfshirë informacioni i përgjithshëm në dokumentet e tenderit ftesën për tenderim (në rastin e prokurimit të kufizuar ose të negociuar); udhëzimet për kandidatët/ofertuesit; formën e tenderit; kriteret e përgjithshme të kualifikimit/kriteret e pjesëmarrjes; formularin e sigurimit të ofertës; formularin e njoftimit të dhënies së kontratës; formularin e sigurisë së kontratës; formularin e skualifikimit të kandidatëve/tenderuesve; formularin e publikimit të njoftimit për dhënien e kontratës; formularin e ankesës; kushtet e përgjithshme të kontratës? A		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		përmbajnë këto elemente të dokumenteve të tenderit informacionin siç kërkohet në dokumentet standarde të ofertimit?		
		Në rastin e një kontrate të caktuar të punëve, a përfshin informacioni specifik i kontratës: planin e projektit dhe specifikimet; vlerësimin e hollësishëm dhe kostot (faturat e sasive – në rast të kontratave të vlerësimit, programin e aktiviteteve në rast të kontratave me shuma të mëdha); programin e performancës; kërkesat specifike të kualifikimit dhe kriteret e dhënies; kushtet e kontratës specifike për kontratën e veçantë? A përmbajnë këto elemente të dokumenteve të tenderit informacionin siç kërkohet në dokumentet standarde të ofertimit?		
		Në rastin e një kontrate të veçantë të furnizimeve, a përfshijnë informacionet specifike të kontratës: specifikimet teknike; programin e dorëzimit; kualifikimet specifike dhe kriteret e ndarjes; kushtet e kontratës specifike për kontratën e veçantë? A përmbajnë këto elemente të dokumenteve të tenderit informacionin siç kërkohet në dokumentet standarde të ofertimit?		
	Ofertat alternative	A tregojnë dokumentet e tenderit nëse ofrohen oferta alternative ose janë kërkuar, dhe nëse po, si do të vlerësoheshin?		
		A ka deklaruar autoriteti publik kërkesat minimale që duhen plotësuar nga variantet në dokumentet e tenderit?		
	Përmbajtja e RfP për shërbimet	Në rastin e një kontrate të veçantë të shërbimeve, a përfshin informacioni specifik i kontratës: termat e referencës; programin e performancës; kërkesat për personelin kyç; kërkesat specifike të kualifikimit dhe kriteret e dhënies; kushtet e kontratës specifike për kontratën e veçantë? A përmbajnë këto elemente të dokumenteve të tenderit informacionin siç kërkohet në dokumentet standarde të ofertimit?		

		Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, a ka përfshirë kërkesa për propozime letrën e ftesës (duke deklaruar qëllimin e Autoritetit Kontraktues për të përfunduar një kontratë të shërbimeve të konsulencës, burimin e fondeve, detajet e klientit, datën, kohën dhe adresën për dorëzimin e propozimeve, afatin e vlefshmërisë së propozimit, kushtet e kontratës, afatin e fundit për dorëzimin e propozimeve, formularin e sigurimit të ofertës)		
	Termat dhe kushtet kontraktuale	A përmbajnë dokumentet e tenderit afatet dhe kushtet e kontratës që do të nënshkruheshin me ofertuesin e suksesshëm?		
	Termat e referencës për caktimin e konsulencës	Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, a përfshijnë afatet dhe kushtet e kontratës në dokumentet e tenderit termat e referencës për caktimin e konsulencës (duke përfshirë një përcaktim të qartë të objektivave të detyrës, informacionin e sfondit dhe rezultatet e pritshme të shërbimit që do të ofrohet)?		
	Nënshkrimi i dokumenteve të tenderit	A janë nënshkruar dokumentet e tenderimit nga të gjithë anëtarët e Njësisë së Prokurimit [të ngarkuar] [të përfshirë në] përgatitjen e tyre?		
		Kërkesa e pjesëmarrjes dhe shpërndarjes së dokumenteve të tenderit		
	Koha e kërkesës	A ka filluar kërkesa e pjesëmarrjes pas përfundimit të dokumenteve të tenderit/A ka publikuar AK njoftimin e kontratës vetëm pas përfundimit të dokumenteve të tenderit?		
	Publikimi i njoftimit të kontratës në faqen e internetit të APP-së	A ishte e përshtatshme procedura për kërkimin e pjesëmarrjes në procedurën e prokurimit? A është publikuar njoftimi i kontratës në faqen e internetit të APP-së?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		Nëse është aplikuar procedura e hapur, procedura e kufizuar, procedura e negociuar, procedura e shërbimit të konsulencës, kontestimi i projektimit ose metoda e marrëveshjes kornizë, a është botuar ndonjë njoftim paraprak?		
	Mjaftueshmëria e njoftimit të kontratës	A ka ofruar njoftimi i kontratës të gjitha informacionet e nevojshme nga ofertuesit e ardhshëm për të përcaktuar nëse ata duhet të marrin pjesë në procedurë, duke përfshirë informacionin e specifikuar në kornizën ligjore/dokumentet standarde të ofertimit?		
	Pjesëmarrja në procedurë të hapur	Nëse aplikohet procedura e hapur, sa operatorë ekonomik kanë marrë pjesë në procedurë?		
	Njoftimi i procedurës së kufizuar	Nëse është aplikuar procedura e kufizuar, a është publikuar një njoftim paraprak i duhur? A ka përfshirë njoftimi të gjitha informacionet e kërkuara, duke përfshirë kriteret që duhet të zbatohen në përzgjedhjen e operatorëve ekonomikë nga të cilët do të kërkohen oferta?		
		Nëse është zbatuar procedura e negocimit, por nuk është publikuar ndonjë njoftim paraprak, a është justifikuar siç duhet mospublikimi në pajtim me Ligjin e Prokurimit?		
	Pjesëmarrja në procedurë të kufizuar ose të negociuar	Nëse është aplikuar procedura e kufizuar ose e negociuar, sa operatorë ekonomikë kanë marrë pjesë? A është përfshirë numri minimal i kërkuar i operatorëve ekonomikë? Sa operatorë ekonomik kanë aplikuar për pjesëmarrje, por nuk janë pranuar? Për cilën arsye nuk është pranuar ndonjë aplikant?		
	Procedura e negociuar pa publikim paraprak	Nëse është aplikuar procedura e negociuar pa publikim paraprak, a është krijuar një mjedis konkurrues i mjaftueshëm?		

	Ftesë për tender	Në procedurën e kufizuar ose të negociuar, a i është ofruar ftesa për ofertë ofertuesve të përzgjedhur (dhe vetëm atyre ofertuesve? A përmban ftesa për ofertë të gjithë informacionin e nevojshëm nga korniza ligjore/dokumentet standarde të ofertimit?		
	RfP – numri minimal i propozimeve	Nëse është aplikuar metoda e kërkesës për propozime, a janë marrë 5 propozimet e kërkuara? Është një numër më i vogël arsytimi i përshtatshëm (arsyet teknike ose mungesa e konkurrencës)?		
		Kur është përdorur procedura e kufizuar ose procedura e negociuar, a janë ftuar të gjithë kandidatët e kualifikuar në fazën e parë për të dorëzuar ofertat?		
		Kur është përdorur procedura e kufizuar ose procedura e negociuar, a ka të paktën dy kandidatë të kualifikuar që dalin nga faza e parë dhe marrin pjesë në fazën e dytë (neni 40.4, përveç rastit të procedurës së negociuar pa publikim paraprak)?		
	Kërkesa për metodën e kërkesës për propozime (prokurimi me vlerë më të ulët)	Për prokurimin me vlera më të ulëta nën pragun e vlerës së ulët, a janë aplikuar procedurat e duhura të thjeshtimit të prokurimit? A ka përgatitur Njësia e Prokurimit dhe a u ka dhënë operatorëve ekonomik një kërkesë që specifikon specifikimet teknike, kriteret e dhënies (duke iu referuar kriterit më të ulët të çmimit) dhe duke treguar afatin për dorëzimin e propozimeve dhe dispozitat kryesore të kontratës? [vendoseni këtë në seksionin për përmbajtjen e dokumenteve të tenderit?]		
	Procedura e kërkesës për blerje me vlerë të vogël	A ka kontaktuar komiteti operatorët ekonomikë dhe të ketë marr të paktën tre kuotime?		
	Procedura e kërkesës për shërbimet e konsulencës	A ka publikuar AK për një kontratë të veçantë një njoftim që kërkon shprehje interesi nga konsulentët për të qenë të përfshirë në listën e ngushtë të konsulentëve, nga të cilët AK do të merrte propozime? A		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		përmban njoftimi kriteret e përzgjedhjes që do të aplikohen në përbërjen e listës së ngushtë?		
		A e ka përgatitur AK-ja listën e ngushtë në bazë të kriterëve të përzgjedhjes të shpalosura në njoftimin që kërkon shprehje interesi? A janë njoftuar kandidatët që nuk plotësojnë kriteret e kualifikimit menjëherë për skualifikimin e tyre?		
		A ka përfshirë lista e shkurtër të paktën 3 kandidatë? Nëse më pak se 3 kandidatë kanë shprehur interesin e tyre, a kishte lista e shkurtër numrin minimal të 2 kandidatëve të vendosur?		
		A ka shpërndarë AK ose në mënyrë tjetër a i ka ofruar dokumentet e tenderit të gjithë pjesëmarrësve në procedurën e prokurimit?		
		A ka ofruar autoriteti kontraktues akses të pakufizuar dhe të plotë elektronik në dokumentet e kontratës dhe në çfarëdo dokumenti plotësues (duke specifikuar adresën e internetit në njoftim)?		
		Sqarimi dhe modifikimi i dokumenteve të tenderit		
	Kërkesat për sqarim	A është paraqitur ndonjë kërkesë për sqarim të dokumenteve të tenderit tek AK-ja? Nëse po, me çfarë kishin lidhje këto kërkesa?		
	Përgjigja e AK	A i është përgjigjur AK-ja kërkesave për sqarim të dokumenteve të tenderit të dorëzuara në kohën e duhur (dmth., kërkesat e dorëzuara jo më vonë se 5 ditë para afatit për dorëzimin e ofertave)?		
	Afati kohor i përgjigjes së AK-së	A i është përgjigjur në kohën e duhur autoriteti kontraktues kërkesave për sqarimin e dokumenteve të tenderit të pranuar brenda afatit kohor të përcaktuar në Ligjin e Prokurimit, në mënyrë që ofertuesit të marrin		

		parasysh sqarimet gjatë përgatitjes dhe dorëzimit në kohë të ofertave të tyre (brenda 3 ditësh nga kërkesa)?		
	Qarkullimi i përgjigjes së AK-së	A i kanë kaluar përgjigjet ndaj kërkesave për sqarim menjëherë të gjithë ofertuesve, të cilëve autoriteti kontraktues i ka siguruar dokumentet e ofertimit? A është mbajtur konfidencial identiteti i burimeve të kërkesës për sqarim?		
	Modifikimi i dokumenteve të tenderit	A është bërë ndonjë modifikim i dokumenteve të tenderit (pas shpërndarjes së dokumenteve të tenderit) para afatit të fundit për dorëzimin e ofertave dhe komunikuar menjëherë të gjithë ofertuesve, të cilëve autoriteti kontraktues i ka siguruar dokumentet e ofertimit?		
	Botimi i modifikimeve	A janë publikuar modifikimet e dokumenteve të ofertimit, përveç se i janë komunikuar drejtpërdrejt ofertuesve, gjithashtu në mënyrë elektronike?		
	Zgjatja e afatit	Në rast të modifikimit të dokumenteve të tenderit, a është shtyrë afati i fundit për dorëzimin e ofertave në mënyrë të përshtatshme (së paku një zgjatje pesë-ditore e afatit për dorëzimin e ofertave ose zgjatje dhjetë-ditore në rastin e prokurimit mbi pragjet e larta monetare)?		
	Procedura e zgjatjes	A është kryer zgjatja vetëm pas dorëzimit të propozimit nga Njësia e Prokurimit dhe autorizimit me shkrim nga kryetari i AK-së ose zyrtari tjetër i autorizuar?		
	Procesverbali i mbledhjes paraprake	Nëse AK ka për qëllim të organizojë një konferencë para-ofertës, a është zbuluar ajo në dokumentet e tenderit duke përfshirë, nëse dihet tashmë, datën, orën dhe vendndodhjen?		
		Nëse është thirrur një mbledhje paraprake e ofertuesve, a është përgatitur procesverbali i mbledhjes dhe a i është ofruar procesverbali ofertuesëve? A përmban procesverbali kërkesën për sqarimin e dokumenteve të		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		tenderimit të dorëzuara në takim dhe përgjigjet e tyre, pa zbuluar identitetin e burimeve të kërkesave për sqarim?		
	Vizitat në vend	Nëse natyra e prokurimit është e tillë që ofertuesit do të përfitonin nga një vizitë në vend në përgatitjen e ofertave të përgjegjshme, a është përmendur kjo mundësi në udhëzimet për ofertuesit në dokumentet e ofertave?		
		Afati kohor për dorëzimin e ofertave dhe aplikimeve për pjesëmarrje		
	Procedurë e hapur, mbi pragun e vlerës së lartë	Në një procedurë të hapur mbi pragun e vlerës së lartë, a është vendosur afati kohor për dorëzimin e ofertave së paku 52 ditë kalendarike pas publikimit të njoftimit të kontratës në faqen e internetit të APP-së? Nëse kjo periudhë është reduktuar, a është ajo në bazë të publikimit të njoftimit në rrugë elektronike? Në një rast të tillë, a është publikuar njoftimi në faqen e internetit të APP-së dhe a është reduktimi i kufizuar në 7 ditë?		
	Procedurë e hapur midis pragut të lartë dhe të ulët	Në një procedurë të hapur nën pragun e vlerës së lartë dhe mbi pragun e vlerës së ulët, a është vendosur afati kohor për dorëzimin e ofertave të paktën 30 ditë kalendarike pas publikimit të njoftimit të kontratës në faqen e internetit të APP-së? Nëse kjo periudhë është reduktuar, a është kryer kjo në bazë të publikimit të njoftimit në rrugë elektronike, a është publikuar njoftimi në faqen e internetit të APP-së? Në një rast të tillë, a është kufizuar reduktimi deri në 7 ditë?		
	E kufizuar dhe e negociuar (me publikim paraprak) mbi pragun e vlerës së lartë	Në rastin e procedurës së kufizuar dhe procedurës së negociuar me botim paraprak, pragun e vlerës së lartë, a është lejuar një periudhë 20–ditore pas publikimit të njoftimit të kontratës për paraqitjen e kërkesave për pjesëmarrje? Nëse kjo periudhë është reduktuar, a është në bazë të publikimit të njoftimit në rrugë elektronike? A është publikuar njoftimi		

		në faqen e internetit të APP-së? A është kufizuar reduktimi në 5 ditë? Në rastin e procedurave të kufizuara, a është lejuar një periudhë prej 20 ditësh pas dërgimit të ftesës për ofertë për pranimin e ofertave?		
	E kufizuar dhe e negociuar (me publikim paraprak), ndërmjet kufijve të vlerës së lartë dhe të ulët	Në rastin e procedurës së kufizuar dhe procedurës së negociuar me publikim paraprak në mes të pragjeve të larta dhe të vlerës së ulët, a është lejuar një periudhë 15–ditore pas publikimit të njoftimit të kontratës për dorëzimin e kërkesave për pjesëmarrje? Nëse kjo periudhë është reduktuar, a është në bazë të publikimit të njoftimit në rrugë elektronike? A është publikuar njoftimi në faqen e internetit të APP-së? A është kufizuar reduktimi në 5 ditë? Në rastin e procedurave të kufizuara, a është lejuar një periudhë prej 15 ditësh pas dërgimit të ftesës për ofertë për pranimin e ofertave?		
	Zgjatje dhjetë–ditore	A është aplikuar një zgjatje dhjetë–ditore kur dokumentet e ofertimit nuk janë ofruar brenda periudhës kohore të përcaktuar në njoftimin e kontratës ose kur është kryer një vizitë në terren?		
		Në rastin e procedurave me vlerë nën pragun e vlerës së ulët, a është afati për dorëzimin e ofertave të paktën 10 ditë nga publikimi i njoftimit të kontratës?		
	Shprehjet e interesit në listën e shkurtër	Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, a kishte një periudhë prej 15 ditësh pas publikimit të njoftimit që kërkonte shprehje interesi për t’u përfshirë në listën e shkurtër, për t’iu përgjigjur këtij njoftimi?		
	Paraqitja e propozimeve për shërbime konsulence	A është lejuar një periudhë prej së paku 20 ditësh për dorëzimin e propozimeve për shërbime konsulence?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		Paraqitja e ofertave		
	Shpalosja e kërkesave	A janë formuluar dhe zbuluar kërkesat formale për dorëzimin e ofertave në dokumentet e tenderit?		
	Kërkesat sipas numrit të zarfeve	Në rastin e vlerësimit të ofertave dhe dhënies në bazë të kriterit të çmimit më të ulët, a kanë specifikuar dokumentet e ofertave që kërkesa për të bashkëngjitur informacionin e kualifikimit, ofertën teknike dhe ofertën ekonomike duhet të përmbahen në një ofertë të vetme?		
		Në rastin e vlerësimit të ofertave dhe dhënies së kontratës në bazë të kriterit të ofertës ekonomikisht më të favorshme, a ka kërkuar dokumenti i ofertës se zarfi i mbyllur duhet të përmbajë tre zarfa (informacioni i kualifikimit, oferta teknike dhe oferta ekonomike)?		
		Në rastin e një procedure të kufizuar ose të negociuar, a kanë kërkuar dokumentet e tenderit që zarfi të përmbajë vetëm dokumentet e kualifikimit?		
		Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, a ka kërkuar kërkesa për propozime që propozimet teknike dhe propozimet financiare të dorëzohen në zarfe të veçantë të mbyllur?		
	Tërheqjet ose modifikimet e ofertave	A janë pranuar modifikime ose tërheqje të ofertave pas skadimit të afatit për dorëzimin e ofertave?		
	Shpalosja e kërkesës për sigurimin e ofertës	A ka përfshirë AK-ja në dokumentet e tenderit një kërkesë për sigurimin e ofertës?		
		A kanë shpalosur dokumentet e tenderit kërkesat lidhur me natyrën, formën, shumën dhe çdo kusht tjetër të parimit të kushteve të sigurisë së		

		tenderit të kërkuar (duke përfshirë arsyet për konfiskimin e sigurisë së tenderit)?		
	Shuma e sigurimit të ofertës	A është shuma e sigurimit të ofertës së kërkuar proporcionale me vlerën e kontratës?		
	Periudha e vlefshmërisë së ofertës	A ka specifikuar dokumenti i tenderit periudhën e vlefshmërisë së ofertës?		
	Zgjatja e vlefshmërisë së ofertës	A është rënë dakord ndonjë zgjatje e vlefshmërisë së ofertës me marrëveshje vullnetare nga ofertuesi përkatës?		
		A kanë ofruar të gjithë ofertuesit, zgjatja e vlefshmërisë së ofertës së të cilëve është pranuar nga ana e AK, një vlefshmëri të zgjatur të sigurisë së tenderit?		
	Ndryshimet ose tërheqjet e ofertave	Si janë trajtuar modifikimet apo tërheqjet e ofertave që janë marrë para afatit për dorëzimin e ofertave? Po në lidhje me ndonjë të pranuar pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave?		
		Pranueshmëria (baza përjashtimi) dhe kualifikimi i ofertuesve		
	Pranueshmëria (statusi i personit fizik ose juridik)	A ka pasur ndonjë rast në procedimin e AK që diskriminon kandidatët apo ofertuesit vetëm për shkak të statusit të personave fizik apo juridik?		
	Identifikimi i personave kryesorë i	Nëse AK ka kërkuar që ofertuesi të ofrojë emrat dhe kualifikimet përkatëse të personave që do të përfshihen në zbatimin e kontratës së prokurimit, a është e përshtatshme për ta bërë këtë? (p.sh. ka pasur kontrata prokurimi për shërbimet e konsulencës për punimet publike, ose a ka pasur kontrata furnizimi, përveç shërbimeve dhe/ose vendndodhjes dhe instalimit?)		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Bazat e pranueshmërisë dhe përjashtimit	A është bllokuar ndonjë ofertues nga pjesëmarrja në procedurën e prokurimit për shkaqet e përjashtimit të përcaktuara në Ligjin e Prokurimit (aftësia paguese, përjashtimi i detyrueshëm në rastin e një aktgjykimi të formës së prerë për veprimtari të ndryshme kriminale apo sjellje të pahijshme profesionale, sjellje të pahijshme profesionale, mospagim të detyrimeve fiskale dhe të sigurimeve shoqërore; integriteti i informacionit (dhënia e informacioneve të rreme në procedurën e prokurimit ose mosdhënia e informacioneve të kërkuara), kapaciteti ligjor për kontratë, regjistrimi në regjistrin profesional ose të tregtisë)		
	Dëshmia e pranueshmërisë	A është kërkuar të ofrohet dëshmia e përputhjes me ato baza të pranueshmërisë/përjashtimit nga ofertuesit? Nëse dëshmia është kërkuar, a e ka pranuar AK dëshminë (lëshimin e një ekstrakti nga procesverbali gjyqësor ose një dokument ekuivalent i lëshuar nga një autoritet kompetent gjyqësor ose administrativ ose, në lidhje me përmbushjen e detyrimeve tatimore në Shqipëri ose në vendin e ofertuesit, ose në lidhje me dhënien e informacionit të rremë, një certifikatë të lëshuar nga autoriteti kompetent)		
		Nëse AK ka pasur dyshime në lidhje me gjendjen personale të një ofertuesi (sa i përket çështjeve të pranueshmërisë/përjashtimit), a ka aplikuar AK tek autoritetet kompetente për të marrë informacion për të zgjidhur dyshimet (duke përfshirë autoritetet kompetente të një vendi të huaj në rastin e një ofertuesi nga ai vend)?		
	Çertifikatat e sigurimit të kualitetit të palëve të treta	A ka kërkuar AK-ja prodhimin e certifikatave të sigurimit të kualitetit të palëve të treta? Nëse po, a ka pranuar AK-ja burime alternative të dëshmisë së standardeve të sigurimit të cilësisë së ofertuesit të nënkuptuar nga një certifikim i tillë?		

	Zbatimi i përjashtimeve	Nëse aplikohen përjashtime, a janë zbatuar këto përjashtime? A është lejuar ndonjë ofertues të marr pjesë edhe pse ai është subjekt përjashtimi?		
	Shpалosja e kërkesave për pranim/ përjashtim dhe kualifikim	A janë paraqitur kërkesat për pranim dhe kualifikim në kërkimin e pjesëmarrjes në procedurat e prokurimit? A është aplikuar vetëm kërkesa e shpалosur në procedurën e prokurimit?		
		A kanë qenë me saktësi të mjaftueshme kërkesat e kualifikimit të specifikuar në njoftimin e kontratës/dokumentet e ofertimit?		
	Kërkesat e kualifikimit	A ishin kërkesat e kualifikimit brenda fushëveprimit të kërkesave të kualifikimit të lejuara të parashikuara në Ligjin e Prokurimit (kualifikimi profesional, kapaciteti teknik, kapaciteti ekonomik dhe financiar)?		
	Vlerësimi i kualifikimeve në bazë të kalimit/ngeljes	A janë vlerësuar kualifikimet veçmas nga vlerësimi i ofertave, në mënyrë që të sigurohet miratimi/dështimi sesa vlerësimi krahasues i kualifikimeve?		
	Proporcionaliteti i kërkesave të kualifikimit	A janë kërkesat e kualifikimit proporcionale me natyrën dhe madhësinë e kontratës së prokurimit?		
	Pajtueshmëria me politikat e qëndrueshme të prokurimit	Aty ku është kërkuar, a kanë kandidatët dëshmi të përputhjes me standardet e kërkuara të menaxhimit të mjedisit, apo politika të tjera të qëndrueshme të prokurimit?		
	Jo-diskriminimi	A ishin diskriminuese kërkesat e kualifikimit?		
	Pjesëmarrja e shoqatave	Në rastin e pjesëmarrjes nga një shoqatë e operatorëve ekonomik si ofertues, a është themeluar zyrtarisht shoqata para dorëzimit të ofertës në procedurë?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Marrëveshja formale e shoqatës	A është formalizuar shoqata në formën e një marrëveshjeje të noterizuar që tregon përfaqësuesin, përqindjen e pjesëmarrjes ose punën/shërbimet specifike të secilit anëtar, autorizimin e përfaqësuesit për të paraqitur ofertën dhe për të nënshkruar kontratën e prokurimit në emër të shoqatës? A është përfshirë marrëveshja me shkrim e shoqatës në informacionin e kualifikimit të dorëzuar në procedurën e prokurimit?		
Kërkesat e pranueshmërisë/përrjashtimit dhe anëtarët e shoqatës	A ka konstatuar AK-ja që secili anëtar i shoqatës plotëson kërkesat e pranueshmërisë/përrjashtimit të zbatueshme për ofertuesit?		
Vlerësimi i kualifikimeve të shoqatës	A janë vlerësuar kualifikimet e shoqatës në bazë të asaj se kërkesat ekonomike dhe financiare mund të plotësohen kumulativisht nga shoqata në tërësi, ndërsa kërkesat teknike mund të plotësohen nga anëtari i veçantë që do të kryejë veprimtarinë në të cilën bën pjesë kërkesa e kualifikimit teknik?		
Rregulli dhe shoqatat e një oferte për ofertues	A është zbatuar rregulli “një ofertë për ofertues” (dmth., Një anëtar i një shoqate që paraqet një ofertë nuk mund të dorëzojë një ofertë në mënyrë individuale ose gjithashtu të marrë pjesë në një ofertë tjetër)?		
	A ka konstatuar AK-ja pranueshmërinë dhe kualifikimet e ofertuesit fitues?		
Sistemi i kualifikimit	Nëse AK ka një sistem kualifikimi, a funksionon ekzistenca e tij dhe procedura për kandidatët që të aplikojnë për t’u regjistruar në sistemin e shpallur nëpërmjet publikimit të një njoftimi?		
	A kanë mundësi operatorët ekonomik të interesuar të aplikojnë për regjistrim në çdo kohë?		

		A janë njoftuar kandidatët për rezultatin e aplikimeve të tyre, duke përfshirë, në rast të refuzimit, arsyet për refuzimin?		
		Hapja e ofertave		
	Koha dhe vendndodhja e hapjes së ofertave	A është bërë hapja e ofertave në orën, datën dhe vendndodhjen e njoftuar te ofertuesit në dokumentet e tenderit?		
	Refuzimi i ofertave të vonuara	A ka refuzuar AK-ja dhe a ka kthyer të pahapur ndonjë dhe të gjitha ofertat e marra pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave?		
	Ftesë për ofertuesit	A ka ftuar AK-ja të gjithë ofertuesit në hapjen e ofertave?		
	Hapja e të gjitha ofertave	A janë hapur të gjitha ofertat e dorëzuara (me përjashtim të ofertave të vonuara të dorëzuara pas afatit të fundit për dorëzimin e ofertave) në hapjen e ofertave?		
		Kur është aplikuar metoda e kërkesës për propozime, a janë hapur propozimet në praninë e operatorëve ekonomikë pjesëmarrës?		
	Procedura e hapjes së ofertave	A është kryer hapja e ofertave në mënyrën e përcaktuar për llojin e veçantë të qasjes së dorëzimit të ofertave të kërkuara nga dokumentet e ofertimit?		
		A është lexuar me zë të lartë i gjitha informacioni i kërkuar gjatë hapjes së ofertave (emri dhe adresa e çdo ofertuesi që dorëzon ofertën, dokumentacioni ligjor dhe çdo dokument tjetër që kërkohet të dorëzohet si pjesë e ofertës dhe çmimi i tenderit)?		
		Në rastin e një procedure me dhënie sipas kriterit të çmimit të ofertës më të ulët, a është nënshkruar oferta ekonomike nga të gjithë anëtarët e komisionit?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		A është kryer hapja e ofertave në prokurimin elektronik në përputhje me rregullat e aplikueshme të prokurimit elektronik? A është regjistruar automatikisht në sistem dokumentacioni i paraqitur nga ofertuesit dhe informacioni kryesor në lidhje me ofertat, në rastet e procedurave të dhënies me anë të mjeteve elektronike?		
	Raporti i hapjes së ofertave	A është lexuar me zë të lartë informacioni në hapjen e ofertave të regjistruara në raportin e procedurës së prokurimit dhe a i ishte vënë menjëhere në dispozicion të gjithë ofertuesve, së bashku me dokumentet e ofertimit (nga publikimi në faqen e internetit)? A ishin të pranishëm ofertuesit në hapjen e ofertave për disponueshmërinë e raportit duke përfshirë procesverbalin e ceremonisë së hapjes së ofertave?		
	Hapja e propozimeve për shërbime konsulence	Në prokurimin e shërbimeve të konsulencës, a janë hapur menjëherë materialet që përmbajnë propozimet teknike pas skadimit të afatit për dorëzimin e propozimeve? A janë mbajtur të mbyllur zarfat që përmbanin propozimet financiare deri në hapjen publike të propozimeve financiare?		
		A janë hapur zarfat që përmbanin propozimet financiare në prani të konsulentëve që zgjedhën të merrnin pjesë personalisht ose nëpërmjet telekonferencës apo mjeteve të tjera të përshtatshme elektronike? A ka hapur AK vetëm propozimet financiare të konsulentëve, propozimet teknike të cilëve kanë arritur pikën minimale të kërkuar teknike të specifikuar në kërkesën për propozime?		
		Vlerësimi i ofertave		
	Çështjet e kohës	Nëse komisioni i vlerësimit ka konsideruar të kërkojë më shumë se një ditë për vlerësimin e ofertave, a i ka njoftuar ai ofertuesve kohën dhe datën		

		se kur do t'i komunikohen ofertuesve rezultatet e vlerësimit të ofertës teknike (nëse ka) dhe ofertës ekonomike dhe renditjen përfundimtare të ofertave?		
	Sqarimi i ofertave	A është bërë me shkrim ndonjë kërkesë për sqarim të ofertës dhe përgjigja e ofertuesit?		
	Kohëzgjatja e vlerësimit të ofertave	A ka qenë kohëzgjatja e vlerësimit të ofertave jo më shumë se 20 ditë (me përjashtim të rastit të procedurës së negociuar, me ose pa publikim paraprak)?		
	Renditja përfundimtare e ofertave	A i ka njoftuar AK ofertuesve renditjen përfundimtare të ofertave brenda 20 ditëve nga afati i fundit për dorëzimin e ofertave (me përjashtim të rastit të procedurës së negociuar (me ose pa publikim paraprak), rast në të cilin nuk zbatohet afati prej 20 ditësh?		
	Konfidencialiteti	A ka ndonjë dëshmi të konfidencialitetit të procesit të vlerësimit të ofertave që është komprometuar?		
	Komisioni i vlerësimit të ofertave	A është krijuar një komision për vlerësimin e ofertave, i përbërë nga të paktën tre persona (ose ndonjë numër tjetër i anëtarëve), të cilët janë specialistë në fushën përkatëse dhe të cilët nuk janë përfshirë në përgatitjen e dokumenteve të tenderit?		
		A është kryesuesi një zyrtar i lartë drejtues i AK-së?		
	Oferta jo normalisht të ulëta	A ka kundërshtuar AK-ja ndonjë ofertë për shkak të çmimit të saj që është konsideruar si jonormal i ulët? A ka pasur ndonjë refuzim të ofertës si të parregullt të ulët vetëm pasi ofertuesit përkatës i është dhënë mundësia për të justifikuar bazën për çmimin e ulët në përputhje me listën indikative të faktorëve të mundshëm të parashikuar në Ligjin e Prokurimit? A janë vërtetuar arsyet dhe a ka qenë e mundur të sqaroheshin dyshimet? A i		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		është njoftuar ofertuesit ndonjë refuzim i tillë me arsyetime të mjaftueshme?		
	Korrigjimi i gabimeve aritmetike	A ishte ndonjë korrigjim i një gabimi matematikor në një ofertë të kryer në përputhje me procedurën e përshkruar dhe a i është njoftuar ofertuesit përkatës?		
		A ka refuzuar AK ofertën e ofertuesit që ka refuzuar të pranojë korrigjimin e AK të një gabimi matematik dhe a ka konfiskuar sigurimin e ofertës së ofertuesit?		
	Devijime të vogla	Pas zbulimit të ndonjë devijimi të vogël në një ofertë, a është bazuar nocioni i përgjegjshmërisë thelbësore të ofertave në kërkesat në dokumentet e tenderit, duke u bazuar në dallimin e devijimeve të vogla nga devijimet materiale të aplikuara në mënyrë që të mos refuzoheshin vetëm në bazë të asaj që përmbante devijime të vogla?		
	Blerjet me vlerë të vogël	A i është dhënë kontrata operatorit ekonomik që ka dorëzuar kuotimin më të ulët të çmimit në përputhje me kërkesat e AK-së?		
	Negocimi	A ka pasur ndonjë negociim? Kur janë kryer negociatat ose rregullime të hollësishme të ofertave, a janë lejuar ato brenda mënyrës së aplikimit të metodës së prokurimit?		
		Në procedurat e negociuara, a i është ofruar barazia e trajtimit dhe shpërndarjes së informacionit të gjithë ofertuesve gjatë negociatave?		
	Baza e shpërblimit	A është vendosur dhënia e kontratës në pajtim me kriteret e shpalosura në dokumentet e ofertimit?		
	Kriteret për dhënie kontrate në bazë të ofertës me	Kur dhënia e kontratës është bërë në bazë të ofertës më ekonomike, a:		

	përfitim më të madh ekonomik	<ul style="list-style-type: none"> • Janë treguar qartë kriteret? • Është specifikuar ponderimi relativ i secilit kriter ose një sërë me një përhapje maksimale të përshtatshme? • Janë renditur kriteret në rendin zbritës të rëndësisë, kur nuk ishte e mundur të vlerësohen vlerat e ponderimit paraprakisht? • Ishin kriteret të ndryshme nga ato të përcaktuara në kualifikimin e ofertuesve? 		
		A janë këto nën kritere të lidhura me objektin e kontratës, duke reflektuar fokusin kryesor dhe rëndësinë e elementeve të performancës?		
		A është koeficienti i ponderimit koherent, bindës dhe duke lënë pak hapësirë për arbitrimin, vlerësimin e rastësishëm dhe renditjen?		
		A janë kriteret të përshtatshme për të identifikuar tenderin që ofron vlerën më të mirë për para? A ka pasur një bazë të shëndoshë për rezultatet e aplikuarat për kriteret dhe a ishte rezultati i balancuar mirë? A i është dhënë çmimit një ponderim i arsyeshëm?		
	Përshtatshmëria e llogaritjeve	A janë përdorur llogaritjet në vlerësim të përshtatshëm dhe të saktë?		
	Integriteti në vlerësimin e ofertave	A ka ndonjë dëshmi të fshehtësisë midis ofertuesve?		
		A ka ndonjë dëshmi të lëshimit të paautorizuar të informacioneve apo kontakteve në dukje të panevojshme me personelin e ofertuesve gjatë vlerësimit dhe, nëse është e aplikueshme, proceset e negociatave?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		Përveç rastit të procedurave të negociuara, a janë kërkuar sqarimet e ofertave dhe a janë ofruar ato vetëm me shkrim?		
		A ka ndonjë dëshmi të favorizimit ndaj një kontraktori të caktuar gjatë procesit të vlerësimit dhe negociatave?		
		A ka ndonjë dëshmi të ndonjë individi në komisionin e vlerësimit që të jetë i njëanshëm?		
		A ka ndonjë dëshmi të ndonjë presioni të jashtëm apo të lartë për të arritur një rezultat specifik?		
	Dokumentimi i vlerësimit të ofertave	A është përgatitur një raport vlerësimi i ofertave?		
		Dhënia e kontratës, njoftimi dhe nënshkrimi		
	Njoftimi për dhënien e kontratës	A i është dhënë njoftimi i dhënies së kontratës nga kryetari i AK-së menjëherë ofertuesit të suksesshëm, duke përfshirë arsyet për refuzimin e ofertës përkatëse (brenda 5 ditëve nga marrja e renditjes përfundimtare të ofertave dhe pas vendosjes së ankesave)? A përmban njoftimi të gjithë informacionin e kërkuar?		
	Njoftim për ofertuesit e pasuksesshëm	A janë njoftuar në kohë të gjithë ofertuesit e pasuksesshëm (brenda 5 ditëve nga vendimi për dhënien e kontratës), që përmban të gjitha informacionet e kërkuara?		
	Publikimi i njoftimeve për dhënien e kontratës	A është dorëzuar njoftimi për dhënien e kontratës te APP për botim në kohën e duhur dhe a i përmban ai të gjitha informacionet e kërkuara? A është zbatuar procedura e publikimit që ka të bëjë me prokurimin elektronik kur është e aplikueshme?		

	Nënshkrimi i kontratës	A është nënshkruar një kontratë në përputhje me dokumentet e tenderit brenda afatit të aplikueshëm, dhe ndërsa oferta ishte ende e vlefshme?		
	Dështimi i ofertuesit të suksesshëm për të nënshkruar kontratën	Nëse ofertuesi i suksesshëm nuk ka nënshkruar kontratën, a ka konfiskuar AK-ja sigurinë e tenderit?		
		Nëse ofertuesi i suksesshëm nuk e nënshkruan kontratën e prokurimit, a ka zgjedhur AK-ja ofertuesin e radhës për dhënie kontrate? A është përdorur rivendosja e renditjes të ofertuesit të radhës me kusht që kur zbatohet kriteri i çmimit të ofertës më të ulët, diferenca në çmimet e ofertës së ofertuesve të parë dhe të radhës nuk duhet të tejkalojë shumën e sigurisë së tenderit?		
	Kërkesa për propozime (vlera e ulët)	Në rastin e kërkesës për propozime, a ka njoftuar komisioni renditjen e propozimeve për ofertuesit brenda 5 ditëve nga paraqitja e propozimeve dhe brenda 5 ditëve nga ky njoftim të përgatis dhe dorëzojë tek AK-ja për miratim një raport narrativ të procedurës? Pas miratimit, a ka dërguar AK-ja një njoftim për dhënien e kontratës operatorit të suksesshëm ekonomik, duke përfshirë ftesën për të nënshkruar kontratën e prokurimit?		
	Anulimi i kontratës së nënshkruar para kohe (në pritje të ankesës)	Nëse një kontratë është nënshkruar gjatë kohës që një procedurë administrative e shqyrtimit (ankimit) ishte ende në proces, a është kontrata e pavlefshme?		
		Përdorimi i marrëveshjeve kornizë		
1	Vendimi për të përdorur një marrëveshje kornizë	A është i përshtatshëm përdorimi i një marrëveshje kornizë nën rrethanat?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

2	Vlerësimi i vlerës	A është llogaritur si duhet vlera e parashikuar e marrëveshjes kornizë?		
3	Zgjedhja e formatit	A është zgjedhur një format i përshtatshëm për marrëveshjen kornizë (furnitori i vetëm, me të gjitha kushtet dhe afatet e kontratave të ardhshme të vendosura në marrëveshjen kornizë, ose shumë furnitorë, me të gjitha kushtet dhe afatet e kontratave të ardhshme të vendosura në marrëveshjen kornizë ose nuk janë vendosur)?		
4	Metoda e prokurimit dhe botimi paraprak	A është vendosur marrëveshja kornizë mbi bazën e një metode të prokurimit që përfshin publikimin paraprak, dhe nëse jo, a është vendosur ajo në kontekstin e një kontrate sektoriale duke përdorur procedurat e negociuara pa publikim paraprak?		
5	Dhënia e informacioneve shpjeguese në njoftimin e kontratës	A janë zbuluar informacionet e kërkuara në njoftimin e kontratës (se procedura e prokurimit do të rezultojë në një marrëveshje kuadër, AK-ja do të marr pjesë në marrëveshjen kornizë, procedura që duhet të ndiqet në dhënien e kontratave sipas marrëveshjes kornizë)?		
6	Numri minimal i operatorëve ekonomik	Në rastin e një marrëveshjeje kornizë me shumë furnitorë, a janë angazhuar së paku tre operator ekonomik? Nëse nuk ishte e mundur të përfshiheshin të paktën tre operator ekonomik, cila ishte arsyeja?		
		Në rast se nuk ishte e mundur që të përfshiheshin tre operator ekonomik, a ishin dy të angazhuar?		
7	Kriteret për zgjedhjen e operatorëve ekonomikë	A ishin të përshtatshme kriteret e vlerësimit të ofertave të para-zbuluara të aplikuara në vlerësimin e ofertave të dorëzuara nga operatorët ekonomikë që kërkonin të angazhoheshin në kriteret e vlerësimit të ofertave të marrëveshjes kornizë?		
8	Kohëzgjatja	A është vendosur kohëzgjatja e marrëveshjes kornizë brenda kufirit të përgjithshëm katërvjeçar?		

		Nëse e tejkalon këtë kohëzgjatje, cilat janë arsyet për një kohëzgjatje më të madhe?		
9	Procedurat e dhënies së kontratës	A janë zbatuar procedurat dhe kriteret e aplikueshme dhe të paracaktuara për dhënien e kontratave sipas marrëveshjes kornizë (...)?		
10	Njoftimet për dhënien e kontratës	A janë botuar njoftime lidhur me dhënien e kontratave sipas marrëveshjes kornizë?		
11	Prokurimi i kufizuar në marrëveshjen kornizë	A kanë kufizuar AK-të (që marrin pjesë në marrëveshjen kornizë) prokurimin e sendeve të disponueshme nga marrëveshja kornizë për t'i siguruar ato përmes kësaj marrëveshje kornizë? A kanë prokuruar AK-të sende sipas marrëveshjes kornizë vetëm për veten e tyre?		
12	Vlera totale e blerjeve	A është dhënë vlera totale e kontratave nga AK sipas marrëveshjes kornizë brenda vlerës së parashikuar të marrëveshjes kornizë?		
13	Shoqatat e operatorëve ekonomikë; nënkontraktimi	A është angazhuar ndonjë nga operatorët ekonomikë në marrëveshjen kornizë (nëse ai ka qenë një variant i shumë furnitorëve), angazhuar në shoqata me operatorë të tjerë ekonomik të angazhuar në marrëveshjen kornizë për qëllime të marrjes së kontratave sipas marrëveshjes kornizë, ose të nënkontrakttojë me operatorë të tjerë ekonomik të angazhuar në marrëveshjen kornizë për qëllimet e zbatimit të kontratave të dhëna sipas marrëveshjes kornizë?		
14	Më pak se numri minimal i OE; humbja e kualifikimeve	A janë aplikuar procedurat e duhura në rastin kur pjesëmarrja e operatorëve ekonomikë në një marrëveshje kornizë është nën numrin minimal të kërkuar ose kur një operator ekonomik nuk ka kualifikimet e kërkuara?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		Procedurat për dhënien e kontratave sektoriale		
	Zbatueshmëria e Kapit. VI	A është bazuar dhënia e një kontrate sektoriale në përputhje me procedurat në Kap. VI të Ligjit të Prokurimit në një klasifikim të saktë të kontratës si një kontratë sektoriale që i nënshtrohet Kapit. VI?		
	Përfshirja nga kapitulli. VI	A ishte i përshtatshëm një përfshirje i një kontrate sektoriale nga zbatimi i Kapit. VI?		
	Përfshirja nga LPP	A ishte i përshtatshëm përfshirja e dhënies së një kontrate sektoriale nga zbatimi i Ligjit të Prokurimit?		
	Zgjedhja e metodës së prokurimit	Në rastin e dhënies së një kontrate sektoriale objekt i Kapit. VI, a është korrekte zgjedhja e metodës së prokurimit?		
		Anulimi i procedurave të prokurimit		
	Anulimi vetëm për arsye të lejuara	Nëse procedura e prokurimit është anuluar, a është bazuar anulimi në një nga arsyet e lejuara?		
	Njoftimi i anulimit të ofertuesve	A i është komunikuar anulimi nga AK të gjithë kandidatëve ose ofertuesve brenda 5 ditësh nga vendimi i anulimit, duke përfshirë arsyet për anulimin?		
	Publikimi i njoftimit të anulimit	A ka publikuar AK një njoftim për anulimin e procedurës brenda 5 ditëve nga vendimi i anulimit në të njëjtën mënyrë si është publikuar njoftimi përkatës i kontratës?		
		Regjistrat dhe dosjet e procedurave të prokurimit		
	Procesverbalet e mbledhjeve të komisioneve	A janë përgatitur procesverbalet për secilën mbledhje të secilit komision të përfshirë në zbatim, duke përfshirë përgatitjen e njoftimeve dhe dokumenteve për kërkesë dhe vlerësimin e ofertave?		

		A janë nënshkruar procesverbalet nga të gjithë zyrtarët e përfshirë?		
	Raporti i vlerësimit	A është përgatitur një raport për vlerësimin dhe renditjen e ofertave?		
	Regjistrimi i procedurës së prokurimit	A është mbajtur një regjistër i procesit të prokurimit, i cili përmban në mënyrë gjithëpërfshirëse informacionin e kërkuar?		
	Zyrtari përgjegjës	A ka caktuar AK-ja një anëtar të Njesisë së Prokurimit për çdo kohë që të jetë përgjegjës për regjistrimin e secilit hap të procedurës së prokurimit		
	Raporti i gjeneruar elektronikisht	Në rastin e prokurimit elektronik, a është pjesë e dosjes së prokurimit raporti i gjeneruar nga vetë sistemi?		
		A pasqyron regjistrimi ndonjë mendim [që përputhet] [ndryshe], dhe çdo votim në komisionin e vlerësimit?		
	Nënshkrimi i regjistrimit	A është nënshkruar teksti përfundimtar i regjistrimit nga të gjithë anëtarët e çdo komisioni të përfshirë në zhvillimin e procedurës së prokurimit?		
	Dosja e prokurimit	A është krijuar dhe mirëmbajtur një dosje e prokurimit?		
		A përmban ajo në mënyrë gjithëpërfshirëse dokumentet e kërkuara?		
		Në rastin e prokurimit elektronik, a është bërë pjesë e dosjes së prokurimit raporti i gjeneruar nga vetë sistemi?		
		Në rastin e blerjeve me vlerë të vogël nën 10,000 lekë, a është dokumentuar transaksioni në bazë të një fature?		
	Formularët e APP-së	Nëse APP-ja ka lëshuar formularin për atë lloj [vlere të vogla] të transaksionit, a janë përdorur ata formular?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		Etika dhe aspektet e llogaridhënies		
	Ankesat e dorëzuara në AK	A janë paraqitur ankesa? Nëse po, cilat shkelje akuzojnë ankesat?		
	Pajtueshmëria me afatet	A ka shqyrtuar AK-ja dhe a ka vendosur në kohën e duhur për ankesat e paraqitura në përputhje me afatet e kërkuara për shqyrtim dhe vendim nga AK-ja?		
	Pezullimi	Me marrjen e një ankese të parashtruar në kohë, a ka pezulluar AK-ja procedurën e dhënies së kontratës në vazhdim derisa ankesa të shqyrtohet dhe të vendoset nga AK-ja?		
	Vendimet e ankesës nga AK	Cilat janë vendimet e marra nga AK-ja për çdo ankesë të paraqitur në kohë në AK?		
	Njoftim për PPC të apelit	Pas marrjes së informacionit në lidhje me një ankesë në PPC, a ka pezulluar AK-ja procedurën e dhënies së kontratës në vazhdim dhe a ka njoftuar PPC se ka marrë informacion për një ankesë në PPC?		
	Bashkëpunimi me hetimin e PPC	A përputhet AK-ja me kërkesat për informacion, dokumentacion dhe dosje dhe kërkesat për marrjen në pyetje, në lidhje me një hetim administrativ të PPC-së?		
	Mjetet juridike PPC	Nëse PPC e ka mbështetur ankesën, cilat janë mjetet juridike të PPC-së? A ka zbatuar AK-ja mjetet juridike të urdhëruara nga PPC-ja?		
	Konfidencialiteti	A ka siguruar komunikimi, shkëmbimi dhe ruajtja e informacionit konfidencialitetin e tenderëve dhe kërkesave për pjesëmarrje?		
		A është bërë e njohur përmbajtja e tenderëve dhe kërkesave për pjesëmarrje të vetëm pas skadimit të afatit të caktuar për dorëzimin e tyre?		

	Praktikat korruptive	A janë refuzuar ofertat, ose kërkesat për të marrë pjesë, të prirura nga nxitjet e korruptuara apo konfliktet e interesit?		
		A ka ndonjë dëshmi të çertifikatave të rreme sa i përket kualifikimit ose kualifikimit të ofertuesve?		
	Njoftim tek prokurori	A janë njoftuar autoritetet e ndjekjes penale për veprat penale?		
	Konflikti i interesit	A kanë nënshkruar zyrtarët e përfshirë në përpunimin e deklaratave të prokurimit deklarimin e konfliktit të interesave pa konflikt?		
		A kanë marr pjesë zyrtarët e prekur nga konfliktet e interesit të operatorëve ekonomik në procedurën e prokurimit të zëvendësuar para se procedura e prokurimit të lejohej të vazhdonte?		
		A ka udhëhequr kreu i AK-së ndonjë komision në procesin e prokurimit? A ka pasur ndonjë përfshirje të kreut të AK-së në procesin e dhënies së kontratës të kufizuar vetëm në ato ndërhyrje të parashikuara në kornizën ligjore për prokurim?		
		A ka pasur persona përgjegjës për përgatitjen e dokumenteve të tenderit edhe anëtarë të komisionit të vlerësimit të ofertave? A ka pasur të pranishëm anëtarë të Njësisë së Prokurimit që morën pjesë në përgatitjen e dokumenteve të tenderit gjatë hapjes dhe vlerësimit të ofertave? Nëse po, a kanë votuar [ose ndikojnë në vlerësimin e ofertave, ose shprehin mendime të ndryshme nga kur kërkohet të bëjnë këtë, ose kryejnë ndonjë funksion tjetër përveç atij mbështetës?		
		Në rastin e detyrave të konsulencës, konsulentët që kanë konflikt interesi përjashtojnë nga dhënia e kontratës (konflikti ndërmjet aktiviteteve të konsultimit dhe prokurimit të mallrave, punëve apo shërbimeve; konflikti		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

		midis detyrave të konsultimit; marrëdhënie me stafin e autoritetit kontraktues?		
	Konfidencialiteti	A janë ndjekur detyrimet e konfidencialitetit?		
		Menaxhimi i kontratave		
	Përputhshmëria e kushteve të kontratës me dokumentet e tenderit	A janë pasqyruar kushtet e kontratës të parashikuara në dokumentet e prokurimit dhe me rezultatin e procedurës së prokurimit?		
	Monitorimi i performancës	A kontrollon një zyrtar i kualifikuar siç duhet cilësinë e performancës ndaj kushteve të kontratës?		
		A ekziston një regjistër adekuat dhe i përshtatshëm për mbikëqyrjen e performancës dhe çfarëdo veprimi që rezulton apo ndjekë?		
		A janë përgatitur raportet e përfundimit për vërtetimin e ekzekutimit të buxhetit dhe për pajtimin me programin e buxhetit?		
		A është kryer kontrata në përputhje me afatet dhe kushtet e kontratës?		
	Mjetet juridike për mospërputhje	A ka procedura të vendosura për trajtimin dhe dokumentimin e moszbatimit dhe kthimin e mallrave?		
	Prokurime të tjera	A ishin punime shtesë rreptësisht të nevojshme për përfundimin e performancës sipas kontratës?		
		A ishin punimet shtesë të shkaktuara nga një shkak që nuk kishte ekzistuar më parë?		
		A ishin punime shtesë rreptësisht të nevojshme për përfundimin e performancës sipas kontratës?		

		A është e mundur që punimet shtesë të mos ndahen teknikisht apo ekonomikisht nga kontrata origjinale pa ndonjë shqetësim të madh?		
		A arrijnë punimet shtesë në jo më shumë se [...] % të kontratës fillestare?		
		A janë tarifuar punimet shtesë me çmimet e njësisë të rëna dakord në kontratën fillestare?		
		A ishin dërgesat shtesë një zëvendësim i pjesshëm për furnizimet ose instalimet normale apo zgjerimin e furnizimeve ose instalimeve ekzistuese?		
		A do të detyronte një ndryshim i furnitorit autoritetin kontraktues për të blerë materiale që paraqesin karakteristika të ndryshme teknike që rezultojnë në papajtueshmëri ose në vështirësi teknike në punë dhe mirëmbajtje?		

SHTOJCAT E BASHKALIDHURA ME PERFORMANCËN E PROKURIMIT

SHTOJCA B. KOHA QË DUHET PËR PËRPUNIMIN E PROKURIMIT

Efikasiteti i operacioneve të prokurimit (datat kryesore dhe afatet kohore në procesin e dhënies së kontratës)											
	Publikimi i njoftimit të kontratës	Afati i fundit për dorëzimin e aplikimeve për pjesëmarrje	Publikimi i shpalljes së rezultateve të listës së shkurtër	Ftesa për ofertë për ofertuesit	Afati i fundit për dorëzimin e ofertave/propozimeve	Hapja e ofertave	Hapja e propozimeve financiare	Njoftimi për dhënien e kontratës	Parashtrimi i ankesës në AK	Vendimi mbi ankesën	Nënskrimi i kontratës
Data											
Publikimi i njoftimit të kontratës											
Afati i fundit për dorëzimin e aplikimeve për pjesëmarrje											
Afati i fundit për dorëzimin e aplikimeve											

për pjesëmarrje										
Publikimi i shpalljes së rezultateve të listës së shkurtër										
ftesa për ofertë për ofertuesit										
afati i fundit për dorëzimin e ofertave/ propozimeve										
hapja e ofertave										
Hapja e propozimeve financiare										
Njoftimi për dhënien e kontratës										

Kontrolli i Lartë i Shtetit

parashtrimi i ankesës në AK											
vendimi mbi ankesën											
Nënshkrimi i kontratës											

SHTOJCA C. LISTA E PLOTË E KONTROLLIT PLOTËSUES TË AUDITIMIT TË PERFORMANCËS TË AK-SË

	Pyetjet e auditimit të performancës	Përgjigja e AK	Rezultatet dhe komentet e KLSH
	Administrimi dhe menaxhimi i funksionit të prokurimit		
Struktura dhe menaxhimi	A është struktura, organizimi, menaxhimi, planifikimi dhe monitorimi i prokurimit efikas dhe efektiv? A është burimi i duhur funksioni i prokurimit?		
	A janë krijuar zinxhirët e qartë të përgjegjësisë? A janë efikase dhe efektive kontrollet e brendshme?		
	A është zbatuar ndarja e detyrave?		
Aftësitë e stafit	A ka AK-ja stafin me aftësitë e nevojshme për arritjen e vlerës për para në prokurimin dhe zbatimin e menaxhimit të kontratave?		
Ndërtimi i kapaciteti	A i janë siguruar rregullisht stafit të prokurimit dhe anëtarëve të komisioneve zbatuese kurse për ngritjen e kapaciteteve?		
	Numri mesatar i ditëve të trajnimit të ndjekura për anëtar stafi		
Mbajtja e të dhënave	Përqindja e prokurimeve të gjetura me regjistrime që mbahen jo të plota (identifikoni një mostër të rastësishme prej të paktën 10 proceseve të prokurimit dhe kontrolloni të dhënat)		
Rishikimi i performancës	A ka rishikime dhe analiza të rregullta të performancës së funksionit/njesisë së prokurimit? A kryhen analiza dhe vlerësime të zbatimit të prokurimit? A identifikojnë ato mënyra për të eliminuar parregullsitë, mungesat dhe mungesën e efikasitetit?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Planifikimi dhe përgatitja		
Arsyetimi i prokurimit	A ishte aktiviteti i prokurimit në përputhje me operacionet dhe rendin e programit të AK-së? A janë ndërmarrë hapa për të siguruar që prokurimi të jetë në përputhje me nevojat e Autoritetit Kontraktues dhe qëllimet e synuara? A janë marrë parasysh planet zhvillimore socio-ekonomike, programet kombëtare, prokurimet e tjera?		
	A ishte qëllimi i prokurimit dhe shpenzimet e përfshira të arsyeshme dhe proporcionale në krahasim me nevojat e Autoritetit Kontraktues dhe rezultatet e pritshme?		
Planifikimi	A janë iniciuar, përpunuar dhe miratuar propozimet e prokurimit nga zyrtarët e autorizuar pa asnjë rast tejkalimi?		
Regjistri i parashikimeve të prokurimit	Përqindja e prokurimit që nuk është parashikuar në Regjistrin e Parashikimit të Prokurimit?		
Strategjia e prokurimit	A është zhvilluar një strategji e prokurimit në veçanti për vlera më të larta ose prokurime komplekse? A është kryer hulumtimi i tregut? A është kryer planifikimi i duhur i rrjedhës së parasë?		
	Në rastin e prokurimit plotësues apo të lidhur me atë, a është planifikuar siç duhet renditja dhe kohëzgjatja e prokurimit?		
Përzgjedhja e konsulentëve	A janë angazhuar konsulentët për përgatitjen dhe zbatimin e prokurimit të përzgjedhur në mënyrë të pavarur duke përdorur procedurat në pajtim me LPP-në (përfshirë çdo konsulent të angazhuar për shqyrtimin e analizës së përfitimeve të kostos dhe vlerësimin e riskut)?		

Konceptet e zinxhirit furnizues	A janë zbatuar konceptet dhe vlerësimet e menaxhimit të zinxhirit të furnizimit?		
Historia e blerjes	Deri në ç'masë ishte përvoja e fituar në prokurimet e mëparshme të marra në konsideratë në planifikimin e prokurimit?		
Menaxhimi i riskut	Si janë vlerësuar, zbutur, alokuar dhe monitoruar risqet?		
	Ishte e përshtatshme zgjedhja e formatit të kontratës? p.sh., çmimi fiks ose i rregullueshëm?		
	Aty ku është e aplikueshme, a janë mekanizmat përkatës të lehtësimit të risqeve të përfshira në kontratën e prokurimit (p.sh., siguria e performancës, garancia, sigurimi)?		
Krahasimi i qasjeve të prokurimit	A janë marr parasysh avantazhet dhe disavantazhet e prodhimit vendas, burimet e jashtme dhe Partneritetet Publike–Private?		
Prokurimi i qëndrueshëm	Përqindja e procedurave të prokurimit që përfshijnë politikat e qëndrueshme të prokurimit		
Kuadri i rezultateve	A është vendosur një kornizë e rezultateve, që përmban tregues të matshëm të rezultateve për prokurimin?		
	Zgjedhja e metodave të prokurimit dhe niveleve të konkurrencës dhe transparencës		
Zgjedhja e metodës së prokurimit	Numri dhe përqindja e transaksioneve të prokurimit sipas metodës së prokurimit		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Përqindja e vlerës së kontratës sipas metodës së prokurimit		
Publikimi i mundësive	Numri dhe vlera e mundësive të prokurimit dhe shpërblimeve të kontratës që publikohen dhe shpalesen në publik (në krahasim me ato që nuk janë të publikuara		
	Përqindja (sipas numrit dhe vlerës) të kontratës së dhënë nëpërmjet një procesi konkurrues të shpallur publikisht; dhe përqindja e atyre kontratave të shpallura për ditët e kërkuara sipas kërkesave të aplikueshme		
Prokurimi jo-konkurrues	Numri, përqindja dhe vlera e kontratave të dhëna pa konkurrencë në periudhën e auditimit		
Prokurimi elektronik	Përqindja e prokurimit sipas numrit të transaksioneve dhe vlerës së përpunuar përmes sistemit të prokurimit elektronik		
Marrëveshjet kornizë	Shtirja e përdorimit të marrëveshjeve të disponueshme kornizë		
Kërkimi i ofertave			
Periudhat kohore	Numri mesatar i ditëve për t'iu përgjigjur kërkesave me shkrim për sqarim		
	Sa kohë i është dhënë operatorëve ekonomik për të rishikuar ofertat/propozimet pas një ndryshimi në dokumentet e përzgjedhjes?		
Përgjegjshmëria e ofertave	% e ofertave që janë teknikisht të përgjegjshme; % e ofertave që janë teknikisht të përgjegjshme krahasuar me bazën		
Vlerësimi i ofertave			
Vlera e parasë	A është aplikuar një qasje vlerash për para në vlerësimin e ofertave?		

Çmimi më i ulët	Përqindja e prokurimit në të cilën kontrata është dhënë në bazë të çmimit më të ulët të ofertës?		
Kostoja e ciklit jetësor	A ishin aplikuar kriteret e kostos së ciklit jetësor në vlerësimin e ofertave?		
	Shqyrtimi i ankesave		
Volumi i ankesave	Numri dhe përqindja e procedurave të prokurimit që marrin të paktën një ankesë		
Rezultatet e ankesave	Përqindja e rasteve që kanë pasur ankesa që janë zgjidhur		
	Përqindja e ankesave që rezultojnë në modifikimin e dokumenteve të prokurimit ose vendimet e vlerësimit		
	Menaxhimi i kontratave		
Caktimi i përgjegjësisë	A janë përcaktuar dhe caktuar qartë rolet dhe përgjegjësitë në menaxhimin e kontratës?		
Sigurimi	Gjatë zbatimit të kontratës, a ka rishikuar AK periodikisht shqyrtimin e mbulimit të sigurimit për të siguruar vlefshmërinë dhe përshtatshmërinë e vazhdueshme?		
Monitorimi i performancës	A ekzistojnë mekanizma të mjaftueshëm për monitorimin e performancës së kontratës?		
	A u zbatua në mënyrë efektive kontrata? A është bërë pagesa e barabartë me mallrat, punimet ose shërbimet e marra, dhe a ka përmbushur performanca e kontratës standardet e pritshme?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Në kohën, materialin dhe orarin e punës, kontratat e rimbursueshme të kostos, a janë zbatuar procedurat efektive të kontrollit të kostos për të siguruar siguri adekuate dhe të arsyeshme që kontraktuesi përdor metoda efikase dhe kontrolle efektive të kostos?		
	A nuk ekzistojnë materiale për kontraktorët të cilët, sipas kontratave, duhet t'i sigurojnë ato (të tilla si hapësira e zyrës, mobiljet, paisjet informatike) dhe a ka raste të punonjësve nga autoriteti kontraktues që kryejnë pjesë të punës së kontraktuar?		
Pagesa	Numri mesatar i ditëve për të paguar një faturë jo të kontestueshme sapo të jetë marrë		
	Numri i faturave të pakontestuara të papaguara përtej periudhës standarde të biznesit		
	A janë parandaluar dhe korrigjuar rastet e pagesës së dyfishtë?		
Afati kohor	Përqindja e kontratave sipas numrit të plotësuar sipas programit dhe brenda çmimit origjinal të kontratës		
	% e projekteve të realizuara deri në datën fillestare të përfundimit dhe vlerësimi i kostos		
	Numri dhe përqindja e kontratave me tejkalime të programit		
	Numri mesatar i ditëve që një kontratë ka humbur datat e dorëzimit të planifikuar ose programuar		
Tejkalimet e kostos	Numri dhe përqindja e kontratave me tejkalimin e kostos		
Kontestet e kontratës	Përqindja e kontratave me mosmarrëveshjet e pazgjidhura		
	Përqindja e kontratave që përfshijnë dispozitat Alternative të Zgjidhjeve të Mosmarrëveshjeve		

	Cilat ishin arsyet për çdo pretendim dhe mosmarrëveshje të kontratës? Si u zgjidhën ato?		
Procedura e dështuar	Numri dhe përqindja e procedurave të dështuara të prokurimit (të matura me procedura të anuluar të prokurimit ose me përsëritje)		
	Numri dhe përqindja e procedurave të dështuara të prokurimit (të matura me procedura të anuluar të prokurimit ose riblerjes) në krahasim me linjën e bazës		
	Rezultatet e prokurimit		
Matja e rezultateve	Si renditen rezultatet dhe karakteristikat kualitative dhe sasiore të objektit në terma të treguesve dhe standardeve të aplikueshme?		
Vlefshmëria e vlerësimit të çmimit	Si krahasohet çmimi i kontratës së prokurimit me vlerësimin e çmimeve? Si krahasohet çmimi me blerjet e ngjashme nga AK-ja dhe nga subjektet e tjera?		
Niveli i kënaqshmërisë	Cili është perceptimi i përdoruesve të fundit/konsumatorëve të prokurimit lidhur me efektivitetin e rezultateve të prokurimit dhe nivelin e kënaqshmërisë së tyre?		
Konkurrenca krahasuese	A janë marrë çmimet/cilësitë konkurruese me çmimet/cilësitë e fituara nga funksionet/njësitë e tjera të prokurimit, duke krahasuar vlerën e fituar ose të përmirësuar për para?		
Vlera e parase	A ka arritur prokurimi një nivel të kënaqshëm të vlerës së parasë?		
Çështjet e performancës së kontratës	Cilat ishin shkaqet e çdo shkeljeje dhe mangësie në punën që mund të ketë ndodhur?		
Vlerësimi i furnitorit	A ekzistojnë mekanizma për të vlerësuar performancën e furnitorëve të AK-së?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Transparenca		
Transparenca dhe drejtësia	A ka reflektuar prokurimi parimet e transparencës dhe konkurrencës së ndershme? A sigurohet transparenca në të gjitha fazat e ciklit të prokurimit (planifikimi, blerja, zbatimi i kontratës)		
	A nuk ekzistojnë raste të dokumenteve që mungojnë, ndryshohen, janë të përditësuara apo të modifikuara ose pas arsytimeve?		
	Etika dhe llogaridhënia		
	A monitorohet procesi i prokurimit për të mbrojtur kundër praktikave korruptive dhe mashtruese dhe konflikteve të interesit?		
Menaxhimi i riskut të etikës	A janë vlerësuar si duhet rreziqet e korrupsionit?		
	A janë menaxhuar aspektet e etikës dhe integritetit në mënyrë adekuate për të zhdukur rreziqet e praktikave korruptive dhe mashtruese dhe konfliktet e interesit?		
	A janë ndërmarrë hapa për të identifikuar, menaxhuar dhe zbutur konfliktet e interesit?		
	A janë ndërmarrë hapa për të siguruar integritetin në vërtetimin e nevojës për prokurime, studime përgatitore objektive dhe të paanshme dhe analiza të riskut, formulimin objektiv dhe jodiskriminues të specifikimeve teknike		
	Zbatimi i rekomandimeve të auditimit		
Rezultatet e mëparshme të auditimit	A janë zbatuar rekomandimet e mëparshme të auditimit dhe a janë arritur përmirësimet e synuara?		

SHTOJCA D. SHEMBUJT E MOSTRËS PËR ANKETIMIN E PËRMBUSHJES

Afati kohor – Shkalla e përbushjes me shpërndarjen e produkteve dhe shërbimeve dhe faktorë të tjerë që ndikojnë në programin e blerjes.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Cilësia – Shkalla që mallrat dhe shërbimet plotësojnë ose tejkalojnë kërkesat minimale për performancën dhe çmimin/koston.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Mjedisi i punës – Përbushja e punonjësit me artikujt si mjetet e ofruara (teknologjia e informacionit, materiali referues etj.), kushtet e punës dhe procesi i shpërblimit ose njohjes.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Lidershipi/Menaxhimi – Masa e mjedisit profesional përfshirë perceptimin e punonjësve për profesionalizmin organizativ, kulturën, vlerat dhe fuqizimin.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Vlera Strategjike – Një matje e ndikimit të prokurimit në misionin e AK-së dhe objektivat e programit për të cilin është kryer prokurimi.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Kënaqësia e klientit – Shkalla e kënaqësisë që konsumatori ka me cilësinë, afatet kohore dhe karakteristikat e tjera të mbështetjes së prokurimit.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Kënaqësia e punonjësve – Shkalla e kënaqësisë që personeli i prokurimit ka me lidershipin, mjedisin e punës dhe mjetet dhe teknologjinë në dispozicion të tyre për të kryer përgjegjësitë e tyre të prokurimit.

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

Hapja dhe përgjegjësia sociale – një matje e zbatimit të perceptuar të parimeve të kontraktuara të hapura, duke përfshirë qasjen në të dhëna rreth informacionit të prokurimit dhe inkurajimin e palëve të interesuara në procesin e prokurimit, duke përfshirë shoqërinë civile

1 E Pakënaqshme	2 Dobët	3 Mesatare	4 Mirë	5 Shkëlqyer

SHTOJCA E. NIVELET E PERSONELIT TË PROKURIMIT DHE RAPORTET E NGARKESËS SË PUNËS

Vlerat e prokurimit për anëtar të stafit të prokurimit

Autoriteti Kontraktor	Lek në miliarda	Veprimet e Prokurimit	Madhësia e stafit	Lek për Staf
Ministria e [...]				
Ministria e [...]				
Ministria e [...]				

Raportet e kosto-shpenzimeve

Kosto për të shpenzuar [...] Lek

AK	Lek në miliarda	Madhësia e stafit	Shpenzimet e stafit (Milion në lekë)⁸⁰	Kostoja për të shpenzuar
Ministria e [...]				
Ministria e [...]				
Ministria e [...]				

⁸⁰ Ndani shumën në këtë kolonë me vlerën totale të prokurimit të AK-së (kolona e dytë).

SHTOJCA F. PYETJET E SONDAZHIT TË PALËVE TË INTERESUARA - PËR SEKTORIN PRIVAT

Kapaciteti i sektorit publik

A mendoni se stafi i prokurimit të agjencive ka njohuri të politikave dhe praktikave kombëtare të prokurimit? (pyetje ankete për sektorin privat/CSOs)

Sa shpesh konsultohet kompania juaj me planet vjetore të prokurimit me këtë agjenci për t'u përgatitur për mundësitë e prokurimit me qeverinë?

A keni marr ndonjëherë pjesë ju apo ndonjë tjetër në kompaninë tuaj në programet e trajnimit për prokurimin e ofruar nga qeveria apo nga një AK?

Për sa dijeni keni, AK-ja publikon të gjitha mundësitë e prokurimit, përveçse kur zbatohet metoda e negociuar (pa publikim paraparak)?

Sa e lehtë është që kompania juaj të mësojë rreth mundësive të prokurimit për kontratat e qeverisë dhe agjencisë?

A ka vendosur ndonjëherë kompania juaj të mos paraqesë një ofertë/propozim për një kontratë të qeverisë/agjencisë, sepse koha e marrë nga qeveria/agjencia për të paguar një faturë është shumë e gjatë?

A ka ndodhur që agjencia ka anuluar një prokurim për arsye të pabazuara?

Sa kohë merr zakonisht një AK që t'i përgjigjet kërkesave për sqarime?

Sa kohë i është dhënë operatorëve ekonomikë për të rishikuar ofertat/propozimet pas një ndryshimi në dokumentet e ofertimit?

Zakonisht, sa dokumente administrative/agjenci/apo dokumente nga qeveria duhet të marrë kompania juaj për të përgatitur një ofertë/propozim të përshatshëm?

A mendoni se kur përdoret parakualifikimi i operatorëve ekonomikë, përdorimi i saj është i përshtatshëm, i drejtë dhe transparent?

Sa shpesh ka vendosur kompania juaj të mos paraqesë një ofertë/propozim për një kontratë të agjencisë/qeverisë për shkak se dokumentet e ofertave janë të paqarta?

Sa shpesh është ndeshur kompania juaj me dokumente të tenderit për kontratat e prokurimit që kanë pasur specifikime teknike të njëanshme?

Vlerësimi i ofertave

Sa shpesh është ndeshur kompania juaj me dokumente të ofertave për kontratat e prokurimit me kritere subjektive ose të paqarta të vlerësimit të ofertave?

Sa shpesh keni pasur një ofertë/propozim të refuzuar për shmangiet ose mangësitë e vogla, jo materiale, [në 12 muajt e fundit]?

Sa shpesh keni pasur një ofertë të refuzuar për dokumentacionin ose licencën e lëshuar nga qeveria gjatë 12 muajve të fundit?

Trajtimi i ankesave

Sa shpesh ka paraqitur kompania juaj një ankesë në agjenci para përfundimit të procesit të prokurimit?

A kanë qënë të shpeshta rastet në të cilat ankesat e kompanisë suaj kanë qënë të suksesshme?

A besoni në procesin e shqyrtimit të ankesave?

Menaxhimi i kontratës

A mendoni se agjencia bën përpjekje për të zgjidhur mosmarrëveshjet përmes negociatave joformale?

A trajtohen mosmarrëveshjet në përputhje me kushtet e kontratës?

Nëse kompania juaj ka pasur një mosmarrëveshje me AK-në gjatë ekzekutimit të kontratës, a ka qënë ky një process i drejtë?

Sa shpesh ka ndodhur që agjencia ka refuzuar të paguajë një faturë për kompaninë tuaj, për shkak të pretendimeve nga ana tyre për cilësinë e mallrave, punëve, shërbimeve të përgjithshme apo për shërbimet e dobëta të konsulencës?

Transparenca

A mendoni se informacioni kryesor i prokurimit të AK-së, si kërkesat për ofertë/propozim dhe njoftim për dhënie të kontratës janë në dispozicion të publikut?

Etika dhe konflikti i interesit

Në përgjithësi, a mendoni se AK-ja merret me konfliktet e mundshme të interesit në mënyrë adekuate siç janë marrëdhëniet personale, investimet personale me ofruesit?

A i është dashur ndonjëherë kompanisë tuaj të bëjë pagesa për të qenë në gjendje të marrë një kontratë me qeverinë apo agjencinë?

A i ka sugjeruar dikush kompanisë tuaj të bëjë pagesa në këmbim të avantazheve mbi proceset e prokurimit të qeverisë apo të agjencisë?

A ka dijeni kompania juaj për kompani të tjera që kanë bërë pagesa për të marrë një kontratë

me agjencinë apo qeverinë?

Ndjekja e rekomandimeve të auditimit

A mendoni se AK vepron në kohën e duhur në gjetjen e raporteve të auditimit?

SHTOJCA G. AUDITIMI I PPP

	Qasja e KLSH në auditimin e PPP⁸¹	Përgjigja e AK	Rezultatet dhe komentet e KLSH
Aksesi në informacion	A ka konsideruar KLSH–ja shkallën dhe efektin e çfarëdo kufizimi në qasjen e tij në informacionin dhe regjistrime në posedim të partnerit të sektorit privat?		
Ushtrimi i gjykitimit nga subjektet prokurorese	Në hartimin e auditimit, a ka konsideruar KLSH–ja nevojën që procesi i auditimit të inkurajojë subjektet që ofrojnë PPP–të për të ushtruar gjykime dhe diskrecion të mirë–informuar?		
Aftësitë e nevojshme të KLSH–së	A ka identifikuar dhe siguruar KLSH–ja aftësitë kryesore të brendshme që nevojiten për të kryer ekzaminime autoritative të PPP/koncesioneve? A është kryer ndonjë rekrutim apo angazhim i nevojshëm i konsulentëve?		
Koha e auditimeve të PPP	A është audituar projekti PPP së shpejti pas themelimit të tij, pa përjashtuar më vonë auditimin shtesë, pasi periudha operationale të jetë kryer për një periudhë mjaft të gjatë kohore për të lejuar nxjerrjen e konkluzioneve kuptimplota?		
Planifikimi i fushës së auditimit	A ndikon planifikimi i auditimit që mbulon të gjitha aspektet kryesore të marrëveshjes në vlerën për para, duke përfshirë identifikimin e palëve kryesore dhe marrjen e provave prej tyre		

⁸¹ Pyetjet e auditimit në këtë shtojcë bazohen në INTOSAI’s ISSAI 5220, Udhëzimet mbi Praktikën më të Mirë për Auditimin e Financave Publike dhe Private dhe Koncesioneve

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	Studimi i projektit të PPP		
Studimet e fizibilitetit	A janë kryer studimet e nevojshme të fizibilitetit përpara vendimit për të vazhduar me projektin PPP? A e kanë mbështetur studimet e fizibilitetit këtë vendim?		
Prioritetet e projektit dhe standardet e cilësisë	A ka zbatuar organizata prokurorese projektet PPP në përputhje me një priorizim të projekteve të mundshme dhe standardeve të cilësisë që shmangin projektet e cilësisë së dobët?		
Qartësia në kërkesa	A ka deklaruar subjekti i audituar që nga fillimi qartë kërkesat e tij përsa i përket rezultateve dhe çfarëdo fleksibiliteti të nevojshëm, që duhet të plotësohen nga projekti PPP dhe kufijtë e kostos së subjektit të audituar?		
Hulumtimi i tregut	A ka bërë subjekti i audituar një vlerësim paraprak të kapaciteteve të sektorëve privatë për të përmbushur kërkesat?		
Vlerësimi paraprak i përfitimeve	A ka bërë subjekti i audituar një vlerësim paraprak të përfitimeve të kërkuara nga projekti? A ka mundësuar vlerësimi që i audituari të vendosë dhe t'i shpalosë ofruesit paraprakisht kritere kuptimplote për vlerësimin e ofertave/propozimeve?		
	A ka vlerësuar subjekti i audituar dhe a ka marrë parasysh ndikimin e objektivave më të gjera të politikës në projektin PPP?		
Ekzaminimi i qasjeve alternative të prokurimit	A ka ekzaminuar subjekti i audituar një sërë mënyrash alternative për plotësimin e nevojave të tij, duke përfshirë përdorimin e formave të ndryshme PPP të mundshme, si dhe zbatimin e kostos/përfitimit dhe një krahasues të sektorit publik ose analizën “duhet të kushtojë” (p.sh.,		

	krahasimi i opsioneve PPP me zbatimin e projektit në bazë të prokurimit dhe menaxhimit të sektorit publik)?		
	Para se të filloj procesi i prokurimit, a janë vlerësuar në mënyrë adekuate çmimet e përballeshmërisë dhe vlera për para, në krahasim me opsionet e tjera të prokurimit?		
	A është marr rasti i duhur i biznesit për të justifikuar procedurën para fillimit të prokurimit?		
Inovacioni	A ka vlerësuar i audituari paraprakisht fushëveprimin për inovacionin e mundshëm dhe a ka reflektuar hapësirën për inovacion në mënyrën në të cilën janë formuluar kërkesat e projektit dhe janë vënë në ofertë?		
Alokimi i rrezikut	A ka ekzaminuar i audituari paraprakisht shpërndarjen e duhur të rreziqeve të projektit në mes të palëve publike dhe atyre të sektorit privat? A ka kërkuar i audituari shpërndarjen optimale, ndarjen e arsyeshme të riskut, dhe jo thjesht transferimin maksimal të riskut për sektorin privat?		
Zbatueshmëria e Ligjit për PPP	A ishte PPP në një nga sektorët e lejuar? A është zbatuar në mënyrë të përshtatshme një përjashtim i PPP nga Ligji PPP?		
	Menaxhimi i projektit		
Aftësitë e AK	A ka vlerësuar i audituari aftësitë që do të duhej të jepte me sukses projektin e PPP-së dhe si do të plotësonite çfarëdo mangësie në këtë drejtim? A është ngritur një ekip i projektit si duhet dhe në kohën e duhur? A ishin hapat e nevojshëm për të siguruar paanshmërinë dhe integritetin në procesin e prokurimit?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Hulumtimi i tregut	A është kryer hulumtimi i mjaftueshëm i tregut për të përcaktuar nëse do të ketë furnizues të gatshëm për ofertë për projektin?		
Identifikimi i çështjeve të kontratës	A janë ngritur çështje të rëndësishme të kontratës në procedurën e prokurimit të identifikuar paraprakisht dhe propozimet fillestare për secilën çështje të përgatitur paraprakisht? A është marrë këshilla e nevojshme ligjore në atë proces?		
Strategjia e prokurimit	A është zhvilluar dhe zbatuar një strategji e përshtatshme e prokurimit, duke përfshirë përzgjedhjen e një metode të përshtatshme të prokurimit në përputhje me Ligjin për PPP? A ishte e përshtatshme shkalla e konkurrencës?		
Konkurrenca e kufizuar dhe vlera për para	Aty ku niveli i konkurrencës është i kufizuar, a janë marrë hapat e duhur për të zbutur risqet për vlerën e parasë?		
Afati kohor i projektit	A është përgatitur një afat kohor i besueshëm i projektit, duke përfshirë momentet në të cilat mund të matet progresi, si dhe qëndrueshmëria e vazhdueshme e projektit?		
Lista e shkurtër e ofertuesve; konsorciumeve	A ishte i përshtatshëm procesi i krijimit të listës së ngushtë të ofertuesve të ftuar për të paraqitur propozime dhe a rezultuan ato në një listë konkurruese të konkurrentëve kompetentë të gatshëm dhe në gjendje të paraqisnin propozime? A e ka lehtësuar i audituari formimin e konsorciumeve		
Kërkesat e projektit	A ishin të specifikuar qartë kërkesat e projektit, përfshirë çdo shërbim të kërkuar, performancën dhe nivelet e cilësisë? A ishin specifikimet		

	mjaftueshëm të bazuara në prodhim, në mënyrë që të shmangeshin detajet e tepruara në mënyrën e arritjes së nivelit/performancës së kërkuar të shërbimit dhe që të shmangej shtypja e inovacionit?		
Konkurrenca	A janë marrë hapa të rëndësishëm për të siguruar që tensioni konkurrues të mbahet deri në përfundimin e procesit të prokurimit?		
Shqyrtimi periodik i projektit gjatë prokurimit	A është rishikuar në mënyrë periodike projekti gjatë procesit të prokurimit, në veçanti kur negociatat evoluojnë, për të siguruar qëndrueshmërinë e saj të vazhdueshme për të arritur objektivat e projektit? A është angazhuar një palë e papërfshirë në negociatat për të vlerësuar nëse projekti vazhdoi të ishte në përputhje me objektivat e tij? A kanë kërkuar menaxhimet e larta ta sigurojnë këtë në pika të caktuara kyçe në procesin e prokurimit?		
Çështjet buxhetore të AK	A janë vendosur dhe kontrolluar realisht buxhetet për kostot që do të bëheshin nga i audituari (duke përfshirë edhe koston e këshilltarëve të jashtëm dhe shpenzimet e brendshme të burimeve)? Sa i përket këshilltarëve të jashtëm, a janë caktuar buxhetet për detyrat individuale që ata duhet të kryejnë?		
Këshilltarët e jashtëm	A janë cilësuar këshilltarë të jashtëm me cilësi të mirë përmes një procesi prokurimi konkurrues?		
Kontrolli i kostos	A janë zbatuar masa efektive për monitorimin dhe kontrollin e kostove? A janë rritur buxhetet vetëm për detyra të përcaktuara mirë? A janë vendosur në mënyrë të përshtatshme dhe të arsyeshme tarifat e këshilltarëve, dhe të strukturuar në një mënyrë për të nxitur përmbushjen e objektivave të projektit gjatë kontrollit të kostove?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Fondet ndihmuese	A ka identifikuar i audituari burimet për çdo fond kapital që kërkohet për zbatimin e projektit dhe për çdo pagesë të pagueshme sipas kontratës?		
Performanca institucionale	A kanë kryer institucionet e ndryshme të përfshira në procesin e PPP-së funksionet e tyre në mënyrë efikase dhe efektive (Ministria e Financave, AK, APP, Njësia e PPP/Koncesioneve, Këshilli i Ministrave)?		
	A ishin marrë marrëdhëniet pronësore që përfshijnë pronën e palëve të treta ose të autoritetit kontraktues në kohën e duhur, në mënyrë që të sigurohet kryerja e papenguar e projektit?		
	Procedura e prokurimit		
Zgjedhja e metodës së prokurimit	A ishte e përshtatshme zgjedhja e metodës së prokurimit?		
Procedurat e kerkimit	A është zbatuar publikimi i njoftimit të duhur të kontratës? A përmban njoftimi informacionin e nevojshëm? A shpalosin dokumentet e kërkesës informacionin e nevojshëm?		
Efektshmëria e prokurimit dhe e vlerësimit	A është përzgjedhja e kriterëve të vlerësimit dhe metodologjisë së vlerësimit në përputhje me objektivat e audituara për PPP? A është bërë i njohur kuadri i vlerësimit për ofertuesit në dokumentet e kërkesës? A përmban në masën e duhur kuadri i vlerësimit një sërë kriteresh relevante, jo të kufizuara domosdoshmërisht në pajtueshmëri me çmimet dhe teknikën, por duke u shtrirë, sipas rastit, tek faktorë të tillë si shtrirja e inovacionit, shkalla e marrjes së riskut dhe shkëmbimet ndërmjet çmimit dhe cilësisë?		

	A ishte procesi i prokurimit efektiv në drejtim të nxjerrjes së një game të mirë zgjidhjesh dhe nxitjes së inovacionit? A pasqyron mungesa e një rangu të tillë dhe inovacioni të dhëna të tepruara dhe jo theks të prodhimit në hartimin e specifikimeve?		
	A u vlerësuan propozimet në një mënyrë që pengonte çmimin që të ndikonte në vlerësimin teknik dhe cilësor?		
	A e ka zgjedhur i audituari marrëveshjen më të mirë në dispozicion (në aspektin e çmimit, cilësisë së shërbimit dhe transferimit të riskut) duke përdorur kritere vlerësimi të aplikuar në mënyrë të vazhdueshme dhe të paracaktuar? A është përdorur një sistem vlerësimi për të renditur propozimet, duke mos përfshirë inovacionin?		
Propozime të pakërkuara	A janë trajtuar propozimet e kërkuara në përputhje me rregullat e aplikueshme?		
Kontrata e përfunduar			
Negociatat për lidhjen e kontratës	Në çdo negociatë me ofertuesin e suksesshëm për të finalizuar kontratën, a ishin minimizuar ndryshimet në kushtet e marrëveshjes?		
	A kanë filluar negociatat vetëm pasi u morën vesh për çështje të rëndësishme të parimit? A u arrit marrëveshja përfundimtare në përputhje me objektivat origjinale të projektit? Nëse ndonjë ndryshim në objektivat ishte i rëndësishëm, a ishte kjo e përshtatshme?		
	Para nënshkrimit të kontratës, a ka konfirmuar i audituari që ai përfaqëson një marrëveshje që përmbush objektivat e saj, merr një çmim të mirë për		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	cilësinë e shërbimeve dhe asetëve që duhet të ofrohen dhe pasqyron një alokim të duhur të riskut?		
Përshtatshmëria e strukturës dhe përmbajtjes së kontratës	A është kontrata e strukturuar dhe e detajuar në mënyrë adekuate për të siguruar kryerjen e performancës së kontraktuar (veçanërisht në termin e aspekteve të tilla si matja e performancës, shpërblimi i furnitorëve, mekanizmat efektiv për t'u marrë me ndryshimet në kërkesat dhe kostot, për identifikimin e tepricës kur kontrata parashikon ndarjen e tepricës, dhe për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve (p.sh., në lidhje me çështjet e çmimeve)?		
	A është hartuar kontrata në pajtim me dokumentet e kërkesës, informacionin e përfshirë në njoftimin e kontratës, propozimin e përzgjedhur dhe njoftimin për dhënien e kontratës?		
Periudha e pezullimit	A është zbatuar një periudhë pezullimi në përputhje me LPP-në para nënshkrimit të kontratës?		
Kontratat e lidhjeve	A ishte përfundimi i ndonjë kontrate të lidhur nga AK-ja në përputhje me rregullat e aplikueshme dhe njoftuar paraprakisht në Ministrinë e Financave?		
Mjet me qëllim të veçantë	Nëse i kërkohet ta bëjë këtë në përputhje me kushtet e prokurimit, a ka vendosur ofertuesi i suksesshëm një mjet me qëllim të veçantë (SPV-MQV) në mënyrë specifike dhe vetëm për qëllimet e kryerjes së PPP?		
Interesat e sigurisë	A është kryer dhënia nga partneri privat i një interesi të sigurisë në të drejtën e tij për pagesë për financim në përputhje me parametrat dhe		

	procedurat e aplikueshme, duke përfshirë pëlqimin paraprak të Autoritetit Kontraktues?		
Klauzolat e stabilizimit	A ishte sigurimi i mbrojtjes së koncesionarit/partnerëve privatë ndaj pasojave financiare të ndryshimeve në legjislacion në përputhje me kërkesat përkatëse të miratimit?		
	Faza operationale		
Kohëzgjatja	A është kohëzgjatja e fazës së funksionimit dhe shtyrja e saj në përputhje me parametrat e aplikueshëm?		
Përputhshmëria e performancës	A e vlerësoi i audituari që asetet e dorëzuara në bazë të kontratës ishin në përputhje me standardet e duhura të cilësisë dhe se ato mbeteshin të përshtatshme për qëllimet e biznesit të audituesit? A ka dëshmi se i audituari është duke siguruar që partneri i sektorit privat të ruajë asetet sipas standardeve të kërkuara kontraktuale?		
	A ishin shërbimet e ofruara sipas kontratës në përputhje me standardet e duhura të cilësisë dhe a ishin ato të harmonizuara me nevojat e biznesit të audituesit? A zbaton sistemi i matjes së performancës në mënyrë të saktë të gjitha shërbimet e kërkuara dhe performancën aktuale të kontraktorit?		
Nënkontraktimi	A ka përmbytur kontraktori kërkesat e nënkontraktimit, nëse ka?		
Shqyrtimi periodik i rëndësisë	A kontrollon periodikisht i audituari shërbimet për të përcaktuar nëse ato mbesin relevante për nevojat aktuale të biznesit dhe për të negociuar ndryshimet kur është e përshtatshme?		

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A kontrollon periodikisht i audituari progresin e projektit PPP për të përcaktuar nëse vazhdon të ofrojë vlerë për para, duke përfshirë edhe përballueshmërinë? A kontrollon nëse projekti sjell rezultate më të mira se sa modelet e tjera të prokurimit, dhe nëse palët e interesit janë të kënaqur me progresin e projektit? Nëse projekti po performon dobët, a ka vlerësuar i audituari nëse do të vazhdojë me projektin?		
Strukturat e qeverisjes dhe marrëdhënieve	A ka mbajtur i audituari gjatë fazës operacionale marrëdhënie me strukturat e qeverisjes të nevojshme për të mbajtur një marrëdhënie pozitive me kontraktorin (et)?		
	A ka mbajtur i audituari një ekip të kualifikuar dhe të ditur për të menaxhuar kontratën PPP? A janë përcaktuar dhe caktuar në mënyrë të qartë rolet dhe përgjegjësitë e menaxhimit të kontratës? A është rishikuar periodikisht performanca e grupigrupit?		
Alokimi i riskut	A ka mbetur ndarja e riskut optimale gjatë gjithë projektit dhe operacionale gjatë gjithë jetës së projektit? A po menaxhon i audituari siç duhet pjesën e vet të riskut? A është aplikuar trajtimi adekuat i kontabilitetit për pasuritë e dorëzuara në kuadër të projektit?		
Kontratat e palëve të treta	A është dhënia e kontratave për palët e treta në përputhje me dispozitat e aplikueshme?		
Modifikimet e kontratës	A ishin modifikimet e kontratës të përshtatshme dhe të justifikuara siç duhet?		
Ndërprerja e kontratës	A ishte ushtrimi i të drejtës së AK-së i drejtë për të ndërprerë kontratën në përputhje me dispozitat e aplikueshme?		

Dhënia e punëve dhe shërbimeve shtesë	A ishte dhënia e punëve dhe shërbimeve shtesë pa kryer një procedurë të re të dhënies së kontratës siç duhet e justifikuar dhe brenda kufirit të vlefshëm të vlerës?		
Zgjidhja e mosmarrëveshjeve	A janë zgjidhur mosmarrëveshjet e kontratës në pajtim me dispozitat dhe procedurat e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve të përcaktuara në kontratë, dhe në përputhje me ligjin në fuqi?		
Skadimi i kontratës	A është kryer planifikimi i duhur për t'u përgatitur për skadimin e kontratës? A janë vlerësuar risqet dhe a janë marrë në konsideratë ose janë vendosur marrëveshje për vazhdimin e ofrimit të shërbimeve pas skadimit të kontratës?		

ANEKSET PËR AUDITIMIN E SISTEMIT TË PROKURIMIT

SHTOJCA H. ÇËSHTJET DHE PYETJET PËR AUDITIMIN E SISTEMIT TË PROKURIMIT

	Mbikëqyrja dhe zhvillimi i sistemit të prokurimit⁸²	Rezultatet dhe komentet e KLSH
Politika dhe strategjia	A ka qeveria një strategji dhe/ose politikë të përgjithshme të prokurimit?	
	A nxisin politikat e qeverisë dhe/ose mbrojnë konkurrencën e drejtë?	
Ngritja e kapaciteteve dhe profesionalizimi	A është lëshuar materiali i mjaftueshëm udhëzues nga APP-ja?	
	A ka ndonjë program të trajnimit dhe ngritjes së kapaciteteve që mund të përdorin AK-të?	
	Numri dhe nivelet e kurseve të trajnimit të organizuara nga APP-ja? Cili është numri vjetor i të trajnuarve në çdo nivel?	
	A janë angazhuar ofruesit e trajnimit të jashtëm duke përdorur procedurat e përcaktuara në Ligjin e Prokurimit?	
	A ofrohet trajnimi në menaxhimin e kontratës?	

⁸² Të ndryshme nga treguesit në këtë Shtojcë bazohen në treguesit e gjetur në Kornizën e re të Politikave të Prokurimit të Bankës Botërore, Shtojca G, mbi Vlerësimin e Marrëveshjeve të Prokurimeve Alternative (APA). Disa nga treguesit e tjerë bazohen në rekomandimet e Rishikimit të Vendit të Fiduciarisë dhe Zbatimit të Projekteve (CFPI) të kryera nga Banka Botërore, Banka Islamike për Zhvillim dhe [...].

	A monitoron APP–ja programet e trajnimit për të vlerësuar shkallën, pjesëmarrjen dhe efektivitetin e tyre?	
	A i trajtojnë programet e trajnimit planifikimin e menaxhimit të riskut, vlerësimin e kostos së ciklit të jetës [shtoni tema të tjera]?	
	A ka dhënë APP–ja material udhëzues për të dalluar devijimin e vogël dhe të madh në oferta?	
	A janë vënë në dispozicion materiale udhëzuese dhe trajnim për menaxhimin e kontratave?	
	A ka qeveria programe për të ndihmuar në ndërtimin e kapaciteteve në sektorin privat, duke përfshirë bizneset e vogla dhe trajnimet për të ndihmuar hyrjet e reja në tregun e prokurimit publik?	
	A është zhvilluar një program për profesionalizimin e fuqisë punëtore të prokurimit? Nëse po, a është zbatuar? A janë përcaktuar aftësitë dhe çertifikatat profesionale për të punuar në prokurimin publik?	
Dokumentat standarde të ofertimit	A janë lëshuar dokumente standarde të ofertave për lloje të specializuara të prokurimit si farmaceutika, energjia, tekstet shkollore dhe PPP–të? Në pritje të lëshimit të dokumenteve të tilla të ofruara standarde të ofertave, a ka lëshuar APP një shënim udhëzues mbi fleksibilitetin për të modifikuar dokumentet ekzistuese standarde për t'i përshtatur ato me prokurimet e tilla të specializuara?	
Menaxhimi i riskut	A janë shpallur standardet dhe praktikat e menaxhimit të riskut?	
Mbledhja e të dhënave	Fushëveprimi dhe përshtatshmëria e mbledhjes së të dhënave;	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A është mbulimi i sistemit të informacionit të prokurimit i plotë (p.sh. a mbulon fazën e zbatimit të kontratës)?	
	A janë të disponueshme të dhënat në lidhje me aktivitetet e prokurimit për publikun e gjerë në internet dhe në mënyrë interaktive? A përditësohet në kohë reale? A është Regjistri në mënyrë interaktive i kërkueshëm?	
	Ekzistenca e sistemit të gjerë të menaxhimit të sistemit, e mbajtur në internet, për të përpiluar të dhëna për kontraktorët	
Matja e performancës	Fushëveprimi dhe frekuenca e matjes së performancës	
	A mëson qeveria nga krahasimi i praktikave të veta me standardet ndërkombëtare?	
	A është kryer një rishikim i performancës së sistemit të prokurimit elektronik?	
	A ka një qëndrim mirëseardhjeje dhe respektimi të qeverisë, kontributet e të gjithë aktorëve të interesuar si pjesë e krijimit të një mjedisi ku pritet integriteti dhe devijimet nuk tolerohen?	
	A është integruar aranzhimi i prokurimit me menaxhimin financiar dhe sistemet buxhetore dhe a ofron informacion për përfundimin e të gjitha kontratave kryesore?	
Qasja për ALSAI në informacionin e prokurimit elektronik	A është siguruar KLSH-ja me qasje në sistemin e prokurimit elektronik të APP-së në mënyrë që të mund të aksesojë lehtë në informacionet e prokurimit në lidhje me AK-të?	
	A janë dokumentet e prokurimit elektronik të disponueshme për qëllime të auditimit?	

Roli i shoqërisë civile	A janë futur mekanizma për përfshirjen e shoqërisë civile në monitorimin aktiv të të gjitha fazave të ciklit të prokurimit (planifikimi, blerja dhe zbatimi i kontratave), si dhe performanca e sistemit të prokurimit?	
	A janë krijuar procedura për të siguruar përgjigjen dhe ndjekjen e reagimeve nga shoqëria civile?	
	A është përdorur teknologjia e informacionit dhe komunikimit (duke përfshirë teknologjinë mobile dhe mediat sociale) për të fuqizuar monitorimin dhe reagimet e shoqërisë civile?	
Aranzhimet organizative në AK		
Njësitë e Prokurimit	A kanë themeluar AK-të Njësitë e Prokurimit? A janë Njësitë e Prokurimit të personelit me personel që zotëron aftësitë e nevojshme për menaxhimin e kontratave?	
Komitetet	Përqindja e AK-ve, komitetet e ndryshme të të cilëve kanë staf me anëtarët që kanë kualifikimet e kërkuara	
	A kanë siguruar rregullisht për stafin e prokurimit dhe anëtarët e komiteteve zbatuese kurse për ngritjen e kapaciteteve?	
	A janë zgjedhur anëtarët e komisionit të vlerësimit në bazë të kualifikimeve të tyre në lëndën e prokurimit?	
Ndarja e detyrave	A është zbatuar parimi i ndarjes së detyrave në organizimin e funksionit të prokurimit dhe personelit të roleve të ndryshme?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Menaxherët e kontratës	A janë trajnuar dhe kualifikuar menaxherët e kontratave të caktuar për të administruar kontrata?	
Sigurimi i cilësisë dhe standardet e biznesit	A janë aplikuar standardet e sigurimit të cilësisë dhe biznesit për përpunimin e transaksioneve të prokurimit (p.sh. koha e përgjigjes për kërkesat për sqarimin e dokumenteve të tenderit; koha për përgatitjen e dokumenteve të tenderit pas pranimit të kërkesës)	
Kontrolli i brendshëm dhe auditimi	A ekziston një kuadër funksional i kontrollit financiar dhe kuadri i auditimit në KA? A është efektiv në drejtim të sigurimit të rregullsisë në proceset e prokurimit?	
	A ka të shkruara rutina dhe procedura të kontrollit të brendshëm? A kanë AK-të një manual të auditimit të brendshëm dhe të kontrollit?	
Matja e performancës/ rezultateve	A janë bërë matjet e performancës dhe kornizat e rezultateve me aplikimin e treguesve përkatës, përfshirë indikatorët për matjen e rezultateve dhe kënaqësinë e përdoruesve/përfituesve?	
Regjistrimi dhe raportimi	Norma e përputhshmërisë me Regjistrin dhe kërkesat e raportimit	
Mbajtja e të dhënave	A ekzistojnë normat e përcaktuara për përgatitjen, depozitimin dhe ruajtjen e dokumenteve që lidhen me transaksionet e prokurimit dhe menaxhimin e kontratave, dhe a zbatohen ato?	
	A ka informacion të mjaftueshëm për të mundësuar Audituesit që të verifikojnë se zbatohen procedurat e kontrollit të brendshëm me shkrim?	
	Planifikimi dhe përgatitja	

Planet vjetore të prokurimit të AK–ve	A kërkon kërkesa e kornizës ligjore përgatitjen nga ana e AK–ve të planeve vjetore të prokurimit dhe publikimin e këtyre planeve në faqen zyrtare të internetit të sistemit të prokurimit?	
	Përqindja e AK–ve që kanë dorëzuar planet vjetore të prokurimit	
	A është përgatitur dhe përditësuar plani shumëvjeçar dhe i rregulluar çdo vit?	
Hulumtimi i tregut	A është kryer hulumtimi i tregut për të përcaktuar qasjen e duhur të angazhimit? A përdoren këto informacione për të prodhuar një dokument të detajuar të strategjisë së prokurimit që përfshin: <ul style="list-style-type: none"> • Një hulumtim të detajuar të tregut; • Procesi i Benchmarking; • Qasja ndaj tregut; dhe • Risqet potenciale dhe çështjet. 	
Menaxhimi i rrezikut	Si vlerësohen, zvogëlohen, alokohen dhe monitorohen risqet? A janë përgatitur planet e menaxhimit të riakut nga AK–të dhe a aplikohen teknikat e përshtatshme të zbutjes së riskut?	
Menaxhimi i kategorisë	Menaxhimi i kategorisë – p.sh., furnizimet dhe shërbimet e zakonshme të përdorimit të llojeve të ndryshme. A ka fokus të mjaftueshëm në zhvillimin e qasjeve gjithëpërfshirëse të qeverisë për prokurimin e vazhdueshëm të artikujve me përdorim të përbashkët? Përdorimi i marrëveshjeve kornizë – shkalla e prokurimit të artikujve në dispozicion përmes marrëveshjeve kornizë nga ato marrëveshje kornizë.	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Prokurimi i qëndrueshëm	Përqindja e procedurave të prokurimit që përfshijnë politikat e qëndrueshme të prokurimit	
	Zgjedhja e metodave të prokurimit dhe niveleve të konkurrencës dhe transparencës	
Zgjedhja e metodës së prokurimit	Numri dhe përqindja e transaksioneve të prokurimit sipas metodës së prokurimit	
	Përqindja e vlerës së kontratës sipas metodës së prokurimit	
Publikimi i mundësive	Numri dhe vlera e mundësive të prokurimit dhe shpërblimeve të kontratës që publikohen dhe shpalosen në publik (në krahasim me ato që nuk janë të publikuara, (rezultatet e kërkesës për kuotime)	
	Përqindja (sipas numrit dhe vlerës) të kontratës së dhënë nëpërmjet një procesi konkurrues të shpallur publikisht; dhe përqindja e atyre kontratave të shpallura për ditët e kërkuara sipas kërkesave të aplikueshme	
Prokurimi jo konkurrues	Numri, përqindja dhe vlera e kontratave të dhëna pa konkurrencë në periudhën e auditimit; A ekziston një model i përdorimit të tepruar të procedurës së negociuar pa publikim paraprak?	
Përdorimi i prokurimit elektronik	Përqindja e prokurimit sipas numrit të transaksioneve dhe vlerës së përpunuar përmes sistemit të prokurimit elektronik	
	Kërkimi dhe dorëzimi i ofertave	
Periudha të ndryshme kohore	Numri mesatar i ditëve për t'iu përgjigjur kërkesave me shkrim për sqarimin e dokumenteve të tenderit	

	Sa kohë i është dhënë operatorëve ekonomik për të rishikuar ofertat/propozimet pas një ndryshimi në dokumentet e përzgjedhjes?	
	Koha mesatare e lejuar për përgatitjen dhe dorëzimin e ofertave (numri i ditëve)	
	Kohëzgjatja mesatare e periudhës së validitetit të ofertës	
Përmirësimi i kërkesave	A janë ndërmarrë hapa për të thjeshtuar kërkesat për paraqitjen e informacioneve dhe dokumentacionit të detajuar si pjesë e ofertës (p.sh. duke i lejuar ofertuesit të dëshmojnë kualifikimin e tyre për pjesëmarrje, kapacitetet dhe përvojën përmes vetë-vërtetimeve/deklaratave ose informacioneve të strukturuar)?	
Vlerësimi i ofertave		
Koha e hapjes së ofertave	Koha mesatare e afatit për dorëzimin e ofertave dhe hapja e ofertave	
Vlera e parase	A e kupton qartë korniza ligjore parimin e vlerës për para?	
Kostoja e ciklit jetësor	Shtirirja e penetrimit të vlerësimit të kostos së ciklit jetësor dhe mjeteve të tjera të vlerësimit të ofertave që nuk janë të lidhura ekskluzivisht me çmimin e ofertës më të ulët	
Efekt i “fondit limit”	A vazhdon kuadri ligjor të kërkojë refuzimin e ofertave më të ulëta të vlerësuara në thelb të përgjegjshme, edhe pse vetëm pak mbi nivelin e fondit limit?	
e-Prokurimi (Prokurimi Elektronik)		
Klasifikimi i kategorisë	A është përfshirë klasifikimi i kategorisë (p.sh., kodet CPV) në sistemin e prokurimit elektronik?	
	A raporton sistemi i prokurimit elektronik në lidhje me klasifikimin e kategorisë?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Regjistrimi dhe alarmet e kontraktuesit	A janë të lejuar shitësit të regjistrohen dhe të marrin njoftime sipas klasifikimeve të kategorive?	
Aspektet e sigurisë dhe besueshmërisë	A janë metodat e vërtetimit të përshtatshme pa qenë joproporcionale dhe a imponojnë kosto të tepruar?	
	A është i gjithë komunikimi dhe korrespondenca në sistemin e prokurimit elektronik subjekt i masave të duhura të sigurisë (përfshirë komunikimin dhe korrespondencën e AK-ve dhe përdoruesve të tjerë)?	
	A janë aplikuar nënshkrimet digjitale në një mënyrë efektive që lidh të nënshkruarit me dokumentin ose mesazhin dhe që siguron integritetin e mesazhit? A është vërtetuar me dy faktorë, nëse është e zbatueshme?	
	A verifikon sistemi që një përdorues që hyn në një detyrë ose burime është i autorizuar për ta bërë këtë?	
	A kryhen rishikime periodike të sigurisë për të gjetur dhe përmirësuar dobësitë e sigurisë?	
	A është sistemi i prekshëm ndaj rrëmbimit të seancave nga një haker?	
	A janë masat për t'u marrë me keqfunksionimin e sistemit para afatit të dorëzimit të ofertave adekuate?	
	A është planifikimi i vazhdimësisë së biznesit të mjaftueshme për të siguruar aftësinë e sistemit të prokurimit elektronik për të mbetur funksional në rast të një ndërprerjeje? A është krijuar një vend për rikuperim të fatkeqësive dhe a është në dispozicion dhe siguron vazhdimësinë e biznesit?	

	A është testuar efektiviteti i Planit të Vazhdimt të Biznesit dhe Plani i Rimëkëmbjes së Fatkeqësive?	
Mjedisi i kontrollit	<p>A ekzistojnë kontrolle për procedurat elektronike dhe regjistrimet, duke mbuluar në veçanti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aksesin në të dhëna, duke përfshirë të dhënat e qëndrueshme, dhe identifikimin e niveleve të kufizimit dhe personelit të autorizuar? • Regjistra të saktë dhe të plotë të transaksioneve dhe ngjarjeve? • Transaksionet verifikohen si duhet pas futjes ose modifikimit? • A janë ruajtur të dhënat në mënyrë të sigurt? 	
	A është ndërtuar sistemi i menaxhimit të automatizuar të fjalëkalimeve për të shmangur korrespondencën ndërmjet palëve të interesuara dhe menaxhimit me qëllim që të merren me ndryshimin e fjalëkalimeve dhe fjalëkalimeve të harruara?	
Integrimi i sistemit	Deri në ç’masë është sistemi i prokurimit elektronik i lidhur me sistemin e Thesarit?	
	A është sistemi i prokurimit elektronik i lidhur me sisteme të tjera në mënyrë që të lehtësohet procesi i paraqitjes dhe vlerësimit të sistemit të përshtatshmërisë dhe kualifikimit (p.sh., sistemi i informacionit tatimor, sistemi i sigurimeve shoqërore, numrat e pasaportave dhe sisteme të tjera të tilla)	
	A është sistemi i prokurimit elektronik i lidhur me sistemin e ankesave kështu që ankesat mund të dorëzohen përmes sistemit dhe PPC-ja mund të hyjë dhe të përpunojë ankesat përmes sistemit?	
Administrimi dhe menaxhimi	A funksionon administrimi dhe menaxhimi, si dhe rolet dhe përgjegjësitë e lidhura, të përcaktuara qartë dhe të caktuara (administrimi i sistemit, administrimi i sigurisë, ndihma, menaxhimi i bazës së të dhënave, zhvillimi i softuerit dhe mirëmbajtja)?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A ekziston një proces për identifikimin e përmirësimeve teknologjike në infrastrukturën dhe softuerin e sistemit?	
	A është zbatuar dhe kontrolluar ndarja e detyrave të përcaktuara?	
	A është zhvilluar një kornizë e politikave të zbatimit për t'u marrë me çështjet që përfshijnë sigurinë e TI-së, përdorimin e aplikacioneve, gjurmën e auditimit, planifikimin e vazhdimësisë së biznesit (duke përfshirë Objektivin e Rimëkëmbjes së Objektivit (RPO) dhe Objektivin e Rimëkëmbjes së Kohës), planifikimin e rikuperimit të fatkeqësive, pagesa dhe faturat elektronike	
	Çfarë hapash janë ndërmarrë për të lehtësuar pjesëmarrjen e NVM-ve?	
Çështjet e funksionalitetit	Cili është diapazoni i funksionaliteteve të inkuorporuara në sistemin e prokurimit elektronik? Cilat funksione të mëdha mungojnë?	
	A munden ofertuesit të ngarkojnë informacionin e Bill of Quantities (Faturën e Sasive) direkt në sistem në një bazë të specifikuar në mënyrë që të mundësojnë mbledhjen dhe analizën e të dhënave për çmimet e njësisë?	
	A është sistemi i prokurimit elektronik i përshtatur mjaftueshëm për të pasqyruar rregullat e biznesit (dmth. Kërkesat procedurale) për të gjitha fazat e ciklit të prokurimit (përfshirë hartimin e duhur të autoriteteve kompetente për ekzekutimin e kërkesave të punës (p.sh., miratimet))?	
	Në çfarë mënyrash vendoset përdorimi i teknologjisë celulare?	
	A ka baza e të dhënave me kohë të vulosur informacion mbi çdo dhe të gjitha ngarkimet nga zyrtarët publikë dhe përdoruesit e sektorit privat, ose kushdo tjetër?	

	A është e detyrueshme për AK-të që të përdorin të gjitha hapat e rrjedhës së punës që janë në dispozicion për t'u përpunuar përmes sistemit të prokurimit elektronik (portal)?	
	A ofron sistemi fusha për ngarkimin dhe kapjen automatike të informacionit që duhet të dorëzohen nga ofertuesit, në mënyrë që të shmanget ose minimizohet nevoja që AK të angazhohet në llogaritjen manuale (p.sh., të qarkullimit vjetor të një biznesi)?	
	A vendos sistemi automatikisht flamurin për AK-në angazhimet (kontratat që nuk janë përfunduar ende dhe shtrirjen e tyre të përfundimit) dhe vlerën e numrit të ofertave që ofertuesi ka paraqitur dhe që mund të pranohen potencialisht më tepër se kapaciteti i ofertuesit, edhe nëse angazhimet e tilla dhe ofertat e tjera nuk zbulohen nga ofertuesi?	
	A siguron sistemi i kontrollit të sistemit që përdoruesit të ndjekin rendin e duhur të hapave në radhën e punës, në vend se ato detyra të jenë në gjendje të kryhen jashtë rendit? Është një raport i përjashtimit i krijuar kur detyrat janë <i>detyra g</i> ?	
	A është përfshirë informacion i mjaftueshëm i menaxhimit të kontratës në sistemin e prokurimit elektronik për të mundësuar përdorimin e tij për menaxhimin e kontratave?	
Çështjet procedurale	Kur dokumentet e tenderit, ose pjesët e tyre, nuk bëhen të disponueshme në mënyrë elektronike, a janë dokumentet e ofertimit ose pjesët e tyre që nuk janë të qasshme në mënyrë elektronike, të disponueshme në kohën e duhur ose të lëshuara në kopje fizike tek operatorët ekonomik?	
	A janë të mjaftueshme procedurat për dorëzimin e sigurimit të ofertës për të siguruar pajtueshmërinë?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A merren procedurat elektronike të hapjes së ofertave me rastin e dorëzimit të dokumenteve të bazuara në letër?	
	A ekzistojnë rregulla që rregullojnë mospërputhjet midis dokumenteve elektronike dhe letrave?	
Kualifikimet dhe kapacitetet e ofertuesve	A kërkon sistemi informacion të mjaftueshëm të kualifikimit nga ofertuesit (p.sh., në mënyrë që sistemi të vlerësojë angazhimet ekzistuese dhe kapacitetin e ofertuesve)?	
Transparenca	A siguron sistemi i prokurimit elektronik publikimin e njoftimeve dhe raporteve të ndryshme? (duke përfshirë raportet e vlerësimit të ofertave, arsyet për refuzimin e ofertës)	
	A janë të sakta informacionet në bazën e të dhënave (p.sh. për sa i përket statusit të procedurave të prokurimit)? Deri në çfarë mase informacioni në bazën e të dhënave përditësohet automatikisht? Cilat fusha të dhënash, nëse ka, nuk janë të detyrueshme? A janë përjashtuar disa nivele të administratës publike nga fusha të të dhënave të tjera të detyrueshme? Për projektet që kanë të bëjnë me disa juridiksione, a është kapja e të dhënave e detyrueshme ose fakultative, apo është sistemi i dizajnuar për të kapur të dhënat nga secila prej juridiksioneve të prekura?	
	A siguron sistemi i prokurimit elektronik anonimitet të pjesëmarrjes para afatit për dorëzimin e ofertës/ofertave?	
Kapja e të dhënave	A është e mjaftueshme mbledhja e të dhënave në sistem për të krijuar gjurmën e nevojshme të auditimit të aktiviteteve të prokurimit të kryera nëpërmjet sistemit?	
Ndërtimi i kapacitetit	A janë përcaktuar dhe vendosur qartë funksionet e mbështetjes/ndihmës dhe a janë në dispozicion të përdoruesve të sektorit publik dhe privat në sistem? A përfshijnë këto funksione mbështetje për përdoruesit e fundit, menaxhimin e incidenteve dhe	

	raportimin mbi to, bashkëpunimin me stafin mbështetës teknik për të identifikuar ndryshimet e nevojshme në sistem?	
	A janë regjistruar dhe gjurmuar çështjet e raportuara në tavolinën e asistencës/ndihmës?	
	A është Menaxhimi dhe kontrolli i punës i integruar dhe përshtatur me sistemin e prokurimit elektronik?	
	Prokurimi i qëndrueshëm publik	
Përpunimi dhe shpërndarja e politikave të qëndrueshme të prokurimit	A janë përpunuar politika të qëndrueshme të prokurimit (SPP)? Janë koordinuar politika të qëndrueshme të prokurimit me legjislacionin dhe politikat e tjera në fuqi? A është një gamë e gjerë aktorësh të përfshirë në përpunimin e politikave?	
	A është zbatuar një strategji komunikimi për të rritur ndërgjegjësimin e SPP?	
	A është shpërndarë informacioni rreth impakteve të zinxhirit të furnizimit të transaksioneve publike të prokurimit (p.sh., karboni, uji, ndikimet e mbetjeve)?	
	Janë krijuar mekanizma të mjaftueshëm për ndarjen e informacionit mbi SPP, duke përfshirë shembuj të zgjidhjeve novatore të qëndrueshmërisë dhe shembuj për përsëritje?	
	A janë vendosur objektiva sasiore për subjektet? A vendosin autoritetet kontraktore objektivat e tyre të qëndrueshëm të prokurimit?	
Ngritja e kapaciteteve të SPP	A përfshihet SPP në programet e ndërtimit të kapaciteteve? A ka mundësi periodike për rifreskimin, zgjerimin dhe përditësimin e njohurive të SPP-së?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A ofrohen programe të trajnimit SPP specifik të sektorit?	
	A janë arritur arritjet e qëndrueshmërisë në vlerësimin e performancës së stafit të prokurimit?	
Mjetet SPP	A ka vendosur qeveria specifikime teknike standarde dhe kritere për dhënien e kontratave për produktet “e gjelbra” që minimizojnë ndikimet mjedisore dhe kostot e jetës? A janë azhurnuar rregullisht për të pasqyruar zhvillimet teknologjike në produktet?	
	A janë me shumë nivele standardet teknike/të biznesit (dmth., Që përbëhen nga nivele të karakteristikave siç janë, detyrat, praktikat më të mira, udhëheqësit e klasës)?	
	A janë karakteristikat e qëndrueshmërisë të përfshira në mjetet e prokurimit siç janë dokumentet standarde të ofertimit dhe marrëveshjet kornizë, dhe a shfaqen në mjete të tilla si e–Katalogu?	
Aspektet e qeverisjes dhe menaxhimit	A është struktura e qeverisjes për prokurim të qëndrueshëm adekuate për të siguruar përgjegjësinë për zhvillimin dhe zbatimin e politikës së SPP?	
	A është përgjegjësia e caktuar për promovimin e përfshirjes së çështjeve të qëndrueshmërisë në procedurat e prokurimit dhe zhvillimin e mëtejshëm të standardeve të produkteve dhe shpërndarjen e informacionit tek palët e interesuara, përfshirë industrinë?	
	A kanë AK-të planet e implementimit të SPP-së?	
Kërkesat e raportimit të AK	Janë përcaktuar kërkesat e raportimit në lidhje me pajtueshmërinë me politikat dhe objektivat e SPP-së? A është dhënë udhëzimi për përmbajtjen dhe formatin e raporteve të tilla?	

Planifikimi për zbatimin e SPP	Në planifikimin e prokurimit, në raste të përshtatshme, vlerësimi i kostove dhe impakteve (p.sh., ndikimet e mundshme në mjedis) të strategjive alternative të prokurimit dhe vlerësimi i konsideratave dhe impakteve të zinxhirit furnizues të parashikuara si pjesë e procesit të planifikimit dhe implementimit të prokurimit?	
Vlerësimi i riskut të qëndrueshmërisë	A janë vlerësuar kontratat e prokurimit për risqet dhe mundësitë e qëndrueshmërisë?	
Ndarja e prokurimit në pjesë	A e zbatojnë AK-të ndarjen e prokurimit në pjesë (për të lehtësuar pjesëmarrjen e NVM-ve)?	
SPP dhe specififikimet teknike	A përfshihen aspektet e qëndrueshmërisë në rastet e dhura në formulimin e specifikimeve teknike (p.sh. kërkesat për efikasitet energjetik)? A është bërë referimi tek roli i mundshëm i “etiketave ekologjike” si dëshmi e përputhshmërisë (megjithëse nuk duhet të kërkohet posedimi i etiketës së mjedisit)?	
Shpalosja e kërkesave të SPP në dokumentet e kërkesës	A janë paraqitur të gjitha kërkesat e zbatueshme të qëndrueshme të prokurimit në dokumentet e kërkesës?	
Informacioni i kërkuar nga ofertuesit	A është kërkuar informacioni rreth efekteve të zinxhirit të furnizimit nga ofertuesit?	
Ndikimi në NVM	A kërkojnë kërkesat për të dokumentuar ndikimet e zinxhirit të furnizimit për të penguar pjesëmarrjen e NVM-ve?	
Monitorimi dhe vlerësimi i zbatimit të SPP	A është monitoruar dhe matur pajtueshmëria me SPP? A ka të dhëna për shtrirjen në të cilën SPP është shtruar në specififikimet teknike për kërkimin e ofertave?	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

	A ekziston monitorimi dhe vlerësimi i mjaftueshëm i zbatimit dhe rezultateve të politikave dhe programeve të SPP-së?	
	A kërkon kërkesa për raportim një ekuilibër të përshtatshëm ndërmjet nivelit të detajeve të informacionit të marrë dhe nevojës për të shmangur kërkesat e raportimit tepër të rënda?	
	A është bërë vlerësimi i kryerjes së detyrave/objektivave të SPP-së nga kontraktuesi?	
Kërkesat e raportimit të kontraktorit	A përfshijnë kontratat me dispozitat e SPP-së kërkesat e raportimit të kontraktuesit për përmbushjen e dispozitave të SPP;	
	Deri në çfarë mase plotësohen kërkesat e raportimit?	
	A janë kërkesat e furnizuesit për përputhshmërinë me kërkesat e qëndrueshmërisë të marra me vlerë nominale apo a janë subjekt i auditimit?	
	Shqyrtimi i ankesave	
PPC	A ka PPC pavarësi të mjaftueshme?	
	A ka PPC burime të mjaftueshme për të kryer detyrat e tij në mënyrë efektive?	
	Numri dhe përqindja e procedurave të prokurimit që marrin të paktën një ankesë	
Zbatimi i dispozitave të pezullimit	A janë zbatuar në mënyrë efektive dispozitat për pezullimin e procedurave të prokurimit në procedurat e prokurimit të kryera duke përdorur prokurimin elektronik?	
Rezultatet e procedurave të shqyrtimit të ankesave	Përqindja e rasteve që kanë pasur ankesa që janë zgjidhur	
	Përqindja e ankesave që janë mbështetur nga PPC	

	Përqindja e ankesave që rezultojnë në modifikimin e dokumenteve të prokurimit ose vendimet e vlerësimit	
	A janë publikuar vendimet e Bordit të Ankesave?	
	A është zbatimi i PPC në mënyrë adekuate?	
	Cila është shkalla e zbatimit të vendimeve të PPC-së?	
	Menaxhimi i kontratave	
	A përfshin kuadri ligjor rregulla gjithëpërfshirëse për menaxhimin e kontratave dhe rolet dhe përgjegjësitë brenda AK-ve?	
Kontratat e bazuara në performancën	A përfshijnë kontratat, në raste të përshtatshme, specifikimet e performancës për t'u dorëzuar?	
Monitorimi i modifikimeve të kontratave, vonesat dhe tejkalimet e kostos	A regjistrohen dhe monitorohen në mënyrë adekuate modifikimet e kontratës dhe urdhrat e ndryshimeve dhe tejkalimet e kostos dhe kohës, si dhe arsyet për këtë nga AK-të?	
Pagesat	A është vënë në dispozicion financimi për pagesat sipas kontratës në kohën e duhur dhe në përputhje me procedurat financiare kombëtare/publike?	
	Cili është niveli i përshtatshmërisë dhe efektivitetit të procedurave të inspektimit dhe pranimit dhe kontrollit të cilësisë?	
	Kohët e përpunimit të prokurimit	

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Mesatarja e kohës	Koha mesatare nga publikimi i njoftimit të procedurës së prokurimit deri në [njoftimin e dhënies së kontratës]; koha mesatare nga hapja e ofertave në njoftimin e dhënies së kontratës	
	Përqindja e procedurave të prokurimit që zgjasin përtej periudhës së vlefshmërisë së ofertës	
	Nivelet e konkurrencës	
Shkalla e pjesëmarrjes	Raporti i ofertuesve pjesëmarrës për ofertuesit që marrin çmime të kontratës	
	Përqindja e procedurave të prokurimit në të cilat vetëm një ofertues është i disponueshëm për vlerësim financiar (nëse mbështesin dy); ndryshe, përqindja e procedurave në të cilat vetëm një ofertë është e përgjegjshme	
	Etika, integriteti dhe konflikti i interesit	
Konfliktet e interesit	A përfshin kuadri ligjor dispozita të konfliktit të interesit që kanë të bëjnë veçanërisht me procesin e prokurimit?	
	A është përfunduar deklarata e konfliktit të interesit para çdo prokurimi nga zyrtarët e planifikimit dhe përpunimit të prokurimit?	
	A nuk ka indikacione apo evidenca të konflikteve të interesit nga zyrtarët që autorizojnë transaksione ose nga anëtarët e komisioneve të përfshirë në proceset e prokurimit?	
Kontaktet e papërshtatshme	A nuk ka asnjë indikacion apo dëshmi të kontakteve të përsëritura, të pazakonta ose të panevojshme nga zyrtarët që autorizojnë transaksione apo nga anëtarët e komisioneve të përfshirë në proceset e prokurimit me kontraktorët?	

Standardet e sjelljes	A përcaktohen dhe shpërndahen standardet e sjelljes për zyrtarët publikë të përfshirë në prokurim? A zbatohen dhe aplikohen këto standarde?	
	Sa raste të konfliktit të interesit apo mashtrimit dhe korrupsionit ka hetuar qeveria në 5 vitet e fundit?	
Përfshirja	Sa kompani janë shmangur nga qeveria për çështjet e mashtrimit dhe korrupsionit?	
UNCAC	A janë përmbushur detyrimet e Shqipërisë lidhur me sistemin e prokurimit sipas Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Korrupsionit (UNCAC)?	
Aspektet e transparencës dhe mbajtjes së shënimeve		
Gjurmë të auditimit	A janë procedurat e kryera me anë të mjeteve elektronike të regjistruara dhe dokumentuara në mënyrë të mjaftueshme, duke e bërë të lehtë ndjekjen e gjurmës së auditimit?	
Publikimi elektronik	Përqindja e kërkesave për oferta/propozime dhe njoftimet për dhënien e kontratës që janë ngarkuar në sistemin e informacionit	
Dokumentimi i zbutjes së riskut	A janë zbatuar praktikatat e mbajtjes së dokumenteve dhe praktikatat e dokumentacionit në lidhje me zbutjen e riskut (p.sh., kopjet e dokumenteve të sigurimit, duke përfshirë certifikatat e statusit aktual të sigurimit)?	
Angazhimi qytetar		
Monitorimi i OSHC–ve	Përqindja e procedurave të prokurimit me monitorim aktiv nga organizatat e shoqërisë civile (OSHC)	
OGP	A janë angazhimet e Qeverisë në kuadër të Partneritetit të Qeverisë së Hapur (OGP), sa i përket aksesit në informacion dhe angazhimit të qytetarëve në sferën e prokurimit?	

SHTOJCA I. QËLLIMET E ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM

Qëllimi 1. Fundi i varfërisë në të gjitha format e tij kudo

Qëllimi 2. Fundi i urisë, arritja e sigurisë ushqimore dhe ushqimi i përmirësuar dhe promovimi i bujqësisë së qëndrueshme

Qëllimi 3. Sigurimi i jetës së shëndetshme dhe promovimi i mirëqenies për të gjithë në të gjitha moshat

Qëllimi 4. Sigurimi i arsimit cilësor gjithëpërfshirës dhe të barabartë dhe promovimi i mundësive të të nxënit gjatë gjithë jetës për të gjithë

Qëllimi 5. Të arrihet barazia gjinore dhe të fuqizohen të gjitha gratë dhe vajzat

Qëllimi 6. Të sigurohet disponueshmëria dhe menaxhimi i qëndrueshëm i ujit dhe kanalizimeve për të gjithë

Qëllimi 7. Sigurimi i qasjes në energji të përballueshme, të besueshme, të qëndrueshme dhe moderne për të gjithë

Qëllimi 8. Promovimi i rritjes ekonomike të qëndrueshme, inkluzive dhe të qëndrueshme, punësimit të plotë dhe produktiv dhe punës së denjë për të gjithë

Qëllimi 9. Ndërtimi i infrastrukturës elastike, promovimi i industrializimit inkluziv dhe të qëndrueshëm dhe nxitja e inovacionit

Qëllimi 10. Zvogëlimi i pabarazisë brenda dhe mes vendeve

Qëllimi 11. Bëni qytete dhe vendbanime humane përfshirëse, të sigurta, elastike dhe të qëndrueshme

Qëllimi 12. Sigurimi i konsumit të qëndrueshëm dhe modeleve të prodhimit

Qëllimi 13. Të ndërmerren masa urgjente për të luftuar ndryshimet klimatike dhe ndikimet e saj *

Qëllimi 14. Ruajtja dhe përdorimi i qëndrueshëm i oqeanëve, deteve dhe burimeve detare për zhvillim të qëndrueshëm

Qëllimi 15. Mbrojtja, rivendosja dhe promovimi i përdorimit të qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore, menaxhimi i qëndrueshëm i pyjeve, luftimi i shkretëtirëzimit, ndalimi dhe ndryshimi i degradimit të tokës dhe ndalimi i humbjes së biodiversitetit.

Qëllimi 16. Promovimi i shoqërive paqësore dhe gjithëpërfshirëse për zhvillim të qëndrueshëm, ofrimi i qasjes në drejtësi për të gjithë dhe ndërtimi i institucioneve efektive, të përgjegjshme dhe gjithëpërfshirëse në të gjitha nivelet

Qëllimi 17. Forcimi i mjeteve të zbatimit dhe rivitalizimi i Partneritetit Global për Zhvillim të Qëndrueshëm

* Duke pranuar se Konventa Kuadër e Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike është forumi primar ndërkombëtar, ndërqeveritar

CIP Katalogimi për botim BK Tiranë

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Manuali i auditimit të prokurimit publik / përgat. Simeon A. Sahaydachny ;
përkth.

Anila Çollaku. – Tiranë : KLSH, 2019

236 f. ; 16.5*23.5 cm.

ISBN 978-9928-159-82-3

1. Shpenzime publike 2. Kontrolli
3. Manuale 4. Kontrolli i Lartë i Shtetit

351(496.5) (035)

Seria: botime KLSH - 01/2019/103

ISBN: 978-9928-159-82-3

ISBN 978-9928-159-82-3

9 789928 159823

Kontrolli i Lartë i Shtetit

Rruga "Abdi Toptani" Nr.1 Tiranë

Tiranë Tel/Fax 04/228485, Tel.04/251267

Web-site: www.klsh.org.al, E-mail klsh@klsh.org.al